Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

SKAST HERREDS TINGBOG

1639

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ÆLDRE DANSKE TINGBØGER

SKAST HERREDS TINGBOG 1639

Udgivet af

UDVALGET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL LANDBEFOLKNINGENS HISTORIE

Ved

POUL RASMUSSEN

Under tilsyn af

JOHAN HVIDTFELDT

I KOMMISSION HOS

ROSENKILDE OG BAGGERS FORLAG

KØBENHAVN 1961

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

BEKOSTET AF CARLSBERGFONDET

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
KØBENHAVN

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

INDLEDNING

Skast herreds tingbog 1639 bestod oprindelig af 12 læg, hvert på 8 blade; men det første blad i første læg og hele det sidste læg på nær de nederste hjørner af bladene er revet ud. Siderne er ca. 30½ cm lange og knap 19 cm brede og har en margen på 2-2½ cm. Fraset det første, der altså er gået tabt, er de folieret vistnok med tingskriverens hånd. Tingbogen ligger løst i sit bind, der er et rødmalet helbind af pergament, hvis sider er afstivet med tynde træplader. Uden på bindet er med yngre hænder skrevet titlen Schadtz Herritt for anno 1639, rygtitlen Skads Hrds. Tingbog 1639, tallet 228 samt N. 33, som er overstreget, og N. 32. Da de sidstnævnte numre er yngre arkivsignaturer, tør man ikke ud fra dem slutte, at der har eksisteret 32 eller 31 ældre tingbøger for Skast herred (jævnf. indledningen til tingbogen 1636, s. XI). I alle tingbogens blade findes henholdsvis 3½, 10 og 25 cm fra den øverste kant tre huller, der kan være spor af en sammenhæftning, som er ældre end indbindingen. Da hullerne er små, har tingbogen næppe været gennemdraget og forseglet. Ligesom tingbøgerne 1636-38 er hele tingbogen 1639 ført af tingskriveren Laurids Pedersen i Allerup.

På fol. 1v bemærker tingskriveren, at en del domme først er indført i tingbogen lang tid efter deres afsigelse, fordi herredsfogeden skulle have betænkende i sine domme. Man må med andre ord regne med, at de mundtligt afsagte domme og de skriftligt udfærdigede, som er indført i tingbogen, kan have afveget fra hinanden. Hvis det nogensinde fik betydning, kan der ikke være tvivl om, at det var de skriftligt udfærdigede domme, der havde juridisk gyldighed. Vedrørende fremgangsmåden ved tingbogens førelse se i øvrigt indledningerne til tingbøgerne 1636-38.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Tingbogen 1639 er udgivet efter de principper, for hvilke der er gjort rede i indledningen til første bind, s. XIV ff. I nedennævnte ord er det bogstav, hvormed en linje afsluttes, gentaget i den næste: Nr. 13, s. 6, l. 10 da*tt*erit, nr. 82, s. 35, l. 11 f.n. sol*dd*atter, nr. 134, s. 53, l. 1 reste*rr*ende, nr. 194, s. 71, l. 2 f.n. tin*gg*ett, nr. 317, s. 117, l. 16 tie*nn*endis, nr. 338, s. 131, l. 14 f.n. plou*gg*en, nr. 370, s. 143, l. 11 mun*dd*elig, nr. 376, s. 144, l. 5 f.n. jan*uu*arij, nr. 447, s. 170, l. 18 f.n. Sø*rr*enßøn, nr. 530, s. 200, l. 17 f.n. tie*nn*er.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Kong. ma. tingbog til Schadstheredtz ting anno Christj 1639.

Kong. m. lenßmand welb. her Albrehtt Scheell etc.
⟨[*Med andet blæk*] Døde den gode herre den 9. aprilliß klochen ved nj formidag.
[*Med andet blæk*] Kom udj hanß sted e. oc welb. mand Gregers Krabe til Torstedlund.⟩

Ko. ma. ridefougett Jacob Jenßøn, borger i Warde.
Ko. ma. dielefouget Nielß Laueßøn i Tranbierg.

⟨[*Med andet blæk*] Til Phillipi Jacobj dag. Kom udj hans sted Peder Byrgeßøn, slodsschriffuer.⟩

Heredtz fougett Hannß Christenßøn i Tiereborg.
Heredsschriffuer Lauritz Pederßøn i Allerup.

Tinghører. Gierlou Hanßøn,
Thoniß Hanßøn i Tiereborg. p.

|1v| Fortegnelse, paa hueß som her i bogen iche er indført den dag, dett er gaaitt oc affsagtt, formedelst fougden i sine dome kunde haffue betenckende, oc for andre aarsager, att mand kand det deß snaere finde.

9. aprillis, 32. blad. Jacob Ridefouget it widne om Jørgen Møllers bekiendelße den 15. januarij. Er met sin datum indførtt den 9. aprilleß, 32. blad.

9. aprilliß, 32. oc 33. blad. Jenß Benedtzøn i Hiørkier itt registeringsvidne den 12. februarij. Er met sin datum indført den 9. aprilleß, 32. oc 33. bladt.

9. aprillis, 33. blad. Zentendtz imellom Knud Jacobßøn i Miurtue oc Christen Clemendßøn i Kraffuens. Er met sin datum indført wnder den 9. aprilleß, dømbt den 12. februarj, 33. bladt.

9. aprillis, Zentendtz imellom Elle Jepis i Tiereborg oc Peder

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

33. blad. Tygeßøn i Allerup. Er met sin datum indført wnder den 9. aprilliß, dømbt den 5. februarij, 33. blad.

9. aprillis, 31. blad. Zentendtz imellom Jenß Hanßøn i Maade oc Hans Sørenßøn i Norup. Er met sin datum indført den 9. aprilliß, dombt den anden aprilleß, 31. blad.

9. aprilliß, 31. blad. Zentendtz imellom Christen Jenßøn i Gießing oc Madß Tamßøn i Brøndom. Er met sin dato indført wnder den 9. aprilliß, dømbt den 2. aprilliß, 31. bladt.

27. augustj, 63. blad. Den 11. junij dømbt imellom Anne s. Hanß Jørgenßøns effterleffuersche oc Søren Jennßøn i Libsterup. Indført den 27. augustj, 63. blad.

8. octobris, 71. bladt. Den 1. octobris dømbt imellom welb. Jørgen Krag oc Laurids Terckelßøn i Saderup om forprang. Indført den 8. octobris, 71. blad.

22. octobris, 73. blad. Den 8. octobris dømbt imellom Apelon Mattisdatter oc Mattis Anderßøn i Hiertting. Indførdt den 22. octobris paa det 73. blad.

22. octobris, 74. blad. Den 8. octobris dømbt imellom Nielß Laueßøn oc Jenß Nielßøn i Tranbierg. Indførtt den 22. octobris paa dett 74. blad.

22. octobris, 74. blad. Den 23. aprillis dømbt imellom Peder Knudßøn i Faaborg oc Peder Jenßøn j Norup. Indført den 22. octobris paa det 74. blad.

Den 21. maij dømbt imellom Per Jenßøn i Norup oc Anne Perß i Faaborg. Indført den 22. octobris paa det 74. blad.

26. nouembris, 81. blad. Den 12. nouembris dømbt imellom Bollerß Ager grander oc Niels Perßøn ibm. Indført den 26. nouembris 1639 paa det 81. blad.

17. decembris, 86. blad. Dom imellom Pouel Terchelßøn oc Per Jenßen i Norup den 10. septembris. Indført den 17. decembris, 86. blad.

Den 11. junij dømbt imellom Peder Oluffßøn oc Laue Nißøn i Oued. Indført den 17. decembris, 86. blad.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

24. decembris, 91. blad. Dom imellom Nielß Nielsen oc Hanß Christenßen i Rousthiue. Dømbt den 23. aprilleß, indført den 24. decembris, 91. blad.

|2r| Snaps ting, som indfaltt den 8. januarij 1639.

8. mend. Jennß Hannßøn i Maade, Mortten Nielßøn i Alsleuff, Toniß Hanßøn i Tiereborg, Torsten Christenßøn i Guldager, Niß Grumßøn i Fordom, Nielß Lambertßøn i Hiørkier, Mortten Hanßøn i Thiereborg oc Anderß Eschеßøn i Jyllerup.

6 høring. Hanß Perßøn i Orre, Oluff Hanßøn i Gunderup, Peder Hanßøn i Sedden, Bened Perßøn i Rousthyue, Terchel Pederßøn i Agerbech oc Jeß Ibßøn i Smørpøtt.

Rannßneffning. Nielß Jennßøn i Brøndom, Jeß Anderßøn i Biltofft, Christen Hanßøn i Faaborg, Jacob Nielßøn i Gunderup, Jørgen Sørenßøn i Allerup, Nielß Lamberttßøn i Weldbeck, Christen Nielßøn i Galsthoedt oc Lauritz Hannßøn i Tiereborg.

Hannß Pederßøn i Alsleuff itt widne, dett Pouel Perßøn i Wilsleuff paa sin egen oc sin søsterß Boeld Pederßdatters wegne, Peder Pederßøn i Stenderup paa sin egen wegne stod her i dag for dom oc met deriß frj willie oc welberaad hu giorde oc gaff for fød oc wfød for:ne Hanß Perßøn en euig, frj, fulde oc faste affkald for alt, hueß di kunde arffuelig tilfalde epter deriß s. søster Marin Pederßdatter i den gaard i Alsleuff, for:ne Hanß Perßøn nu iboer. [1

Søren Nißøn i Gammelby it widne, det Hanß Perßøn i Alsleuff paa sin hustrueß Doritte Jeßdatters wegne, Niß Jeßøn, fød i Gammelby, paa sin egen wegne stod her i dag for dom oc giorde for:ne Søren Nißøn en god, trøg affkald for alt, hueß di kunde arffuelig tilfalde epter deriß s. fader Jeß Madtzøn i den gaard i Gammelby, for:ne Søren Nißøn nu iboer. [2

Hanß Jørgenßøn i Westerbeck itt vidne, dett Madß Nielßøn i Horsterup paa sin hustrus Karin Jepßdatters wegne stod her i dag for dom oc giorde for:ne Hanß Jørgenßøn en fuld affkald for alt, hueß hun kunde tilkomme effter hendis s. fader Jep Christenßøn, oc for den søsterlod, hun arffuelig kunde tilfalde effter hendis s. søster Marin Jepßdatter i den gaard i Westerbeck, for:ne Hanß Jørgenßøn nu i boer. [3

Laß Marquordtzøn i Toutterup itt widne, dett Jeß Knudtzønn

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i Faaborg paa sin egen oc sine 2 søstriß Mergrette Knudßdatter oc Karin Knudßdatters wegne, Christen Marquordtzøn i Rouest [*rettet fra* Toutt[erup]] paa sin hustruß Anne Knudßdatters wegne stod her i dag for domb oc giorde for:ne Laß Marquordtzøn en fuld oc fast affkald for altt, |2v| hueß di kunde arffuelig tilfalde epter deriß s. søster Marin Knudßdatter i den gaard i Toutterup, for:ne Laß Marquordtzøn nu iboer. [4

Christen Marquordtzøn i Roest it widne, det Laß Marquordtzøn i Toutterup stod her i dag for domb oc loffuit for sig oc sine arffuinger att fornøye oc betalle for:ne Christen Marquordtzøn eller hanß arffuinger 13 slette daller udj rede pending oc gode vaare effter hans egen oc wuillig dannemendß tyche til paasche førstkommendiß schadesløß i alle maader. Oc stod for:ne Laß Marquordtzøn til vedermaalß ting oc samtychtte denne vidne oc til ydermeere vidnisbiurd loffuett att tryche sitt zigenett nest fogdenß forsigling. [5

Nielß Hanßøn i Roesthiue paa sin søsterß Marin Hanskoen ibm. oc alle s. Hanß Perßøns børnß wegne it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att hand i 2 thingdage nest tilforne oc i dag den thredie haffuer standen her for tingsdom oc opsagtt baade arffue oc gield effter s. Hanß Perßøn i Rousthiue, thj di wille huerchen arffue eller gielde effter hanem i nogen maader, saa hanß creditorer her met schulle were aduarett hanß epterlatte godtz att søge, thj di wille inttet befatte denem met hanß eftterlatte god eller gield i nogen maader. [6

Nielß Knudtzøn i Tiereborg itt widne, det Lambertt Nielßøn i Hygom stod her i dag for dom, kiendiß oc tilstod for sig oc sine arffuinger schyldig att were s. Søren Nielßøns barn i Hygom ved naffn Mette Sørenßdatter eller hendiß arffuinger 300 slette daller, huer til 32 sch. lybsk, som er, for hueß hun kunde arffuelig tilfalde epter hendiß s. fader Søren Nielßøn, dj 200 dlr. att betalle met gode, rede pending, naar for:ne Mette Sørensßdatter bliffuer 15 aar gammell, oc dißmedler thid att stande renttløß hoß for:ne Lambert Nielßøn oc hendiß moder oc att føde oc forsee hender met nødtørtig klede oc føde, thil for:ne 15 aar er forløben, som di vil forsuare for Gud oc offrighed, oc den thredie hunder daller att betalle udj gode waare, naar for:ne Mette Sørenßdatter [datter *senere tilføjet over linien*] bliffuer forseett udj echteschab, eller

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

naar hun bliffuer 20 aar gammell, oc dißmedler tid att stande renttløß, oc da der foruden att giffue for:ne Mette Sørenßdatter til kleder 20 sldlr. Alt dette forschreffne loffuitt for:ne Lambert Nielßøn for sig oc sine arffuinger oc epterkommer [r *senere tilføjet*] att holde oc epterkomme for:ne Mette Sørenß sampt hendis lauerge |3r| schadeßløß i alle maader. Oc nu stod for:ne Lambertt Nielßøn, Nielß Knudßøn oc Søren Jennßøn i Tiereborg til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. Oc til diß ydermeere confirmation tilforplichtet for:ne Lambertt Nielßøn sig att lade thrøche sin zigenett her neden wnder nest fogdens forsigling. Gienpartter 2. [7

Peder Nißøn i Wgeluig it widne, det Hanß Perßøn i Alsleff paa sin hustrus Doritte Jeßdatterß wegne stod her i dag for dom oc giorde for:ne Per Nißøn en god, trøg affkald, for hueß hun kunde tilkomme epter hendiß s. søster Anna Jeßdatter i den partt gaard i Wgeluig, for:ne Per Nißøn nu iboer. [8

Olluff Christenßøn i Allerup it widne, det Jørgen Sørenßøn oc Jeß Sørenßøn i Allerup stod for dom oc giorde for:ne Oluff Christenßøn en god, thrøg affkald for alt, hueß di kunde arffuelig tilfalde effter deris s. fader Søren Jørgenßøn i den gaard i Allerup, for:ne Oluff Christenßøn nu iboer etc. [9

Christen Øeß i Roust it widne, det Mattis Anderßøn i Hiertting stod her i dag for dom oc kiende Anne Mattisdatter, som hand haffde afflitt ved Marin Anderßdatter, fød i Hiørkier, for sitt barn oc lyste hender i kiøn oc kaald lige ved hanß andre echtte børn oc att arffue epter hanß dødelig affgang sex rix daller. Oc wor Anne Mattisdatter selff til wedermaalß ting. [10

Mattis Jenßøn i Guld Ager it widne, att hand oc Marin Madsdatter stod her i dag for dom oc bleff wenlig oc vel forliigt om den beligelse, hand met hender beganget haffuer, saalediß, att hand schal giffue hender 6 sldlr., som hand loffuit for sig oc sine arffuinger att betalle for:ne Marin Madsdatter eller hendiß arffuinger udj 3 aar nestkommendis, 2 dlr. til huer S. Hanßdag midtsommer, schadeßløß i alle maader, oc der met schal for:ne Mattis Jenßøn vere hender quitt oc giffte sig, huor hand lyster. Oc stod di bege til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. G. [11

Marin Madßdatter it widne, det Mattis Jenßøn i Guldager stod her i dag for dom oc kiende sin datter, som hand haffde afflitt

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

met for:ne Marin Madßdatter, for sitt barn oc liuste hender i kiøn oc kald[!] lige ved hans andre echtte børn oc att arffue epter hanß dødelig affgang 2 rixdaller. Oc wor for:ne Mattis Jenßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [12

Erlig oc welbiurdige mand Peder Lange til Kiergaard hanß fuldmichtig Hanß Jeßøn i Hunderup it vidne, det Tamiß Oluffßøn i Orre stod her i dag for dom oc fralagde sig til for:ne Hanß Jeßøn dise epterschreffne breffue. Først it opsettelse datterit den 8. nouembriß 1636. Noch itt dom datteritt den 20. decembriß 1636. Item it dom datterit den 24. januarij 1637. Oc gaff for:ne Tamiß Oluffßøn tilkiende, att huerken Terchel Nielßøn eller hans hustru |3v| eller deriß arffuinger er hanem noget schyldig i nogen maader, iche heller for:ne Berttel Sørenßøn er eller haffuer werit hanem nogett schyllig andet ind epter den wordering oc dj breffuiß indhold, som nu leuerit er, oc ydermeere gaff tilkinde, att alting er nu klartt imellom denem til denne dag. Oc stod for:ne Berttel Sørenßøn oc Tamiß Olluffßøn bege til wedermaalß ting. G. [13

Widnit met oprachte fingre oc eed Terchel Lauerßøn i Schadst oc Lauerß Terchelßøn ibm., att di 5 wger for jul giorde Madß Møller mundelig warßel paa Schadst kirchegaard for deelle paa welb. Jørgen Krags wegne. Oc bleff offrit til i dag 8 dage, om hand taller minde inden. [14

Widnit met opragte finger oc eed Laue Perßøn oc Orbon Nißøn i Tiereborg, att di i dag 6 wger giorde Christen Pouelßøn i Saderup mundelig varsel her wed tinget for deelle paa Nielß Jennßøns wegne i Tiereborg. Oc bleff offrit til i dag 8 dage. [15

Den sag imellom Peder Nielßøn i Rousthiue oc Lauerß Møller bleff opsatt til i dag maanitt. Ingen møtt til giensuar. [16

Den gieldsag imellom Berttel Sørenßøn i Lund paa Marin Pouelßdatters wegne ibm. oc Christen Pouelßøn i Saderup bleff opsatt til i dag 6 wger. Ingen suar. [17

Den gieldßag imellom Esche Tamßøn i Gielbierg oc Anderß Nielßøn i Starup bleff opsatt til i dag 6 wger. Ingen suar. [18

Olluff Hannßøn i Gießing itt widne, det Jenß Jenßøn i Biltofft stod her i dag for dom, bekiende oc tilstod, att hand den neste dag effter nyt aarß dag, som wor den 2. januarij sidst forleden, der hand bleff throloffuit til Anne Christenßdatter ibm., s.Mads

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jepßøns effterleffuersche, fuldkommelig met hender wedtog, loffuitt oc til forplichtet sig for dem oc deris arffuinger att betalle Jep Madtzøn oc Mads Madßøn, for:ne s. Madß Jepßøns sampt hendiß børn, hundrede oc fiortten slette daller, dallern beregnitt til 32 sch. lybsk oc 4 sch. da., som denem effter for:ne [deris] s. fader kunde arffueligen tilfalde, oc der foruden giffue denem uden all schifft en nød saa god som 6 slette daller eller 6 slette daller i steden der for oc 1 faar oc 1 lamb oc til huer aff dem deriß rette anpartt der udaff udj gode, rede pending, giengbaarn myntt, schadesløß att erlige, naar di huer bliffuer 15 aar gammel, men medler tid tilforplichtet di sig att forschaffe denem en god, nødtørfftig wnderholding met mad oc driche, sku oc kleder, gode røgtte, gudelig optuchtelse, fornemligen met stor flid holde denem til att lære deriß børne lerdom forsuarligen oc well saa oc rettelig att læse danske prentt, oc meedler tid schal for:ne deris |4r| anpartt pending staa renttløß. Men om saa schede, att der medler thid, førend for:ne 15 aarß molle vor ude, tilsloug for:ne Jennß Jenßøn oc Anne Christenßdatter noget menniskeligtt udj saa maade, att di siønttis for affbreck paa næringen iche udj fremtiden att schulle kunde formaa wdleg til børnene schadesløß att giøre, huor udoffuer for:ne børnß lauwerge for aarsagdiß wdleg att begiere oc til sig anamme, da tilforplichtet for:ne Jenß Jenßøn oc Anne Christensdatter sig uden all forhaall oc forhindring strax for:ne børn huer deriß for:ne anpartt schadesløß oc uden deris eller deriß lauuergers [*overstreget* schade] eller hanß arffuingers schade i nogen maader met gode, rede penge att betalle. Oc stod bemeltte Jennß Jenßøn oc Anne Christenßdatter bege til wedermaals ting oc samtychte denne widne. Gienpartter 2. [19

Thißdagen den 15. januarij 1639.

8 mend. Christen Jeßøn i Kierßing, Nielß Jepßøn i Mølbierg, Jacob Suendßøn i Nebell, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Per Hanßøn ibm., Nielß Nielßøn i Gunderup, Hanß Tamßøn i Lunde, Jørgen Perßøn ibm.

6 høring. Pouel Madßøn, Hanß Olluffßøn i Orre, Jeß Hanßøn i Rouesthyue, Pouel Brixßøn i Nebell, Jenß Hanßøn i Blaegmarck oc Christen Nielßøn i Rouest.

Anderß Jenßøn i Seden it vidne, det Adtzer Knudtzøn i Seden

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

paa sin hustrus Birite Jepßdatters wegne, Niß Hanßøn i Wogenspil paa sin hustruß Mette Jensdatters vegne stod her i dag for dom oc giorde oc gaff for:ne Anders Jenßøn en euig, frj, fuld oc fast affkald for alt, hueß dj kunde arffueligen tilkomme epter deris s. fader Jens Anderßøn oc deriß moders Marin Jenßkonß dødelig affgang sampt epter deris [*søgt udraderet* s.] hustruß s. broder Peder Jepßøn i den gaard i Seden, for:ne Anders Jennßøn nu iboer etc. [20

Mattis Anderßøn i Hiertting it widne, det Christen Madßøn i Hierting stod her i dag for dom oc giorde for:ne Mattis Anderßøn en fuld oc fast affkald for alt, hueß hand kunde arffuelig tilfalde epter hanß s. søn Graffuerß Christenßøn i den gaard i Hierting, for:ne Mattis Anderßøn nu iboer. [21

Christen Ibßøn, ko. ma. deellefogett paa Sønderhoedt, it widne, det Jenß Hanßøn i Maade, Hansß Hanßøn ibm., Lauerß Hanßøn i Siem, Peder Hanßøn i Seden, huer paa deriß egne wegne, Tamis Jenßøn paa Sønderhoed paa sin hustrus Anne Hansdatters wegne, Mads Sørenßøn i Giesing paa sin styfffader Mads Thamßøn oc sin moders Marin Hanßdatters wegne epter fuldmachtts liudelße, Jørgen Nielßøn i Gießing paa sin hustrus Boeld Hanßdatters wegne samptligen stod her i dag for domb oc giorde for:ne Christen Ibßøn en god, trøg affkald for alt, hueß di kunde arffuelig tilfalde epter deris s. søster Mette Hansdatter, sampt all hueß arffue, |4v| dj kunde were berechttiget i den gaard paa Sønderhoed, for:ne Christen Ibßøn tilforne ibode, oc i den gaard, hand iboer etc. [22

⟨22. januarij.⟩ Anderß Laußøn i Asterup endelig dom offuer Jes Hanßøn i Roesthyue for $8^1/_2$ sldlr. epter breffs liudelße met sin rentte. Jeß Hanßøn møtte oc suarede, att Anderß Laueßøn haffde loffuett att bedre det met hanem, for dj hand bleff forkiøbt met den øg, som hand ville beuiße. [23

⟨22. januarij.⟩ Den gieldsag imellom for:ne Anders Laußøn oc Knud Nielßøn i Schaanager bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [24

Widnitt met opragte fingre oc eed Nielß Tamßøn oc Hermand Nielßøn i Grimsterup, att di i dag 8 dage giorde Berttel Nielßøn i Grimsterup mundelig warßel for widnisbiurd paa Niß Nielßøns vegne ibm. her i dag att thage beschreffuitt. [25

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Mattis Anderßøn i Hiertting itt widne, dett Christen Madtzøn i Hiertting stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hueß rørendiß gods oc løßøre, som for:ne Mattis Anderßøn aff hanem haffde bekommett, oc hand til sig haffde anamitt i den gaard, hand nu iboer i Hierting, were sig rørendiß oc wrørendis, eller ved huad naffn dett medt neffniß kand, inttet wndtagen i nogen maader, det haffuer for:ne Mattis Anderßøn hanem allsammen richtig oc wel fornøyett oc betald, saa hand for sig oc sine arffuinger tachede for:ne Matiß Anderßøn oc hanß arffuinger all ære oc gott for god, nøyachttig betalling i alle maader. Oc stod bemeltte Christen Madtzøn til vedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [26

Jacob Jennßøn Ridfouged paa sin egne sampt paa Jacob Claußøn, raadmand i Warde, oc Torsten Christenßøn i Guldager deriß wegne endelig dom offuer Hanß Tøgerßøn i Guldager for 40 sldlr. epter woldgifftsmends affsigelße. Sagen wor opsatt i 6 wger. Ingen giensuar [27

Erlig oc welbiurdige mand her Albrett Scheell til Fußingøe, rider, Danmarckiß rigeß raad oc befallingsmand paa Riberhuß, hanß fuldmichttig Jacob Jenßøn Ridefogett it widne, det Jeß Hanßøn i Roesthyue widnitt for denem met opragte finger oc eed, att det scheede sig saa wed midsommers tide sidst forleden, som folckene gick fra Grimsterup kirche, oc da gick Pouel Morttenßøn, nu bondis i Wiffelager, wed wognen wed hanem oc hanß hustru Marin Jeskun, oc da bad for:ne Jeß Hanßøn hanem, att hand schulle side op i wognenn oc age met denem [*rettet fra* hanem]. Oc saa ßaad hand op paa wognenn til denem oc aag met denom. Oc da spurde for:ne Jeß Hanßøn hanem ad oc sagde: Huor er det nu fatt met dig oc Jørgen Møller, att J nu er bleffuen wenß. Da suarede hand, att hand widste det iche. Hand schylder mig for, att ieg haffuer kommen |5r| hanem i klammer for hanß stiffdatter. Da suarede Jeß Hanßøn: Ieg haffuer hørtt, att du oc Holdsted møller schulle haffue kommen det affsted. Dersom du haffuer giortt det, da kand du aldrig forsuare det for Gud. Da suarede for:ne Pouel Morttenßøn oc suor ved sin sielß salighed, att huercken hand eller Holdsted møller haffde kommen hanem der udj. Oc da sagde Jeß Hanßøn till hanem: Kandschee du liger hender selff for ner. Da suarede hand ney, hand haffde inttet

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hafft met hender att bestille. Oc krefftet for:ne Jeß Hanßøn det [det *tilføjet over linien*] ved sin sielß salighed, hanem iche widre derom vor beuist. Nock wond Peder Nielßøn i Rousthyue met opragte fingre oc eed, att noget effter S. Michelß dag nu sidst forleden da red hand fra Warde, oc for:ne Pouel Morttenßøn gick oc fuldis met hanem oc haffde druchett noget samme tid, oc da sagde for:ne Per Nielßøn til hanem: huor er det fatt, schal wj kalde dig Pouell Kiøb Kuße. Da suarede hand: Ieg wed iche huad. Ieg frychtter, ieg giør denne afften en suar ond gierning. Da sagde for:ne Per Nielßøn till hanem: Det haffde werit bedre, di haffde ladet eder side i en huß ende ind saa iaget eder wd. Huor til Pouel Morttenßøn suarede: Det maa I vel sige. Oc suoer for:ne Per Nielßøn wed sin sielß salighed hanem inttet herom widre att were beuist, ind som for:uitt staar. Noch wond met oprachte finger oc eed Knud Nielßøn i Roest, att nu noget for jul, der hand wor i Ribe met noget sichttemeell, den tid for:ne Jørgen Møller bleff anholden paa slottet, da sagde hand til hanem, att der som hand paa weyen thalde met Biritte Nißdatter, att hand da schulle sige til hender, att hun schulle wiide, huad hun ßagde, oc vere wed it fritt mod, thj der vor ingen nød. Oc ßaa thalde hand met hende paa hiem weyen oc der ßagde di samme ord til hender wed Tamiß Oluffßøns dør i Thømmerby, oc iche hand widre her om vor beuist [oc iche .... vor beuist *tilføjet over linien*]. Oc stod for:ne Jacob Jenßøn Ridfogett for tingsdom oc tilspurde for:ne Jørgen Møller, om hand wille benechtte for:ne Knud Nielßøns ord. Da suarede hand ney, hand wille det iche nechtte, menß hand bad hanem iche vere bud til hender, men hand bad hanem sige dett, om hand soug hinder. Hiemlet met oprachte finger oc eed Oluff Hanßøn i Gunderup oc Jeß Zillußøn i Roesthiue, att dj, den neste mandag for jul wor 14 dage, wor i Roestmølle oc der giorde for:ne Jørgen Møller oc hanß hustru Zidtzel Jørgenß sampt Pouel Morttenßøn oc Biritte Nißdatter met hendis lauuerge warßel til Jørgen Møllerß dør for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Item hiemlitt Jeß Palleßøn oc Jørgen Nielßøn i Brøndom met lige soern eed, att di 14 dage for jul wor i Alsleuff-mølle oc der giorde for:ne Pouel Morttenßøn oc Birette Nißdater met hendiß lauguerge sampt Terchel Lauerßøn oc hanß hustru ibm. warßel til for:ne Therckel Lauerßøns dør for denne vidne

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

her i dag att thage beschreffuitt. Samme dag giorde di Hanß Krormand i Hierting, Peder Nielßøn, Hanß Anderßøn oc Lauritz Nielßøn ibm. warsel til deris døre oc bopeel for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. Nock hiemlet met opragtte fingre oc eed Christen Morttenßøn i Biltofft oc Lauers |5v| Nielßøn i Nerßbierg, att di 14 dage for jul wor i Wiffelager oc der giorde for:ne Pouel Morttenßøn oc Birette Nißdatter oc hendiß louerge [oc hendiß louerge *tilføjet over linien*] warsel til deriß dør for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Item hiemlitt Hanß Tamßøn oc Søren Christenßøn i Debel met lige soern eed, att dj den neste løffuerdag for nytt aarß dag giorde Niels [*rettet fra* Jørgen] Nielßøn Møller i Holdsted mølle warßel til hanß dør oc bopeel for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod Jørgen til v. ting [Oc stod Jørgen til v. ting *senere tilføjet med andet blæk*]. Gienpartt. [28

Jørgen Nielßøn i Roestmølle it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde Pouel Morttenßøn i Wiffelager, om hand nogen sinde haffde bedet hanem om, att hand schulle tiltage sig den sag, som hand er tillagtt met hans stiffdatter, som for:ne Pouel Morttenßøn nu haffuer til echtte, eller loffuit hanem noget til medgifft met hender entten lidet eller megett, oc om hand widste hanem andet att beschylde udj denne sag eller udj nogen andre maader ind all ære oc gott, oc ombad hanem, att hand nu wed sin sielß salighed her for ting oc dom wille det fremsige, oc tings widne maatte der effter tagiß. Der til suarede for:ne Pouel Morttenßøn oc suoer ved sin sielß sallighed, att for:ne Jørgen Møller haffde aldrig om bedet hanem, att hand schulle tage sig samme sag til for hans schyld, iche heller haffde loffuitt hanem entten huide eller sch. eller noget udj nogen maader, iche heller widste hanem noget udj den sag eller udj nogen andre maader att beschylde ind all ære oc gott oc det, som en erlig dannemand wel sømmer oc anstaar i alle maader. G. [29

Jacob Ridefouged it widne paa sin hoßbondß wegne, dett Nielß Knudßøn, Tamiß Terckelßøn, Nielß Sørenßøn oc Hanß Jesperßøn i Tiereborg widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att dj den neste leffuerdag for hellig trekongers dag satte oc wurderede en gamel schibßbielche for 1 ortt, en gamel spille oc en liden fuckmast for $^1/_2$ ortt oc nogen støcher brøden iern boltter,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

weget 11 mk., huer mk. 2 sch., er 22 sch., som di siønttis, det vor god for. Oc wor samme wrag opkommen for Tiereborg land. Gienpartt. [30

Torsten Christenßøn i Guldager it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen met 6 høring for dieltte dise effter:ne for breffue penge, som hand haffuer wdlagt tilforne, som di nu selff tilkommer att betalle: Søren Madßøn i Seden for 3 domme 3 rmk., Hanß Perßøn i Seden 2 opsettelßer oc 1 dom 3 mk., Dyniß Hanßøn i Guldager it tingsvidne 6 sch., Niß Morttenßøn ibm. 2 opsettelser oc 1 dom 3 mk., Christen Biere effter hanß breff for [. . . . .], Christen Madßøn i Hierting for itt breff, hand |6r| forholder hanem for [*overstreget* paa 6 rixdlr.], som er betald, Jenß Perßøn i Hierting epter hanß breff for [. . . . .]. Widnit met opragtte fingre oc eed Søren Nielßøn oc Mattis Jenßøn i Guldager, att di den tredie søndag for jul giorde diße for:ne warßel i deris sogen kircke for denne widne her i dag at tage beschreffuitt. [31

Mattiß Anderßøn i Hiertting it widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede itt tingsvidne epter it obne wnderschreffne oc forsiglede breff, som i dag for dom bleff lest oc paaschreffuitt, liudendiß, som epter følger: Kiendiß wj effterschreffne Jenß Perßøn Struduad, euangelj tiener til Guldager kirche, Jørgen Madßøn i Guldager, Torsten Christenßøn ibm. oc Anderß Madtzøn i Hiertting oc giør for alle witterligt, att wj i dag, som er den 14. augustj, haffuer werit offuer en venlig contrachtt oc forliig imellom Christen Madßøn i Hierting paa den ene oc hanß suoger Mattis Anderßøn i Hiertting paa den anden side anlangende Christenn Madßøns ophold oc afftegtt aff den fierde part gaard, hand haffuer nu oplatt til Mattis Anderßøn. Da er di der om saa bleffuen forligtte, det Christen Madtzøn i Hiertting nu aldeellis affstaar fra sig oc sine arffuinger oc [til] Mattis Anderßøn oc hanß arffuinger den fierdepartgaard, som Christen Madßøn hid indtil haffuer hafft vnder haand oc heffd, saa for:ne Mattiß Anderßøn maa nu samme fierdepartgaard stede oc feste aff sin kiere hoßbond hederlig oc høylærd mand m. Christen Friis, leßmester i Ribe, met all hendiß tilligelße, som aff arildß thid tilligett haffuer, saa hand kiender sig ingen ret eller rettighed att haffue til for:ne 4. parttgaard ey heller sine arffuinger sig noget der met att befatte, men were oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

bliffue hoß Mattis Anderßøn, hans arffuinger oc epterkommere. Der imod schal Mattis Anderßøn forsiune oc forsee for:ne sin hustrus fader Christen Madßøn met en erlig oc rundelig ophold til sin egenn bord met nødtørfftig vnderholding, mad oc driche, item met nødtørfftig tilsiøn i soett oc siugdom met andet meere, hueß for:ne Christen Madßøn i slig maader behøffuer. Menß der som saa scheer, att Christen Madßøn oc Mattis Anderßøn der om iche kand foreniß, saa Christen Madßøn vil vere paa sin egen haand, da schal Mattis Anderßøn aarligen, saa lenge hand leffuer, giffue hanem til sin føde oc ophold to thønder roug, $1^1/_2$ thønde biug, 1 thønde haure, en pund smør, 1 pund flesk, 1 faarß krop, tho schipr hommell, 1 schipe saltt met ild, liuß, opuachtt oc wartegtt i siugdom oc schrøbelighed oc forschaffe hanem en kammer i salßhußen, huor hand selff lyster, oc holde hannem den vel ved machtt, som det sig bør. Oc der som Mattis Anderßøn dør før Christen Madßøn, da schal hanß effterkommere det samme afftegtt til Christen Madßøn wdgiffue. Item der som saa scheer, att Gud henkalder Christen Madßøn, da schal hanß arffuinger inttet befatte sig, met hueß offuer bliffuer aff hanß afftegtt, men det at følge Mattis Anderßøn, eller |6v| huem samme afftegt wdgiffuer. Men den 50 sldlr., som for:ne Mattis Anderßøn er Christen Madßøn schyllig for hueß løßøre, der fandis i boen epter schifftebreffs indhold, som Mattis Anderßøn nu haffuer giffuitt hanem breff paa, dem schal komme arffuinger til beste, om der noget aff offuer bliffuer. Att saa er i sandhed oc wrygelig hoß dem bege holdis schal, wndertrøcher di bege deriß zignetter til witterlighed, oc wj forschreffne det samme met hender bekiender. Achttum Hiertting anno 1638 die utt supra. Jenß Perßøn Struduad ved egen haand, Jørgen Madßøn, egen haand, Torsten Christenßøn, egen haand. Oc nu i dag stod for:ne Mattis Anderßøn oc Christen Madßøn bege till wedermaals ting oc samtychtte, lige som for:uitt staar, i alle maader. Oc loffuit Mattis Anderßøn til widre confirmation att lade trøche sin zigenett nest fougdens forsigling. [32

Knud Jacobßøn i Miurtue it vidne, att hand stod her i dag for domb oc tilspurde Christen Clemendtzøn i Krauenß, om hans hoßbond haffde fanget hanem 4 heste oc øg. Der tilsuarede hand, att hand fick hanem 3. Item tilspurde hand for:ne Christen Clemendßøn, huor hand bekom den huide hest oc den ryget koe

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

oc 2 wogen, oc om hand iche thog ploug oc harre, som hanß s. fader tilhørde, huor til hand suarede, hand haffde iche behoff att giøre hanem regenschab der paa, thj hand haffde betald dett. Oc wor di bege til wedermaals ting. [33

Nielß Jennßøn i Tiereborg itt widne, att hand loulig met sex høring fordielte Christen Pouelßøn i Saderup for 1 rixdlr. oc 2 aars rentte effter breffs liudelse, som hand for høring gaff hanem til sag. Oc bleff beuist aff tingbogen, Laue Perßøn oc Orbon Nißøn i Thiereborg i dag 8 dage met oprachte finger oc eed att haffue hiemlitt, att dj den dag 6 vger giorde for:ne Christen Pouelßøn mundelig warßel her ved tinget for denne widne, oc fandis samme sag att vere offritt til i dag, førend denne diele gieck. [34

Niß Nielßøn i Grimsterup it widne, att hand stod her i dag for dom oc lod affleße oc paaschriffue it obne wnder forsiglede breff, liudendis, som epter følger: Kiendiß wj oß effterschreffne Berttel Nielßøn oc Niß Nielßøn, bege bondiß i Grimsterup, for alle i dette vort obne breff, att efftersom vor kiere fader Niels Berttelßøn i Grimsterup haffuer vnt oc oplatt for os den $^1/_2$ gaard i Grimsterup, som hand ibode, da er wij samptlig saa bleffuen om samme $^1/_2$ gaard forligt, att wj huer schal bruge lige $^1/_2$ partten aff for:ne $^1/_2$ gaardß eye oc brug, vere sig udj ager oc eng eller huad som heldst, til for:ne $^1/_2$ gaard er beligendes, nu tilliger oc aff arildß thid tilligett haffuer. Dernest schal wj ocsaa were lige udj schylde oc landgilde, egte oc arbeid, som aff samme $^1/_2$ gaard schal giøriß, giffuis oc wdrediß i alle maader. Oc der som saa |7r| schede, att wj bliffuer saa til sinds, att den ene schal drage aff gaarden fra den anden, saa den ene schal beholde all $^1/_2$ gaarden, da huilchen som drager oc wduiger aff for:ne $^1/_2$ gaard for den anden, da schal hand, som bliffuer paa for:ne gods besidendis oc bondiß, giffue hanem, som drager oc flytter fra for:ne $^1/_2$ gaard, tresinds tiuffue slette daller oc 4 schipr rougsede, 2 schipr møgeds land seede oc 2 schipr andenkierffue sede vd att bruge lige ved andre bymend i byen wden all schylde eller affgifft wndtagen hueß tilbørlig tiende, som bør der aff att gaa, som det sig bør i alle maader. Oc huilchen som aff oß, for:ne Berttel Nielßøn oc Niß Nielßøn, som schall wddrage oc flytte fra samme $^1/_2$ gaard, da schal for:ne 60 daller strax were den følgachtig, som aff samme gaard [*rettet fra* guodtz] schal wduige, met for:ne kornseed. Oc huilchen aff

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

oß, som schal aff ga[a]rden wduige eller affflytte, da schal den aduare oc giffue den anden det tilkiende om jul oc siden giøre hanem dett rydelig for om paasche nest effterkommendiß. Oc effterdj for:ne Berttel Nielßøn nu haffuer samme $^1/_2$ gaard i feste oc haffuer samme festepenge ene wdloffuit, huilche for:ne festepenge Niß Nielßøn schal betalle $^1/_2$ parten aff, menß der som Berttel Nielßøn vduiger oc fløtter aff samme $^1/_2$ gaard inden 3 aar, som er til paasche 1641, saa for:ne Niß Nielßøn schal beholde samme $^1/_2$ gaard oc schal for aarsageß samme $^1/_2$ gaard igien att stede oc feste, da tilforplichter ieg mig, Berttel Nielßøn, att wdlege $^1/_2$ partten aff hueß festepenge, som Niß Nielßøn schal vdgiffue. Mens der som Berttel Nielßøn bliffuer paa samme $^1/_2$ gaard boendiß til paasche 1641, oc naar hand fløter aff gaarden effter den dag, da schal hand iche besuergiß met nogen festepenge att wdgiffue for for:ne Niß Nielßøn i nogen maader. Altt dette forschreffne beplichter wj oß, for:ne Berttel Nielßøn oc Niß Nielßøn, for oß oc woriß hustruer oc woriß arffuinger fast oc schadesløß att holde oc fuldkomme huer andre wed alle ord oc artichler, lige som forschreffuit staar. Til witterlighed haffuer wj woriß zigenetter vndertrøchtt, oc wenligen ombeder wi woris fader Niels Berttelßøn oc vor broder Per Nielßøn i Tømmerby met oß att besigle. Ex Tømmerby, mandag denn 6. nouembriß anno 1637. Widnit met opragte fingre oc eed Nielß Tamßøn oc Hermand Nielßøn i Grimsterup, att di i dag 8 [dage] giorde for:ne Berttel Nielßøn warßel til hanß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod Per Nielßøn i Tømmerby til vedermaalß ting. [35

Jacob Ridfougett paa sin hoßbondß wegne it widne, det Niß Grumßøn, Benedt Nißøn oc Anderß Hanßøn i Fordom widnit for denem met opragte fingre oc eedt, att dj den 10. decembris sidst forleden wor i Alsleuff mølle hoß Biritte Nißdatter aff Roustmølle att høre hendiß ord oc bekiendelße, eptersom hun tilforne aff lenßmanden erlig oc welbiurdige mand her Albrett Scheell til Fußingøe, rider, Danmarcchis rigeß |7v| raad oc befallingsmand paa Riberhuß, paa alle helgenß dag nest forleden paa Riberhuß er bleffuen forhørtt oc tilspurdt anlangende den sag, hender tiligeß, att hendiß stifffader Jørgen Møller i Rouestmølle hender schal haffue beligett, som hender for:ne dag, den 10. decembris,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

udj deriß neruerelse bleff forlæst, da haffuer hendiß suar oc bekindelse werit der paa, som epter følger. For det første anlangende, [*overstreget* da bekiende hun] naar hun aabenbaarit, att hun rede til barßell, huor hun det aabenbarit oc for huem, suarit, hun obenbarit det for hendiß stifffader oc moder i deriß stue, som baade fader oc moder war tilstede, oc wor det 3 wger for ribermarckindt. Men der hendiß stifffader bleff tilspurdt der om, oc hand bekiende, hun ßagde det først til hanem i deriß stue, oc da wor hendiß moder i Ribe, menß der hendiß moder kom hiem, ßagde hand hende dett, oc der dj samptlig her wdinden bleff forhørtt, sagde hun, det wor, som hendiß stifffader Jørgen Møller haffde bekiendt. Hendiß forældre lod ilde paa hende oc gad iche seett hende. For det thredie sagde hun det til denem paa en thißdag. Fredagen der effter bleff dj troloffuitt. Den neste syndag der epter stod di schriffte. Den anden søndag der epter lyste dj oc giorde saa brøllup, saa snart der vor wdlyst, oc wor presten oc nogle faa mend oc quinder til brøllup oc waar lystig. Sagde først ney, hendiß stifffader haffde iche loffuit denem en wering eller mølle, sagde dog siden att wille hielpe denem til en wering. I Alsleuff mølle der wille hun lige i barßelßeng, oc er det hendiß stifffaderß søster, der boer. Drog hun fra Roest mølle den neste søndag epter Michelj, oc haffuer hun dag til jull. Oc der hun bleff tilspurd, om hendis fader oc moder haffde tald met [*overstreget* hender] denem siden, ßagde hun ney, menß der Jørgen Møller der om bleff thilspurdt, oc hand bekiende, hand to eller threj gange haffde tald met Pouel oc en gang met hende i Alsleuff mølle, oc hun siden kom op oc hørde, att hand haffde ßagtt, hand haffde tald met hende, da ßagde hun dett ocsaa. Bekiende att haffue liget i slig it ondt leffnit siden paasche. Oc for det sidste, der hun bleff tilspurdt, om hendiß stifffader Jørgen Møller sende hender iche bud met den mand, som aag hanem oc meellitt vd, att der som hand møtte Biritte, da schulle hand bede hende, att hun schulle vere stille i hendiß mund oc trofast, sagde hun, samme mand talde met hender i Tømmerby oc sagde, att hindiß fader bad hanem, hand schulle sige hinder, hun schulle ingen liffue paa. Oc epterdj tiden, att for:ne Biritte Nißdatter schal gaa i barßelseng, flux tilstundede, oc der for iche aff hende begierdiß, att hun schulle komme til ting denne hendiß bekiendelße ved

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

tingsvidne att bestaae, haffuer forschreffne mend epter bemeltte Jacob Jenßøns befalling aff hender begierit |8r| aff hender her til att suare, som hender laa macht paa, da haffuer for:ne Birite Nißdatter alt dette forschreffne werit fuld oc fast bestandig oc intet der aff fragaaett, wndtagen hun fragick, att presten vor iche til brøllup, oc meentte hun, der hun paa slottet bleff tilspurdt, om hendis stifffader oc moder haffde tald met hende, att det schulle haffue weritt paa slottet, di schulle haffue tald met hender, huor til hun ßagde ney, menß i Alsleuff mølle talde hand en gang met hender. Warßel utt supra. Oc stod Jørgen Møller til wedermaals ting. G. [36

Den gieldßag imellom Hanß Tamßøn, fouged paa Frøsterup, paa Jenß Madßøns wegne i Debel bleff opsatt til i dag 3 wgger. Ingen suar. [37

Knud Jacobßøn i Miurtue it widne, att hand stod her i dag for dom oc bad sig Gud til hielp paa sin sielß salighed, att hueß hand haffde steffnitt Christen Clemendßøn i Kraffuens for effter steffnings indhold, det vor allsammen udj rett Guds sandhed, oc der som for:ne Christen Clemendßøn der imod ved sin sielß salighed ville benechte oc suerge paa, att det vor iche i sandhed, som steffning oc tingsvidne om formelder, oc om hand iche selff haffde loffuit att talle hanß minde for den gield, hanß s. fader Clemend Matteßøn wor hanem schyldig effter handschriffts liudelße, da wille for:ne Knud Jacobßøn giffue hanem quitt oc inttet haffue for samme gield i nogen maader. Der til suarede for:ne Christen Clemendßøn, att hand haffde iche behoff att nechtte det, iche heller hand ville det benechtte. Oc wor di bege til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. [38

Erlig oc welbiurdige fru Mergrete von Allefeld thil Wiselbierg hendis fuldmichttig Mortten Nielßøn i Alsleuff it widne, att hand stod her i dag for dom oc loulig met sex høring fordieltte diße epter:ne for deriß landgildepenge, di rester met effter restandtzis liudelße. Bened Jeßøn i Tobttniß for aar 1637 10 mk. 1 sch. oc for aar 1638 10 mk. 1 sch., Christen Langsum for aar 1637 $1^1/_2$ mk. oc for aar 1638 $10^1/_2$ mk., Nielß Morttenßøn i Alsleuff 1 daller, Jeß Jepßøn 7 mk. 4 sch., Nielß Perßøn i Kraffuens 3 mk. ringer 1 sch., Clemend Sørenßøn i Horsterup 3 rix ortt, Søren Ebßøn i Kraffuens 4 sldlr., som hand er Marin Morttens i Alsleuff schyldig,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

som hand for høring gaff denem til sag. Widnit met opragte fingre oc eed Bened Lauerßøn i Alsleuff oc Per Jepßøn ibm., att di 6 wger for jull giorde dise for:ne warßel til deris huße for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc wor samme sag offritt i 3 wger, førind denne deelle gieck. [39

Mortten Nielßøn endelig dom offuer Nielß Perßøn i Alsleuff for 7 sldlr. oc Anderß Dyneßøn i Thobtniß [*rettet fra* Alsleuff] for 10 rixdaller att betalle inden 15 dage eller der for att haffue wdsettning aff deriß godß oc løßøre for houedstoel oc all omkostning epter ko. ma. forordning. [40

Lauritz Perßøn i Allerup offritt sin deelle for schriffuerpenge til i dag 14 dage. [41

|8v| Thiisßdagen den 22. januarij 1639.

8 mend. Peder Jennßøn i Norup, Peder Knudtzøn i Faaborg, Terchel Perßøn i Agerbeck, Christen Øeß i Roust, Hanß Tamßøn i Lunde, Jenß Clemendßøn i Orre, Per Sørenßøn i Gunderup, Jeß Hanßøn i Rousthyue.

⟨Jennß Hanßøn i Maade i dag tingholder.⟩

6 høring. Hannß Nielßøn i Grimsterup, Gregerß Jepßøn i Orre, Claus Madßøn i Ome, Jeß Zillußøn i Rousthyue, Jørgen Hanßøn i Gummißmarck, Jens Staffenßøn i Schadst.

Erlig oc welb. mand her Albrechtt Scheel til Fußingøe, rider, Danmarchiß rigeß raad oc befallingsmand paa Riberhuß, hanß fuldmichtig Jacob Jennßøn Ridefougett it widne, dett Marin Jeskon i Rousthyue widnitt for denem met oprachte fingre oc eed, att det schede sig saa om midtsommerß thide sidst forleden, som folchene gick fra Grimsterup kircke, oc da gick Pouel Morttenßøn, nu bondiß i Weffelager, ved wognen ved hender oc hindiß hoßbond Jeß Hanßøn, oc da bad for:ne Jeß Hanßøn hanem, att hand schulle side op i wognen oc age met denem, oc saa saad hand op i vognen til denem oc aag met denem. Oc da spurde for:ne Jeß Hanßøn hanem ad oc ßagde: Huor er det nu fatt met dig oc Jørgen Møller, att J nu er bleffuen wenß. Da suarede hand, att hand widste det iche, hand schylder mig for, att ieg haffuer kommen hanem i klammer for hanß stiffdatter. Da suarede Jeß Hanßøn: Ieg haffuer hørt, att du oc Holdsted møller schulle haffue kommen det aff sted. Der som du haffuer giort det, da kand du

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

aldrig forsuare det for Gud. Da suarede for:ne Pouel Morttenßøn oc suor wed sin siels sallighed, att huerchen hand eller Holdsted møller haffde kommen hanem der udj. Oc da sagde Jeß Hanßøn til hanem: Kand schee, du leger hender selff forner. Da suarede hand ney, hand haffde inttet hafft met hender att bestille. Oc bekrefftet for:ne Marin Jeschun det ved hendiß sielß salighed hender inttet widre der om att vere beuist. Nock wondt Marin Jørgenß i Roesthyue met opragte fingre oc eed, att udj sidste forgangen kornschiør om en søndag da kom for:ne Pouel Morttenßøn ind til hender, som hun ßaad oc wand noget traa for hanem, som vor hanß, oc da kom det udj talle, att di vor hen i Henemølle til brøllup, oc ßagde hand til hender, att Jørgen Møllers moder ßagde til for:ne Jørgen Møller, oc der som hand iche ville vnde hendiß broder hanß stiffdatter, da sagde hun, att hand maatte tage hender hiem, det dj fick en dieffuel tilhobe. Oc samme tid spurde for:ne Marin Jørgenß hanenen[!] ad, om dj schulle kalde hanem Pouell Kiøbkuße. Da suarede hand, det kostet inttet paa. Hiemlit met opragtte fingre oc eed dj samme warßelsmend, som i dag 8 dage haffuer hiemlit warßel for dj førige widner, lige saadan warßel att haffue giffuitt, som det da er indschreffuen. Oc stod Pouel Morttenßøn til wedermaalß ting. G. [42

|9r| Jeß Hannßøn i Rousthiue it widne, det Nielß Hanßøn oc Bened Perßøn i Rousthiue widnit for denem met opragte fingre oc eed, att denem witterligt er i sandhed, att Anders Laußøn i Asterup loffuit att bedre det met for:ne Jeß Hanßøn, for hand war forkiøbt met den øg, hand fick aff for:ne Anders Laußøn. Oc stod for:ne Anders Laußøn til wedermaals ting. G. [43

Anders Laußøn it widne, att hand stod her i dag for dom oc met opragte fingre ved sin siels salighed benechtett, att hand aldrig loffuit att bedre det met Jeß Hannßøn anlangende den øg, hand fick aff hanem, som Nielß Hanßøn oc Bened Perßøn i Roesthiue i dag paa hanem wondet haffuer, oc gaff last oc klage paa, att di wond hanem haand oc mund fra. Oc wor for:ne mend alle til wedermaals ting, der denne benechttelse widne gick. [44

Peder Knudtzøn i Faaborg itt widne, det Per Jennßøn i Norup stod her i dag for dom oc lod afflese oc paaschriffue it schrifftelige forsett, liudendis: Efftersom Jens Nielßøn i Tiereborg haffuer ladet mig steffne for dom, dj penge anlangende, som Pouel Ter-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

chelßøn i Saderup effter fougdens domb haffuer wdlagt til mig for den aaraad, ieg haffuer ladet hanem offuersuerge, oc ieg paa min s. broderß børnß wegne epter louen haffuer opborn, som ieg formeener, at ingen indnu haffuer bedre rett til att haffue denem udj foruaring, indtil di entten haffuer denem behoff, eller di fanger en anden werge, saa schal di vere denem till gode rede. Oc ieg tilbiuder, att der som Jenß Nielßøn wil schicke en vederhefftig dannemand, som wil oc kand were samme børnß werge, saa will ieg affstaa oc lige fra mig, hueß ieg haffuer aff deriß, menß ieg formeener, att hand bør att lege fuldmachtt frem aff den, som werge maa were oc wederhefftig er, førind hand før mig nogen threttе paa, epterdj hand er en enlig karll oc haffuer huerchen huß eller hiem for att staa, oc der for meener, ieg bør for hanß tiltalle quitt att vere, oc er begierendis, att dette maa læsis oc paaschriffuis oc i dommen indføriß. Peder Jenßønn Norup, egen haandt. Som den udj sig selff indholdte. Oc stod Per Jenßøn til wedermaals ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [45

Erlig oc welbiurdige mand Tamiß Jul til Synderschouff hanß fuldmichtig Jeß Hanßøn i Rousthiue it widne, att for:ne Jeß Hanßøn paa welbemelte sin hoßbonds wegne stod her i dag for dom oc begierede sin thredie ting til Jenß Staffenßøn i Schadst for nogle ord att wdtyde, som hand her paa tinget for dom schal haffue ladet falde effter tingsvidnis formelding. Der tilsuarede Jenß Staffenßøn, att hand iche haffde sagt, att den gode mand haffde taget sine ord igien, iche heller hand widste, hand haffde tagett sine ord igien, iche heller meentte den gode mand met samme ord i nogen maader. Oc waar bemeltte Jeß Hanßøn oc Jenß Staffenßøn bege til vedermalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. G. [46

Erlig oc welbiurdige mand Iffuer Wind til Nørholmb, ko. ma. øffuerste secreterer oc befalingsmand paa Lundeniß, hanß fuldmichtig erlig oc fornumstig Kield Jørgenßøn, foged paa Nørholmb, itt widne, dett Hanß Nielßøn |9v| i Brøndom Damb widnit for denem met oprachte finger oc eed, att nest forleden aar den 12. augustj om morgnen tillig da kom Anne Perßdatter, fød i Billum Tarp, gangendis ind i hanß huß oc sagde til hanem: Her holder Mortten Nielßøn i Alsleuff wde. Hand wil talle met eder. Oc saa gick hand wd til hanem, oc di gick oc snacket met

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

huer andre, oc da spurde hand Mortten Nielßøn ad: Huad schader Anne i hendis arm. Da suarede hand, att hun haffde snublit offuer en thrape, oc sagde: Du maatt lade hende were til dit nogen stund. Da suarede Hanß Nielßøn: Den tid ieg haffde hender behoff til mit arbeidt, da maatte hun iche vere her. Nu wed ieg iche, huad ieg schall. Da suarede Mortten Nielßøn, io, hand maatte frit lade hende were der nogen stund. Menß huem der aag hender did, det widste hand iche. Noch wond Kiersten Hanskon i Brøndom Damb met lige sorn eed, att for:ne Anne Perßdatter kom ind i deriß huß for:ne morgen. Huem der aag hender did, dett widste hun iche, oc hueß ord, som di haffde tilhobe, siden di gick ud, som for er rørdt, hørde hun iche. Item wond for:ne Hanß Nielßøn, Kiersten Hanßkon oc Christen Jonßøn i Brøndom Damb met lige soern eed, att di neruerende hoß waar, wnder deß som hederlig oc wellerd mand her Jonn Madtzøn, sogneprest til Brøndom oc Nebel kircher, for:ne Anne Persdatter berete, oc da hørde dj, att hun hordelige klagede paa Morten Nielßøn i Alsleuff hender att haffue slagen met en øx oc en kiep oc hanß haand, saa att der som hun noget dødelig der offuer tilslogiß, widste hun ingen anden ind for:ne Mortten Nielßøn for sin død att haffue. Widnit met opragte fingre oc eed Nielß Ottßøn i Fiirhyffue oc Jesper Laußøn ibm., att di i dag 8 dage giorde Mortten Nielßøn i Alsleuff warßel til hans boepeell udj hanß hustrus paahørelße for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. G. [47

Thißdagen den 29. januarij 1639.

⟨Jens Hanßøn i Maade i dag tingholder.⟩

8 mend. Mortten Nielßøn i Alsleuff, Mads Michelßøn i Spongsbierg, Jacob Suenßøn i Nebel, Christen Jeßøn i Kie[r]ßing, Per Sørenßøn i Gunderup, Per Jenßøn i Norup, Lauerß Hanßøn ibm., Anders Escheßøn i Jylderup.

6 høring. Christen Jonßøn i Brøndom Dam, Gregers Jepßøn i Orre, Mortten Jeßøn i Quaglund, Hans Olluffßøn i Gunderup, Per Hanßøn i Grimsterup, Jenß Clemendßøn i Orre.

Widnitt met opragtte fingre oc eed Per Christenßøn oc Nielß Jenßøn i Brøndom, att di paa nytt aars dag giorde saa mange, som rester met deriß fogetpenge aff ko. ma. anpart korn tiende,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dj i feste haffuer, warßel for Brøndom kirche dør for deelle paa Nielß Perßøns wegne i Brøndom. [48

Jørgen Nielßøn i Roustmølle it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde hanß stiffdatter Biritte Nißdatter, huem der wor |10r| hindiß barnfader, oc bad hender, att hun nu wille det fremsige ved hendiß siels ßalighed met opragte fingre oc sige rett Gudtz sandhed oc ingen liffue paa. Der tilsuarede for:ne Birite Nißdatter oc suoer ved hendiß siels salighed met oprachte fingre, att ingen anden er hendis barnfader ind Pouel Morttenßøn, som hun er echtte wiett til. Oc tilspurde bemeltte Jørgen Møller for:ne Pouel Morttenßøn, om hand i lige maade ved sin siels ßalighed met oprachtte fingre wille bekreffte, att hand wor hendiß barnfader, som hun nu haffuer paasoern. Der til suarede for:ne Pouel Mortten[ßøn] oc ßuoer ved sin siels salighed met opragte fingre, att hand var hendiß rette barnfader. Ydermeere tilspurde for:ne Jørgen Møller bemeltte Birette Nißdatter, om hun haffde hafft met andre karlßpersoner udj ßaa maader at bestille. Der tilsuarede for:ne Birette Nißdatter oc suoer ved sin sielß salighed, att hun aldrig haffde hafft met nogen karlßperßon udj ßaa maader att bestille uden for:ne Pouel Morttenßøn, som hun er egtte wijet til. Noch tilspurde for:ne Jørgen Nielßøn hender, om hand nogen sinde haffuer entten thald til hender eller taget epter hender eller rørt ved hendis krop i den achtt oc meening eller begierett det aff hender slig gierning att bedriffue, som di haffuer werit berychttet oc anholden for. Huor till for:ne Birette Nißdatter suarede oc suor ved sin sielß salighed, att hand aldrig haffde entten tald til hender eller taget epter hender, iche heller rørdt ved hender udj den achtt oc meening eller begiert det aff hinder i nogen maader. Oc berettet for:ne Jørgen Nielßøn, att Jacob Jenßøn Ridfoget paa sin gunstige hoßbonds wegne haffde loffuitt at staa hanem for warßel, for hueß widner hand i den sag achtter att føre. G. [49

Jørgen Møller it andet widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen tilspurde meeninge almue oc heredtzmend, som i dag ting søgte oc tilstede war, om dj nogen, entten som haffde søgt hanß huß att lade maale eller i andre maader besøgt hanß huß, entten i huß eller wden haffuer seett eller fornummitt nogen wlempe [*overstreget* met] til hanem oc hanß stiffdatter Birette Nißdatter eller i andre maader, oc om nogen widste hanem nogett

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

att beschylde andet ind ære oc gott, att dj der paa ville giffue hanem deriß suar oc ßandferdig kundschab ved stockneffn beschreffuitt. Da strax fremgick oc der tilsuarede epter:ne 24 dannemend: Søren Jenßøn i Libsterup, Toniß Hanßøn i Tiereborg, Hans Hanßøn i Wgeluig, Eneuold Anderßøn i Schadst, Hanß Morttenßøn i Asterup, Jens Clemendßøn i Orre, Hanß Olluffßøn i Gunderup, Niels Simmenßøn i Roust, Per Jeßønn, Knud Nielßøn, Toniß Anderßøn, Jens Nielßøn, Christen Øeß ibm., Bened Perßøn i Rousthyue, Nielß Perßøn, Niels Hanßøn, Niels Knudßøn ibm., Jenß Anderßøn i Grimsterup, Niels Nielßøn i Knude, Jens Eneuoldtzøn i Arnderup, Nielß Madtzøn i Schadst, Jens Staffenßøn ibm., Jørgen Perßøn oc Hans Thamßøn i Lunde oc saa mange, som ting søgte oc tilstede waar, att dj haffde werit i for:ne Jørgen Møllers huß att lade maalle deris korn, oc da haffuer di huerchen i huß eller uden iche entten seett eller |10v| fornommitt nogen wlempe til for:ne Jørgen Møller eller hanß stiffdatter i nogen maader, menß hand haffuer maalit for denem som en erlig, tro, oprichtig møller oc i andre maader schicket sig imod denem erligen [oc] vel, saa di iche widste hanem andet [att] beschylde ind all ære oc gott oc det, som en erlig dannemand vel anstaar i alle maader. Oc beretet for:ne Jørgen Møller, att Jacob Jenßøn Ridefouget paa sin gunstige hoßbondß wegne haffuer loffuit att staa hanem for warsel, for hueß vidner hand i den sag achtter att føre. G. [50

Den ßag imellom Kield Laußøn paa Schodborg paa welb. Manderup Abildgaardß wegne oc Niels Jenßøn i Orre om beligelse bøder epter receßen for Marin Hanßdatter i Orre, hand udj sin echteschab beliget haffuer, bleff opsatt til i dag 2 vger. Steffningsmend Tamiß Sørenßøn oc Niels Christenßøn i Orre. [51

Gierlou Hanßøn i Tiereborg it vidne, det Christen Calleßøn i Tiereborg widnit for denem met opragte fingre oc eed, att epterßom hand i dag er hidsteffnit for hanß vidne att forklare, som hand her til tingett den 4. decembris sidst forleden wondet haffuer, epter tingsvidnis liudelse formeldendis, att den koene, som staar wderst i standen, hendis piger schulle staa uden alle piger i den stand nest den inderste koene, som det widne widre bemelder, da er det saalediß i sig selff, att den koene, som haffuer den wderste stand, hendiß pige schal staa uden alle piger nest den inderste

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

kone. Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Gierloeßøn oc Hans Nißøn i Tiereborg, att di i dag 8 dage giorde Jens Tamßøn i Tiereborg warßel til hans huß for denne widne att forklare oc her i dag att tage beschreffuitt. [52

Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Perßøn oc Søren Perßøn i Hiørkier, att di, som i gaard wor maanit, giorde Jenß Jørgenßøn i Schadst warßel til hanß huß for deele paa Per Clemendtzøns wegne i Hiørdkier. Oc offrit Peder Clemendßøn samme deelle til i dag 14 dage. [53

Mickel Oluffßøn i Tobil it widne, det Hanß Hanßøn i Raunßberg paa Mete Nielsdatter oc Apelone Nielßdatter, fød i Tobil, deriß vegne, Jep Nielßøn, fød i Tobil, paa sin egen wegne stod her i dag for dom oc met deris frj wilie oc berad hu met ßamblede hender giorde oc gaff for fød oc wfød for:ne Michel Oluffßøn en euig, frj, fuld oc fast affkald for alt, hueß di kunde arffueligen tilfalde effter deris s. fader Niels Hanßøn oc effter deris s. sødschende Per Nielßøn, Marin Nielßdater oc Anne Nielßdatter i den gaard i Tobil, for:ne Michel Oluffßøn nu iboer etc. [54

Michel Oluffßøn it andet widne, att hand stod her i dag for domb oc vdlagde $11^1/_2$ aarß rentte aff $8^1/_2$ sldlr., som Hanß Nielßøn, fød i Tobil, vor tillfalden epter hanß s. fader Niels Hanßøn i Tobil oc moder [oc moder *tilføjet over linien*], som Hanß Hanßøn |11r| wdj Raffnsbierg her i dag for dom opbaar oc anamitt oc loffuit for sig oc sine arffuinger att holde for:ne Michel Olluffßøn oc hans arffuinger quitt oc schadesløß for rentten indtil denne dag. Oc hoedstoelen $8^1/_2$ sldlr. schal staa hoß for:ne Michel Olluffßøn for en bildig rentte, indtil dj kand fange nogen kundschab, huad for:ne Hans Nielßøn er leffuendis eller død, om for:ne Michel Oleßøn er det begierendiß. Oc naar for:ne $8^1/_2$ daller bliffuer betald, da schal for:ne Hans Nielßøn, hanß arffuinger eller deriß louerger giffue for:ne Michel Oluffßøn en god, trøg affkald. Oc stod for:ne Hanß Hanßøn oc Michel Oluffßøn till wedermaals ting oc samtychte denne widne. G. [55

Anders Terckelßøn i Schadst it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Niels Nielßøn i Quaglund for 5 mk. da. oc 3 aars rentte effter breffs liudelße. Nock for 3 sldlr. oc 4 aars rentte ocsaa epter breffs liudelse, som hand for høring gaff hanem til

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

sag. Widnit met opragte fingre oc eed Jenß Jepßøn oc Peder Sørenßøn i Schadst, att di paa nytt aars dag giorde for:ne Niels Nielßøn mundelig warßel ved Jern kirche for denne vidne her i dag att thage beschreffuitt. [56

Tamiß Oluffßøn i Orre it widne, det for:ne Tameß Oluffßøn, Jennß Clemendßøn, Jørgen Michelßøn, Pouel Madtzøn, Hanß Perßøn, Hans Oluffßøn, Hanß Christenßøn paa sin faders Christen Michelßøns wegne, Gregerß Jepßønn, Hanß Claußøn, alle i Orre, stod samplich her i dag for dom oc gaff til kiende, att di met dj andre deriß grander oc bymend haffuer giort saadan wiide oc wedtegt met huer andre, att hueß kretter eller faar, ßom findis hiørdløß nogen sted udj Orre enge eller paa kornitt, wden alleniste heste oc øg, da schal den, som brøst udj saamaader hoß findis, for huer gang det scheer, haffue forbrøtt en tønde øl til granderne, saa god som 2 rixdaller, oc 1 rixdaller til sitt herschab. Oc stod for:ne mend alle til wedermaals tinng oc samtychte, lige som forschreffuitt staar, i alle maader. Widnitt Peder Willandtzøn oc Niels Jørgenßøn i Orre, att di i dag 8 dage giorde Peder Christenßøn i Orre, Claus Olluffßøn, Peder Lauerßøn, Nielß Nielßøn, Tameß Sørenßøn, Nielß Christenßøn, Tamis Christenßøn, Hanß Anderßøn oc alle boelß oc gaadhuß folch met deris louerger warßel til deris døre oc bopeell for denne deriß wiide oc wedtegtt her i dag wed tings widne att tage beschreffuitt. G. 3. [57

Erlig oc welbiurdige mand Manderup Abildgaard til Schodborg hanß fuldmichtig Kield Laußøn, fogett ibm., it vidne, det Hanß Oluffßøn i Orre, Hans Perßøn, Jenns Clemendßøn, Pouel Madtzøn, Jørgen Michelßøn, Tamiß Sørenßøn ibm. widnit for denem met opragte finger oc eed, att eptersom Clauß Oluffßøn i Orre paauiste denem att sette oc vordere nogen huse, som findis paa den thredie partgaard, som hand haffuer fest aff welb. Manderup Abildgaard, da først saatte di en salßhuß, som er 8 fag, huer fag for 5 mk. da. En sengested oc lofftschod, som findiß i hußet, for 2 sldlr. Noch en ladehuß, som wor 8 fag, huer fag for 2 mk. 4 sch. Widnit met opragte fingre oc eed Per Willandtzøn oc Nielß Jørgenßøn i Orre, att di i dag |11v| otte dage giorde Tamiß Oluffßøn oc Oluff Beck i Orre warsel til deriß døre for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [58

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Den gieldßag imellom Søren Iffuerßøn i Lildarum oc Erich Erichßøn i Norup bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen møtt til giensuar. [59

Jep Knudtzøn i Schaanager it widne, att hand stod her i dag for domb oc lod afflese oc paaschriffue it obne, wnderforsiglede oc wnderschreffne breff, liudendiß ord fra ord, som epter følger: Kiendis ieg mig, Hanß Nielßøn i Heelle, oc giør for alle witterligt met dette mit obne breff, att denne breffuißer Jep Knudtzøn i Schoenager haffuer nu epter sin faders fuldmacht indfrjedt oc frelst oc igienløst fra mig all den gield, pantt oc godß, som hanß fader Knud Nielßøn i Schaanager for en rom tid mig til wedt oc pantt for sin gield panttsatt haffuer, saa ieg tacher for:ne Jep Knudßøn got for god oc richtig nøye oc betaling oc er der for for:ne Jep Knudßøns frj hiemmel oc tilstand til for:ne panttgodtz att nyde, bruge oc beholde for mig, eller huem som der paa kand talle met rette, oc giøre sig det ßaa nøttig, som hand best kand, i alle maader. Oc beplicter ieg mig, Hans Nielßøn, att giffue for:ne Jep Knudtzøn it tings vidne epter dette breffs indhold ord fra ord til Schadstheredz ting, huilchen tingdag hand vil dett begiere. Alt dette forschreffne loffuer oc tilforplichtter ieg mig, Hans Nielßøn, eller mine arffuinger att holde Jep Knudtzøn eller hanß arffuinger uden schade oc schadesløß udj alle maader. Att saa i ßandhed er, som forschreffuit staar, til witterlighed mitt zigenet her wnder trøgtt, oc wenlig om beder ieg Søren Nielßøn i Kalßgaarde oc Christen Nielßøn i Nørholmß mølle til witterlighed met mig att forsigle. Datum Schoenager paaske dag aar 1638. Oc nu stod for:ne Hanß Nielßøn her i dag for tingsdom, samtøchte oc bekiende, lige som for:uitt staar, i alle maader. [60

Hanns Nielßøn i Heelle it widne, att hand stod her i dag for dom oc lod afflese oc paaschriffue it obne, besiglede breff, liudendiß ord fra ord, som epter følger: Ieg, Jep Knudßøn i Scha[a]nager, kiendis for alle i dette mit obne breff, att eptersom ieg fra erlig mand Hans Nielßøn i Heele haffuer indløst den pantt, som min fader Knud Nielßøn i Schoenager hanem i pantt satt haffuer, oc hand min frj hiemel er til samme pantt epter handschriffts liudelse, da loffuer ieg, Jep Knudßøn, for mig oc mine arffuinger Hans Nielßøn oc hans arffuinger quit oc frj for alle andre min faders gieldener for all den schade, hand aff denem i nogen maade

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i den ßag schal lide, oc hueß schade, hand der offuer bekommer, schal ieg stande hanem til rette oc holde hanem oc hanß arffuinger dette schadesløß i alle maader. Til widnisbiurd mitt zigenett her wnder trøgtt. Datum Hele den 27. marttij 1638. |12r| Oc nu stod for:ne Jep Knudtzøn her i dag til wedermaalß ting, bekiende oc samtychte, lige som for:uit staar, i alle maader. [61

Gierlou Hanßøn i Tiereborg itt widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede itt tingsvidne epter it wnderschreffne oc wnder forsiglede contrachttsbreff, som i dag for dom bleff lest oc paasch:uit, liudendis ord fra ord, som epter følger: Anno 1639 den 23. januarij haffuer wij epterschreffne her Claus Barfod, sogneprest til Sneum oc Tiereborg kircker, her Knud Barfod, medtiener i Guds ord ibm., Mortten Hanßøn, Jep Ibßøn i Tiereborg, prestens medhielpere i Tiereborg sogen, oc Lauerß Perßøn Schriffuer i Allerup werit forsamlet i Tiereborg att forliige oc for ene Gierlou Hanßøn ibm. paa sin datters Ingier Gierloußdatters wegne paa den ene oc Hans Sørenßøn i Tiereborg paa den anden side epter woris kiere her biscobß befalling anlangende nogle ordt, som schal vere falden aff Hans Sørenßøns mund i hanß lade epter tingswidniß formelding, saaledis som epter følger, att for:ne Hanß Sørenßøn schal giffue for:ne Gierlou Hanßøn paa for:ne Ingier Gierloßdatters vegne saadan wndschylding ved tingsvidne, naar paa escheß, som epter følger, att efftersom hand schal haffue ladet nogle ord falde i hans lade, for:ne Ingier Gierloßdatter anlangende, effter tings vidnis liudelse, samme ord haffuer hand tald aff wbetenchtt, saa hand iche haffuer tenchtt eller meentt hender til onde eller met samme ord meentt, att det schulle komme hendiß ære, gode rychtte oc naffn til forkrenckelße i nogen maader, saa for:ne Hanß Sørenßøn iche haffuer hørt, seett eller fornummett andet til for:ne Inger Gierloßdatter ind all ære oc gott oc det, som en erlig pige vel anstaar i alle maader, oc der met schal di were wenlig oc vel forliigtt i alle maader. Dog all hueß tingswidner oc andet, som her til dags, samme sag anlangende, er forhuerffuitt, schal her met were caseritt oc aldeellis død oc machtteløß, oc samme ßag iche her epter aff denem paa entten sider att oprippis eller paa talliß aff denem selff eller nogen paa deris wegne oc iche att komme denem paa entten sider til hender eller schade i nogen maader. Til widnißbiurd haffuer wj for-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

schreffne met for:ne Gierlou Hanßøn oc Hannß Sørenßøn woriß egne hender wnderschreffuitt eller woriß zigenetter wndertrøgtt. Datum Tiereborg utt supra. Clauß Barfod, manu propria, Knud Barfod, manu propria, Gierloe Hanßøn, egen haand, Mortten Hanßøn, egen haand, H. S., Laur[i]ds Perßøn, manu propria. Oc nu stod for:ne Gierlou Hanßøn oc Hans Sørenßøn her i dag til wedermolß ting, bekiende oc samtychtte, lige som for:uitt staar, i alle maader. G. [62

Kield Laußøn paa welb. Manderup Abildgaardß wegne endelig dom offuer Anders Perßøn i Libsterup for 20 sldlr. epter restandtzis liudelße. Saa møtte for:ne Anderß Perßøn oc suarede, att naar den gode mand holder, hueß hand hanem loffuit haffuer ved hanß feste breff, saa vor hand ocsaa |12v| offuerbødig att wdlege oc betalle, hueß hand rester aff samme stedsmaal, fordj der liger en støche eng i Westerherett, i Ail enge, som hand er kraffuett schylde aff aff hanß hoßbond, hand nu haffuer [sold] welb. fru Christendtz Krag epter hendis schødis indhold, som hand schød sin schodßmaal til hendiß fouget Lauerß Berttelßøn, huilcket for:ne Lauerß Berttelßøn ocsaa wor bestandig her i dag for dom, oc samme eng schal vere brugt til den gaard, hand nu iboer, aff arilds thid oc er nu borttfest, formeentte der hoß, att den gode mand burde samme sin feste breff att epterkomme, eller hand burde for hanß tiltalle quitt att were. G. [63

Erlig oc fornumstig Kield Jørgenßøn, fogett paa Nørholm, endelig domb epter 6 wgerß opsettelße offuer diße epter:ne Nørholms thiener epter restandtzis liudelse aar 1638, i dag fremlagt, leest oc paaschreffuitt, liudendis: Tobil. Oluff Anderßøn oc Jenß Jenßøn roug 2 ørtte, suin 1 9 mk, tømmertre 1 1 rixdaller, giesterj 2 rdlr., for hoffning 6 rixdlr. Noch Jenß Jenßøn aff hans feste, som schulle werit betald forgangen Morttinj, 7 rdlr. Seden. Peder Sørenßøn, Christen Gregerßøn roug 2 ørtte, biug 2 ørtte, suin 1 $1^1/_2$ rixdlr., giesterj 1 rdlr., hoffnings penge 6 rixdlr. Noch Christenn Gregerßøn for forgangen aar biug 6 schipr, penge $1^1/_2$ rixdlr., der foruden aff hannß feste, som schulle werit betald forgangen Morttinj, 2 rixdlr. Horsterup. Anders Jesperßøn aff hanß feste, som schulle haffue weritt betald sidst forleden paasche, 58 specie daller 4 mk., disligeste for 3 tønder roug 11 sldlr. 1 mk., Nielß Sørenßøn aff hanß feste, som schulle haffue werit betald for-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gangen Michelj, 10 specie daller, Nielß Claußøn, Jørgen Hannßøn rester udj 1 suin $6^1/_2$ mk., giesterj 1 rixdaller. Kield Jørgenßøn, manu propria. Saa er der ingen aff for:ne personer iche møtt til giensuar eller nogen paa deriß wegne. Bleff tilfunden att betalle inden 15 dage epter forordning oc deris feste att were forbrøtt. [64

[*Senere tilføjet med andet blæk* Lauerß Jeßøn i Schaanager dom offuer Bened Jeßøn i Tobtniß for 26 sldlr.] [65

Thißdagen den 5. februarij 1639.

8 mend. Christen Hanßøn i Weldbeck, Torsten Christenßøn i Guldager, Christen Jeßøn i Kiersing, Jep Sørenßøn i Soelbierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Niß Grumßøn i Foerdom, Peder Sørenßøn, Niels Nielßøn i Gunderup.

6 Høring. Christen Øeß i Rouest, Oluff Madtzøn i Soelbierg, Nielß Jenßøn i Tiereborg, Tøger Adtzerßøn i Foerfeld, Anders Morttenßøn i Biltobtt, Christenn Morttenßøn ibm.

Nielß Lauerßøn i Thranberg paa Jacob Ridefouged hanß vegne it widne, at hand loulig met 6 høring fordieltte dise epter:ne, som rester met deriß fouged penge, nemlig Nielß Perßøn i Nerßbierg for 2 sldlr. 14 sch., Nielß Jenßøn ibm. for 1 sldlr. 8 sch., som hand epter restandtzis liudelße for høring |13r| gaff denem til sag. Widnit Lauerß Nielßøn i Nerßbierg oc Christen Morttenßøn i Biltofft, att dj 8 dage for jul giorde denem mundelig warsel ved Nerßbierg kirche for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [66

Toniß Hanßøn, fød i Tiereborg, itt widne, det Lauerß Perßøn i Allerup stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hueß godß, som hand haffuer leuerit for:ne Toniß Hanßøn i pantt, for hueß hand wor hanem schyldig, effter pantte breffs indhold, som wor 1 brukiel, 2 seng kleder, 3 thinfade oc 2 meßing fade oc 1 liden sølff stob, der om er di nu wenlig oc vel forliigtt, saa for:ne Toniß Hanßøn samme godß schal beholde for sit egett, oc er her met hans frj oc faste hiemmell der til, som hand haffuer hanem aff kiøbtt oc betald, saa hand tachede hanem gott for god betalling i alle maader, oc der met schal all hueß gield, dj imellom werit haffuer til denne dag, were betald. Oc stod for:ne Lauritz Perßøn til wedermaalß ting oc ßamtychtte denne widne. G. [67

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Peder Nielßøn i Roesthiue itt widne, det Nielß Lauerßøn i Tranberg oc Laurids Perßøn i Allerup widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att dj neruerende hoß waar paa Riberhuß, den tid Lauerß Møller i Øloumølle schulle feste den parttgaard, Hanß Pederßøn i Rousthiue paabode, da wille lenßmanden welb. her Albrett Scheell iche feste for:ne Lauerß Møller samme parttgaard, inden hand wille loffue att betalle all den restandtz, for:ne Hanß Perßøn restet met til slottedt. Widnit met opragte fingre oc eed Søren Nielßøn oc Oluff Nielßøn i Rouest, att di i dag 8 dage giorde for:ne Lauerß Møller mundelig warßel til hanß dør for denne vidne her i dag att thage beschreffuitt. [68

Jennß Eneuoldßøn i Arnderup it widne, det Christen Terckelßøn i Schadst paa sin hustrus Barbara Sørensdatters wegne, Ib Sørenßøn, fød i Arndrup, paa sin egen wegne stod her i dag for dom oc tog for:ne Jenß Eneuoldßøn i haand oc giorde hanem en god, trøg affkald for alt, hueß di kunde arffueligen tilfalde effter deris salige fader Søren Ibßøn i den gaard i Arnderup, for:ne Jens Eneuoldtzøn nu i boer etc. [69

Anderß Morttenßøn i Biltobtt it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Per Pouelßøn i Gunderup for en par leirer oc halm aff 2 thraffuer biug, som hand for høring gaff hanem til ßag. Widnitt met opragte fingre oc eed Lauerß Nielßøn i Nerßberg oc Christen Morttenßøn i Biltofft, att di i dag maanitt her ved tingett giorde for:ne Peder Pouelßøn mundelig warßel for denne vidne her i dag at tage beschreffuitt. [70

Den gieldßag imellom Jacob Ridfouged paa Jenß Madßøns wegne i Debell oc Christen Madßøn i Horsterup bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 vger. [71

Den sag imellom Per Nielßøn Foerdom i Rousthiue oc Lauerß Møller i Ølou mølle bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 vger. Ingen suar. [72

Den gieldßag imellom Christen Jørgenßøn i Rudgaarde oc Niß Nielßøn i Schadst bleff opsatt til i dag fiortten dage. Ingen suar. [73

|13v| Den sag imellom Torsten Christenßøn i Guldager oc Esche Jenßøns arffuinger aff Soelbierg bleff opsatt til i dag 3 vger. Nielß Jenßøn, Oluff Madßøn i Suolbierg møtte oc berettet, di haffde hanem inttet der til att suare, inden hand beuißer met

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

schrifftelige kundschab, att for:ne Esche Jenßøn ved døden wor affgangen. [74

Erlig oc welbiurdige fru Christendtz Krag til Ølou hendis fuldmichtig Laurids Berttelßøn, fouged ibm., endelig dom offuer Anderß Perßøn i Libsterup, for hueß som hand rester met aff hanß schylde oc tiende, kierkens partt thiendkorn, som er roug 10 schipr, hauere 5 schipr. Aff hanß schylde rester 1 rixdaller for 1 schousuin, 1 sletdaller for 1 fødnød, 1 rixortt engpenge, 1 rixdaller for 1 thønde hauer, som hand fich den 4. aprillis sidst forleden. Anders Pederßøn møtte oc beretet, att hand wille talle den gode frueß minde. [75

Nielß Jepßøn i Mølbierg epter 6 wgers opsettelse oc ingen giensuar dom offuer Christen Hanßøn i Rouest for 30 sldlr. epter breffs liudelße oc 2 sldlr. renttepenge. [76

Erlig oc velachtt mand Jeß Hanßøn, borger i Ribe, it widne hanß fuldmichtig Lauerß Hanßøn i Tiereborg, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte diße epter:ne epter for:ne Jeß Hanßøns bogs liudelße. Lauerß Nißøn i Tiereborg for staal for 26 sch., Hanß Hanßøn i Gießing for 1 sldlr., Søren Jenßøn i Spongsberg for 7 mk., Peder Tygeßøn i Allerup for 1 pund 6 mk. stang iern for 5 mk., som hand for høring gaff denem til sag, oc bleff di loulig met sex høring for dieltt epter lowen. Widnit met opragte fingre oc eed Frands Olluffßøn oc Orbon Nißøn i Tiereborg, att di i dag maanit her ved tinget giorde dise forschreffne mundelig warsel for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [77

Nielß Madtzøn i Schadst it widne, det Frandß Oluffßøn i Tiereborg stod her i dag for dom oc liudeligen gaff til kiende, att den breff, som for:ne Nielß Madßøn wed tingswidne haffuer wdgiffuet til hanß forældre anlangende deriß afftegtt, da epterdj hand haffde framindet for:ne [Nielß] Madßøn sin wering, oc hand den nu schal beside, da loffuitt hand for sig oc sine arffuinger same for:ne breff att holde oc epterkomme lige saa fuldkommen, som den aff hanem selff wor wdgiffuitt, i alle maader. Oc ydermeere da schal Marin Madskun hendis arffuinger haffue den huß, som hun nu iboer, epter hendiß død oc affgang oc da entten att fløtte den bortt eller haffue det i Frands Olluffßøns minde. Men all den afftegt schal Frands Oleßøn giøre met all hendis møg oc thøre,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

som er 20 leß, schal hand age hender paa hendis egen iord oc plouge hender all hendis iord, som staar i forschreffne breff, som i dag for dom bleff lest oc paaschreffuitt. Oc stod Frands Oluffßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [78

|14r| Frandtz Oluffßøn i Tiereborg it vidne, att hand stod her i dag for dom oc lod affleeße oc paaschriffue it obne wnder forsiglede breff, liudendiß, som epter følger: Kiendiß ieg mig, Nielß Madßøn, boendiß udj Schadst, for alle udj dette mit obne breff, att ieg met min oc min hustrus frj wilie oc velberaad hu haffuer sold denne breffuißer Frandß Oluffßøn, barnfød i Tiereborg, den wering, som ieg, Nielß Madtzøn, paaboer, som er 6. part aff den gaard, som Peder Nißøn oc Jenß Jørgenßøn iboer, huilche for:ne huß oc alle bygening, som fest oc nagellfest, som ieg, Nielß Madtzøn, haffuer werit fuldmechttigett, det haffuer ieg, Nielß Madßøn, sold fra oß oc woris arffuinger oc til Frands Oluffßøn oc hans arffuinger saauel som alle eigendom oc brugelighed, som nu tilliger oc tilliget haffuer aff arildß thid, som nu forfunden er, udj alle maader. Dette beplichtter ieg mig, Nielß Madßøn, for mig oc mine arffuinger att holde for:ne Frandß Olluffßøn oc hans arffuinger uden alle hanß schade oc schadesløß i alle maader. Nock schal Frands Olluffßøn haffue udj samme kiøb min halffue partt waarsæd, som ieg, Niels Madßøn, schal saae eller lade saae udj dete aar 1639, som er baade biug, boghued oc haure, noch en rougager paa Wester Block imellom Peder Jenßøn oc Christen Therckelßøn. Dise forschreffne punchtter oc artickler beplichter ieg mig, Nielß Madtzøn, for mig oc mine arffuinger att holde Frands Olluffßøn oc hanß arffuinger uden alle hannß oc deris schade oc schadeløß udj alle maader. Att saa fast oc wbrødelig holdiß schal oc bedre foruaring til widnisbiurd wnder mit zigenett. Oc ydermeer beplichter ieg mig, Nielß Madtzøn, att giffue for:ne Frandß Olluffßøn en tingswidne der paa til Schadstheredß ting, naar hand det aff mig begierendiß worder. Datum Suolbierg den 16. januarij 1639. Oc nu stodt for:ne Nielß Madßøn her i dag til wedermaalß ting, samtychte oc bekiende, lige som for:uitt staar, i alle maader. [79

Lauritz Nielßøn i Tobil it widne, att hand stod her i dag for domb, kiendiß oc tilstod, att hand met hanß oc hanß hustrueß frj wilie oc vellberaad hw haffuer wntt oc oplatt denne breffuißer

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jørgen Sørenßøn, fød i Jernn, sin gaard oc godß, som hand paaboer, met hans datter Marin Lauerßdatter. Oc stod for:ne Jørgen Sørenßøn for tingsdom oc loffuitt oc tilforplichttet sig for sig oc hans tilkommende hustru att føde oc klede forschreffne Lauerß Nielßøn oc hanß hustru Kiersten Lauerskun met øl oc mad, schu oc kleder, wlden oc linden oc holde denem vel vedt machtt, disligeste met løfften oc letten oc god tilsiøn oc wartechtt, som gammel oc schrøbelige folch haffuer behoff, i deris allderdom, som di vill forsuare for Gud oc were bekiende for mennisken. Oc schal forschreffne Lauritz Nielßøn oc hanß hustru vere paa mad oc maal, til dug oc disk met for:ne Jørgen Sørenßøn oc hanß tilkommendiß hustru, saa lenge som di kand nyde deriß schyld oc forligeß vell. Oc naar di haffuer sig noget att beklage, att di scheer wrett, da loffuit for:ne Jørgen Sørenßøn att giffue for:ne Lauerß Nielßøn oc hanß hustru huer aar, saa lenge di leffuer, |14v| sex tønder hord korn, 4 tønder roug, 2 tønder biug, oc 2 tønder haure, 2 riberpund smør, 2 riberpund flesk, 1 faarß krop, 1 schipe salt, 2 schipr homel, en seng, di kand hielpe denem vel met, oc holde denem den vel ved machtt met wlden oc linden, en kammer att forferdige denem met lofft, vinduer, sengested oc holde den ved machtt met tag oc træ Disligeste ildingbrand til all nødtørfftighed, bru oc bage for denem, giøre malt for denem oc age for denem deris agen til mølle oc fra, til kirchen, eller huor behoff giøriß. Disligeste haffuer for:ne Jørgen Sørenßøn affkiøbt oc framindett for:ne Lauerß Nielßøn all hanß rørendiß god oc godtz, heste oc øg, fee oc cretter, korn oc kornsede, inttet wndtagen i nogen maader. Oc der schal for:ne Jørgen Sørenßøn giffue Mette Lauerßdatter fyrgetiuffue oc sex daller, huer daller til 32 sch. lybsk, nu til førstkommendis Wor Frudag ribermarckendt eller en billig rentte der aff. Altt dette forschreffne loffuit for:ne Jørgen Sørenßøn for sig oc sin tilkommendiß hustru oc bege deriß arffuinger oc effterkommere, eller huem som samme gaard besidendis worder, att holde oc fuldkomme forschreffne Lauerß Nielßøn oc hanß hustru oc Mette Lauerßdatter wden schade wed alle ord oc artichler, som forschreffuitt staar, i alle maader. Oc nu stod for:ne Laurids Nielßøn oc Jørgen Søffrenßøn bege til wedermolß ting oc samtychtte, lige som forschreffuitt staar, i alle maader. Gienpartt.

[80

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Mortten Jepßøn i Tiereborg paa sin moderß Elle Jepis wegne ibm. haffde met fogdens steffning wed Niels Jeßøn oc Hanß Jepßøn i Tiereborg hidsteffnit Peder Tygeßøn i Allerup for enn summa penge, hand hender plichtig er effter hanß wdgiffne pantebreffs indhold, som hand til hendis s. hoßbond Jep Hanßøn haffuer wdgiffued, baade paa hueß hand hanem selff plichtig vor, oc for hueß hand wdsatte hanß haand for hanem til hanß gieldener, som met richttig breff oc hiemløste handschriffter schal vere att beuiße. Oc effterdj for:ne Per Tygeßøn sig nu fortrøcker oc iche entten rentten eller hoedstoel vil vdlege oc clarere, iche heller haffuer holt hinder quitt oc schadesløß for samme forløfft epter bemeltte hans strenge forschriffning oc pantte breffs indhold, da formeener for:ne Elle Jepis eller hendis fuldmichtig, att hun strax inden 15 dage effter ko.ma. forordning aff samme pantt bør met rede penge att wdløßis, eller samme hendis pantt bør hender att følge oc tilhøre effter høybemeltte ko. ma. forordning, oc er der paa dom begierendis, haffde oc hidkaldet for:ne Per Tygeßøn, met hueß hand sig her imod kand haffue met att erchlere. Oc fremlagde for:ne Mortten Jepßøn samme pantte breffue oc hiemløste handschriffter, som her i dag for retten bleff afflest oc paaschreffuid etc., oc gaff hand for:ne Per Tygeßøn til sag baade rentte oc hoedstoel til denne dag epter bemeltte breffuiß indhold oc fortegnelsis bemelding att restere $399^{1}/_{2}$ slette daller 1 mk. 9 sch. Saa møtte for:ne Per Tygeßøn oc frem |15r| lagde it schrifftelige suar, som for retten bleff lest oc paaschreffuitt, liudendiß: Er dette mit suar mod Elle Jepis i Tiereborg oc hendiß louguerge, som haffuer ladet mig hid i rette steffne for nogen pending, ieg schal were hender plichttig, huor for ieg beder hinder gierne, att hun wille vel giøre oc tage hendiß penge aff mig paa aarßmaalle, att hun kunde faa hendis rede penge paa aarßmaalle, oc ieg fattige mand kand bliffue wed machtt, oc hueß hendiß forloffning er til andre, wil ieg tage hender quitt for inden ribermarckend, saa hun ingen schade schal haffue der aff i nogen maader. Oc der som hun iche vil tage hindiß penge paa aarßmaalle, da tilbyder ieg hender aff det, som ieg haffuer, oc wil gierne betalle met god oc løßørre, att hun kand faa fyldest oc wdleg epter hendiß pantt oc effter ko. ma. ny forordning met meere, samme berettning indholdte.[*Senere tilføjet med andet blæk* Til dømbt fyldest aff panttet etc.] [81

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thißdagen den 12. februarij 1639.

⟨Giorde Hanß Christenßøn i dag sin eed, som Jacob Ridefouget tog aff hanom paa ko. ma. wegne. 12. februarij.⟩

8 mend. Christen Hanßøn i Weldbeck, Peder Christenßøn i Strandby, Christen Jeßøn i Kierßing, Mads Mickelßøn i Spongsbierg, Hanß Hanßøn i Wgeluig, Christen Jenßøn i Gießing, Jacob Suenßøn i Nebel, Gregers Clemendßøn i Arnderup.

6 høring. Peder Hanßøn i Grimsterup, Knud Nielßøn i Rouest, Nielß Hanßøn i Rousthiue, Jørgen Nielßøn i Gießing, Gregers Jepßøn i Orre, Toniß Anderßøn i Roust.

Den sag imellom welb. Iffuer Windß fuldmichttig Lauerß Perßøn oc Christenn Oluffßøn i Halttrup, Michel Møller ibm., Wille Knudßøn, Hanß Hanßøn, Tøste Knudßøn oc Per Laßøn i Nordenschouff, Hanß Hanßøn, Per Jepßøn, Nielß Sørenßøn, Nielß Claußøn, Madß Nielßøn, Nielß Perßøn, Niß Christenßøn, Jørgen Hanßønn, Niß Laußøns hustru oc hendis louerge, Christen Madßøn oc Anderß Jesperßøn i Horsterup, Nielß Tamßøn, Laue Nißøn oc Jenß Madßøn i Oued, Madß Hanßøn, Nielß Christenßøn, Mortten Nielßøn, Christen Nielßøn, Nielß Pouelßøn, Knud Nielßøn oc Nielß Sørenßøn i Westerbeck, Peder Hanßøn, Niels Christenßøn, Christen Christenßøn i Schamsterup, Søren Nielßøn i Kalßgaarde, Christen Lauerßøn i Graulundt, Oluff Anderßøn, Jenß Jenßøn i Tobil, Peder Sørenßøn oc Christen Gregerßøn i Seden, Tamiß Nielßøn oc Hanß Jenßøn i Gielderup, anlangende di denem fortrycker oc offuerhørig ehre, i dett di met deris løffte, som dj giort haffuer udj Nørholms fruerstuffue, iche til nest for gangen Morttinj haffuer bragtt til weye halffpartten aff di soldatter penge, som huer aff denem paalagt er att schulle wdgiffue, samledis ocsaa for den anden halffue partt aff samme solddatter penge, som strax epter forgangen jull schulle haffue werit erlagt, formeener der udoffuer, en huer aff denem, efftersom legsedelen paa rør, huer deriß anpart strax bør att betalle inden 15 dage eller oc att haffue tag oc nam udj deris bolliger aff det beste løßøre, som findiß, effter forordning oc der foruden stande deriß welb. hoßbond til rette, som ved bør. Ingen suar. [82

Den sag imellom Hanß Staffenßøn i Thobtniß oc hanß sødschend om affkald bleff opsatt til i dag 3 wger. [83

|15v| Erlig oc gudfrychtige quinde Marin, s. Niels Tamßøns epterleffuersche, i Warde hendis fuldmichtig Jenß Nielßøn, bor-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ger ibm., it widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede it tingswidne epter it vnderschreffne breff, liudendis, som epter følger: Effter som ieg wnderschreffne den 24. oc 28. nouembriß sidst forleden paa Schodborghuß oc Øloegaard wed mine wdschickede fuldmichtiger haffuer ladet tilbiude erlig oc velb. mand Manderup Abildgaard sampt erlig oc welbiurdige frue fru Christendtze Krag nest forleden aarß engleie, til S. Andrej dag anno 1638 forfalden, aff nogle enge, kaldiß Schougaards Enge, som ieg haffuer udj feste, huilcket deriß welbiurdigheder iche haffuer vildet anammitt effter der paa tingswidniß widre formelding, huor fore ieg haffuer werit for aarßaget epter loulig kald oc warßel, som ieg der paa til Schodborghuß oc Ølougaard haffuer ladet giøre oc att giffue welbemeltte Manderup Abildgaard oc welb. fru Christendß Krag udj gaar 3 vger forleden, indnu for det sidste i dag til Schadstheredtz ting ved neruerende min søn oc fuldmichtig Jennß Nielßøn denem for:ne aars engleie, nemlig 5 rix ortt, att lade tilbiude, om nogen denem ville anamme, eller oc for dom oc rett att nedsette, oc er ieg her epter tingsvidne begierendis. Datum Warde den 12. februarij anno 1639. Oc fandis wnderschreffuitt Marine s. Nielß Tamßøns, som samme breff, for reten afflæst oc paaschreffuitt, udj sig selff indholder oc formelder. Oc vdtolde oc nedsatte bemeltte Jenß Nielßøn bemeltte 5 rix ort her i dag for tingsdom. Saa møtte erlig oc welbiurdige frue Christendtz Krag hindiß fuldmichttig Lauerß Berttelßøn, fougitt paa Ølou, oc fremlagde it welbemeltte den gode frueß wnderschreffne suar, liudendiß: Effter som Marin Raßmußdatter, indwaaner i Warde, haffuer ladet mig tilbiude nogen penge oc der met beretter att schulle vere affgifft aff dj enge, som ieg haffuer ligendis i Westerherett i Aajl enge, som ieg formercker, hun i dag wed tings widne achtter att tage beschreffuit, saa er dete mit suar her imod i dag til Schadst heredtz ting, att for:ne Marin Raßmußdatter haffuer ingen enge aff mig udj brug eller udj leje, der ieg vil tage nogen penge eller affgifft aff, men hueß hun haffuer brugt di enge, som ieg haffuer ligendis i Westerherid, der mig er schødet met sin affgrøde, det haffuer hun giort imod forbydelße oc imod min wilie oc minde, som met tingsvidne er att beuiße. Oc er ieg gierne begierendis aff fougden, eller huem som sider i fougdenß sted, att denne min suar maatte lesis oc paaschriffuis oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

indføriß, i hueß i den sag for retten gaar. Aff Ølou den 12. februarij anno 1639. Christendtze Krag, egen haand. Som samme schrifftelige suar, for retten afflest oc paaschreffuitt, udj sig selff indholdte. Da effterdj ingen i dag er fremkommen samme penge, for:ne 5 rix ortt, att wille anamme, anamitt oc optog heredzfougden Hanß Christenßøn samme penge for retten paa ko. ma. wegne |16r| att foruare til paa widre besched. Hiemlet met opragtte fingre oc eed Hanß Tamßøn oc Jennß Berttelßøn i Warde, att di, som i gaard wor 3 wger, wor for Schodborghuß portt oc der udj buddrengenß paahørelße giorde erlig oc welbiurdige mand Manderup Abildgaard warßel for denne tilbudtz oc nedsettelße vidne her i dag att tage beschreffuitt. Samme dag wor di paa Ølou oc der udj fougdens Lauerß Berttelßøns paahørelße giorde erlig oc welbiurdige fru Christendtz Krag varsel for denne forbuds oc nedsettelse widne her i dag att tage beschreffuitt. G. 2. [84

Christen Anderßøn i Guldager itt stockneffn epter presten oc hanß medhielperis kundschab, som i dag for dom bleff læst oc paaschreffuid, aff epter:ne 12 mend Lauerß [*rettet fra* Madß] Nielßøn i Jexmarck, Madß Jeßøn i Tobil, Jonn Hanßøn, Christen Jenßøn i Giesing, Niß Grumßøn, Lauerß Staffenßøn i Fordom, Niß Perßøn i Brøndom, Hanß Nielßøn i Brøndomdamb, Jep Hanßøn i Kielder, Jørgen Nielßøn i Gießing, Jenß Jørgenßøn i Schadst oc Hanß Staffenßøn i Tobtniß, att for:ne Christen Anderßøn er en hußarm stackarll, oc hanß hustru haffuer werit wnder bardtschierß haand aff en smittsom siugdomb etc. [85

Den sag imellom Christen Jenßøn i Gießing oc Madß Tamßøn i Brøndomb bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [86

Hannß Oluffßøn i Orre oc Anderß Escheßøn i Jyllerup itt widne, att di stod her i dag for dom oc lod afflæse oc paaschriffue itt wnderforsiglede breff, liudendis: Wij effterschreffne Nielß Lauerßøn i Tranbierg, Tamiß Olluffßøn, Peder Christenßøn, Pouel Madßøn, Christen Michelßøn, Peder Lauerßøn, Jenß Clemendtzøn, Jørgen Michelßøn, Hans Pederßøn, Nielß Nielßøn, Nielß Jenßøn, Tamiß Sørenßøn, Nielß Tømmerby, Olluff Beck, Gregerß Jepßøn, Tamiß Christenßøn, Hanß Claußøn, Hanß Oluffßøn, Ib Jeßøn, Johane Michelß, Clauß Olluffßøn, Anne Claußis, Jørgen Jenßøn, alle i Orre, Hanß Oluffßøn, Nielß Nielßøn, Hans Mortten-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ßøn, Niels Jørgenßøn, Per Sørenßøn, Jep Anderßøn, Anderß Pouelßøn, Willandtz Michelßøn, Jacob Nielßøn, Knud Nielßøn, Oluff Hanßøn, alle i Gunderup, Anderß Escheßøn i Jyllerup, Nielß Eneuoldßøn, Madß Jepßøn, Christen Christenßøn ibm., wi alle for:ne mend loffuer oc tilforplichter oß huer oc en att yde woriß hospittalß tiendkorn udj Ribe 8 dage effter S. Morttenßdag, baade kirckenß oc kongenß. Huo som her udj bliffuer forsømmelig oc iche lader sit bliffue ytt inden forsagt dag oc tid, som forschreffuitt staar, da maa sognemend wdpantte det fra den, som iche lader sit bliffue ytt, 2 schipr for en, oc huem aff dem, der bliffuer panttet for samme tiend korn oc da høder eller truer eller tager til nogen werge, da schal hand haffue forbrøtt en thønde øl saa god som 2 rixdaller til sognemend oc 1 rixdaller til deris hoßbond for huer gang, deris brøst findiß. Oc tings widne her epter tageß, naar paa eskiß. Til widnißbiurd voriß zigenetter her wndertrøgtt. Widnitt met opragtte fingre oc eed Gregers Jepßøn oc Clauß Olluffßøn i Tiereborg, att di, paa søndag wor 8 dage, giorde alle Orre sogenmend warßel i Orre kircke for denne vidne her i dag att thage beschreffuitt. G. [87

Nielß Jesperßøn i Agerbech [*rettet fra* Debel] it widne, det Michel Christenßøn i Westerp oc Eske Perßøn i Wibeck paa Marin Jenßdatter oc Ingeborg Jenßdatter, fød i Debel, deris wegner, |16v| som di ere werge for, stod her i dag for dom oc giorde for fød oc wfød for:ne Niels Jesperßøn en god, trøg affkald for alt, hueß di kunde tilfalde epter deriß s. forældre Jenß Knudßøn oc Karin Jenskun i den partt i Debel, for:ne Nielß Jesperßøn ibode etc. [88

Widnitt met opragte fingre oc eed Jeß Nißøn i Seden oc Jeß Madßøn i Tobil, att di i dag 5 wger giorde Madß Degen i Jernn i hanß hustrueß paahørelse warsel for dielle paa Madß Jeßøns wegne i Tobil, oc offrit Madß Jeßøn samme deelle til i dag 14 dage. [89

Inguord Hanßøn i Saderup it vidne, det Pouel Terckelßøn i Saderup oc Laurids Terckelßøn i Schadst widnitt for denem met opragtte fingre oc eed, att ved S. Søffrens dags tide sidst forleden, der folck vor kommen hiem fra Rye marckendt, da gick di met Jenß Hanßøn i Norup oc for:ne Inguord Hanßøn norden Saderup paa marcken, oc da wiste for:ne Inguordt Hanßøn hanem 2 stude,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

som hand haffde kiøbt hiem aff Rye for bemelte Jennß Hanßøn, som vor bege sortt hielmitt. Oc da samme tid tilbød Inguor Hanßøn hanem, att der som hand wille ombere denem, da ville hand selff beholde denem oc fly hanem hanß penge igien. Da suarede Jenß Hanßøn ney, hand wille selff beholde dem. Widnit met opragte fingre oc eed Nielß Jørgenßøn i Schadst oc Hanß Tamßøn i Lunde, att di i dag 14 dage her wed tinget giorde for:ne Jenß Hanßøn mundelig warßel for denne vidne her i dag att tage beskreffuitt. [90

Anderß Laußøn i Asterup endelig dom offuer Knud Nielßøn i Schaanager for 20 sldlr. epter breffs liudelse. Vor opsatt i 3 vger. Ingen suar. [91

Madß Tamßøn ved Enderup bomb it widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede it tingsvidne effter it obnne wnder forsiglede breff, afflæst oc paaschreffuitt, liudendis: Ieg, Ib Christenßøn i Ome, kiendiß oc giør witterligt udj dette mitt obne breff mig aff rett witterlig gield schyllig att vere Madß Tamßøn Schreder ved Enderupholmbs bom 40 sldlr., huer daller til 32 sch. lubsk, huilche for:ne 40 sldlr. ieg, Ib Christenßøn, beplichter mig eller mine arffuinger att betalle for:ne Madß Tamßøn eller hanß arffuinger til Wor Frudag ribermarckend førstkommendiß. Oc till en wiße pantt oc foruaring panttsetter ieg for:ne Madß Tamßøn min gaard oc godß, huße oc byge, sede oc wæe, fee oc cretter, heste oc øg, boe oc boschab, alt hueß godß, ieg haffuer, inttet wndtagen udj nogen maader. Och er ieg Mads Tamßøns frj hiemell oc tilstand der till for mig oc mine arffuinger oc for huer mandß paatalle, indtil Matz Tamßøn bekommer for:ne summa penge, som ieg hanem schyldig ehr, dog hueß gield, ieg er schyldig til min welb. hoßbond Jørgen Krag, der foruden. Oc beplichter ieg mig, Ib Christenßøn, eller mine arffuinger att holde Matz Tamßøn eller hanß arffuinger dette for:ne schadesløß i alle maader. Til widnisbiurd trøcher ieg min zigenett her neden wnder. Datum Ome |17r| hellig threkongerß dag anno 1639. Oc stod bemeltte Ib Christenßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [92

Nielß Jepßøn i Mølbierg itt widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede it tings widne epter it obne, wnderschreffne breff, som i dag for dom bleff afflæst oc paaschreffuitt, liudendis,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

som epter følger: Kiendiß ieg, Søren Hanßøn i Roest, oc giør for alle witterligt met dette mit obne breff, att ieg aff rett witterlig gield plichttig oc schyldig er Nielß Jepßøn i Mølbierg halff fierde sindß tiuffue slette daller, huer daller til 32 sch. lybsch, som hand mig wenligen laantt haffuer, huilche for:ne summa penge ieg tilforplichtter mig eller mine arffuinger redeligen oc wel att betalle hanem eller hanß arffuinger til S. Morttensdag 1639 met rede penge oc ingen andre waare i nogenn maader oc att giffue hanem der aff til rentte 3 laß hiø huer aar oc holde hanem det schadesløß. Oc til deß wnderpantt oc trygere foruaring haffuer ieg panttsatt til for:ne Nielß Jepßøn min fierde parttgaard, ieg nu udj boer, i Roest met huße, kretter oc korn sed oc all andet min formue, indtil saa lenge for:ne Nielß Jepßøn bliffuer erligen oc vel affbetald hoffuedstoel oc rentte. Oc beplichtter ieg mig, Søren Hanßøn, samme min fierdeparttgaard oc formue til ingen anden panttsatt er oc iche heller wed kiøb eller pantt bliffue schall, førend for:ne penge schadesløß aff betalliß. Oc der som samme min formue iche da kand tilstreche i samme sin betalling, da schal hand oc maa samme min 4. parttgaard feste oc giøre sig den saa nøttig, som hand best kand, i alle maader. Oc der imod loffuer ieg, Nielß Jepßøn, att ieg iche schal offuerfalde hanem for hoedstoelen, emeden hand aarlig reder forschreffne rentte fra sig, oc holde dett i alle maader. Altt dette forschreffne loffuer ieg, Søren Hanßøn, for mig oc mine arffuinger att holde for:ne Nielß Jepßøn eller hanß arffuinger schadeßløß i alle maader oc i dag att giffue hanem it tingsvidne der effter oc siden att schriffue min haand der wnder nest ved fougdens sigenett. Den 12. februarij 1639. Søren Hanßøn, egen haand. Oc stod for:ne Sørenn Hanßøn her i dag til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [93

Offrit Lauerß Perßøn sin deelle til Starup sogenmend for schriffuer penge til i dag 6 wger. [94

Thißdagen den 19. februarij 1639.

8 mend. Gregers Clemendßøn i Anderup, Lauritz Jeßøn i Scha[a]nager, Hanß Michelßøn i Agerbeck, Christen Jørgenßøn i Rudgaarde, Jenß Christenßøn i Hyfføloe, Per Jenßøn i Schadst, Peder Nielßøn i Starup, Bened Perßøn i Rousthiue.

6 høring. Nielß Jenßøn i Soelbierg, Christen Hanßøn i Roust,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Søren Sørenßøn i Jern, Per Tamßøn i Saderup, Hanß Sørenßøn i Norup, Oluff Palleßøn i Tobttniß.

|17v| Mattis Hanßøn i Jern it widne, det Terckel Jenßøn, fød [i] Heerting, stod her i dag for dom oc tachede for:ne Mattis Hanßøn all ære oc got for hueß vergemaall, hand haffde hafft for denem til denne dag, oc der hoß kiendis oc tilstod, att hand nu selff haffuer til sig anamit sin penge oc godß, som for:ne Mattis Hønßøn haffuer hafft vnder sitt wergemaall, baade hoedstoel oc rentte saauel som rentte aff rentte, saa hand tackede for:ne Mattis Hanßøn all ære oc gott i alle maader oc for sig oc sine arffuinger ville haffue for:ne Mattis Hanßøn oc hanß arffuinger for samme wergemaall quitterit oc ledig ladet. Oc stod for:ne Terchel Jenßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [95

Laurids Nielßøn i Øloumølle oc Per Nielßøn i Rousthyue it vidne, att di stod her i dag for dom oc gaff deris sag anlangende det landgilde, dj omtuister, aff den parttgaard i Rousthiue, Per Nielßøn paa boer, paa erlig oc welbiurdige mand her Albrechtt Schiell til Fußingøe, rider, Danmarckis rigeß raad oc ko. ma. befallingsmand paa Riberhuß, saa att hueß den gode mand denem der om imellom kiendendis vorder, wille oc schulle di vere fornøyett met paa bege sider. Oc stod di bege til wedermaalß ting oc samtychte denne vidne. G. [96

Widnit met opragte fingre oc eed Jørgen Michelßøn i Øloemølle [*rettet fra* Øloemaalle] oc Nielß Nielßøn i Rousthiue, att di i dag 3 wger giorde Peder Nielßøn i Rousthiue warßell til hanß [huß] for widnisbiurd her i dag att tage beschreffuitt. [97

Tamiß Oluffßøn i Orre it widne, det Gregers Jepßøn oc Hanß Olluffßøn i Orre widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att di, som i gaar wor 8 dage, wor siøn offuer en gaaß, som for:ne Tamiß Olluffßøn denem paauiste, som laa paa iorden, oc di siønttis, lænden vor i sønder paa den, oc wor der en hoele paa samme gaaß, saa stor som fire finger, som di siønttis wor biett aff en hund. Widnit met opragte fingre oc eed Hannß Claußøn oc Anderß Nielßøn i Orre, att di i dag 8 dage giorde Peder Christenßøn i Orre mundelig warßel til hans huß for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [98

Jennß Hanßøn i Maade itt widne, dett Christen Madtzøn,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Madtz Christenßøn [*overstreget* Per Christenßøn] i Maade, Søren Sørenßøn [*overstreget* i Jern], Jørgen Christenßøn, Jenß Sørenßøn, alle i Jern, widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di nerue[re]nde hoß waar i Maade til Jenß Hanßøns paa kyndelmiß dag sidst forleden ad afften oc der soug oc hørde, att Hanß Sørenßøn i Norup loffuitt for:ne Jennß Hanßøn, att hand enten schulle faa hanß øg eller hanß penge i hanß huß inden onßdag afften da førstkommendis, som vor til hobe 19 sldlr., oc der som saa schede, att hand iche bekom hanß penge, som forschreffuet staar, da schulle samme kiøb were wgiort oc for:ne Jenß Hansøn strax hanß øg igien inden onßdag afften. Widnit met opragtte fingre oc eed Hanß [*rettet fra eller til* Jenß] Perßøn oc Jenß Benedßøn i Maade, att di, paa torßdag vor |18r| 8 dage, giorde for:ne Hanß Sørenßøn mundelig warsel til hanß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod for:ne Hanß Sørenßøn til wedermaalß ting oc bekiende, att hand loffuit att leuere entten øg eller penge i Maade. [99

Jenß Hanßøn it andet widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen førbød Hanß Sørenßøn i Norup eller nogen andre att bruge eller bruge lade den brunstiernitt øg, som hand kiøbte i hanß huß epter tingsvidniß liudelße, vnder wold oc ran oc alle di loumaal, som ved bør. Warsel utt supra. Oc stod Hans Sørenßøn til wedermaalß ting. [100

Jenß Hanßøn det tredie widne, dett Jenß Benedßøn oc Hanß Perßøn i Maade widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att di, nest forleden torßdag wor 8 dage, wor til Hanß Sørenßøns i Norup oc der paa for:ne Jens Hanßøns vegne mundelig eschet den brunstiernit øg, som hand kiøbte i hanß huß, effterdj pengen wor iche fremkommen epter tingsvidniß liudelße. Oc stod for:ne Hanß Sørenßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [101

Den sag imellom Jenß Hanßøn oc Hanß Sørenßøn om samme øg bleff opsatt effter Hanß Sørenßøns begiering til i dag 3 vger. [102

Marin Pouelßdatter i Lund hendis wise bud Jep N. ibm. endelig domb offuer Christen Pouelßøn i Saderup for 7 sldlr. effter handschriffts liudelße met sin rentte. Opsatt udj 6 wger tilforne. Ingen suar. [103

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Den sag imellom Peder Nielßøn i Starup oc Tamiß Olluffßøn, Gregers Jepßøn oc Pouel Madßøn i Orre om gieldß fordring bleff opsatt i 3 wger. Steffningsmend Christen Christenßøn oc Hanß Perßøn i Starup. Ingen suar. [104

Den gield sag imellom for:ne Per Nielßøn i Starup oc Per Olluffßøn i Galsthoe bleff opsatt til i dag 3 wger. Samme steffningsmend. Ingen suar. [105

Christen Jørgenßøn i Rudgaarde endelig dom offuer Niß Nielßøn i Schadst for $5^1/_2$ sldlr. 2 sch., som rester paa hanß breff, met sin rentte. Ingen suar. [106

Peder Jennßøn oc Jep Jenßøn, borger i Colding, deris fuldmichtig Nielß Lauerßøn i Tranbierg endelig dom offuer Giriel Hanßøn i Schouende for 31 sldlr. met sin rentte epter 2 breffueß indhold. Ingen suar. [107

Tamiß Oluffßøn i Orre it vidne, det Anderß Hanßøn oc Jørgen Claußønn i Orre widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att di den 9. februarij sidst forleden, som di stod oc kaste noget møg sammen i for:ne Tamiß Olluffßøns gaard, oc da hørde di, att Per Christenßøn i Orre robte suarlig paa hunden oc hidtzett oc stack paa hunden, oc da hørde dj nogle gieß lade ilde, schreje oc kegett i hanß tofft. Oc da løb Anders Hanßøn aff gaarden oc da hunden igiennom Per Christenßøns gaard met for:ne Tamiß Olluffßøns gieß, oc hundens mund wor all fuld aff fiere, saa di knøg om hundens mund, oc da haffde hunden reffuen den ene gaaß. Widnit met opragte fingre oc eed Hannß Claußøn oc Anders Nielßøn i Orre, att di i dag 8 dage giorde for:ne Per Christenßøn mundelig warsel i hanß gaardt for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [108

Tamis Oluffßøn itt andet widne, det Anders Hanßøn oc Jørgen Claußøn i Orre widnitt for denem met opragtte fingre oc eed, att di den 9. februarij nest forleden paa for:ne Tamiß Olluffßøns wegne tilbød Per Christenßøn i Orre |18v| den gaaß, som wor reffuen aff hunden, som i dag er omwonden, att hand schulle tage den til sig, epterdj hand hidtzet hunden paa den oc lod den riffue. Da sagde Per Christenßøn, att hand stod i hanß gaard oc hidtzit paa hunden. Hand gaff iche achtt paa, huor hunden løb, oc sagde, att Tamiß Olluffßøn schulle holde hanß gieß aff hans tofft. Warsel utt supra. [109

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Tamiß Olluffßøn det thredie widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff last oc klage paa Per Christenßøn i Orre, att hand iche vil holde hanß lyche ved machtt for hanß tofft oc j lige maade lader hans gaard stande oben oc iche wil luche, oc hanß [*rettet fra* mine] gieß oc suin der igienem oc offuer løber, oc hand [*rettet fra* ieg] der wdoffuer fanger schade paa sine [*rettet fra* mine] kretter. Disligeste gaff last oc klage paa noget gaad iord, som hand formeener er indtagen paa den wester ende til for:ne Peder Christenßøns kalgaard uden Pouel Madßøns lade ved den wester ende oc nør side uden for ved samme lade, som nocksom schal were att beuiße, om behoff giøriß. Warsel utt supra. [110

Peder Graffuerßøn i Heinßwig endelig dom offuer Christen Michelßøn i Kraffuenß for $9^1/_2$ sldlr. epter handschriffts liudelße oc 12 aarß rente 7 sldlr. 8 sch., rentte oc hoestoel tilhobe 16 sldlr. 2 mk. 8 sch. Steffningsmend Nielß Jepßøn oc Jacob Nielßøn i Warde. Ingen suar. [111

Peder Olluffßøn Rod, raadmand i Ribe, hanß fuldmichtig Peder Hanßøn ibm. itt widne, att hand stod her i dag for dom oc met loulig met sex høring fordieltte Niß Nielßøn i Schadst for 3 rixdaller met sin rentte effter handschriffts liudelße epter for:ne Niß Nielßøns egen forplichtts tingswidne, som i dag for dom bleff læst oc paaschreffuitt. [112

Thißdagen den 26. februarij 1639.

8 mend. Torsten Christenßøn i Guld Ager, Jep Søffrenßøn i Soelbierg, Madß Michelßøn i Spongsbierg, Christen Sørenßøn i Pugelund, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Jacob Suenßøn i Nebel, Søren Suenßøn i Brøndomb, Christen Jeßøn i Kierßing.

6 høring. Hanß Nielßøn i Grimsterup, Oluff Madßøn i Solbierg, Jeß Ibßøn i Smørpøtt, Anderß Perßøn i Libsterup, Jørgen Hanßøn i Guldager, Jesper Nißøn i Roust.

Dømbte fougden Mads Michelßøn i Spongsberg til att wdlege 3 mk. till Christen Hanßøn i Weldbeck til den kongebreff etc., epterdi alle hanß medbrødre haffuer wdlagt deriß anpartt, emedens Madß Hanßøns sedel stander ved sin fuldmachtt. [113

Tøste Inguordtzøn i Allerup itt widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Lauritz Nißøn i Tiereborg for $5^1/_2$ mk. da. oc der foruden for 2 schipr biug korn ede, som hand for høring gaff

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hannem [*rettet fra* dennem] til sag. Widnitt met opragtte fingre oc eed Christen Hanßøn oc Mortten Hanßøn i Allerup, att di i dag maanitt giorde for:ne Lauerß Nißøn warßel till |19r| hanß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. [114

Loffuet for:ne Lauritz Nißøn att betalle for:ne Tøste Inguordtzøn inden i dag fiorten dage, oc der som hand der forinden betaller hanem, da schal denne dielle were caßeritt. [115

Madß Tamßøn i Brøndom it widne, det Jennß Christenßøn i Hyfføloe paa sin egen oc sin søsters Marin Christensdatters wegne, Oluff Christenßøn i Schaanager, Nielß Christenßøn, Hanß Christenßøn oc Suend Christenßøn, fød i Brøndom, paa deriß egne wegne stod her i dag for dom oc giorde for:ne Madtz Tamßøn en god, trøg affkald for alt, hueß di kunde tilfalde epter deriß s. fader Christen Olluffßøn oc effter deriß moder Marin Christenß dødelig affgang i den gaard i Brøndom, for:ne Mads Tamßøn nu iboer. [116

Widnitt met opragte fingre oc eed Knud Nielßøn i Gunderup oc Nielß Jørgenßøn i Orre, att di, paa søndag wor maanitt, giorde Berttel Sørenßøn oc Christen Hanßøn i Giesthiede mundelig warßel for dielle paa Nielß Lauerßøns wegne i Tranbierg. Bleff fordieltt epter restandtzis liudelse for deriß effterstandendis schatt. [117

Peder Jennßøn, borger i Colding, hanß fuldmichttig Torsten Christenßøn i Guldager it widne, det Pouel Terchelßøn i Saderup, Adtzer Møller oc Jenß Jepßøn i Smørpøtt widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di den 12. februarij wor met heredtz fougden Hanß Christenßøn att giøre for:ne Per Jenßøn wdsettning for sin gield fra Jeß Ibßøn i Smørpøtt effter domß oc handschriffts indhold, oc da satte di en møgedß rougager, den thredie fra grønager oc wester paa, isaad 9 schipr, huer schipe sede satt for en slett daller oc 4 sch., oc schal staa for:ne Jeß Ibßøn til løßen 14 dage effter nestkommendiß S. Hanßdag midtsommer. Oc stod for:ne Jeß Ibßøn till wedermaalß ting oc bekiende saa att were i sandhed oc anamitt sin handschrifft igien. [118

Nielß Lauerßøn i Tranbierg it widne, det Hans Michelßøn i Agerbeck stod her i dag for dom oc suore ved sin sielß salighed met opragtte fingre, att Nielß Jeßperßøn i Agerbeck wor schylig

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hanem 8 sch. for en stølpe. Der imod suore for:ne Nielß Jesperßøn ved sin sielß salighed met opragtte fingre, att hand haffde betald hanem samme stølpe, huor til for:ne Hans Michelßøn suarde oc suore ved sin sielß salighed, att hand huerchen haffde faaett huide ellr schielling for den i nogen maader. Oc wor di bege til wedermaalß ting oc samtychte denne widne. [119

Den sag imellom Peder Knudßøn i Faaborg oc Peder Jenßøn i Norup om s. Oluff Jenßøns gield bleff opsatt til i dag 3 wger. [120

Madß Jepßøn i Jyllerup it widne, det Christen Sørenßøn i Pugelund oc Jenß Hanßøn i Westerp widnit for denem met opragtte fingre oc eedt, att di den 2. februarij sidst forleden vor forsamblett i Heßelhod att schiffte oc |19v| ordere epter s. Hanß Jepßøn, oc da giorde di en richttig offuerslaug paa hanß epterlatte goed oc tilstaaendis gield, som epter følger. Wor hannd schyldig Elße Perßdatter 18 slette daller, som hand haffde wnder sin wergemaall, Mette Pedersdatter i Heßelhod 12 slette dlr. Der udj fick hun en sølffstob for 10 sldlr. Saa wor hand schyldig hinder 2 sldlr. Nock wor hand schyldig Jep Perßøn 2 daller, oc stod hanß begraffuelse oc hueß wmag, der paa bleff anrettet, 22 rixdlr. 1 mk. Der dette forschreffne wor betald oc registerit, da fandtiß hanß god oc godß, breffue, pending, oc hueß hand tilstodt, oc tilkom dise epter:ne Hanß Jepßøns arffuinger, som epter følger. Madß Jepßøn i Jyllerup tilkom hoß Peder Nielßøn i Mølgaard 10 sldlr. oc 3 sldlr. hoß Nielß Eneuoldßøn i Jyllerup oc 2 tønder roug att tage i Wtott hoß Mattis Madßøn, hoß Peder Olluffßøn i Galsthoed oc Søren Julßøn i Faaborg 2 sldlr. Nock 2 dlr. hoß Oluff Nißøn i Starup oc 1 mk. hoß Marin Christens i Faaborg. Nock tilkom hand 2 øxen. Item tilkom hand hoß Giriel Hanßøn i Schouende 6 sldlr. Item tilkom Jep Pederßøn paa sin egen oc sin sødskinds wegne først hoß Peder Olluffßøn i Galsthoed oc Søren Julßøn i Faaborg 2 sldlr., hoß Marin Christens i Faaborg 3 sldlr., hoß Jennß Jepßøn i Debel 7 mk. Noch hoß Peder Olluffßøn oc Søren Julßøn 3 mk. Item hoß Peder Nielßøn i Mølgaard 10 sldlr., hoß Giriel Hanßøn 6 sldlr. Nock 2 tønder roug, huer tønde 11 mk. Nock 2 øxen for 26 dlr. oc schal giffue der aff tilbage till Madß Jepßøn 3 mk. Nock schal Niß Nielßøn i Stenderup paa sin hustrus Marin Niskuns wegne haffue hoß Liene Raskiß i Vesterp $3^1/_2$ sldlr., hoß Peder

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nielßøn i Mølgaard 5 sldlr., hoß Giriel Hanßøn 3 dlr. Niß Nielßøn Stenderup, Hanß Nielßøn Mølgaarrd 2 øxen. Niß Nielßøn 1 tønde roug, som hand haffuer hoß sig selff. Nock schal Jep Perßøn haffue 2 tønder roug oc 5 schipr hoß Christen Christenßøn i Stenderup, 6 schipr roug hoß Peder Jesperßøn i Agerbeck, 9 schipr roug hoß Terckel Hanßøn i Galsthoed. Dj andre 5 søstrer. Johan Hanskun i Klinck tilkom hoß Hanß Anderßøn i Westerp 5 sldlr., hoß Hanß Christenßøn i Starup 3 sldlr., hoß Michel Nielßøn Kattbøl 3 mk. ringer 8 sch., hoß Giriel Hanßøn i Schouende 3 dlr., 15 sldlr., som hand beholt hoß sig selff, for en oxe. Nock 1 tønde roug, 3 faar hoß sig selff. Nock Hanß Nielßøn i Møllgaard paa sin børnß wegne tilkom hoß Hanß Anderßøn i Westerp 5 sldlr., hoß Hanß Christenßøn i Starup 3 sldlr., hoß Giriel Hanßøn 3 sldlr., hoß Michel Nielßøn Kattbøl 3 mk. ringer 3 sch. Nock 1 tønde roug att tage hoß Niß Nielßøn i Stenderup, 2 faar att tage i Mølgaard oc 1 faar att tage i Stenderup. Nock tilkom Marin Girielßdatter hoß Hanß Anderßøn i Westerp 5 sldlr., hoß Hanß Christenßøn i Starup 10 mk. oc 2 mk. hoß Karin Zillußis oc hoß Giriel Hanßøn i Schouende 3 sldlr., hoß Michel Nielßøn Kattbøl 3 mk. ringer 1 sch. Nock en kiste for 1 tønde roug. Nock 2 faar |20r| att tage hoß Niß Nielßøn i Stenderup. Noch en oxe. Nock tilkom Peder Sørenßøn i Lindknud paa sin hustrus Kiersten Persdatters wegne hoß Hans Anderßøn i Westerp 5 sldlr., hoß Karin Zillußis i Heßelhoedt 3 sldlr., hoß Giriel Hannßøn 3 sldlr., hoß Michel Nielßøn Kattbøl 3 mk. ringer 3 sch. Nock thog hand 7 schipr bogett oc en seng for 2 tønder roug. Der i schulle hand giffue Karin Girielßdatter 1 tønde roug. Nock Peder Sørenßøn oc Karin Girielßdatter 27 sldlr. 1 mk. for 2 øxen. Nock 2 faar att tage hoß Mortten i Klinck. Nock tilkom Karin Girielßdatter hoß Hanß Anderßøn i Westerp 5 sldlr., hoß Karin Zillußis 3 sldlr., hoß Giriel Hanßøn 3 sldlr., hoß Michel Nielßøn Kattbøl 3 mk. ringer 3 sch., 1 faar att tage hoß Martten i Klinck oc 1 faar hoß Hans Anderßøn i Westerp. Nock 2 mk. for en bing. Nock haffde di alle en bing til schifft. Den kiøbte Madß Jepßøn i Jyllerup for 5 sldlr. met hans egen anpartt oc betalde den paa steden met rede penge. Noch schall Jep Perßøn haffue 4 faar, dj 2 att tage hoß Madß Christenßøn i Stenderup oc di 2 att tage hoß Hanß Anderßøn i Westerp. Nock fandis der 7 dallers indgield hoß Madß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Christenßøn i Stenderup, som er wschifft oc schal komme alle arffuinger tilbeste. Oc der met lod arffuingerne denem samme thid orge oc nøye saauel som oc samtychtte, hueß s. Hanß Jepßøn i hanß welmachtt haffde borttgiffuen, oc iche wille giøre hanß ord til inttet. Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Claußøn i Heßelhoed oc Hanß Christenßøn i Starup, att di, paa søndag wor 3 wger, giorde Marin Gierielßdatter oc hendis louerge Giriel Hanßøn, Jep Perßøn, Hanß Nielßøn i Mølgaard mundelig varsel i Heßelhod for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc nu stod Per Sørenßøn i Lindknud, Hanß Tamßøn i Klinck oc Niß Nielßøn i Stenderup til wedermaalßting oc samtychtte denne vidne. [121

Søren Nielßøn i Wogenßbil it widne, dett Jennß Hanßøn i Maade, Torsten Christenßøn i Guldager, Christen Jeßøn i Kierßing, Søren Terchelßøn oc Niels Pouelßøn i Gießing widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di den 11. januarij nest forleden wor forsamlett udj s. Christen Christenßøns boe i Giesing udj heredtz fougdens neruerelße oc der satte oc worderede hans epterlatte god oc godß, som fandis. Først saatte di 15 fag salßhuß, huer fag for 4 daller oc 3 mk., oc 2 fag quist for 3 dlr. 11 fag laehuß, huer fag for 6 mk. 12 fag fæhuß, huer fag for 1 dlr. 2 heste for 30 sldlr., tho heste for 56 sldlr., 23 faar, gamel oc wnge, for 21 dlr., 4 plougstude for 40 dlr., 3 quier for 15 dlr., en stud for 4 dlr., sex kiør for 48 sldlr., 2 wngnøds kalffue for 6 sldlr., 4 gieß for 2 sldlr., 2 suin for 3 sldlr. Korn i laden, som fandis. Biug satt for 12 thønder, huer tønde for 3 sldlr. Haure satt for 60 traffuer, huer thraffue for 1 sldlr. Roug for 5 thønder, huer tønde for 3 sldlr. Wogen redschab met all tilbehøring for 10 sldlr. Ploug redschab met all tilbehøring for 5 sldlr. Mog, som fandis i gaarden oc paa marcken, oc ildingbrandt for 8 sldlr. Fem tønder rougsede for 45 sldlr. wden schyld oc tiende. Korn paa |20v| lofften. Biug 3 thønder for 9 sldlr., hauere 12 thønder for 12 rixdlr., $2^1/_2$ thønde hauremaltt for $2^1/_2$ rixdlr., 12 schipr thør roug for 4 sldlr., $^1/_2$ thønde biugmaltt for 6 mk. 1 koe hud for 6 mk., 3 gamel hiøleer oc segel, som fandiß, for 2 sldlr. 2 spader, øxe, naffuer, spegerbore, hiøforcke, kielsche oc kloue, staal oc all staalfang, som fandis, for 2 sldlr. 1 brukiel for 12 sldlr. oc 2 andre handkiele oc 1 liden meßing kiell for 6 sldlr. 2 stoel gryder for 7 mk.,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

1 gamel kober gryde for 2 mk. 2 tinfade, 1 tin talercken, 1 smør kruß for 6 mk. 1 meßing kiertte, 1 meßing becken 1 sldlr. 3 bru kare oc 1 balle for 4 sldlr. 1 meelbing, 1 dein throu for 2 sldlr. 3 øltønder for 6 mk. 2 wandspande, 1 kiern, stiper, mielch bøtter for 5 mk. 1 quern for 3 sldlr. 1 wnderbord for 8 sldlr., 1 schaff for 6 dlr., 1 arck for 6 mk. Nock fandis der 3 kister, som di 3 drenge fick huer en, den største dreng den beste kiste, den meldeste dreng den meldeste kiste oc den mindste dreng 1 fyrkiste oc 1 jege schrin oc Ingeborg Christensdatter fire slette daller til en kiste. S. Christen Christenßøns kleder satt for 8 sldlr., som di 3 drenge schal særdeelliß haffue. Der imod schal Ingeborg Christensdatter haffue 10 rixdlr. til en kaabe, som Søren Laußøn schal giffue hinder, naar hun giøris den behoff, aff den aarßag deris moders kleder wor bedre ind deris s. faders kleder. 1 schiffue i lildstue satt for 2 mk. 1 seng for 20 sldlr., 1 seng for 10 sldlr., noget andet senge kleder for 4 sldlr. Hynder, som fandis, for 5 sldlr. 2 mk. Stoele for 1 mk., 1 gamel bord for 1 sldlr., 1 fyrschiffue 1 sldlr. Secke for 6 mk. Skipe, throue, solde oc standtønder for $1^1/_2$ mk. Hønß for 1 mk. Nock indgield, som fandis. It breff paa Laurß Nielßøn i Tobil paa 2 sldlr., Christen Jenßøn i Gießing it breff paa 9 mk., Niß Hanßøn i Wogenßbil 2 breffue paa 4 sldlr., Mogens Smed i Guldager 2 breffue paa 5 sldlr. 2 mk. Iffuer Jacobßøn i Hiertting 4 sldlr., Niß Norup paa Fanøe 3 sldlr., hoß Christen Kierßing 8 sldlr. ringer 12 sch., Hanß Jørgenßøn i Quaglund 2 sldlr. Noch fandis der 3 sølff scheder, 1 sølff stob, 1 kiede oc 1 linde, som bleff schifft. Doritte Christens fick den sølff stob, 1 kiede oc 1 guldering oc Hans Christenßøn en sølffschee, som Christen Calleßøns naffn findis paa, Christen Christenßøn 1 sølffschee met 3 bogstaffue paa, Lauerß Christenßøn en sølffschee met forgyltt schafft paa oc Ingeborg Christensdatter en linde. Nock noget løß bygeningsthømmer, som fandis, satt for 4 sldlr. Udj rede penge 30 rixdlr. Oc hueß bøger, som findis, schal børnene beholde. Fuoring, som fandis, bleff satt til att wdføde forschreffne cretter met. Wld, som fandis, for 3 mk. En madschrin 3 mk. Nock schyldig til Riberhuß 7 mk. Altt dette forschreffne godß tog Søren Laußøn til sig oc loffuit att giffue forschreffne børn huer deriß anpart, naar huer deris 15 aar er ude, udj redepending oc dißmedler tid att føde oc klede forschreffne børn, til dj |21r|

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

bliffuer huer 15 aar, oc deßmedler tid ingen rentte aff deris penge. Oc tilbød for:ne Doritte Christenß børnenß rette louerge Søren Nielßøn i Wogensbil nøgel oc liuß, att di selff widre maatte randsage, om der wor meere wsatt. Oc stod for:ne Søren Nielßøn, Søren Laußøn sampt Madß Tambøn i Brøndomb til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. G. 2. [122

Jennß Christenßøn i Hyfføloe it widne, det Madß Tambøn i Brøndom stod her i dag for dom, kiendis oc tilstod, att hand aarligen schal giffue hanß hustru moder Marin Christens til hendis afftegt oc wnderholding hendis liffstid dette epterschreffne, som hun selff haffuer wdtagen aff boen, førend nogen schifft gick i gaarden, som er $2^1/_2$ thønde roug, 2 ørtte biug, $2^1/_2$ thønde haure, en god koe, 4 faar, 2 gieß, $^1/_2$ feed suin, en god seng oc en gamel kiste. Oc hueß god oc godtz, som for:ne Marin Christens eptterlader sig, schal ingen arffue noget aff uden for:ne Mads Tambøn oc hans hustru, wndtagen hueß som aff forschreffne afftegtt offuer bliffuer epter for:ne Marin Christens dødelig affgang, det schal schifftis imellom alle hendis arffuinger. Dog der som for:ne Marin Christens wed døden affgaar for eller effter den tid om aarit, som hendis afftegtt schal hender leueris, da schal der for aff forschreffne afftegtt affregniß oc for:ne Madß Tambøn effter leilighed quiteriß, som det sig bør. Dette forschreffne loffuitt for:ne Madß Tambøn for sig, sine arffuinger oc epterkommere att holde for:ne Marin Christens hendis liffstid schadeßløß i alle maader. Oc stod for:ne Madß Tambøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [123

Terckel Pederßøn i Agerbeck it widne, det Madß Jenßøn oc Niels Jesperßøn i Agerbeck widnit for denem met opragtte fingre oc eed, det denem fuldvitterlig er i sandhed, att trej dage for S. Michelßdag sidst forgangen kom deris hiørde til denem, som haffde wochttet for denem tilforne, oc da spurde di hanem til, om hand wille wochtte deris kretter for denem. Da suarede Hanß [= hand(?)] denem ia, oc saa gick di fra deris ploug oc gick hen til Hans Michelßøn til hans ploug, oc da spurde di Hanß Michelßøn ad, om hand wille leie samme hiørde met denem. Oc da suarede drengen, att hand wille vel wochtte for hanem, wor dett iche for hanß gieder, oc hand wille giffue mig min løn, som ieg tientte hanem aff tilforne. Da suarede Terchel Perßøn oc Madß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jenßøn oc sagde til Hans Michelßøn, att hand schulle beuilge hanem noget meere, ind di andre schulle giffue hanem, fordj hand schulle holde hanß gieder aff eng oc korn. Da suarede Hans Michelßøn, hand wille giffue dem dieffuelen [*rettet fra* k . . . .] baade dem oc hiorden: oc leyer selff hiørde for eder, saa vil ieg selff leye hiørde for mig, oc gaff denem mange wnøttig ord, oc saa løb hand hen fra denem. Oc stod for:ne Hans Mickelßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. G. [124

Thoniß Anderßøn i Roust it widne, dett Jennß Nielßøn i Roust, Anderß Hanßøn, Christen Marquorßøn ibm., Søren Perßøn ibm. widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att di, paa nest forleden torßdag vor 4 vger, vor i Marin Perß hendis huß i Roust, hørde oc soug, att for:ne Marin Perß ßagde, |21v| til Nielß Toneßøn i Roust thog hendiß 6 sch. Da suarede Jenß Nielßøn oc sagde til hender: Soe J dett, att hand thog denem. Da sagde hun, att hun soug det iche, men hun widste det alligeuel, met mange flere wbequemß ord, hun samme thid gaff. Widnit met opragte fingre oc eed Peder Thoneßøn oc Nielß Jacobßøn i Roust, att di i dag 8 dage giorde for:ne Marin Pederß oc hindiß louerge warßel til hendis huß for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. G. [125

Lauritz Pederßøn i Allerup paa Mortten Nielßøns wegne i Alsleuff endelig dom offuer Bened Jeßøn i Tobtniß for en summa pending, hand er Barbara Laußdatter schyldig epter tuende handschriffters liudelße, nemlig 16 sldlr. Steffningsmend Nielß Hanßøn oc Jørgen Hanßøn i Alsleuff den 20. februarij. [126

Dømbte fougden Madß Michelßøn i Spongsbierg til att wdlege 3 mk. til Christen Hanßøn i Weldbeck for den sandemands breff, emedens Madtz Hanßøns sedel stander ved machtt, epterdj alle hanß medbrødre haffuer wdlagtt deris anpartt, eller der for lide deelle oc tiltalle. [127

Thißdagen den 12. marttij 1639.

8 mend. Jenß Hanßøn i Maade, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Gregers Clemendßøn i Arnderup, Nielß Jepßøn i Mølberg, Niß Perßøn i Brøndom, Anderß Escheßøn i Jyllerup, Inguord Hanßøn i Saderup, Hanß Jeßøn i Arndrup.

6 høring. Nielß [*overstreget* Jepßøn i Mølbierg] Jenßøn i Soel-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

bierg, Jep Nielßøn ibm., Mattis Hanßøn i Jern, Peder Tamßøn i Saderup, Toniß Anderßøn i Roust, Per Jenßøn i Norup.

Nielß Jenßøn i Soelbierg paa sin egen oc sine sødschendß Hanß Jenßøn, Mete Jenßdatter oc Giertrud Jensdatter deris wegner it vidne, att hand stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hand i 3 tingdage nest tilforne oc i dag den fierde haffuer standen her for tingsdom oc liudeligen opsagt baade arffue oc gield epter deris broder Eske Jennßøn, eptersom di er til widendis worden, att hand ved døden schal were affgangen. Thj di wille inttet befatte denem met hanß effterlate god oc godß eller arffue eller gielde effter hanem i nogen maader. Oc stod Torsten Christenßøn i Guld Ager til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. G. [128

Peder Jenßøn i Norup it widne, det Jenß Nielßøn i Tiereborg stod her i dag for dom oc lod afflæse oc paaschriffue it opsettelse aff Wiborg landsting den 27. februarij nest forleden wdgiffuett samme sag att vere opsatt i en maanitt. Oc stod di bege til wedermaalß ting. [129

Peder Jenßøn i Schadst it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Jep Nielßøn i Soelbierg for 5 aarß rentte aff 11 sldlr. epter handschriffts liudelse, som hand for høring gaff hanem til sag. Widnit met opragtte fingre oc eed Hanß Jeßøn i Arndrup oc Per Nißøn i Schadst, att di, nest |22r| forleden søndag wor maanitt, giorde for:ne Jep Nielßøn mundelig warsel wedt Schadst kircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [130

Den sag met Agerbeck grander bleff opsatt til i dag fiortten dage. [131

Hannß Michelßøn i Agerbeck it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilbød Agerbeck grander, att hueß hand haffde forsømbt att maade Agerbeck hiørde, det wille hand oprette oc maade hanem rett igien. Oc stod Terckel Pederßøn, Nielß Jesperßøn oc Madß Jenßøn i Agerbeck til wedermaalß ting. G. [132

Den sag imellom Peder Nielßøn i Starup oc Tamiß Olluffßøn i Orre om gieldßfordring bleff opsatt til i dag 3 wger epter Tamiß Olluffßøns begiering. [133

Den sag imellom Nielß Tranbierg oc Sneum sogenmend om

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

deriß resterrende tiendkorn bleff opsatt i 3 wger. Ingen suar. [134

Jennß Claußøn i Hillersleuff dom offuer Schariß Nielßøn i Horsterup for 10 sldlr. effter handschriffts liudelße. Steffningsmend Jørgen Rask i Hillerßleuff oc Gunde Hanßøn i Warde. [135

Peder Nielßøn i Starup domb offuer Giriel Hanßøn i Schou Ende for 20 sldlr. epter breffs liudelße. Wor opsatt i 3 wger. Ingen suar. [136

Item endelig dom offuer Giriel Hanßøn for $^1/_2$ thønde roug oc 1 laß hiø epter breffs liudelße oc for Christen Jenßøns anpartt, som er en broderlod aff $9^1/_2$ sldlr. 7 sch. [137

Widnitt met opragtte fingre oc eed Laue Hanßøn, tienendis i Hygomb, oc Jenß Nielßøn i Tiereborg, att di i dag [*rettet fra* gaard wor] 3 wger wor paa Sønderhoed oc Fanøe oc der giorde Antoniß Jepßøn, Jep Hanßøn oc Nielß Perßøn paa Sønderhoedt, Woldborg Morttens oc Liene Jenßkon paa Fanøe met deris louerger warßel til deris døre oc boepeell for denne afftegtts oc tilbudß widne her i dag att thage beschreffuitt. Samme dag giorde dj Nielß Nielßøn i Hierting mundelig warßel for denne afftegtß oc tilbuds widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc som i morgen kommer 3 wger, giorde dj Mette Sørenß datter i Hygom oc hendis louerge, Jenß Morttenßøn i Warde, [*overstreget* Søren Jenßøn i Tiereborg, Anne Jenßkoen ibm. oc hendis lauguerge], Jørgen Hanßøn i Alsleuff, Jørgen Michelßøn i Orre, Søren Suenßøn [*rettet fra eller til* Jenßøn] i Brøndom, Peder Jenßøn ibm., Lauerß Lauerßøn i Roust, Christen Morttenßøn i Biltobt, Anders Morttenßøn ibm., Nielß Morttenßøn, Nielß Anderßøn, Jacob Morttenßøn i Alsleuff, Suend Morttenßøn ibm., Anne Nielßkun, Karin Iffuerß, Liene Madskun ibm. oc deriß louerger alle warßel til deris døre oc bopeell for denne afftegtt oc tilbuds widne her i dag att tage beschreffuid. Oc i dag 8 dage giorde dj Johan Hanskun i Brixbil oc hendis louerge, Søren Jenßøn i Tiereborg, Anne Jenßkoen ibm. oc hendis louerge [Søren Jenßøn . . . . louerge *tilføjet over linien*] warsel til hendis dør oc boepeel for denne afftegt oc tilbuds widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc paa torßdag kommer 3 vger, giorde dj Lauerß Sørenßøn i Oxwong, Karin Simmenß i Lunde

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

oc hendis louerge warßel til deris døre oc boepeell for denne afftegtt oc tilbuds widne her i dag att tage beschreffuitt. Item fremlagdis itt landstingswarßell, liudendiß: Erick Jul til Hundsbeck, landßdommer i Nøriutt Land, och [*rettet fra* giør] Peder Berttelßøn, landstingshører ibm., |22v| giør witterligt, att aar effter Guds biurd 1639 den 16. januarij paa Wiborg landsting wor schickett Jacob Wintter oc Peder Sørenßøn i Wiborg oc her i dag steffnit oc warßel gaff Mortten Perßøn, fød paa Sønderhoedt, oc Karin Morttensdatter ibm. met hendis louerge oc Nielß Nielßøn, fød i Hiertting, for hueß widner oc andre loumaall, som erlig oc welb. fru Christendß Krag til Ølou heller hindis fuldmichtige achtter att lade tage oc forhuerffue til Schadst hereds ting paa thißdag førstkommendis sex wger, 7 wger oc 8 wger anlangende Johan Sørensdatter, fød i Hygom, hendis wergemaall, om di wil haffue noget der til att suare, som samme warßels sedel, for dom afflest oc paaschreffuitt, widre bemelder. [138

Erlig oc welbiurdige fru Christendß Krag til Ølou hendiß fuldmichttig erlig oc fornumstig Lauritz Berttelßøn, fougett paa Ølou, it vidne, det for:ne Lauerß Berttelßøn paa welbemeltte sin hoßbonds wegne stod her i dag for dom oc begierede it tingswidne epter it welbemeltte frue Christendß Krags schrifftelige anordning, liudendis ord fra ord, som effter følger: Efftersom Johan Sørenßdatter, barnfød i Hygom, haffuer sidst forleden den 22. augustj anno 1637 paa Schadsthereds ting begieritt oc taget mig effter hendis s. faders raad oc begiering til hendis sande oc rete werge oc ingen anden oc wille orgeß oc nøyeß mett, huorledis ieg giorde dett met hendis arffue, schifft oc afftegtt i alle maader baade effter fader oc moder oc dett wed tings widne, saa effterdj hun er en suag oc schrøbelig menniske oc iche wil gifftis oc forseeß aff boen i mands wold, siøniß mig hender best nyttelig, att hun fanger en god, rundelig afftegtt der i gaarden aarligen, medens hun leffuer, oc saa ingen schifft eller arffue att tage eller affgiøriß epter nogen der [*overstreget* i boen] i gaarden i nogen maader. Oc schal hun haffue dette til hendis afftegtt oc ophold, som effter følger, aarligen. Først 3 fag aff den quiststue til hendis werelse, der att sette hender it schorsteen udj. Saa frj brug udj bryger oc bager redschab oc anden kar, hun behøffuer, lige som di selff i gaarden. Saa hendis frj ildebrand, saa meget, hun giøriß behoff.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Saa 3 tønder roug, 2 tønder malt, $^1/_2$ tønde biug, 1 tønde haure, fire schipr hommell, 1 schipe saltt, 2 feede gieß, $^1/_2$ feed suin, 1 koe, nest den beste, som altid stander til boeß met deris den beste oc altid giffuer mielck, oc sex faar nu aff boen til att klede sig aff oc fødiß der i gaarden. Oc schal di age hender til kircke oc fra, naar behoff giøriß. Dette forschreffne schal for:ne Johann Sørenßdatter haffue aarlig aff Lambert Nielßøn oc Birette Nielßdatter, som hendis arffue tager oc beholder oc hindiß s. faders gaard nu besider, oc siden aff en huer, som samme gaard i feste faar oc besidendis worder oc samme hendiß arff nyder, all den stund oc ßaa lenge hun leffuer, oc schal Lambert Nielßøn leuere hinder 20 slette daller, naar hun denem begierer, att kiøbe lerit oc andet for, huad hun behøffuer. Oc naar hun ved døden affgaar, |23r| schal hendiß rette oc neste arffuinger haffue $^1/_2$ hunder slette dallers godt aff Lambert Nielßøn oc Biritte Nielßdatter eller deriß arffuinger, som hendis arff oc god haffuer til sig tagen, oc schal tiden angaa, som hun schal vere for sig selff, nu om S. Hanßdag midtsommer anno 1639 oc gott korn att yde hinder huer aar Wor Fru dag ribermarckendt effter denne dag, imedens hun leffuer. Dog hueß hun iche kand fortære aff det, hender er tilgiortt til afftegtt, schal bliffue der i gaarden, saauel som hueß der findiß aff hendis effter hendis dødelig affgang, schal komme til Lambert Nielßøn oc Biritte Nielßdatter eller deris arffuinger til beste oc ingen anden wndtagen den halffue hunder daller, som for er rørdt. Oc schal di were hender behielpelig met røchtte oc tilsiøn, om hender kommer alderdomb oc widre schrøbelighed till, som di wille anttsuare for Gud i himmelen oc staa mig oc mine arffuinger til rette der for, om der bliffuer paaklagett, som welbemeltte gode fruiß anordning udj sig selff indholdte. Oc nu i dag stod for:ne Lauerß Berttelßøn paa welbemeltte den gode frueß wegne her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att efftersom for:ne Johann Sørenßdatter haffuer taget welbemeltte fru Christends Krag til hendis rette werge oc wille nøyeß, met hueß den gode frue anordner om hendis arffue oc afftegtt, effter tings widniß widre formelding, oc hun nu haffuer giort forschreffne anordning, huor meget for:ne Johann Sørenßdatter schal haffue til hendis afftegtt oc wnderholding hendis liffs tid effter samme hendis anordnings indhold, da tilbød for:ne Lauers

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Berttelßøn paa welbemeltte fru Christends Krags wegne her i dag for tingsdom, om der wor nogen aff for:ne Johann Sørenßdatters slechtt oc blods foruantte, som for sig ville sette loffning oc wisning eller wor saa wederhefftig hendis godß oc arffue att kunde tage wnder hender oc kunde vere god for att giffue hender saadan afftegtt, som welbemeltte gode frueß anordning om formelder, da schulle det vere denem frit fore hender til denem att maatte aname, oc der hoß met hender frembød schiffte widner oc registering, huor met beuißis, huad for:ne Johan Sørensdatter effter hendiß farældre[!] kunde arffueligen tilkomme. Da effterdj ingen i dag fremkom, som hender epter forgiffne leilighed haffuer villet aname, fremgick Lambert Nielßøn i Hygom, som hendis s. forældris gaard besider oc hendiß arffue oc godß hoß sig haffuer, oc tog for:ne Lauerß Berttelßøn paa welbemeltte den gode frueß wegne i haandt, wedtog oc samtychtte sampt loffuitt for sig oc sine arffuinger, att hand samme afftegtt oc wilchor effter welbemelte gode frueß anordning wille indgaa oc det til for:ne Johan Sørenßdatter hendis liffs thid schadesløß att leuere oc wdlege, lige som samme anordning ord fra ord udj sig selff indholder oc formelder. Oc vor for:ne Lambert Nielßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuit, oc den samtychtte. Warßel utt supra. G. [139

Tog Lauerß Perßøn Schriffuer sin første ting til saa mange, som restet met gamel schatt, siden hand wor dielfouget, oc hand haffuer giort regenschab for til slottet, udj Horstrup sogen effter restandtzis liudelße. [140

|23v| Thiisßdagen den 19. marttij 1639.

8 mend. Christen Jeßøn i Kierßing, Jennß Hanßøn i Maade, Peder Knudßøn i Haltrup, Gregerß Clemendßøn i Arndrup, Jenß Tamßøn i Tiereborg, Jep Sørenßøn i Soelbierg, Toniß Anderßøn i Roest, Jennß Nielßøn ibm.

Høring. Oluff Michelßøn i Roust, Jennß Madtzøn i Ouedt, Laß Nielßøn i Wrenderup, Willandß Michelßøn i Gunderup, Jennß Smed i Schadst, Jens Staffenßøn ibm.

Nielß Lauerßøn i Tranbierg it widne, det Laß Nielßøn i Wrenderup stod her i dag for dom oc bekiende, att hand haffde giffuitt

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Eneuold Hanßøn i Wrenderup til afftegtt 8 schipr meell oc 5 schipr biug, siden hand fick gaarden. Oc wor Laß Nielßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [141

Den sag imellom Nielß Lauerßøn paa Eneuold Hanßøns wegne oc for:ne Laß Nielßøn om det afftegtt bleff opsatt til i dag 3 wger. [142

Jennß Hanßøn i Maade it vidne paa Karin Nielßkoens wegne i Brixbøl, dett Mortten Nielßøn i Alsleuff paa sin egen oc sin broders Per Nielsøns wegne i Brøndomdamb, Jep Nielßøn i Soelbierg paa sin egen wegne samptligen stod her i dag for dom oc giorde for:ne Karin Nielskoen en god, tryg affkald for alt, hueß di kunde tilfalde epter deris s. fader Nielß Jepßøn i Brixbil i den gaard, Tamiß Clemendßøn i Brixbøl nu iboer etc. [143

Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Claußøn oc Anders Nielßøn i Orre, att di i dag fem vger giorde Peder Christenßøn i Orre warßel til [hans] huß for deelle paa Tamiß Olluffßøns wegne i Orre for widnisbiurd oc dielle. Oc offrit hand samme deelle til i dag 14 dage. [144

Lauritz Jeßøn i Schaanager offritt sin deelle til i dag fiortten dage. [145

Mortten Nielßøn i Alsleuff it widne, det Christen Michelßøn i Kraffuenß stod her i dag for domb, kiendis oc tilstod, at [at *tilføjet over linien*] hand aff ret witterlig gield schyldig att were for:ne Mortten Nielßøn 15 gode rixdlr., som hand haffuer wdlagt for hanem til hanß gunstige hoßbond oc i andre maader er hanem schyldig bleffuen, huilche for:ne 15 rixdlr. for:ne Christen Michelßøn tilforplictett sig eller sine arffuinger att betalle for:ne Mortten Nielßøn eller hanß arffuinger til S. Michelßdag førstkommendis schadesløß i alle maader. Oc til pantt oc forsichring for bemeltte penge panttsatte for:ne Christenn Mickelßøn til for:ne Mortten Nielßøn sin huß oc bolig i Kraffuens, hand nu iboer, met koe oc kretter, korn oc kornsede oc all hanß rørendis god oc godß inttet wndtagen i nogen maader, indtil for:ne Mortten Nielßøn bliffuer schadesløß contenteritt oc affbetaldt. Oc wor for:ne Christen Michelßøn til wedermaalß ting oc samtychte, lige som for:uit staar, oc til ydermeere vidnißbiurd loffuit att thrøcke sin zigenett her neden vnder nest fougdenß forsigling. [146

|24r| Den sag emellom Nielß Lauerßøn paa Christen Madßøns

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

wegne i Warde oc Søren Jenßøn i Guldager bleff opsatt til i dag maanitt. Ingen suar. [147

Den gield sag imellom Tamiß Oluffßøn i Orre oc Karin Perß i Ome oc Jennß Perßøn ibm. bleff opsatt til i dag 3 vger. Ingen suar. [148

Den sag imellom Jacob Ridfougedt oc Christen Madtzøn i Maade om dett wrag bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [149

Nielß Lauerßøn i Tranbierg paa sin hoßbondß wegne it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte diße epter:ne Starup sogenmend, for di iche wil holde Starup brou ved machtt, som di er tildømbt effter dombß indholdt. Westerp. Berttel Perßøn, Liene Raskis oc hindis lauguerge, Hanß Anderßøn, Michel Christenßøn oc Jennß Hanßøn. Starup [*rettet fra* M . . .]. Morten Nielßøn, Hanß Christenßøn, Nielß Sørenßøn, Christen Michelßøn, Hanß Oluffßøn, Olle Perßøn, Søren Marquordtzøn, Berttel Nielßøn, Christen Nielßøn, Hanß Oluffßøn, Peder Oluffßøn, Christen Jenßøn, Peder Nielßøn, Oluff Nißøn, Marin Nielßkun oc hendis louerge. Toutterup. Laß Marquordtzøn, Peder Christenßøn. Schou Ende. Giriel Hanßøn, Ebe Frandtzøn, Peder Jenßøn. Som for:ne Nielß Lauerßøn for høring gaff denem til sag, oc bleff di loulig met sex høring fordieltt effter louen. Widnit met opragte fingre oc eed Peder Lauerßøn oc Pouel Knudßøn i Debell, att di, nest forleden søndag wor 6 wger, giorde for:ne personer met deris lougwerger warßel i Starup kircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. G. [150

Thißdagen den 26. marttij 1639.

8 mendt. Jep Sørenßøn i Solbierg, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Per Hanßøn ibm., Madß Michelßøn i Spongsbierg, Hanß Nißøn i Hygom, Søren Jenßøn i Libsterup, Jacob Suenßøn i Nebell, Jennß Nielßøn i Roust.

6 høring. Peder Sørenßøn, Nielß Nielßøn i Gunderup, Nielß Jesperßøn i Agerbeck, Laurids Hanßøn i Norup, Søren Jeßøn i Hygomb, Jacob Mouritzøn i Tude.

Nielß Tamßøn i Grimsterup paa her Jørgens wegne ibm. offrit sin dielle til i dag fiortten dage. [151

Nielß Jennßøn i Brøndom it widne, dett Oluff Nielßøn i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Alsleuff paa sin hustruß Johan Jonßdatters wegne stod her i dag for dom oc giorde for:ne Niels Jenßøn en god, trøg affkald for alt, hueß hun wor arffuelig tilfalden epter hendis s. fader Jonn Terckelßøn oc effter hendis s. moder Liene Christensdatter i den gaard i Brøndom, for:ne Nielß Jennßøn nu iboer. [152

Christen Jonnßøn i Brøndomdam it vidne, det Olluff Nielßøn i Alsleuff stod her i dag for dom oc tackede for:ne Christen Jonnßøn all ære oc gott for god wergemaall, som hand haffde hafft for hannß hustru Johan Jonßdatter til denne dag, oc kiendiß selff att haffue anamet hindis penge oc gods oc for sig oc sine arffuinger gaff for:ne Christen Jonßøn oc hans arffuinger for samme wergemaal aldeelliß quitt oc klagløß i alle maader. Oc stod di bege til vedermaalß ting oc samtychte denne widne. [153

|24v| Nielß Hanßøn i Rousthiue it widne, det hand stod her i dag for dom oc gaff last oc klage paa Hanß Christenßøn, tienendis i Rosthiue, att hand tog tømmen fra hanß søn Nielß Nielßøn oc sloug hanem ned wnder wognen, oc øgen løb werie lobß. Oc stod for:ne Nielß Nielßøn her i dag for tingsdom oc met opragte fingre ved sin sielß salighed sichtet for:ne Hanß Christenßøn for, att hand sloug hanem ned wnder wognen oc tog tømmen fra hanem oc sloug hanem 4 slaug met en suøbschabt paa wognen. Oc tilspurde for:ne Nielß Hanßøn bemeltte Hanß Christenßøn, om hand wed sin sielß salighed wille benechtte oc suerge paa, att hand iche sloug hanem oc iaget hanem fra wognen, da wille hand giffue hanem dett epter oc der foruden betalle tingswidnen. Der tilsuarede Hanß Christenßøn, att hand vor hanem ingen eed plichttig, hand maatte det beuiße. Oc wor di alle til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [154

Nielß Hanßøn it andet widne, det Jeß Hanßøn i Rousthyue widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att den neste løffuerdag for nest forleden bededage da soug hand en stor blaaplett paa Nielß Nielßøns venster schulder i Rosthiue oc en liden plett, oc beklaget sig, att Hanß Christenßøn, thienendis ibm., haffde slaget hanem oc iaget hanem fra hans wogen. Oc stod Hannß Christenßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [155

Nielß Lauerßøn i Tranbierg it widne paa sin hoßbonds wegne, att hand stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att efftersom

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jørgen Møller i Roustmølle tilligeß, att hand schulle haffue beliget hanß stiffdatter Biritte Nißdatter oc afflett barn ved hende, saa wor det i dag paa hanß gunstige hoßbondß wegne hanß første opkald paa tuende gange 15 mend oc kirckeneffn, som om samme sag schal tøffue oc suerge i dag 14 dage, oc wor her paa tingswidne begierendis. Widnitt met oprachte fingre oc eed Jeß Nielßøn i Rousthyue oc Clauß Olluffßøn i Orre, att di, som i gaar wor 14 dage, giorde for:ne Jørgen Møller warsel til hanß huß for denne første opkald paa neffninger her i dag att tage beschreffuitt. Item wondt met opragtte fingre oc eed Lauerß Nielßøn i Nerßbierg oc Christen Morttenßøn i Biltofft, att di, som i gaar wor 14 dage, giorde Birette Nißdatter i Weffelager oc hendiß laugwerge warsel til hendis huß for denne første opkald paa neffninger her i dag att tage beschreffuidt. Oc stod Jørgen Møller til wedermaalß ting. [156

Kield Jørgenßøn, fougedt paa Nørholmb, hanß fuldmichttig Lauritz Pederßøn i Allerup endelig dom offuer Nørholmbß tiener for deris soldatter penge epter førige opsettelsis bemelding att betalle inden 15 dage effter ko. ma. forordning. [157

Jørgen Nielßøn i Roustmølle it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen tilspurde Mette Nielskun i Brøndom, Marin Nielßkon ibm. oc Marin Jepis i Foerdom, huem der bestilte denem til Birette Nißdater i hendis barnfødßelß nød, oc huor for di schulle saa besønderlig til hende. |25r| Der tilsuarede for:ne koener, att ridfougden bestiltte dem der til paa lenßmandens wegne. For det andet tilspurde hand denem, om di samme thid offuerhørde hender strengeligen epter øffrighedens befalling i hendis allerstørste nød, huor til di suarede ia. For det thredie tilspurde hand denem, huad hendis bekiendelse wor, oc huem hun beschyltte til hendis barnfader, huor til di suarede, att hun beschyltte Pouel Morttenßøn for hendis barnfader. For det fierde tilspurde hand denem, om hand samme thid wor tilstede, som hun beschyldte for samme gierning, huad hand sagde der till. Der tilsuarede dj, att for:ne Pouel Morttenßøn samme thid wor tilstede oc suoer ved sin sielß salighed, att hand wor hendiß barnfader, huilchet for:ne Pouel Morttenßøn met lige soren eed wor bestandig her i dag for tings domb. Oc for dett fembtte tilspurde for:ne Jørgen Nielßøn denem, om di samme thid kunde tycke

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

eller kiende i nogen maade, att hand schulle were schyldig udj den sag, huor til di suarede, att di iche kunde kiende eller tycke dett i nogen maader. Oc wonde for:ne Mette Nielskun, Marin Nielskun oc Marin Jepis met opragtte fingre oc eed saa att vere i sandhed gangen oc farenn, som for:uitt staar, i alle maader. Oc berettet for:ne Jørgen Nielßøn, att ridefougden Jacob Jenßøn paa sin gunstige hoßbonds wegne haffde loffuitt att staa hanem for warßel for hueß widner, hand i den sag achtter att føre. [158

Denn sag imellom Toniß Anderßøn oc Marin Pers i Roust, schenderij belangende, bleff opsatt i 3 wger. Ingen suar. [159

Den sag imellom Peder Knudßøn i Faaborg oc Peder Jenßøn i Norup bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [160

Peder Christenßøn i Strandby paa Johan Olluffsdatters wegne i Hiertting endelig dom offuer Adtzer Knudßøn i Seden for femb slette daller epter breffs indhold oc en aarß rentte oc schadegield. Ingen suar. [161

Hannß Sørenßøn i Norup it vidne, dett Christen Madtzøn i Maade, Jørgen Christenßøn oc Søren Sørenßøn i Jern widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att di neruerende hoß waar til Jenß Hanßøns i Maade paa kyndelmiß dag nest forleden oc der hørde oc soug, att for:ne Hans Sørenßøn kiøbtiß wed met Peder Tamßøn i Darum om en sortte brun stiernitt øg, oc loffuet for:ne Peder Tamßøn den paa 20 daller, oc da bød Hanß Sørenßøn 18 daller for den. Da sagde Per Tamßøn ney, hand wille iche lade hanem haffue den der for. Da suarede Jenß Hanßøn oc ßagde: Ieg vil sige dig, huad du schalt lade hanem haffue den for. Du schalt lade hanem haffue den for 18 dlr. 6 schipr haure oc 1 mk. til grimpenge. Da suarede Per Tamßøn: Da maa det vel saa bliffue. Oc da spurde Hanß Sørenßøn hanem adt, om hannd wille giffue hanom noget kuor paa den. Da suarede Peder Tamßøn: Ia, til onßdag afften, saa der forinden schalt du entten forschaffe Jenß Maade entten pengen eller øgen, oc der om drack di liig kiøb. Lige saa wond Jenß Hanßøn i Maade met lige soren eed, som for:uitt staar, oc att hand solde samme øg met hans wille oc samtyche [oc att . . . . samtyche *senere tilføjet*]. Oc nu stod for:ne Hannß |25v| Sørenßøn for dom oc tilspurde for:ne Christen Madßøn, Jørgen Christenßøn oc Sørenn Sørenßøn, om di hørde, att

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jenß Hanßøn samme tid gaff tilkiende, att samme øg wor hanß, huor til di suarede, att denem inttet widre der om wor beuist. Widnit met opragtte fingre oc eed Lauritz Hanßøn i Thiereborg oc Hanß Sørenßøn i Norup, att di i dag 14 dage her wed tingett giorde for:ne Per Tamßøn mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Nock windet met oprachte fingre oc eed Søren Hanßøn oc Hanß Sørenßøn i Norup, att di, paa søndag wor 8 dage, giorde Jenß Benedßøn oc Hanß Perßøn warßel til Jenß Hanßøns huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt, oc paa onßdag wor 8 dage, giorde di Jenß Sørenßønn mundelig warßel wed Jern for denne widne her i dag att tage beschreffuit. Oc wor Jennß Hanßøn til wedermaalß ting. G. [162

Thißdagen den 2. aprillis 1639.

8 mend. Christen Jeßøn i Kierßing, Jennß Hanßøn i Maade, Jep Sørenßøn i Solbierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Gregerß Clemendßøn i Arndrup, Madß Michelßøn i Spongsbierg, Oluff Christenßøn i Allerup, Christen Nielßøn i Nerßbierg.

6 høring. Niels Madtzøn i Schadst, Hans Sørenßøn i Norup, Anders Escheßøn i Jullerup, Hanß Staffenßøn i Tobtniß, Hanß Tamßøn, Jørgen Perßøn i Lunde.

Jacob Jenßøn Ridefouget paa sin hoßbonds wegne it widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att efftersom Jørgen Møller i Roust mølle tillegeß, att hand schulle haffue beliget hans stiffdatter Birette Nißdatter oc afflett barn wed hende, saa wor det i dag paa hanß gunstige hoßbonds wegne hanß anden opkald paa tuende gange 15 mend oc kircheneffn, som om samme sag schal tøffue oc suerge i dag 8 dage, oc wor her paa tingswidne begierendis oc naffne paa denem. Widnitt met opragte fingre oc eed Jeß Nielßøn i Rousthyue oc Clauß Olluffßøn i Orre, att di, som i gaar wor 3 vger, giorde for:ne Jørgen Møller warßel til hans huß for denne anden opkald paa neffninger oc naffne paa denem her i dag att tage beschreffuitt. Item wondt Lauerß Nielßøn i Nerßbierg oc Christen Morttenßøn i Biltobt met opragte fingre oc eed, att dj, som i gaar wor 3 wger, giorde Biritte Nißdatter i Wiffelager oc hendis laugwerge warßel til hendis huß for denne anden kald paa neffninger oc naffne paa denem her i dag att tage beschreffuitt. Oc wor Jørgen Møller til wedermaalß ting. [163

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

15 mend offuer Jørgen Møller opneffnd, huor aff dj 12 schal suerge, er Peder Hanßøn i Rousthyue, Benedt Perßøn, Anders Nielßøn, Nielß Perßøn, Jeß Zillußøn ibm., Hanß Hanßøn i Rouest, Christen Marquorßøn, Søren Perßøn, Christen Hanßøn, Per Anderßøn, Per Jeßøn, Niels Simmenßøn ibm. [164

|26r| 15 mend opneffnd offuer Birette Nißdatter, huor aff 12 schal suerge, er Oluff Michelßøn i Rouest, Søren Nielßøn i Grimsterup, Berttel Nielßøn, Lauerß Tøsteßøn, Hanß Erichßøn, Frands Hanßøn, Jenß Anderßøn, Lauerß Kieldßøn ibm., Hannß Morttenßøn i Gunderup, Christen Michelßøn i Orre, Per Christenßøn ibm. [165

Den sag imellom Nielß Lauerßøn i Tranbierg oc Sneum soge[n]mend om deriß resterende tiende bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 wger. [166

Nielß Lauerßøns warßelsmend offuer adelenß tiener for deris schatt, som alle hiemlet met oprachte fingre oc eed, att di, nest for leden søndag wor maanitt, giorde denem warßel huer i deris sogenkircker for deelle, som er først aff Nykircke oc Faaborg sogner Hanß Perßøn oc Knud Christenßøn i Faaborg, Øße oc Nerßbierg sogen Lauerß Nielßøn i Nerßberg oc Christen Morttenßøn i Biltobt, Grimsterup sogen Nielß Falquordßøn oc Hanß Nielßøn i Grimsterup, Brøndom sogen Madß Tamßøn i Brøndom oc Christen Jeßøn i Kierßing. [167

Madß Michelßøn i Spongsbierg it widne, dett Christen Hanßøn i Veldbeck stod her i dag for dom oc liudeligen bekiende, att hand haffde den konge breff i foruaaring, som sandemend i Skadstherett haffuer paa deris frjhed met echtte oc arbeid oc loffuitt der hoß att foruare den, som det sig bør, hanem oc hanß medtbrødre til beste. Oc stod Madß Michelßøn oc Christen Hanßøn bege til wedermaalß ting. [168

Peder Nielßøn i Starup epter 6 wgerß opsettelße endelig dom offuer Tamiß Oluffßøn i Orre for 20 rixdlr. met sin rentte oc interesse epter handschriffts [liudelße]. Tameß møtte oc iche benechtet gielden. [169

Hanß Nielßøn i Faaborg epter 6 wgerß opsettelße endelig domb offuer Christen Hanßøn i Rouest for 10 sldlr. epter handschriffts liudelße met sin rentte oc omkostning. Ingen suar. [170

Den sag imellom Nielß Hanßøn i Rousthyue paa Hans Albredt-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

zøns, borger i Ribe, hanß wegne oc Niß Nielßøn i Schadst bleff opsatt til i dag 3 wger. [171

Laue Nißøn i Ouedt it vidne, det Peder Tamßøn oc Hanß Christenßøn i Horsterup effter Christen Madtzøn i Horsterup hanß schrifftelige fuldmachtt windit for denem met opragte fingre oc eed, att for:ne Christen Madtzøn er saa siug oc schrøbelig, att hand iche kand komme her i dag att suare for sig. Oc wor di alle threj til wedermaalß ting, der denne schodsmaal bleff beschreffuitt. [172

Laurids Perßøn i Allerup it widne, att hand stod her i dag for dom oc loulig met sex høring for dieltte diße epterschreffne for deris effterstandendis schatt, som hand haffuer giort regenschab for, epter restandtzis liudelße: Kockspong, Clemend Hanßøn 1 ortt, Nielß Laßøn 1 ortt. Horsterup, Iffuer Tamßøn 1 ortt, Clemend Schreder 1 ortt, Nielß Hanßøn L. 1 ortt. Kraffuens, Nielß Knudßøn 1 ortt, Christen Thorup 1 ortt, Brix Morttenßøn 1 ortt, Hannß |26v| Rytter 1 ortt, Marin Benedß oc hendiß louerge 1 ortt, Woldborg Laußdatter oc hendis louerge 1 ortt, Christen Michelßøn 1 ortt, Liene Andersdatter oc hendis louerge 1 ortt. Sielborg, Karin Perßdater [dater *tilføjet over linien*] oc hendis louerge 1 ortt, Peder Sørenßøn 1 ortt, Mette Christens oc hendis louerge 1 ortt, Hanns Madßøn 1 ortt, Esche Perßøn 1 ortt, Kiersten Marebeck oc hendis louwerge 1 ortt, Anne Olluffs datters arffuing Iffuer Tamßøn i Horstrup 1 ortt, Hanß Ottßøn i Kraffuenß i ortt. Widnit met opragtte fingre oc eed Knud Bodtzøn oc Hanß Christenßøn i Kockspong, att di i dag fem wger giorde denem oc deris louerger warßel til deris huße for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [173

Den sag imellom D. Johan Borchorßøns fuldmichtig Hanß Nielßøn i Faaborg oc Woldborg Morttensdatter, werendis i Debel, for beligelse bøder bleff opsatt til i dag 3 wger. [174

⟨Jers Hanßøn i Maade tingholder.⟩ Tamiß Oluffßøn i Orre it widne, at hand stod her i dag for dom oc begierede it tings widne epter it wnderschreffne breff, som i dag for dom bleff læst oc paaschreffuitt, liudendis ord fra ord, som effterfølger: Kiendis ieg, Nielß Laueßøn i Tranbierg, oc giør her met witterligt for alle met dette mit obne breff, att eptersom erlig oc welachtt karl Tamiß Oluffßøn i Orre haffuer loffuit oc godsagt for mig til Peder

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Byrgeßøn, slodtßschriffuer paa Riberhuß, for halff tridie hundre rix daller, da beplichter ieg mig, Nielß Laueßøn, for mig oc mine arffuinger redeligen oc wel att betalle for:ne Tameß Oluffßøn eller hanß arffuinger for:ne $2^1/_2$ hundre rixdaller om Vor Fru dag ribermarckendt førstkommendis met gode, rede pending oc ingen andre waare att tilbyde eller att betalle mett, menß holde hanem samme hanß for løfft uden schade oc schadeßløß i alle maader. Oc der som saa scheer, det Gud forbiude, att ieg, Niels Laueßøn, bliffuer her udj forsømmelig eller ved døden affgaar oc iche holder hanem samme for løfft for:ne 250 rixdaller schadeßløß til for:ne dag, da til en wise pantt oc forsichring pantsetter ieg, for:ne Nielß Laueßøn, for mig oc mine arffuinger for:ne Tameß Oluffßøn oc hanß arffuinger denne min gaard, som ieg nu udj boer oc j feste haffuer, met huße oc bøgening, korn oc kornsede, seæ oc veæ, fee oc kretter, heste oc øg oc faar oc der til all min rørendis godz, som ieg nu haffuer eller fangendis worder, indtet wndtagen i nogen maader, dog dj 2 fierde partter gaard wndtagen, som Tamiß Hanßøn oc Peder Hanßøn til forne paabode, met diß thilhørende kornsed oc eigendomb. Alt dette forschreffne loffuer ieg, Nielß Laueßøn, for mig oc mine arffuinger att were for:ne Tameß Oluffßøn oc hanß arffuingers frj hiemel oc tilstand til att maa oc schal effter for:ne dag haffue frj forloff att nyde, bruge oc beholde, saauitt som for:uit staar, for en fuldkommelig fritt kiøb for huer mands paatalle, som der paa kand talle i nogen maader, der som ieg iche holler hanem samme hans forløfft til for:ne Peder |27r| Byrgeßøn schadeßløß. Dette loffuer ieg, for:ne Nielß Laußøn, for mig oc mine arffuinger att holde Tameß Oluffßøn oc hanß arffuinger schadeßløß wden nogen iring, trette eller omkostning, som der paa kand anuendis, schadesløß i alle maader. Disligeste schal Tameß Olluffßøn haffue frj forloff denne min gaard att stede oc feste aff min gunstige hoßbondt, som nu er eller kommendis worder, epter for:ne ribermarckendt, naar oc huilchen thid hand lyster, dog dj [*rettet fra* den] for:ne 2 fierde partter gaardt, som Peder Hanßøn oc Tameß Hanßøn iboede, wndtagen. Att saa udj sandhed er, trøcker ieg mit zigenett her neden paa oc met egen haand wnderschreffuen. Datum Tranbierg den 1. aprilliß 1639. Nielß Laueßøn, egen haandt. Oc nu stod for:ne Nielß Laueßøn her i dag til wedermaalß ting, bekiende oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

samtychtte, lige som for:uit staar, i alle maader oc til deß ydermeere confirmation loffuet dette for:ne met sin haand oc zigel att bekrefftige. [175

Tamiß Oluffßøn i Orre it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Per Christenßøn i Orre for 1 gamel gaaß, som for:ne Per Christenßøn hidtzet en hund epter oc lod hanem bjde forderffuett epter tingsvidnerß indhold, som hand for høring gaff hanem til sag. Oc bleff beuist aff tingbogen Hanß Claußøn oc Anders Nielßøn i Orre met opragte fingre oc eed i dag 14 dage att haffue hiemlitt, att di den dag 5 wger giorde for:ne Per Christenßøn warßel til hanß huß for deelle, oc fandis samme sag att were offritt i fiortten dage til i dag, førend denne deelle gick. [176

Jep Sørenßøn i Soelbierg hanß warßelsmend offuer hospitals tienner i Rouest er Christen Marquorßøn oc Peder Christenßøn i Roust, som vidnit met opragtte fingre oc eed, att di i dag maanitt giorde denem warßel til deris huß for deelle, oc bleff samme diele offritt til i dag 3 wger, som er den neste thißdag effter paaske. [177

Thißdagen den 9. aprillis 1639.

8 mend. Søren Jenßøn i Libsterup, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Anders Escheßøn i Jylderup, Per Sørenßøn i Gunderup, Niels Hanßøn i Rousthyue, Søren Hanßøn i Norup, Hanß Hanßøn i Wgeluig oc Christen Øeß i Rouest.

6 høring. Jennß Jørgenßøn i Schadst, Jenß Staffenßøn ibm., Christen Nielßøn i Nerßbierg, Per Suenßøn ibm., Knud Nielßøn i Rouest, Clauß Olluffßøn i Orre.

Jacob Suenßøn i Nebel it widne, det Mette Iffuersdatter, fød i Holig i Boriß sogen i Bølling herett, stod her i dag for dom oc tog hendis farbroder søn Jacob Suenßøn i Nebell til hendis rette werge oc forsuar hender effter denne dag ved loug oc rett att forsuare, som det sig bør. Oc tog for:ne Jacob Suenßøn bemeltte Mette Iffuersdatter i haand oc wedtog samme hendis wergemaal oc loffuitt det att forestaa, som hand wille anttsuare oc were bekiendt. Oc kiendiß for:ne Jacob Suenßøn att haffue wnder sitt wergemaal aff hendeß godß 8 sldlr. oc 1 mk. epter hendis moder oc 11 sldlr. 1 mk. |27v| effter hendis fader, som for:ne Jacob Suenßøn schal haffue wnder sitt wergemaall, indtil for:ne Mette

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Iffuersdatter bekommer selff en werge, som kand giffue for:ne Jacob Suenßøn nøyachtig forsichring oc quittering, naar hand det fra sig schal leuere. Oc wor di bege til wedermaalsting, der denne widne bleff beschreffuitt, oc den samtychtte. G. [178

⟨Lauerß Perßøn t[ingholder].⟩ Lauritz Tamßøn i Slebßager it widne, dett Niß Terchelßøn i Terp stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hand haffuer ladet sig leye met for:ne Lauerß Tamßøn for 1 soldatt i hanß søns Tamiß Lauerßøns sted udj 3 samfelde aar, oc der hoß tilforplichtet sig att schicke sig udj bemelte 3 aarß tid som en erlig, oprichtig soldatt oc dißmedler tid holde for:ne Lauerß Tamßøn oc Tamiß Lauerßøn aldeelliß quitt oc schadesløß i alle maader. Oc stod for:ne Niß Terchelßøn til wedermaalß ting oc samtychte denne widne. [179

⟨Lauerß Perßøn tingholder.⟩ Niß Terchelßøn i Terp it widne, det Lauritz Tamßøn i Slebßager stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att effter som hand haffuer leyett for:ne Niß Terckelßøn til en soldatt i hanß sønß Tameß Lauerßøns sted udj 3 aar effter tingwidniß liudelße, da loffuitt for:ne Lauerß Tamßøn for sig oc sine arffuinger strax att betalle for:ne Niß Terckelßøn, hueß hand hanem loffuit haffuer, saaner som 10 sldlr., som for:ne Niß Terckelßøn eller hanß arffuinger schal aff hanem eller hanß arffuinger schadeßløß betalliß til S. Mickelßdag den sidste aar, hand er soldatt for hanem, oc schal for:ne Niß Terckelßøn kraffue oc opberge den rettighed, bønderne i samme soldatt læg bør att wdgiffue, oc det udj samme 3 aar att nyde oc beholde saa ner som Lauerß Tamßøns egen anpartt. Oc stod for:ne Lauerß Tamßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [180

Jørgen Møller i Roustmølle it widne, det Lauerß Nielßøn i Hene mølle paa sin egen wegne, Pouel Morttenßøn i Wiffelager paa sin hustrus Birette Nißdatters vegne giorde her i dag for dom for:ne Jørgen Møller en god trøg affkald for alt, hueß di kunde tilfalde effter deris s. fader Niß Lauerßøn oc deris s. broder Mouritz Nißøn oc epter deris moders Zidtzel Jørgenß dødelig affgannng etc. [181

Christen Nielßøn i Nerßbierg it widne, det Nielß Hanßøn i Biltofft oc Anderß Morttenßøn ibm. att denem witterligt er i sandhedt, att Christen Hanßøn nu werendis i Schadst wochttet Nerßbierg fee it heel aar oc saa meget paa det andet som til

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

kyndelmiß. Nock wondt Christen Christenßøn i Nerßbierg met lige soren eed, att hand neruerende hoß wor, den tid for:ne Christen Hanßøn lod sig leie met Nerßberg mend att wochte deriß fee. Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Jul oc Hanß Perßøn i Nerßbierg, att di i dag maanit giorde for:ne Christen Hanßøn mundelig warßel paa Schadst marck for widnißbiurd oc deelle her i dag att tage beschreffuitt. [182

Christen Nielßøn i Nerßbierg it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Christen Hanßøn werendis i Schadst, for hand forløb hanß tieniste, |28r| hand haffde tilsagt Nerßbierg grander met deris fee att wochtte, som hand for høring gaff hanem til sag. Warßel utt supra. [183

Bened Jeßøn i Tobtniß it widne, det Dyneß Anderßøn i Schoenager, Jacob Mortenßøn i Alsleuff, Nielß Hanßøn, Per Jepßøn ibm., Anderß Dyneßøn, Madß Tøsteßønn, Hanß Staffenßøn i Tobtniß, Oluff Palleßøn ibm., Peder Knudßøn i Halttrup oc Laurist[!] Jeßøn i Schaanager widnit for denem met opragtte fingre oc eedt, att den[em] fuld witterligt er i ßandhedt, att for:ne Bened Jeßøn er en forarmitt mand oc haffuer tilslagen stor schade paa hanß heste oc hoper, saauel som hanß godß wed tag oc nam er hanem fra worderit. Er der for paa det neste kommen fra nering oc biering oc er der for høyligen fornøden att besøge godhierttige mennisker om nogen hielp oc wndsettning i denne hanß nød oc trang. [184

Peder Christenßøn i Enderupmølle it widne, det Peder Knudtzøn i Halttrup stod her i dag for dom oc tog Peder Christenßøn i haand oc loffuit att leuere hanem 6 schipr. gott sed roug i hannß huß nestkommendis høst schadesløß i alle maader. Och der met schal alt deriß tuistighed om di bj, di haffuer kiøbt oc sold met huer andre, were caseritt oc iche komme denem paa entten sider til hender eller schade i nogen maader. Oc wor di bege til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [185

Jennß Nielßøn i Tiereborg it widne, det Jenß Jørgenßøn i Schadst stod her i dag for domb oc anamet aff for:ne Jennß Nielßøn it tingsvidne dateritt den 3. maij 1636, som Hanß Jeßøn i Tiereborg haffde giffuitt hanß broder Eneuold Jeßøn paa $25^1/_2$ sldlr., som s. Nielß Olluffßøn haffde vnder sitt wergemaall, huor paa wor betald $1^1/_2$ aarß rentte, oc loffuet for:ne Jennß Jørgen-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ßøn for sig oc sine arffuinger att holde for:ne Jenß Nielßøn oc alle s. Nielß Olluffßøns arffuinger for samme wergemaall aldeelliß quitt oc schadesløß for s. Eneuold Jeßøns arffuinger i alle maader. Oc wor Jenß Jørgenßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [186

Den sag imellom Jacob Ridfouget oc Christen Madtzøn i Maade om dett wrag bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 vger. Ingen suar. [187

Den gieldßag imellom Tameß Oluffßøn i Orre oc Karin Perß oc Jennß Perßøn i Ome bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [188

Jørgen Michelßøn i Orre endelig dom offuer Nielß Nielßøn i Gunderup for 10 sldlr. met sin rentte oc interesse epter handschriffts liudelse. Steffningsmend Michel Jørgenßøn oc Nielß Jørgenßøn i hanß egen paahørelße. [189

Den sag imellom Peder Jenßøn i Norup oc Anne Pers i Faaborg oc hendis louerge om s. Oluff Jenßøns godß bleff opsatt i 3 wger. Ingen suar. [190

Nielß Lauerßøns warßelsmend offuer adelß tiener for deriß schatt, som hiemlit met opragte fingre oc eedt, att di den første søndag i faste giorde denem warßel i deriß sogen kircker for dielle, Jern sogen Hanß Hanßøn i Wgeluig oc Søren Hanßøn i Norup, Guldager sogen oc Horsterup sogen Anders Madtzønn i Hiertting oc Jørgen Christenßøn i Tobil. [191

Erlig oc welbiurdige fru Mergrette von Allefeldt til Wißelbierg hendis wiße bud Lauerß Perßøn i Allerup it widne, dett Anders Dyneßøn oc Madß |28v| Thøsteßøn i Tobtniß widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att di den 20. marttij sidst forleden wor met heredß fougdens fuldmichttig Mads Byrgeßøn i Kraffuens i Bened Jeßøns boe i Tobnitß att giøre welbemelte gode frueß fuldmichtig Mortten Nielßøn i Alsleuff wdsettning for sin gield epter richtige dom oc handschriffters indhold. Da først udsatte di til bemeltte gode frueß gield en anden kierffue roug ager, som falder 7 schipr roug udj, for 4 rixdaller, som leger imellom Mortten Christenßøn oc Søren Morttenßøn. Nock fire fag salß huß for 5 sldlr. Nock 7 schipr møgeds rougsede for 7 sldlr., som findis i 3 ager, den ene liger imellom Anders Dyneßøn oc Toniß Lauerßøn, den anden paa østerlang i reen til Schariß Clemendtzøn, den

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

thredie i øster lang imellom Toniß Lauerßøn oc Schariß Clemendßøn. En støche anden kierffue roug, som leger imellom Hanß Staffenßøn oc Mortten Christenßøn, som er fire schipr sede, er satt for 2 rixdaller. Nock en støche thredie kirffue i reen met Toniß Lauerßøn oc Anderß Nielßøn i Alsleuff, som er ßatt for 2 slettdlr. Oc schal det staa for:ne Bened Jeßøn til forløßning til førstkommendis S. Hanß dag. Oc stod for:ne Bened Jeßøn til wedermaalß ting oc bekiende saa att vere i sandhed, som for:uit staar, i alle maader. G. [192

Erlig oc welbiurdige mand her Albrett Scheell til Fußingøe etc. hanß fuldmichttig Jacob Jenßøn Ridfougedt it widne, det Anders Morttenßøn i Biltobt widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att hand soug oc hørde den neste torßdag for kyndelmiß sidst forleden i hanß egen huß, som hand kom gangendis ind, da soug hand, att Karin Christenß oc Anne Michelßdatter i Biltobt stod oc haffde fatt om en ildklouffue met huer andre, til for:ne Anderß Morttenßøn schilde denem ad. [*Tilføjet mellem denne og den følgende sag* Oc schede det den selff samme dag, for:ne Karin Christenß hendis barn bleff begraffuitt paa.] Item wondt Nielß Hanßøn, Jep Jepßøn, Jenß Jeßøn oc Jeß Anderßøn i [*overstreget* Schonager] Biltobt met lige soren eed, att di haffuer hørtt rycht oc tiende, att Karin Christenß oc Anne Michelßdatter i Biltobt den neste thorßdag for kyndelmiß dag nest forleden i Anderß Morttenßøns huß ibm. vor i schienderij oc slagsmaal met huer andre oc offuerfalt huer andre met hug oc slag oc mange schiends oc wbequembß ærrørig ord. Item vond for:ne mend met lige soern eed, att di der foruden haffuer hørt røgt oc tiende, att for:ne Karin Christens oc Anne Michelßdatter Gud til førtørnelße oc meeningheden til forargelse titt oc offte haffuer werit i wsattmaall oc schenderij tilsammen. Widnitt met opragte fingre oc eed Lauerß Nielßøn i Nerßberg oc Søren Christenßøn ibm., att di i dag 3 wger giorde for:ne Karin Christenß oc Anne Michelßdatter oc deriß louerger warßel til deris huße for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. G. [193

Erlig oc welbiurdige mand her Albrett Scheell til Fußingøe, rider, Dan |29r| marckis rigeß raad oc befallingsmand paa Riberhuß, hanß fuldmichtig erlig oc welachtt mand Jacob Jennßøn Ridefougett it widne, dett bemeltte Jacob Jenßøn Ridefouget

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att efftersom Jørgen Møller i Rouestmølle tilligeß att schulle haffue beliget hanß stiffdatter Birete Nißdatter oc afflett barn ved hende, da haffuer hand paa welbemeltte sin gunstige hoßbonds wegne i dag 14 dage den 26. marttij ladet begiere første opkald paa [*tilføjet over linien* tuende] 15 mend oc kircheneffninger, som om samme sag i dag schulle tøffue oc suere. Der nest gaff for:ne Jacob Jenßøn tillkiende, att hand i dag 8 dage den 2. aprillis her til for:ne ting begierede anden opkald paa [*tilføjet over linien* tuende] 15 mend oc kirckeneffninger, som om samme ßag i dag schulle thøffue oc suerge, oc begierede naffne paa denem beschreffuitt. Disligeste stod for:ne Jacob Jenßøn her i dag for dom oc tog sin tredie opkald paa neffninger om samme sag nu att thøffue oc suerge oc begierede fylding paa denem oc deris eed oc tog att maatte fange beschreffuitt. Da strax fremgick diße effter:ne 12 kirckeneffuinger, som offuer bemeltte Jørgen Møller er [*overstreget* aff] opkraffuedt, som vor Peder Hanßøn i Rousthyue, Benedt Perßøn, Anders Nielßøn, Nielß Perßøn, Jeß Zillußøn ibm., Hanß Hanßøn i Rouest, Christen Marquordßøn, Søren Perßøn, Christen Hanßøn, Peder Anderßøn, Peder Jeßøn oc Nielß Simmenßøn ibm. Der nest fremgick diße epter:ne 12 kirckeneffninger, som offuer for:ne Biritte Nißdatter vor opkreffuett, nemlig Oluff Michelßøn i Roust, Søren Nielßøn i Grimsterup, Laurids Thøsteßøn ibm., Berttel Nielßønn, Hanß Erichßøn, Frands Hanßøn, Jennß Anderßøn, Lauerß Kieldtzøn ibm., Hanns Morttenßøn i Gunderup, Christen Michelßøn oc Per Christenßøn i Orre, Tamiß Christenßøn ibm., oc begierede widnisbiurd oc docomenter, som i samme sag dreffuett oc forhuerffuett er, att maatte faa att høre, huor epter di denem i deriß eed oc toug kunde rette oc forholde. Da strax bleff oplest for denem it tingswidne her aff tinget neruerende aar den 15. januarij wdgiffuett, liudendis, det Jeß Hanßøn i Rousthyue etc., som det widne affleest oc paaschreffuitt widre bemelder. Item fremlagde it tingsvidne same aar den 22. januarij aff for:ne ting wdgiffuett, liudendis, det Marin Jeskon i Rousthyue etc., som det vidne affleest oc paaschreffuitt vidre bemelder. Nock fremlagde for:ne Jacob Jennßøn it tingsvidne her aff tinggett den 15. januarij neruerende aar wdgiffuit, 8 mend wondet haffuer, liudendis, dett bemeltte Jacob

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jenßøn stod her den dag for dom oc lod lese nogen spørßmaall etc., som det widne for retten afflest oc paaschreffuitt widre bemelder. Item fremlagde it tingswidne aff samme ting samme aar oc dag wdgiffuitt, 8 mend wondet haffuer, liudendis, dett Niß Grumßøn, Benedt Nißøn oc Anders Hanßøn i Fuordum widnitt etc., som samme widne afflest oc paaschreffuid widre bemelder. Endnu fremlagde for:ne Jacob Jenßøn itt schrifftelige indleg oc berettning, liudendis: Effter som Jørgen Møller i Roustmølle tilligeß att schal haffue besoffuet hanß stiffdatter Birette |29v| Nißdatter oc afflett barn ved hende, saa haffuer di dannemend kircheneffn epter:ne omstendigheder udj samme sag vel att offuer weye oc haffue udj achtt, nemlig att for:ne Birette Nißdatter først obenbarit sig for hendiß stifffader Jørgen Møller, att hun rede til barßel, oc da wor hendiß moder iche hieme, wanseett hun først bekiende, hun ßagde det til denem bege paa en tid, for det andett, att di saa hastig oc paa den fierde dag der epter giorde troloffuelßen, epterdj slig forseelße iche ßaa snartt aff farældrene pleyer att tilgiffueß, att di uden anden oc wichttig aarßag strax schulle giøre denem throloffuelße oc brøllup, i synderlighed Jørgen Møller selff bekiender, di iche entten ville see hanem eller hende, oc deß wanseett haffuer hand selff der epter, som hand selff bekiender, dragen til Alsleuff mølle oc tallet met hende, huilchet hun for det første haffuer benechttet, mens siden bekiendt oc wedgangett. Er ocßaa bortt dragen aff møllen til Alsleuff mølle til for:ne Jørgen Møllers søster att bliffue, til di kunde faa en wering, huilcke Jørgen Møller haffde loffuit denem om paasche, oc haffuer di en wering for rum thid siden bekommett. Oc der for:ne Jørgen Møller for samme hans tillagde gierning paa Riberhuß fengßeligen vor anholden, haffuer hand send hannß for:ne stiffdatter Birette Nißdatter bud met Knud Nielßøn i Roust, som talde met hinde i Timmerby, der hun for samme sag til slottet bleff fengselig wdførtt, att hun schulle wiide, huad hun ßagde oc vere ved it fritt mod, dette hand dog for det første wdtrøchelig benechttett, mens der hand formercktte, att for:ne Biritte Nißdatter saa uel som for:ne Knud Nielßøn haffde bekiendt dett, da maatte hand dett oc wedgaa. Beuißis met tingsvidne, att Pouel Morttenßøn selff haffuer bekiendt, att Jørgen Møller beschyldte hanem for, att hand haffde kommen hanem

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i klammer for hanß stiffdatter, oc benechtet, att huerchen hand eller Holdsted møller haffde giortt det, menß hand, for:ne Pouel Morttenßøn, haffde inttet met hinder att bestille. Ilige maade beuißis met tings widne, Peder Nielßøn i Rousthiffue tilspurde for:ne Pouel Morttenßøn, om mand schulle nu kalde hanem Pouel Kiøbkuse, att hand da suarede: Ieg ved iche huad. Ieg frychter, ieg giør denne afften en suar ond gierning, met meere samme widner oc deriß egen bekiendelße wdførlig tilkiende giffuer. Oc effterdj for:ne Birette Nißdatter iche haffuer bekiendt sandhed, for huem hun sig først aabenbaritt, oc for det andet hastet saa met troloffuelsen oc brøllupitt, for dett thredie draget strax aff møllen, oc widste denem ingen werestedt, for det fierde wsandferdig benechttet, att hendiß stifffader haffde tald met hinder, siden di drog til Alsleuffmølle, for:ne Jørgen Møller haffuer send Birette Nißdatter bud, hun schulle wide, huad hun ßagde, huilche |30r| bud att haffue wdsend, hand for det første benechttet, menß siden vedgangen, for:ne Pouel Morttenßøn oc benechtter, hand haffde inttet hafft met for:ne Birette Nißdatter att bestille, men frychtet, hand schulle giøre en suar ond gierning der offuer, da kand aff forschreffne omstendigheder nochsom erachttes, for:ne Jørgen Møller oc Birette Nißdatter iche wschyldig i samme tillagde sag att were, oc neffningerne der for her udinden wille suerge oc kiende, som di for Gud oc øffrighed achtter att forsuare. Er gierne begier[e]ndis, dette berettning maa lesis oc paaschriffues oc indføreß. Ex Schadst hereds ting den 9. aprillis 1639. Som samme berettning for dom afflest oc paaschreffuitt udj sig selff ord fra ord indholdte. Saa møtte for:ne Jørgen Nielßøn Møller oc først fremlagde itt tingsvidne her aff tinget den 26. marttij sidst forleden wdgiffuitt, 8 mend wondet haffuer, liudendis, det for:ne Jørgen Nielßøn stod her den dag for dom oc liudeligen tilspurde Mette Nielskun etc., som det widne afflest oc paaschreffuett widre bemelder. Item itt widne aff for:ne ting neruerende aar den 15. januarij wdgiffuit, 8 mend wondet haffuer, liudendis, det for:ne Jørgen Nielßøn stod her den dag for dom oc tilspurde Pouel Morttenßøn etc., som det vidne afflest oc paaschreffuit widre bemelder. Nock it tings vidne aff for:ne ting neruerende aar den 29. januarij wdgiffuett, 8 mend wondet haffuer, formeldendis, det for:ne Jørgen Nielßøn stod

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

her den dag for dom oc tilspurde hans stiffdatter Birette Niß-datter etc., som det widne afflest oc paaschreffuit widre bemelder. Item fremlagde it stockneffn ved tings vidne her aff tinget den 29. januarij sidst forleden vdgiffuit, liudendis, det for:ne Jørgen Nielßøn stod her den dag for dom etc., som samme stochneffn i dag for dom lest oc paaschreffuitt widre bemelder. Endnu fremlagde for:ne Jørgen Møller it schrifftelige wnderschreffne berettning, liudendis: Effter som erlig oc welbiurdige mand her Albrett Scheel, min gunstige hoßbond, lader mig anmode met neffnings thoug, da formeener ieg, louen schal formelde, att for huad ßag neffning bliffuer opkraffuet til deris eed oc toug att suerge, da huem samme ßag oc gierning schal paasuergis, bør først att vere sichttet, oc iche ieg er sichttet for nogen werlig sag, iche heller mig nogett werligt er offuer beuist, formeener ieg, [*tilføjet over linien* der] iche bør att stedis fylding paa neffning i nogen touff offuer mig att suerge, oc der som nogen entten paa min gunstige øffrigheds wegne eller andre wil sichtte mig vedt deris eed for den gierning, ieg anmodis for, wil ieg mig der for lougwerge, som det sig bør effter louen. Begierer gierne, att denne min ringe suar maatte lesis oc paaschriffuis oc indføris i hueß, som scheer for retten. Datum Roustmølle den 9. aprilliß 1639. Jørgen Nielßøn, egen hand. Som samme berettning afflest oc paaschreffuitt ord fra ord indholdte. Oc stod for:ne Jørgen Møller her i dag for dom oc met opragte fingre ved sin sielß salighedt oc ved den lod oc partt, hand wille arffue i Guds rige, benechtet, att hand huerchenn haffde tenckt dett samme gierning att bedriffue, hanem er tillagtt, iche heller giortt det |30v| eller der udj schyldig er i nogen maader. Disligeste stod for:ne Jørgen Møller her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hand i 2 tingdage nest tilforne oc i dag den thredie haffuer standen her for tingsdom oc fremeschett, om der vor nogen entten paa øffrigheds wegne eller andre, som wille sichtte hanem for den sag, hanem tilligeß met hanß stiffdatter. Huortil Jacob Jenßøn Ridfougett suarde, att hand effter hanß gunstige hoßbondß befalling anmodet hanem for samme sag paa rettens wegne oc haffuer nu for kirckeneffn fremlagtt begeß deriß egen bekiendelße sampt andre widner oc docomenter, i ßagen dreffuen er, oc der epter begierede fylding paa neffninger oc deriß eed oc thoug beschreffuen. [*Tilføjet over linien* Oc] effter

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

samme deris ord paa bege sider bleff tingsvidne epter tagett. Oc der for:ne widner oc docomenter wor oplest, wdgick for:ne kirckeneffninger aff tinget denem ßamplichen i den ßag att beraadslaa oc strax igien indkom. Oc bleff strax aff fougden opneffnd epter:ne tuende dannemendt Jennß Hanßøn i Maade oc Madß Michelßøn i Spongsbierg, som fyltte for:ne neffninger til deriß toug, som om bemeltte Jørgen Nielßøn schulle thøffue oc suerge, epter som for er rørtt. Dernest giorde for:ne 12 kirche neffninger om for:ne Jørgen Møller deris toug, att effterdi for:ne Jørgen Møller tilbiuder sig, om nogen wil sichte hanem for samme gierning, att wille louerge sig effter louen, saauel som samme gierning ved sin sielß salighed benechtter, oc ingen i dag entten paa øffrigheds wegne eller nogen andre wil sichtte hanem for samme gierning, oc det hanem iche heller er offuerbeuist, da effter dj widnisbiurd oc docomenter, som i samme sag dreffuitt oc forhuerffuit er oc nu for denem bleff oplæst, widste di iche for:ne Jørgen Møller samme sag, hanem tillagtt er, att offuersuerge, menß udj deris neffnings eed oc toug suore hanem der for quitt att vere. Der nest bleff aff fougden opneffnd Peder Christenßøn i Enderup mølle oc Nielß Jepßøn i Mølbierg, som fyldte for:ne kirckeneffninger, som om for:ne Biritte Nißdatter schal suerge, til deriß toug, epter som for er rørdt, oc giorde for:ne 12 neffninger deris toug, att epterdi ingen i dag entten paa øffrigheds wegne eller andre wil sichtte for:ne Biritte Nißdatter for samme gierning, oc det hinder iche heller er offuer beuist, da effter di widnisbiurd oc docomenter, som i samme ßag dreffuen oc forhuerffuitt er oc nu for denem bleff oplæst, widste di iche for:ne Biritte Nißdatter samme sag, hender er tillagt, att offuersuerge, menß udj deriß neffnings eed oc toug suore hinder der for quitt att vere. Widnitt met opragte fingre oc eed Jeß Nielßøn i Rousthyue oc Clauß Oluffßøn i Orre, att di, som i gaar wor maanitt, giorde for:ne Jørgen Møller warßel til hanß boepeel for denne thredie opkald paa neffninger oc for fylding paa neffninger oc deriß eed oc toug her i dag att tage beschreffuitt. Item widnitt met opragte fingre oc eed Lauerß Nielßøn i Nerßbierg oc Christen Morttenßøn i Biltobt, att di, som i gaar wor maanit, giorde Birite Nißdatter i Wiffilager oc hendis louguerge warsel til hendis boepeell for denne tredie op |31r| kald paa neffninger oc for fylding paa neffninger

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

oc deriß eed oc toug her i dag att tage beschreffuitt. Oc wor for:ne Jørgen Møller oc Pouel Morttenßøn i Wiffelager til wedermaalß ting, der diße tuende neffnings eed oc toug bleff beschreffuitt. Gienpartt. [194

⟨2. aprilliß.⟩ Den 2. aprilliß dømbte fougden imellom Christen Jenßøn i Gießing oc Madtz Tamßøn i Brøndom, som følger: Effterdj met tings widner wdtrøckelig beuißis for:ne Madß Tamßøn att haffue standen for tingsdom oc tilbøden bemeltte Anne Christensdatter en bildig minde epter dannemends tycke for samme beligelse, oc for:ne Christen Jenßøn samme dag paa hendis wegne haffuer wild ladet sig nøye met en erlig minde effter dannemends tycke, der som hand iche ville echtte hinder, tilmet er for:ne Madß Tamßøn aff di gode capittelß herrer tilfunden den minde, hand hender loffuit haffuer, att wdgiffue effter dannemends tycke oc den att søgis aff hanom for sin tilbørlig dommer, som met samme deris dom er att beuiße, da widste fougden iche retter der paa att kiende, ind for:ne Mads Tamßøn bør io sin ord oc løffte att holde oc effterkomme oc bør met for:ne Christen Jenßøn paa for:ne sin datters wegne att tage wuillig dannemend, som denem om samme minde kand imellom kiende, eller hand der for bør att stande til rette oc lide diele oc tiltalle, som vedbør. [195

Lauritz Jeßøn i Schaanager it widne, det Anderß Dyneßøn oc Oluff Palleßøn i Tofftniß widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att dj den 21. martij sidst forleden wor met hereds fougden Hanß Christenßøn att giøre for:ne Laurids Jeßøn wdsettning for sin gield fra Benned Jeßøn i Tobtniß effter richttige domb oc handschriffters indhold. Da først wdsatte di 4 fag aff hanß øster huß ved sønder ende, huer fag satt for $2^1/_2$ mk., er $2^1/_2$ sldlr. Nock 2 fag aff øster ende aff sønder lade, huer fag for $3^1/_2$ mk., er 7 mk. da. Nock en ligen jege schab oc en gamel fyr bord met blad paa for 4 sldlr. Nock en blacket helmiß øg oc 1 sortt helmiß hest for 9 sldlr. Noch 2 støcher thredie kirffue roug ved nør ende, som liger westen Kocksig Flod, isaad 6 schipr, som Bened Jeßøn selff beretter, huer schipe for 2 slmk., er 3 sldlr., som er thredie partt aff for:ne ager. Noch 2 støcher møgeds roug østerst i thofften ved digen, er i saad 3 schipr, huer schipe 1 dlr., er 3 sldlr. Er satt tilsammen udj en summa for 3 sldlr. 1 mk., som Bened Jeßøn selff

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

angaff oc denem paauiste, oc schal dette forschreffne staa hanem til løsen til paaske først kommendis. Oc stod for:ne Bened Jeßøn til wedermaalß ting, bekiende saa att vere i sandhed, som for:uitt staar, i alle maader. G. [196

Den sag imellom Nielß Laueßøn i Thranbierg paa Eneuold Hanßøns vegne i Wrenderup oc Laß Nielßøn ibm. om det afftegtt bleff opsatt til i dag 3 wger fremdeelliß. [197

⟨2. aprillis.⟩ Jenß Hanßøn i Maade den 2. aprilleß wor schicket met it opsettelse her aff tinget den 19. februarij nest forleden wdgiffuit, liudendis hanem da met fougdenß steffning att haffue hid udj rette steffnit Hanß Sørenßøn i Norup paa den anden side for en sortte brun stiernit øg, som hand paa kyndellmißdag sidst forleden kiøbte i hanß huß oc samme thid met sig tog, som hand loffuit att forschaffe hanem i hanß huß inden onßdag afften der nest effter eller pengen der for, som den bleff |31v| sold for, som alt met tings vidne er att beuiße, huilcke hanß ord oc løffte for:ne Hans Sørenßøn iche haffuer holdet oc effterkommett oc huercken penge eller øg der samme steds leuerit, huor fore for:ne Jenß Hanßøn for meener, att for:ne Hans Sørenßøn nu endelig bør att forschaffe hanem samme øg igien, saa god, som den waar, den tid hand thog den aff hanß gaard, oc der for lide, som vedbør. Oc fremkom epter:ne mend oc personer oc wonde met opragtte fingre oc eed, nemlig Christen Madßøn, Madß Christenßøn i Maade, Søren Sørenßøn, Jørgen Christenßøn, Jenß Sørenßøn, alle i Jern, att di neruerende hoß wor i Maade paa kyndelmißdag sidst forleden ad afften oc der soug oc hørde etc. Oc epter samme deris ord tingsvidne eptertagett. Item fremgick Jenß Benedßøn oc Hanß Perßøn i Maade oc widnit met opragte fingre oc eed, att di, nest forleden torßdag wor 8 dage, wor til Hanß Sørenßøns i Norup etc. Item stod for:ne Jenß Hanßøn for dom oc forbød Hanß Sørenßøn i Norup eller nogen anden att bruge eller bruge lade den brunstiernit øg etc. Oc epter forschreffne ord oc widner bleff tings widner effter taget. Saa møtte for:ne Hanß Sørenßøn oc berettet, att hand haffde sold Søren Hanßøn i Norup samme øg, begierit opsettelse i 3 wger, til for:ne Søren Hanßøn kom hiem. Oc da for nogen leilighed bleff samme sag opsatt udj 3 wger oc siden fremdeelliß effter opsetelßens bemelding opsatt i 3 wger, som er indtil i dag. Oc nu i dag er for:ne Jenß Hanßøn oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Hanß Sørenßøn igien møtt epter opsettelsens bemelding, oc fremlagde bemeltte Jenß Hanßøn forschreffne tingsvidner, som nu for retten bleff afflest oc paaschreffuid, sampt berettet, som til forne berørdt er, oc wor her paa dom begierendis. Der imod fremlagde for:ne Hanß Sørenßøn it tings vidne her aff tinget den 26. marttij nest forleden wdgiffuit, liudendis etc., som det vidne afflest oc paaschreffuitt widre bemelder. Item fremlagde it schrifftelige wnderschreffne berettning, liudendis: Efftersom Jens Hanßøn i Maade haffuer ladet mig steffne til Schadsthereds ting for domb anlangende en øg, som ieg kiøbte aff Per Tamßøn i Stor Darum, som hand da nylig wor kommen fra Holdstbrou marckendt oc der haffde kiøbt den, oc iche ieg kiøbte met Jens Hanßøn i nogen maader, iche heller Jenß Maade gaff tilkiende, att det vor hans, menß Søren Hanßøn i Norup att haffue kiøbt mig den aff oc loffuit att holde mig quitt for samme øg i den achtt oc meening, att hand kunde bekomme noget aff sin gield aff Peder Tamßøn, som hand er Søren Hanßøn schyldig, huor fore ieg saauel som Søren Hanßøn indsetter den sag for woriß kiere oc gunstige her lenzmand, oc huad den gode herre der udj siøniß, rett er, wille wj nøyeß met. Denne suar att maatte lesis oc paaschriffuis for dom oc indføriß, i hueß for reten bliffuer affsagtt. Fandis wnderschreffuen Søren Hanßøn, Hans Sørenßøn, som samme suar for retten afflest oc paaschreffuitt udj sig selff indholdte. |32r| Huor til for:ne Jennß Hanßøn suarede, att naar hand fick hans dom, oc hueß hand kunde faa met lou oc rett, att hand kunde haffue noget att lade den gode mand see, da wille hand vel were ved den gode mandt, mett flere ord oc talle, denem imellom waar, oc bød denem for fougden i rette. Da effter tiltale, giensuar oc den sags leilighed saa oc, effterdj for mig beuißis met tingsvidne, att Peder Tamßøn haffuer sold Hanß Sørenßøn samme øg, oc for:ne Hans Sørenßøn att schulle leuere Jenß Hanßøn i Maade entten øg eller penge inden onßdag afften, oc hueß det iche schede, da schulle samme kiøb were wgiort, som den tings widne om formelder, oc iche for:ne Jenß [*fejl for* Hanß] Sørenßøn haffuer leueritt for:ne Jenß Hanßøn entten øg eller pengen, som hand haffde loffuit, da widste fougden iche retter der paa att kiende, ind Jenß Hanßøn bør io samme øeg igien saa god, som den waar, den tid Hanß Sørenßøn fick den, eller der

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

for lide, som wedbør, emedens forschreffne tings widner stander ved sin fulde machtt. G. [198

⟨15. januarij.⟩ Den 15. januarij. Jacob Jenßøn Ridfouget paa sin hoßbonds welb. her Albrett Scheelß wegne it widne, att hand stod her i dag for dom oc lod lese nogen spørßmaal, som erlig oc welbiurdige mand her Albrett Scheell til Fußingøe, rider, Danmarckis rigeß raad oc ko. ma. befallingsmand paa Riberhuß, haffuer tilspurd Jørgen Møller i Roestmølle, imedler tid hand paa Riberhuß wor fengseligen anholden formedelst sag, hanem tillagdis, att hand schulle haffue beligett hanß stiffdatter Biritte Nißdatter, saa oc hans bekiendelße oc suar der paa oc liude, som effterfølger: For det første, effterdj det war i huer mands munde, huj hand iche aabenbaaritt det for lenßmanden eller giorde noget der ved. Suarede, hand haffde bedet, presten ville giøre bøn, wille ocsaa haffue ßagtt den gode mand, dett hand kom ud met mellett. For det andet, naar oc til huem hun det først aabenbaritt. Suarede, hun sagde det først til hanem i deris stue, oc da woriß [*fejl for* wor] hendis moder i Ribe, mens der hendis moder kom hiem, sagde hand hender dett, huilchet wor imod hendis bekiendelße. Oc der di wor der om for welbemeltte gode mand til ords, ßagde hun, det wor, som Jørgen Møller haffde bekiend. For det thredie, huad hand suarede hender, der hun det aabenbaritt. Suarede hand: Du haffuer giort ilde mod dig, din moder oc alle dine gode vener. For det fierde, huj di gaff hanem hender, oc dj widste iche, huor dj schulle boe. Suarede, dj wnge wille sammen, saa tilstede di dett. For det fembte, huor snart di bleff troloffuit, effter att di haffde aabenbaritt dett. Suarede først, att hand det iche widste, det wor wist 14 dage, mens den tid den gode mand suarede, det wor iche sande, hun haffde bekiendt anderledis, da ßagde hand, att som hun aabenbaritt det for hanem i stuen om thißdagen, neste fredag bleff di throloffuitt, neste søndag der effter thog di schriffte, oc neste søndag der effter bleff der liust for denem. For det siette, huj di gaff hanem hinder oc lod hinde fare fra denem, førind hun widste sig nogen pladß. Suarede, dj ville huercken see hanem eller hender. For det siuende, om hand iche haffuer loffuitt att fly denem en mølle. Suarede, hand haffde loffuet dem, saa uitt hendis moder |32v| wille tilstede. Bekiende ocsaa att haffue loffuit

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

denem en wering til paaske, dog iche hand schulle betalle den. For det ottende, huor lang dag hun haffde. Suarede, vngefer 3 wger effter Morttinj, oc nu paa tinget for 8 mend sagde hand, hendis moder berette om jul thide. For det niende, om hand haffuer tald met hanem oc hender, siden hun kom fra hanem. Suarede, hand haffde tald 2 eller 3 gange met hanem oc en gang met hender i Alsleuff mølle, endog hendis bekiendelße waar, att hand inttet haffde tald met hinder siden, menß den tid hun kom op, hørde, att hand haffde ßagtt, hand haffde tald met hinder, da ßagde hun det ocsaa. Oc for det thiende, om hand sende hinder iche bud met den mand, som aag hanem oc melett her ud till Ribe paa slottet, att der som hand møtte Birette paa weyen, da schulle hand bede hinder, att hun schulle vere stille i hendis mund oc trofast. Suarede wdtrøchelig ney, att hand iche haffde bedet hanem thalle nogett met Birette, menß haffde allene bedet hanem, att hand schulle bede hanß koene komme ud til sig. Oc anden dagen wor hand paa stuen, oc der den gode mand da paa ny sagde til hanem, det vor ond behag, att hand torde iche bestaa sanden, thj baade manden, som hand bad der om, haffuer bekiendt det, saauel som Birette bekiender, att manden vor hoß hender i Tømmerbye, da gick hand ved dett oc ßagde, hand kom det iche i hu for gangen dag, menß hand bad hanem iche sige andett, ind hun schulle bliffue ved sandhedt. Oc ydermeere tilspurde for:ne Jacob Jennßøn for:ne Jørgen Møller om slig hans suar oc bekiendelse, eptersom for berørdt er, oc hand for welbemeltte gode herre her Albrett Scheell giortt oc bekiendt haffuer, wille bejae oc wedgaa saa thald oc scheed att were, eller hand der udaff noget wille nechtte eller fragaa, hand det nu wille fremsige. Huortil for:ne Jørgen Møller suarede oc bekiende i alle maader saa att were, som for:uit staar, oc inttet der aff kunde benechtte eller fragaa. Oc stod Jørgen Møller til wedermaalß ting. Warßel utt supra, som den 15. januarij til di andre widner er indførtt. G. [199

⟨12. februarij.⟩ Den 12. februarij. Jenß Benedtzøn i Hiørkier it widne, det Niels Lambertßøn, Peder Clemendtzøn, Michel Hanßøn, Hanß Anderßøn, Esche Sørenßøn i Hiørkier oc Madß Jepßøn i Jyllerup widnit for denem met oprachtte fingre oc eedt, att di den 8. januarij nest forleden wor udj Hiørkier, eptersom di

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

der til wor opneffnd aff Schadst hereds ting, att schiffte oc wordere effter s. Søren Jenßøn aff Hiørkier. Først 5 kiør, dj 3 huer for 8 dlr., dj 2 huer 7 dlr. 1 kalff for 2 dlr. 2 stude for 15 dlr. 1 brun hest for 16 dlr. 2 gamel heste for 10 dlr. 1 sortte brun for 20 daller, som er wbetald. 13 faar, huer for 3 mk. 3 suin, huer for 5 mk. 1 seped[!] kalff for 1 mk. Rougsede i marcken, mønds land $1^1/_2$ tønd sede 15 daller, 3 thønder anden kirffue oc thredie kirffue 15 daller. Roug i laden wthorsken 3 tønder for 9 dlr. Biug i laden wthorsken 1 tønde 3 dlr. 9 schipr biug paa lofften $2^1/_2$ dlr 4 sch. |33r| En tønde boghuede for 3 dlr. $^1/_2$ thønde miel 5 mk. Hueß foder, som fandis, baade hiø oc andet, for 9 daller. Mog i gaarden for 4 dlr. Tørffue, som fandis vedt gaarden, for 3 dlr. Wogen redschab oc ploug redschab met all sin tilbehøring for 8 dlr. 7 hønß for 2 mk. ringer 4 sch. Salßhuß 21 fag for 21 rix daller. Den sønder huß 6 fag for 4 sldlr. Løß thømmer, som fandis i gaarden, for 2 mk. 1 wind kielde oc en wandtrou for 1 dlr. Hiøleer, segeler, spader, naure, øxe, spegerbore, høffuel, hartøy tilhobe for 2 dlr. 1 gamel kiel for $2^1/_2$ dlr. 1 staalgryde, kielsche oc kloue, 1 rist for 3 mk. 1 quern, 2 løbe, 1 sold, 1 deintrou, 2 standtønder, 2 smaa baller, 1 kiern for 6 mk. 8 sch. 2 øltønder 2 mk. 1 tin smør kruß oc 10 thre talerckner for 1 mk. Fire sibøtter 8 sch. En jege kiste for 3 dlr. 2 smaa schiffuer, 1 gamel schrin, 1 gamel fyrkiste for 7 mk. Fire stoele for 12 sch. 3 steenfade 6 sch. Senge kleder til 2 senge for 3 dlr. Karin Sørenß hendis egen seng, som hun schal beholde hendis liffs thid, for 4 daller. S. Søren Jenßøns egen kleder for 3 mk. 1 seng klede for 2 dlr. 3 hønder for 1 mk. 7 mk. wld $2^1/_2$ mk. 2 sengesteder for $1^1/_2$ dlr. Flesk oc kiød oc ister 2 daller. 1 gamel seck for 2 mk. 1 gamel spindhiul 2 mk. Summa $2^1/_2$ hundre $3^1/_2$ daller $1^1/_2$ mk. 2 sch. slettpenge. Oc kaste Karin Sørenß fra sig alle sine nøgler oc tilbød denem liuß, att di maatte frilig søge oc lede, om der kunde findis nogett wschifft. Item fandeß der wdgield. Peder Clemendßøn i Hiørkier 9 slettdlr., Søren Michelßøn 7 sldlr., Søren Benedtzøn i Giestlunde 4 dlr., deris tieniste pige, som tientte s. Søren Jenßøn forgangen sommer, $3^1/_2$ dlr. S. Søren Jenßøns begraffuelße koste 6 sldlr. Nock fremlagde Jenß Benedtzøn itt handschrifft paa tou hundre oc threjsinds tiuffue ringer 2 daller. Widnit met opragtte fingre oc eed Hanß Perßøn oc Søren Nielßøn i Hiørkier,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

att di, udj gaard wor 14 dage, giorde Tamis Aestßøn i Ribe oc Liene Aestdatter i Høde met hendis louguerge mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Item widnitt Thøste Sørenßøn oc Iffuer Hanßøn i Hiørkier met lige soren eed, att di, nest forleden søndag wor 14 dage, giorde Bened Perßøn i Rousthiue mundelig warßel ved Grimsterup kircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod Jennß Ebßøn i Bolding til wedermalß ting. [200

⟨12. februarij.⟩ Den 12. februarij dømbte fougden mellom Knud Jacobßøn i Miurtue oc Christen Clemendßøn i Kraffuens, som effter følger: Effterdj her beuißis met tingsvidne, at for:ne Knud Jacobßøn haffuer brugt det eng til leye aff for:ne 6 daller, det aar Christen Clemendßøn fick gaarden i feste, iche heller ved sin ensom eed tør benechtte eller suerge paa, att hand io for samme gield haffuer loffuit att talle for:ne Knud Jacobßøns minde, da widste fougden effter saadan leilighed iche retter der paa att kiende, ind for:ne Christen Clemendßøn bør io sin s. faders breff att holde oc effterkomme oc samme gield met hoedstoel, rentte oc schadegield sampt den tønde haure att betalle inden 15 dage, eller for:ne Knud Jacobßøn bør der for att haffue wdsetting aff hans gods oc løßøre, huor det findis, effter ko. ma. forordning, emedens bemeltte tings widner stander ved fuld machtt. [201

|33v| ⟨5. februarij.⟩ Den 5. februarij dømbt imellom Elle Jepis i Tiereborg oc Peder Tygeßøn i Allerup saalediß: Effterdj for fougden i rette legeß for:ne Peder Thygeßøns wdgiffne panttebreff oc handschriffter, formeldendis s. Jep Hanßøn att haffue i pantt alle for:ne Peder Tygeßøns rørendis god oc godß sampt gaard oc godß met huße oc bygening, hueß hand haffuer eller fangendis worder, intet wndtagen i nogen maader, da widste fougden effter saadan leilighed iche retter der paa att kiende, ind for:ne Peder Tygeßøn bør io forschreffne penge met sin rentte oc interesse til for:ne Elle Jepis inden 15 dage att betalle, eller hun der for aff bemeltte hendis pantt for for:ne summa bør att tage scheel, fyldest oc wederleg epter ko. ma. forordning, som det sig bør. [202

Thißdagen den 23. aprillis 1639.

8 mend. Mads Michelßøn i Spongsbierg, Jep Sørenßøn i Soel-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

bierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Hanß Jeßøn i Arndrup, Peder Knudßøn i Faaborg, Christen Sørenßøn i Pugelund, Hanß Morttenßøn i Norup, Hanß Hanßøn i Wgeluig.

6 høring. Søren Hanßøn, Hans Sørenßøn i Nourup, Christen Øeß i Rouest, Jacob Mouerßøn i Tude, Hanß Nißøn i Hygom, Laß Nielßøn i Wrenderup.

Peder Lauerßøn it widne, dett Oluff Beck i Orre, Peder Pouelßøn i Gunderup, Niels Hanßøn oc Niels Perßøn i Rousthyue widnit for denem met opragte fingre oc eed, det denem witterligt er i sandhed, att for:ne Per Lauerßøn gaar oc beder gott folck om allmiße i Guds naffn oc er saa forarmitt, att hand iche kand formaa att giffue noget i ko. ma. schatt i nogen maader. [203

Niels Hanßøn i Rousthiue it widne, det Peder Jenßøn i Tiereborg stod her i dag for domb oc suoer ved sin sielß salighed, att den $^1/_2$ rix daller, hanß s. fader wor Hans Albredtzøn schyldig, oc alt, hueß di vor hanem schyldig met hønß, eg oc smør [*resten af sætningen mangler*]. Oc stod Per Jenßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [204

Stod Hanß Jeßøn oc Per Jennßøn i Tiereborg for dom oc thog offring aff Hans Albretßøns fuldmichtig Niels Hanßøn til i dag 14 dage saauel som paa Michel Jepßøns wegne ibm. [205

⟨Lauerß Perßøn judex.⟩ Hanß Christenßøn i Tiereborg itt widne, dett Hans Jeßøn i Tiereborg stodt her i dag for domb oc liudeligen sagde, att hand haffde hentt sedel til for:ne Hans Christenßøn fra s. Christen Oluffßøn, att den ørtte roug er effter-giffuen, som hand nu tiltalliß for. Oc stod Hannß Jeßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [206

Jep Sørenßøn i Solbierg paa riber hospitals vegne it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Søren Perßøn i Rouest for hans effterstandendis landgilde, roug $3^1/_2$ schipr 1 fjeringkar, biug $4^1/_2$ schipr, haure $^1/_2$ ørte |34r| 1 schipe 1 fjeringkar, 9 mk. smør, $^1/_2$ suin, $1^1/_2$ mk. 5 sch. giesterij, som hand for høring gaff hanem til sag. Oc bleff hand loulig met sex høring fordieltt effter louen. Oc bleff beuist aff tingbogen Christen Marquorßøn oc Peder Christenßøn i Roust i dag 3 wger met opragtte fingre oc eed att haffue hiemlett, att di den dag maanitt giorde for:ne Søren Pederßøn warßel til hanß huß for denne dielle, oc wor samme sag offritt i 3 vger til i dag, førend denne dielle gick. [207

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Christen Jørgenßøn oc Søren Jørgenßøn i Raffnßøe it widne, det Jenß Anderßøn i Grimsterup paa sin hustrus Anne Jørgensdatters wegne, Niß Christenßøn i Wong paa sin hustrus Kiersten Jørgensdatters wegne, Jep Eneuoldßøn i Grimsterup paa sin hustrus Karin Jørgensdatters wegne, Peder Christenßøn i Strandby paa Mette Jørgensdatters wegne, selff neruerende tilstede, epter hendis eldste broder Hanß Jørgenßøns fuldmachtt samplichen stod her i dag for dom oc met deris frj willie oc wel berad hu giorde oc gaff for fød oc wfødt for:ne Christen Jørgenßøn oc Søren Jørgenßøn en euig, frj, fuld oc fast affkald for alt, hueß di kunde arffuelig tilfalde epter deris s. fader Jørgen Perßøn Hele oc effter deris moder Doritte Jørgens dødelig affgang i den gaard i Raffnßøe, di udj boer etc. [208

Nielß Hanßøn i Rousthiue itt widne, dett for:ne Niels Hanßøn oc Mortten Sørenßøn i Jerna stud her i dag bege for dom oc loffuett att møde met deris woldgiffts mend her wed Schadst hereds ting i dag 8 dage, oc loffuitt for:ne Niels Hanßøn att fly samme mend bud der om, oc wor di bege til wedermaals ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [209

Søren Nielßøn i Størßbøl itt widne, dett Christen Jørgenßøn i Raffnßøe, Tøger Jeßøn i Ome, Pouel Jenßøn ibm., Peder Hanßøn i Størßbøl widnitt for denem met opragtte fingre oc eed, att denem fuld witterligt er i sandhed, att den wering udj Størßbøl, for:ne Søren Nielßøn paaboer, er iche meere ind it boel, oc iche hellr giører arbeid der aff til sin hoßbond meere ind for itt boell. Disligeste lod for:ne Søren Nielßøn her i dag for tingsdom affleße oc paaschriffue it wnderschreffne feste breff, liudendis ord fra ord, som effterfølger: Kiendis ieg mig, Tamiß Jul til Esterup, at haffue sted oc fest denne breffuißer ved naffn Søren Nielßøn den boel och wering i Størßbøl, som Eschel Jepßøn til hanem haffuer oplatt oc affstandett, met ager oc eng, foertte oc fellig inttet met alle wndertagendis, saauitt oc saa brett, som for:ne Eschel Jepßøn for hanem i feste oc brug haffde, att maa nyde, bruge oc beholde sin liffstid eller saa lenge, hand den iche selff imod re[c]ßen forbryder, huilcke boel oc wering ieg wil were for:ne Søren Nielßøns frj hiemmel oc tilstand for mig oc mine [*overstreget* arffuinger] effterkommere. Til widnisbiurd schriffuer ieg her wnder met

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

min haand. Aff Sønderschouff den 10. marttij 1634. Tameß Jull, manu propria. G. [210

Hanß Madtzøn Ageruig oc Jenß Laßøn ved Nerßbierg kircke stod her i dag for dom oc woldgaff deris sag om all deris tuistighed, di her til dags imellom weritt haffuer, paa Hanß Christenßøn i Tiereborg oc Lauerß Perßøn i Allerup, oc |34v| hueß di kiender denem imellom, schal di were fornøyett met paa bege sider wsteffnit oc wigienkaldet i alle maader. Oc stod di bege til wedermalß ting oc samtychte denne widne. [211

Hanß Sørenßøn i Norup it widne, det Peder Jenßøn oc Hanß Morttenßøn i Norup widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att di paa schiertorßdag sidst forleden neruerende hoß waar østen Jern kirckegaardt oc der hørde oc soug, att Hanß Sørenßøn i Norup tilbød Jenß Hanßøn i Maade 19 sldlr. for den øg, hand kiøbte i hanß huß effter tings vidniß liudelße, som di nu omtuister. Oc nu stod for:ne Hanß Sørenßøn her i dag for tingsdom oc tilbød for:ne Jenß Hanßøn 19 sldlr. rede penge for samme øg, som hand kiøbte i hanß huß aff Peder Tamßøn i Darum epter tingsvidniß liudelße. Oc wor for:ne Jennß Hanßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. G. [212

Jenß Hanßøn i Maade paa sin broders Hanß Hanßøns wegne it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Hanß Sørenßøn i Norup for 1 læß hiø epter tings widniß liudelße, som hand for høring gaff hanem til sag. Oc bleff hand loulig met sex høring fordieltt effter louen. Widnitt met opragtte fingre oc eed Jenß Benedßøn oc Hanß Pederßøn i Maade, att di i dag 5 wger giorde for:ne Hans Sørenßøn mundelig warßel her wed tingett for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting oc hørde, denne widne bleff beschreffuid. G. [213

Christen Morttenßøn i Biltobt it widne, det Anne Michelßdatter i Biltobt stod her i dag for domb oc liudeligen gaff tilkiende, att hun udj dannemends neruerelße er bleffuen wenlig oc vel forliigtt met Karin Christens i samme sted om all hueß irring eller tuist, ord eller gierning anlangendis, som denem her til dags haffuer imellom weritt, saa det her met nu endeligen schal were caseritt oc machtteløß oc aldrig effter denne dag entten hende

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

eller Karin Christens til schade ordeelliß eller opripiß i nogen maader, dog hueß øffrighed der udj haffuer att sige, her met [*overstreget* were] wforkrencket udj alle maader. Oc om saa er, att hun nogle ord haffuer ladet falde for:ne Karin Christenß til harm eller haansel i nogen maade, da er det scheed aff hastighed oc wbetencksomhed, oc iche hun widste att kunde hender beschylde i ord eller gierninger for nogen werlighed i nogen maader. Oc her hoß loffuitt oc tilforplichtet for:ne Anne Michelßdatter sig, att hun aldrig effter denne dag schal anfechtte for:ne Karin Christenß met schendsord eller ærørige talle i nogen maade. Oc om saa schede, att hun nogen sinde eller udj nogen maade effter denne dag met schenderij, errørige snack eller wbequembs ord offuerfaltt for:ne Karin Christens, da beplichtet hun sig att haffue forbrøtt til herschaff thj rix daller oc til Biltobt grander en tønde øll saa god som 2 rixdlr. oc der foruden att lide oc wndgielde der for effter geistelig oc verd|35r|ßelig rett. Oc stod for:ne Anne Michelßdatter til wedermaalß ting oc hørde, denne widne bleff beschreffuitt, oc den udj alle maader wed alle ord oc punchtter bejaett oc samtychtte. G. 2. [214

Nielß Laueßøn i Tranbierg paa Anne Michelsdatters wegne i Biltobtt itt widne, dett Christen Morttenßøn i Biltobt paa sin hustrus Karin Christenß wegne stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att hanß for:ne hustru udj dannemends neruerelse er bleffuen wenlig oc vel for ligtt met Anne Michelßdatter i samme sted om all hueß iring eller tuist, ord eller gierninger anlangendis, som denem her til dags haffuer imellom weritt, saa det her met nu endelig schal were caseritt oc machtteløß oc aldrig effter denne dag entten hende eller for:ne Anne Michelßdatter tilschade ordellis eller oprippis i nogenn maade, dog hueß øffrighed der udj haffuer att sige, her met wforkrenckett i alle maader. Oc om saa er, att hun nogle ord haffuer ladet falde for:ne Anne Michelßdatter til harm eller haansel i nogen maade, da er det scheed aff hastighed oc wbetencksomhed, oc iche hun widste att kunde hender beschylde i ord eller gierninger for nogen wærlighed i nogen maader. Oc her hoß loffuitt oc tilforplichtet for[:ne] Christen Morttenßøn paa sin for:ne hustru Karin Christens vegne sig, att hun aldrig effter denne dag schal anfechtte for:ne Anne Michelßdatter met schends ord oc errørig talle i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

nogen maader. Oc om saa schede, att hun nogen sinde eller udj nogen maade effter denne dag met schenderij, errørig snach eller wbequembs ord offuerfalt for[:ne] Anne Michelsdatter, da beplictet hand sig att haffue forbrøtt til herschab 10 rixdlr. oc til Biltobtt grander 1 thønde øll saa god som 2 rixdaller oc der foruden att lide oc wndgielde der for effter geistelig oc werdselig rett. Oc stod for:ne Christen Morttenßøn paa for:ne sin hustrus wegne til wedermaalß ting oc hørde, denne widne bleff beschreffuitt, oc den udj alle maader wed alle ord oc punchtter bejaett oc samtychtte. G. 2. [215

Nielß Lauerßøn i Tranbierg dom offuer Sneum sogenmend for deris resterende tiende effter restandtzis liudelße, for aar 1633 2 schipr roug, er 3 mk., for 1635 penge 8 rix dlr. 14 sch., for 1636 penge $1^1/_2$ rix dlr. 10 sch. $^1/_2$ alb. Er tilhobe 10 rix dlr. 1 ortt $^1/_2$ alb. Sagen wor opsatt til i dag udj sex vger. Saa møtte Oluff Christenßøn i Allerup oc for sig saaledis suarede, att hand ingen tiende haffuer standen for dj aaringer, samme rest staar for, oc iche hand restet met en hand fuld korn, menß haffuer ytt saa fuldt, som hans formand for hanem giort haffuer, oc saa uitt hanem wor tillagtt. Formeentte sig der for quitt at vere, oc samme rest att søgeß hoß den mand, som stod for tienden i dj aaringer, oc hueß hand wil bede sig Gud til hielp paa, hand restet met noget, wille hand der til suare, oc strax tilbød hand [til- *og* hand *tilføjet over linien*] rede penge det att [*rettet fra* alle] wille betalle. Huor til for:ne Nielß Lauerßøn suarede, att restandtzen formelder inttet om, huem der stod for tienden, oc hand iche heller widste, huad di wor leffuendis eller døde, huor fore hand søgtte meeninge sogenmend for samme rest, epterdj att di samptlig brugtte ko. ma. tiende, formeentte der for, att di entten burde samme rest att clarere eller wdlege den eller dem, som samme rest staar hoß, oc wor dom begierendis etc. G. [216

|35v| Dømbte fougden Per Jenßøn i Norup att wdlege den thredie partt aff 16 sldlr. 1 mk. 7 sch., som Peder Knudßøn i Faaborg haffuer wdlagtt til Hans Friiß, borgemester i Ribe, epter hanß wdgiffne regenschab oc fuldmachts indhold, emedens den staar ved sin fuld machtt. [217

Den sag om det landgilde met Christen Madtzøn, borger i Warde, hans wiße bud Lauerß Perßøn i Allerup oc Søren Jenßøn

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i Guldager oc Anders Nielßøn i Tobil bleff fremdeelliß opsatt til i dag 14 dage. Ingen suar. [218

Den sag imellom Hanß Albretßøn, borger i Ribe, hanß fuldmichtig Nielß Hanßøn i Rousthyue bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [219

Den sag om det schenderj imellom Nielß Toneßøn i Roust oc Marin Pederß ibm. bleff fremdeelliß opsatt i 3 wger. Ingen suar. [220

Windet met oprachte fingre oc eed Hanß Christenßøn oc Toniß Hanßøn i Tiereborg, att di den 13. marttij udj Thiereborg kircke hørde, att Michel Jepßøn, Hanß Jeßøn, Niß Nißøn oc alle s. Jenß Knudßøns oc Jeß Eneuoldßøns arffuinger oc deris louerger fick warßel for deelle paa Hans Albrettßøns vegne. Oc bleff samme deelle offritt til i dag 14 dage. [221

Niß Nielßøn i Schadst dom offuer Hanß Jeßøn i Tiereborg for nogle penge, hanß søster Apelun Jeßdatter haffde opboren aff schattpenge, som for:ne Hanß Jeßøn effter lenßmandens schriffuelßer i dag afflest oc paaschreffuitt [effter lenßmandens . . . . . paaschreffuitt *tilføjet mellem denne og den følgende sag*] er befallet igien til for:ne Niß Nielßøn att vdlege, som er fra Hanß Hanßøn i Raffnßbierg $4^1/_2$ ortt, kornschatt 31 sch., fra Jenß Lauerßøn i Seden kornschatten 14 sch., Anne Suenß i Brøndom 25 sch. Hanß Jeßøn møtte oc frembød 1 sldlr. 6 sch., som hand berettet, hun tilkom effter hendis broder Eneuold Jeßøn, oc hand inttet vidre wor hender plictig. [222

Nielß Hanßøn i Rousthiue dom offuer Hanß Christenßøn, tienendiß i Rousthiue, for 4 stauß hug epter louen etc. Hanß møtte oc fremlagde sin berettning, som bleff afflest oc paaschreffuitt, formellendis i sin meening, hand burde det att beuiße. [223

Niels Christenßøn i Weisterp endelig dom offuer Terckel Hanßøn i Galsthoed for 30 slette daller epter richtige breff. Steffningsmend Peder Christenßøn i Pugelund oc Oluff Olluffßøn i Starup den 12. aprilleß i hanß egen paahørelße. [224

Jenß Pederßøn i Quaglund paa sin moders Jenge Nielskuns wegne it widne, dett Jep Clemendßøn i Quaglund, Adtzer Knudßøn, Mortten Jeßøn ibm. oc Christen Jeßøn i Kierßing widnitt for denem met opragtte fingre oc eed, att di den 21. aprilleß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

sidst for leden wor forsamlet i Quaglund att sette oc registere s. Nielß Dyneßøns effterlatte guod oc gield. Først satte di 9 fag huß, huer fag for 2 mk. da. En ege kiste for $1^1/_2$ dlr. 2 gamel fyr |36r| kister 3 mk., kielschee oc kloue 18 sch., 1 spand oc 1 stip 8 sch., 1 øret bøtte 8 sch., 4 steenfade, 4 talerchner 1 mk. 3 faar oc 1 lamb 2 dlr. 1 mk., 3 hønß 12 sch. 4 schipr rougsede 4 daller, 15 schipr hauersede 3 dlr. 3 mk., 4 schipr biug 1 dlr. 1 mk. Mog, som fandis i gaarden oc paa marcken, 1 dlr. 2 smaa stoele 12 sch. Tørffue for $1^1/_2$ mk. 1 standtønde oc 1 seldeløb $1^1/_2$ mk. Der imod fandis vdgield, først Christen Hanßøn i Weldbeck 3 dlr., Christen Jeßøn i Kierßing 1 dlr., Mads Michelßøn i Spongsbierg, Jennß Perßøn i Quaglund oc Hanß Ebßøn ibm. 8 dlr. effter breffs liudelße, Doritte Olluffs i Weldbeck 1 dlr. 1 mk., Apelone Sørenßdatter i Tiereborg $6^1/_2$ dlr. oc 4 aarß rentte. Oc wor for:ne Jep Clemendßøn, Adtzer Knudßøn, Mortten Jeßøn oc Christen Jeßøn met for:ne Jennß Perßøn alle til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne etc. [225

Thißdagen den 30. aprilliß 1639.

8 mend. Søren Jenßøn i Libsterup, Jacob Suenßøn i Nebell, Gregerß Clemendßøn, Hannß Jeßøn i Arnderup, Niß Grumßøn i Fordom, Nielß Jenßøn i Brøndomb, Christen Øße i Rouest, Nielß Hannßøn i Rouesthiue.

6 høring. Søren Hanßøn i Norup, Christen Perßøn i Nerßbierg, Oluff Michelßøn i Rouest, Toniß Christenßøn i Oxuong, Hanß Madßøn i Schadst, Hanß Sørenßøn i Norup.

Jeß Hanßøn i Lochisgaard paa Oluff Hanßøns wegne i Tuilde it widne, dett Nielß Jepßøn i Mølbierg oc Christen Øß i Rouest widnit for dennem met opragte fingre oc eed, att di den 23. aprilliß sidst forleden wor met heredsfougden Hanß Christenßøn att giøre for:ne Oluff Hanßøn paa Boeld Hanßdatters wegne, fød i Rouest, wdsettning fra Søren Perßøn i Rouest effter dombß liudelße. Først en støche møgeds rougsede paa felding, i saad 4 schipr, huer schipe satt for $3^1/_2$ mk. Nock offuen weyen imellom Ølou wey oc warder wey, i saad 5 schipr. Nock $^1/_2$ ager offuen warder wey, Søren Perßøn wed nør ende, Søren Hanßøn ved sønder ende, i saad 3 schipr. Noch en bloch sønden Øloe wey, i saad 2 schipr. Nock en andet paa felding, i saed 2 schipr. Er satt tilsammen udj

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

en summa for 13 slette daller. Nock anden kiere roug 1 støcke norden warder wey, liger i Gammel Ager, isaad 8 schipr, huer schipe satt for $1^1/_2$ mk. da. Nock en fierde partt støcke sønden warder wey, i saad $2^1/_2$ schipr. Nock 2 blocke sønden Øloe wey, i saad 4 schipr. Noch boghued roug 2 støcker halffue ager sønden Oluff Michelßøns, i saad 8 schipr, huer schipe 2 mk. Nock en støcke wed Fladhyff satt for 2 mk. 4 sch. Oc er for:ne roug oc anden kierffue roug satt tilhobe for 10 sldlr. Dog schal rougschylde der aff oc tienden aff settis. Beløber sig tilhobe 23 slette daller. Item 2 støcker haure, liger i Gamel Ager i anden kierffue tegtt, isaad 1 tønde haure, huer schipe for 20 sch. Nock en støcke paa Gaaßhede, isaad 4 schipr. Oc er samme haure tilhobe satt for 4 sldlr. Dog schal Oluff Hanßøn vdlege $^1/_2$ tønde haure [vdlege.. haure *tilføjet i margenen*] |36v| til schylde oc tienden der aff att affsettis, oc schal det staa hanem til forløßning til 14 dage effter S. Hanß dag midtsommer oc beløber sig udj en summa 27 sldlr., oc der met alting klart imellom denem till denne dag. Widnit met opragtte fingre oc eed Søren Hanßøn oc Niels Toneßøn i Rouest, att di i dag 8 dage giorde for:ne Søren Perßøn mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [226

Hannß Sørenßøn i Norup itt widne, dett Søren Sørenßøn i Jern widnitt for denem met opragte fingre oc eed, att hanem witterligtt er i sandhedt, att Hanß Hanßøn i Allerup affkiøbte Hanß Sørenßøn en blackstiernit koe for 7 sldlr. udj for aaritt aar 1635, oc strax afftog Jep Sørenßøn hanem for 5 sldlr., oc saa loffuitt Hanß Hanßøn att giffue Hanß Sørenßøn hiø for di andre 2 dlr., oc er det samme hiø, som er omuonden, oc wdlagde Søren Sørenßøn til Hanß Hanßøn 2 mk. for samme hiø. Nock wondt Peder Sørenßøn i Bollerßager met lige soren eed, att hand hoß waar wed Schadsthereds ting oc hørde, att Hanß Hanßøn oc Hanß Sørenßøn bleff forliigt, att naar Hanß Sørenßøn ville giffue Hans Hanßøn en pindkruß brenduin, saa schulle det hiø vere betald, oc er dett samme hiø, som Hanß Hanßøn haffuer ladet tiltalle for. Widnit met opragtte fingre oc eed Søren Hanßøn i Norup oc Frands Olluffßøn i Thiereborg, att di, paa søndag wor 8 dage, giorde for:ne Hanß Hanßøn mundelige warßel i Norup enge for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. G. [227

Laurids Tøsteßøn oc Terckel Jonßøn i Miurtue it widne, dett

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nielß Lauerßøn i Tranbierg stod her i dag for dom oc anamitt aff for:ne Lauerß Thøsteßøn oc Terckel Jonßøn 11 mk. da. oc 4 sch., som vor penge oc kornschatt, for huilche hand wille haffue denem for quiteritt. Oc wor di bege til wedermaalß ting. [228

Berttel Sørenßøn i Lund hanß wiße bud Lauerß Perßøn i Allerup it widne, dett Inguor Hanßøn oc Pouel Terchelßøn i Saderup widnit for denem met opragtte finger oc eed, att di den 12. marttij nest forleden vor met heredßfougden Hanß Christenßøn att giøre Marin Pouelßdatter wdsettning for hendiß gield fra Christen Pouelßøn i Saderup effter dombs liudelße. Først satt en møgedß rougager paa Tobt nest den wderste, i saad 4 schipr, noch en ager wester bedre, en imellom, i saad 3 schipr, indnu en vester bedre, en emellom, i sad 3 schipr, huer schipe satt for 1 sldlr., for hoedstoel, faldßmaal oc schadegield, til løßen i 14 dage epter S. Hanß dag midsommer. Oc der som Christen Pouelßøn wdleger oc betaller met rede pending, da schulle hand iche giffue meere ind 7 sldlr., som er hoedstoell. Oc stod for:ne Christen Pouelßøn til wedermaalß ting oc bekiende saa att were i sandhed oc anamit sin breff igien. [229

|37r| Jep Sørenßøn i Soelbierg paa riber hospitals wegne it widne, dett Jennß Nielßøn, Clauß Jennßøn, Christen Hanßøn i Roust oc Jennß Jørgenßøn i Schadst widnit for dennem met opragtte fingre oc eed, att di i dag wor siøn offuer noget lycke imellom Christen Marquordtzøns thobt oc Søren Perßøns gaard, som for:ne Jep Sørenßøn denem paauiste. Da soug di, att det lycke, som Søren Perßøn burde att holde wed machtt imellom for:ne Christen Marquorßøns tobt oc Søren Perßøns gaardt, wor øde oc wor ingen lycke. Widnitt met opragte fingre oc eed Søren Hanßøn oc Nielß Toneßøn i Rouest, att di i dag 8 dage giorde for:ne Søren Perßøn mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [230

Jeß Hannßøn i Lockißgaard paa Oluff Hanßøns wegne i Tuilde it widne, dett Peder Hanßøn, fød i Rouest, stod her i dag for dom oc tog for:ne Jeß Hanßøn i haand oc tackede for:ne Oluff Hanßøn all ære oc gott for god wergemaall, som hand haffde hafft for hanem til denne dag, oc kiendiß selff att haffue anamit sin penge oc god oc for sig oc sine arffuinger gaff for:ne Oluff Hanßøn oc hanß arffuinger for samme wergemaall aldeeliß quitt oc klag-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

løß i alle maader. Oc vor for:ne Per Hanßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [231

Gregerß Clemendßøn i Arnderup it widne paa Gunder Laßdatters wegne, fød i Arnderup, dett Hanß Jeßøn i Arnderup stod her i dag for domb oc kiendiß for sig oc sine arffuinger schyldig att were for:ne Gunder Laßdatter oc hendiß arffuinger 40 sldlr. rentte penge oc en seng saa god som 12 sldlr. eller 12 sldlr. i steden oc en god koe eller 7 sldlr. i steden, som schal staa rentløß hoß for:ne Hanß Jeßøn, indtil hun bekommer en anden werge, oc da att betale hender schadesløß saauel som for:ne 40 dlr. ocsaa da att betalle met rede penge oc gode waare renttløß. Menß eller forplichtet hand sig att betalle hinde schadesløß i alle maader. Oc stod for:ne Hanß Jeßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [232

Gregerß Clemendtzøn i Arnderup it widne, dett Gunder Laßdatter, fød i Arndrup, stod her i dag for dom oc tog for:ne Gregerß Clemendßøn til hendiß werge oc forsuar hender effter denne dag wed lou oc rett att forsuare, som det sig bør. Oc wor di bege til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [233

Hanß Jeßøn i Arnderup it widne, det hand stod her i dag for domb oc wdlagde til Gunder Laßdatter, fød i Arnderup, 100 slette daller effter schiffte breffs indhold, som hendis werge Gregerß Clemendßøn i Arndrup paa hendis wegne anamit her i dag for tingsdomb oc loffuitt for sig oc sine arffuinger der for att holde for:ne Hanß Jeßøn oc hans arffuinger aldeelliß quitt oc klageløß i alle maader. Oc effterdj for:ne Hanß Jeßøn nu i dag haffuer giffuitt for:ne Gunder Laßdatter forsichring ved tingsvidne, paa hueß hand hender indnu plichtig er, da leueritt for:ne Gregerß Clemendßøn hanem den gamle breff igien. Oc stod for:ne Gregerß Clemendßøn oc Gunder Laßdatter til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [234

|37v| Anderß Laußøn i Asterup it widne, dett Niß Grumßøn i Fordom, Benedt Nißøn, Lauerß Staffenßøn, Jep Hanßøn, Pouel Staffenßøn oc Per Jonnßøn ibm. widnitt for denem met opragte fingre oc eed, att di i dag wor siøn offuer noget lycke, som for:ne Anders Laußøn denem paauiste, oc hand for denem beretit, Søren Sørenßøn i Asterup haffde indlugt aff fuortte, som vor begyntt met steil oc dig grob sønden op til Søren Sørenßøns

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

thobt, som vor 27 schar lang paa øster side, oc tuert offuer til det, hand haffde begyntt att lucke paa westersiide, wor 12 schar. Oc westen ved samme lyche berettet Anderß Laußøn, att hand haffde en sad spid, som di soug, der wor graffuit nogen sader udj. Den wor noget hen graffuen met for:ne diggrob, oc saderne der udj wor synderschaarn. Oc wor samme lyche Anderß Laueßøn til trengsel oc schade i hanß marck wey, som di siønttiß. Nock widnit Else Anderskun oc Giertrud Anderßdatter i Asterup met lige soern eed, att di soug, for:ne Søren Sørenßøn schaar samme ßader i sønder. Oc stod for:ne Søren [Sørenßøn] til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. G. [235

Anderß Laußøn it andet widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff last oc klage paa Søren Sørenßøn i Asterup, att hand schaar hanß sader i sønder, som siønßmend i dag haffuer omuonden. Oc wor di bege til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. G. [236

Søren Sørenßøn i Asterup it widne, att hand stod her i dag for dom oc met opragte fingre wed sin sielß salighed sichtet oc beschylte Anderß Laußøn i Asterup for di 2 oben saar, den ene paa hanß wenster axel oc den anden paa hans wenster kinde, som hand i dag 8 dage lod see her for tingsdom. Oc stod di bege til wedermaalß ting. G. [237

Hanß Hanßøn i Rouest it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Tamiß Ebßøn, som boede i Roust, for 3 sldlr. effter breffs liudelse oc 4 aarß rentte oc 2 schipr roug, som hand for høring gaff hanem til sag. Widnit met opragte fingre oc eed Anderß Thoneßøn oc Hanß Hanßøn i Rouest, att di i dag maanitt giorde hanem mundelig warßel i Rouest for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [238

Den sag imellom Per Oluffßøns fuldmichtig oc Laue Nißøn i Ouedt bleff opsatt til i dag 3 wger. Christen Olluffßøn i Linding møtte oc suarede, att Laue Nißøn haffde inttet forholden hanem den stud for, oc dersom hand haffde rettighed til den, da schulle den vere hanem følgachttig, oc begierde, att sagen maatte nogen tid lang opsettiß. [239

|38r| Den sag om gieldß fordring imellom Hanß Ageruig oc Tameß Oluffßøn i Orre bleff effter Tameßis begiering opsatt i 3 vgger. [240

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Den sag imellom Tamiß Olluffßøn oc Hanß Ageruig om den breff bleff opsatt til i dag 3 vger. Ingen suar. [241

Den sag imellom Peder Jenßøn i Norup oc Anne Perß i Faaborg bleff opsatt fremdeelliß udj 3 wger. Ingen suar. [242

Christen Madßøn, borger i Warde, hanß wiße bud Lauerß Perßøn i Allerup endelig dom offuer Søren Jenßøn i Guld Ager, som schal beroe til i dag 8 dage. [243

Den sag imellom Anderß Laußøn oc Jep Madßøn i Asterup om gieldß fordring bleff opsatt til i dag 14 dage. [244

Peder Jenßøn i Norup it widne, det Madß Perßøn i Norup widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att den 2. [*rettet fra* neste] thißdag for paasche, som vor den 2. aprilliß, da kom Lauerß Terckelßøn i Saderup till hanem til plougen oc fick en sortstiernit hest fra plougen oc red bort met samme hest. Nock widnit Søren Hanßøn i Norup met opragte fingre oc eed, att hand soug, att for:ne Lauerß Terckelßøn drog bortt met samme hest paa for:ne dag nu sidst forgangen, oc samme hest haffde Peder Jenßøn brugt for ploug oc wogen, oc haffuer ocsaa seett samme hest staa paa Peder Jenßøns stald den neste søndag tilforne. Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Morttenßøn i Norup oc Niels Morttenßøn i Rørkier, att di i dag 8 dage her ved tingett giorde for:ne Lauerß Terckelßøn mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. G. [245

Peder Jenßøn it andet widne, det Laurß Tamßøn i Slebßager widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att den graa hest, som s. Oluff Jenßøn i Faaborg red paa met soldatterne i keyßerns thid, samme hest kom hand til for:ne Lauerß Tamßøn met, oc berettet, att det vor hanß hest, oc haffde hand samme hest til fuor for hanem i nogle dage, emedler tid hand wor i Hadersleuff, menß hueß hest det war, dett widste hannd iche. Widnit met opragte fingre oc eed Madß Perßøn oc Jennß Perßøn i Norup, att di, paa torßdag wor 3 wger, giorde Per Knudßøn i Faaborg oc hanß hustru Anne Perß oc hendeß louerge warsel i hendis egen paahørelße til deriß dør oc boepeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. G. [246

Anderß Laußøn i Asterup it widne, det Tameß Perßøn oc Niels Gierloußøn i Asterup widnit for denem met opragte fingre oc eed, att paa fredag wor 8 dage sidst forleden, kom Anderß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Laußøn i Asterup til denem oc beklaget sig, att Søren Sørenßøn ibm. huget hanß sader i sønder met en spade, oc soug di, att Søren Sørenßøn haffde en forck i hanß haandt, oc Anderß Laußøn haffde en spade oc sloug til sammen der met. Huem der rambt huer andre mest, det widste di iche, oc gaff huer andre wbequembs ordt. Oc stod Søren Sørenßøn til wedermaalß ting. G. [247

|38v| Anderß Laußøn it andet widne effter it schrifftelige sedel, liudendiß: Beklager ieg mig, Anderß Laußøn, att Søren Sørenßøn met wold oc macht lucker min wey effter met dige oc grob, som haffuer werit aff arildß tid, oc kommer mine børn til att kiøre langt om ad marcken, førind di kand komme i min gaard. For det andet saatt en stor forch i iorden hoß sig i felliß fuortte oc schaar mig mine sader i synder, som ieg haffde graffuitt til min lycke, met en scharp spade oc giort dem i smaa stycher. For det thredie tagen samme forck aff iorden oc løben til mig oc slagen paa mig mangen slaug, som hand ville haffue slagen mig til døde, som schede paa fredag søntter, oc baarit oc slagen mig mangen slag, som dannemend haffuer seett paa mig. Anders Laußøn, egen haand. Som det sedel afflest oc paaschreffuitt udj sig selff indholdte. Oc stod for:ne Søren Sørenßøn til vedermaalß ting. G. [248

Den sag imellom welb. Jørgen Kragß fuldmichtig Per Christenßøn i Enderup mølle oc Terckel Madßøn, som forgangen wintter thientte paa Enderup Holmb, bleff opsatt til i dag maanitt. Terckel møtte oc for samme sin forseelse gaff sig i den gode mands egen minde oc rett oc hanem der for, som det sig bør, tilfredsstille. [249

Søren Sørenßøn i Asterup it widne, det Tameß Perßøn oc Nielß Gierloußøn i Asterup widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att di neruerende hoß wor i Anderß Laußøns gaard i Astrup den neste løffuerdag effter paasche nest forleden oc hørde, att for:ne Anderß Laußøn ßagde, att hand wille gaa op til Søren Sørenßøn, som stod oc lugte om sin tofft, saa schulle di entten miste deris liff. Oc strax løb Anders Laußøn met en spade oc kaste ned aff samme lycke oc hug Søren Sørenßøn met en spade inden samme lycke. Item widnit Tameß Perßøn, Nielß Gierloußøn, Jep Madßøn i Asterup met opragte fingre oc eed, att di

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hørde, der Søren Sørenßøn gick oc lugte ved sin lycke, att Anders Laußøn løb til hanem oc ßagde: Du schalt faa scham, det loffuer ieg dig. Du haffuer fortient att dø wnder bødelenß haandt. Wiidnit Jep Perßøn oc Madß Hanßøn i Asterup, att di i dag 8 dage giorde for:ne Anderß Laußøn mundelig warßel til hanß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [250

Anderß Laußøn oc Søren Sørenßøn i Asterup it widne, att di stod bege her i dag for dom oc woldgaff all deris tuistige sager, som dj her til dags haffuer omtuistet, paa diße effter:ne 4 dannemend. Anderß Laußøn tog Søren Jenßøn i Libsterup oc Nielß Jul i Hygomb, oc Søren Sørenßøn tog Hanß Christenßøn i Tiereborg oc Nielß Hanßøn i Rost|39r|hiue, oc der om att møde i Asterup paa thredie pindsdag førstkomendis. Oc huad for:ne 4 mend kiender denem imellom, schal di were fornøyet met paa bege sider wsteffnit oc wigienkaldet for:ne 4 mend wden schade i alle maader. Oc stod di bege til wedermaalß ting oc samtycktte denne widne. G. [251

Thißdagen den 7. maij 1639.

8 mend. Jennß Hanßøn i Maade, Jep Sørenßøn i Soelbierg, Søren Jenßøn i Libstrup, Gregers Clemendßøn i Arnderup, Niels Hanßøn i Rouesthiue, Christen Jeßøn i Kierßing, Jennß Jørgenßøn i Schadst, Hans Tamßøn i Lunde.

6 høring. Søren Laußøn i Gießing, Nielß Broch i Rousthiue, Christen Øeß i Roust, Eneuold Anderßøn i Schadst, Jenß Eneuoldßøn i Arnderup, Christen Jenßøn i Gießing.

Jenß Jørgenßøn i Schadst it widne, dett Birete Jeßdatter, fød i Tiereborg, stod her i dag for dom oc anamit aff for:ne Jenß Jørgenßøn 9 mk. 4 sch., som wor hueß penge, hun kunde arffuelig tilfalde effter hendis s. broder Eneuold Jeßøn, huilche penge hun aff fornødenhed anammit til en kiorttel oc loffuit for sig oc sine arffuinger att holde for:ne Jenß Jørgenßøn oc hanß arffuinger der for aldeelliß quitt oc schadesløß i alle maader. Oc wor di bege til vedermaalß ting. [252

Jennß Jørgenßøn it andet widne, dett Niß Nielßøn i Schadst stod her i dag for dom oc anamit aff for:ne Jenß Jørgenßøn 11 mk. 2 sch., som vor dj penge, Apelun Jeßdatter, fød i Tiere-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

borg, haffde opboren aff den schattleg, for:ne Niß Nielßøn wor lexmand for att schulle indkreffue, som wor befallett effter lenßmandenß welb. her Albrett Scheelß schriffuelßer wor befallett aff hendis arffue att wdlegeß. Oc loffuit Niß Nielßøn for sig oc sine arffuinger att holde for:ne Jenß Jørgenßøn oc hanß arffuinger for samme penge aldeelliß quitt oc klagløß i alle maader. Oc liude welbemeltte her Albrett Scheelß schriffuelßer, som effterfølger: Helßen forsend met Gud. Wiide maa du, Hanß Jeßøn i Tiereborg, att di penge, som din søster Apelun Jeßdatter er tilfaldendis effter hendis fader oc moder, som du haffuer hoß dig, schal bliffue bestaaendis indtil widre beschedt. Dig Gud befallendis. Aff Kiergaard den 24. februarij anno 1639. Albrett Schiell, manu propria. Helßen met Gud. Wiide maa du, Hanß Jeßøn i Tiereborg, efftersom ieg schreff dig til fra Kiergaard anlangende din søster Apelon Jeßdatter, som haffuer opborit nogle penge aff schatten i den leg, neruerende Niß Nielßøn i Schadst er lexmand, oc der met er borttløben, att du der for leuerer hanem saamange aff hendiß penge, som hun haffuer tagen, huilcket schal bliffue dig gott giortt, i hueß hun kand tilkomme, naar I kommer til att giøre regenschab met huer andre. Dig Gud |39v| befallet. Ex Riberhuß den 10. marttij 1639. Albrett Scheel, manu propria. Som samme tuende sedeler for retten afflest oc paaschreffuitt udj sig selff indholdte. Oc stod Jenß Jørgenßøn oc Niß Nielßøn bege til vedermaalß ting. G. [253

Laue Jørgenßøn oc Anderß Perßøn i Libsterup it widne, att di stod her i dag for dom oc woldgaff all deriß tuistighed, som di her til dags haffuer omtuistet, paa erlig oc welbiurdige frue Christends Krag til Ølou, saa att hueß den gode frue der om wille kiende denem imellom, wille oc schulle dj were fornøyett met paa bege sider wryget oc wigienkaldet i alle maader. Oc wor di bege til wedermaalß ting oc samtycktte denne widne. G. [254

Hanß Christenßøns warßelsmend offuer den[em] i Tiereborg sogen, som rester met deriß tiende, oc Hanß Jeßøn ibm. er Anderß Adtzerßøn oc Hanß Lauerßøn i Tiereborg, som widnit met opragte fingre oc eed, att di, nest forledenn onßdag wor maanit, giorde den[em] warßel i Tiereborg kircke for diele. [255

Den sag imellom welb. Jørgen Krags fuldmichtig Per Christenßøn oc Pouel Nielßøn i Ome bleff opsatt til i dag 3 wger. Pouel

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

møtte oc for samme sin forseelse gaff sig udj den gode mands egen minde oc rett oc hanem der for wille, som det sig bør, tilfreds stille. [256

Den sag imellom Lambertt Nielßøn i Hygom oc Hanß Tygeßøn i Oxuong [*tilføjet over linien* Olluff Morttenßøn i Lunde] om gields fordring bleff opsatt i 3 wger. Ingen suar. [257

Tameß Olluffßøn i Orre effter sex wgerß opsettelße endelig dom offuer Karin Perß oc Jennß Perßøn i Ome for [*overstreget* $16^1/_2$] sldlr. met sin rentte effter trende handschriffters liudelße [258

Thißdagen den 14. maij 1639.

8 mend. Jennß Hanßøn i Maade, Mortten Nielßøn i Alsleuff, Torsten Christenßøn i Guldager, Christen Jeßøn i Kierßing, Jacob Suenßøn i Nebell, Peder Christenßøn i Strandby, Peder Christenßøn i Enderup mølle oc Gregerß Clemendtzøn i Arndrup.

6 høring. Jennß Christenßøn i Fourfeld, Hannß Hanßøn i Raffnnßbierg, Niß Perßøn i Brøndom, Hanß Tøgerßøn i Guldager, Jacob Mouritzøn i Tude oc Pouel Brixßøn i Nebell.

Nielß Hanßøn i Rousthiue it widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att efftersom hand oc Mortten Sørenßøn i Jerna haffuer loffuitt att føre deris woldgifftsmend tilstede effter tingsvidniß liudelße, som hand ocsaa haffde denem tilstede, saa i lige maade tilbød for:ne Nielß Hanßøn for:ne Mortten Sørenßøn her i dag for dom att ville møde met sine woldgiffts mend, huilchen sted i Schadstherett hand bliffuer tilsagtt, att di der met kunde komme til en ende effter woldgifftsvidnis |40r| indhold. Oc nu stod for:ne Nielß Hanßøns mend, nemlig Nielß Jul i Hygom oc Nielß Jepßøn i Mølbierg oc tilbød deris affsigelse i samme sag, oc widnitt for:ne 2 mend met opragte fingre oc eed, att di ocsaa wor tilstede oc schulle haffue kiend denem imellom effter woldgiffts widniß [*overstreget* affsigelse] indhold, der den første mode wor satt, oc da wille for:ne Mortten Sørenßøns formand intet fremlege for denem, huor effter di denem i deris affsigelse kunde rette oc forholde. Widnit met opragte fingre oc eed Jenß Staffenßøn i Schadst oc Pouel Terckelßøn i Saderup, att di i dag 14 dage her ved tingett giorde for:ne Mortten Sørenßøn mundelig warßel for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [259

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Christen Olluffßøn i Halttrup it widne, dett dise effter:ne 24 dannemend, nemlig Christen Morttenßøn i Biltobt, Hanß Jul i Nerßbierg, Pouel Sørenßøn i Øße, Laß Nielßøn i Wrenderup, Niels Hanßøn i Rousthiue, Niels Perßøn i Wrenderup, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Knud Christenßøn i Faaborg, Jeß Anderßøn i Biltobt, Søren Jenßøn i Libstrup, Jep Anderßøn i Gunderup, Anderß Pouelsøn ibm., Nielß Jepßøn i Mølbierg, Clauß Jenßøn i Rouest, Christen Marquordtzøn ibm., Anderß Morttenßøn i Biltobt, Sørenn Hanßøn i Rouest, Nielß Brock i Rousthyue, Jenns Staffenßøn i Schadst, Hans Tamßøn i Lunde, Niels Jørgenßøn i Gunderup, Peder Jennßøn i Nourup, Pouel Brixßøn i Nebell, widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att denem witterligt er i sandhed, att emellom palme løffuerdag oc søndag om natten sidst forleden da er for:ne Christen Olluffßøns gandsche gaard, 4 huße, aff waade ild gandsche affbrend met hiø oc korn, baade sede korn oc brød korn, boeschab oc hußgeraad wndtagen enn ringe ting, som bleff redett. G. [260

Jørgen Madtzøn i Guld Ager it widne, det Peder Christenßøn i Enderup mølle stod her i dag for dom oc paa sin hoßbonds erlig oc welbiurdige mand Jørgen Krag til Enderupholm hanß wegne wor Jørgen Madßøn i Guldager hanß frj, fulde oc fast hiemel til tøre grøbt oc liøngslett udj hiede oc muoße, saauitt som hand haffde ladet graffue oc bruge aff arilds tid, for huer mandß paatalle, indtil der beuißis entten met steen eller stage eller richttig sandemands breff oc adkomb, huor uitt en huer aff Guld Ager oc Jexmarck bør att graffue oc bruge. Oc stod Lauerß Nielßøn i Jexmarck til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [261

Tiltog fougden sig 3 wgers beraad om di widner att stede imellom Guld Ager oc Jegsmarcks[?] marcke. Torsten Christenßøn i Guld Ager paa welbiurdige Nielß Krags wegne begierde samme widner beschreffuen. Saa møtte Peder Christenßøn i Enderup mølle oc formeentte, att effterdj det wor i en frj fellig, att hanß welb. hoßbond burde att haffue warßel der for, førend nogen widner i den sted burde att wdstedis. G. [262

|40v| Peder Tygeßøn i Allerup it widne, det Tyge Perßøn i Allerup paa sin egen oc sine 3 søstris Woldborg Perßdatter, Marin Perßdatter oc Karin Perßdatters wegne, Frandß Perßøn

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ibm. paa sin egen wegne stod her i dag for dom oc giorde deris fader for:ne Per Tygeßøn en god, trøg affkald for alt, hueß di kunde arffuelig tilfalde effter deriß moder Boeld Pederß udj den gaard i Allerup, for:ne Peder Tygeßøn nu iboer etc. [263

Jørgen Tøsteßøn i Lunde it widne, det Oluff Morttenßøn i Lunde vidnit for denem met opragte fingre oc eed, att hanem witterligt waar, att for:ne Jørgen Tøsteßøn affkiøbte Hanß Madßøn i Schadst en brun øg, oc udj betaling for samme øg giorde Jørgen Thøsteßøn hanem en echtte til Horsenß, som Hanß Madßøn leyet hanem til, oc Jørgen Tøsteßøn schulle ocsaa slaa nogle dage til hoffue for Hanß Madßøn udj betaling, oc saa kunde Jørgen Thøsteßøn iche taale att slaa til hoffue, oc saa fick hand for:ne Hanß Madßøn en anden sort hest igien, oc der met bleff øgen betald, menß huor meget for:ne Hanß Madßøn bleff hanem schyldig, widste hand iche. Nock widnit Hanß Tamßøn i Lunde met lige soern eed, att hanem witerligt er i sandhed, att for:ne Hanß Madtzøn fick samme hest aff Jørgen Thøsteßøn. Widnit met opragte fingre oc eed Nielß Lauerßøn oc Lauritz Inguordtzøn i Saderup, att di, nest forleden søndag wor 8 dage, giorde for:ne Hanß Madßøn mundelig warßel paa Schadst kirckegaard for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [264

Christen Morttenßøn i Biltobt offrit sin deelle til Biltobt grander til i dag fiortten dage. Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Jul i Nerßbierg oc Anderß Morttenßøn i Biltobt, att di paa thridie paaske dag giorde Biltobt grander warßel paa Nerßbierg kirchegaard for deelle. [265

Christen Jenßøn i Gießing it widne, dett hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Madß Tamßøn i Brøndom, for hand iche vill holde sin ord oc løffte, iche heller wil tage wuillig dannemend met for:ne Christen Jennßøn paa sin datters wegne, som denem om dett minde, hand hender bøden haffuer, kand imellom kiende effter dombß liudelße, som for:ne Christen Jenßøn i dag for høring gaff hanem till sag. Oc bleff hand loulig met sex høring for dieltt effter louen. Widnit met opragtte fingre oc eed Christen Jonßøn i Brøndomdamb oc Mortten Christenßøn i Gießing, att di paa thredie paasche dag sidst forleden giorde for:ne Madß Tamßøn mundelig warßel paa Brøndom kirchegaard for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [266

|41r| Jep Perßøn i Hierting it widne, dett Mortten Nielßøn i Alsleuff oc Nielß Iffuerßøn i Sielborg widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di neruerendiß hoß war i Nielß Nielßøns huß i Sielborg noget for jull oc der hørde, dett for:ne Nielß Nielßøn loffuitt Lauerß Thøsteßøn i Miurtue 8 sldlr. aff di pending, som di wor arffuelig tilfalden effter s. Søren Christenßøn, som di om tuistet, dj fire daller att betalle i aar oc di fire ad aare, oc saa schulle Lauerß Tøsteßøn giøre hanem en god, trøg affkald baade effter fader oc moder. Oc samme thid ombad Nielß Nielßøn bemeltte Niels Iffuerßøn, att hand wille gaa met hanem oc forliige hanem oc Jep Perßøn i Hierting om samme arffue. Widnit met opragte fingre oc eed Mortten Christenßøn oc Hanß Christenßøn i Giessing, att di i dag 3 wger giorde for:ne Niels Nielßøn mundelig warßell til hanß huß for denne widne her i dag att thage beschreffuit. Oc tilspurde Mortten Nielßøn for:ne Niels Nielßøn, om hand wille for:ne ord benechtte, huor til hand suarede, hand wille iche benechtte sandhedt. [267

Nielß Hanßøn i Rousthyue paa Hanß Albredtzøns wegne epter sex vgers opsættelße endelig dom offuer Niß Nielßøn i Schadst for 7 sldlr. effter bogs liudelse. Ingen suar. [268

Dømbte fougden Marin Peders i Rouest att stande til rette oc lide, som wedbør, for di schiends ord, hun haffuer tilßagtt Niels Toneßøn i Roust effter tings widniß liudelse, emedens bemeltte tingsvidne stander ved sin fuldmachtt. [269

Den sag imellom Pouel Terchelßøn i Saderup oc Peder Jenßøn i Norup om dj aaraadß bøder bleff opsatt til i dag 3 wger. Saa møtte Peder Jenßøn oc suarde, att hueß hand haffde tagen, haffde hand taget paa børnenß vegne, uden hueß ringe ting hand haffde wdlagt til bekostning oc breffpenge, oc formeentte, louen holder hanem der till. Formeentte ocsaa, effterdj det vor børnene anrørendis, att sagen vor iche loulig steffnitt, oc begierede opsettelße, effterdj hand haffde iche alle sine breffue met sig. [270

Erlig oc welacht mand Jørgen Nielßøn, boendis i Østerhusum, hanß fuldmichtig Lauritz Perßøn Schriffuer i Allerup it widne, det Nielß Perßøn i Kraffuens fremgick her i dag for tingsdom oc kiende for:ne Jørgen Nielßøn for sitt barn oc lyste hanem i kiøn oc kald[!] lige met hanß andre echtte børn oc att arffue met denem

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

[*tilføjet over linien* bode] udj arffue oc gield effter louen, som det sig bør. Oc stod for:ne Nielß Perßøn til wedermaalß ting oc samtychte denne widne. G. [271

Thißdagen den 21. maij 1639.

⟨Peder Christenßøn i Strandby i dag tingholder.⟩

8 mend. Christen Jeßøn i Kierßing, Søren Jenßøn i Libsterup, Jep Sørenßøn i Soelbierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Peder Jenßøn i Norup, Søren Hanßøn i Allerup, Søren Jeßøn i Hygomb, Mads Michelßøn i Spongsbierg.

6 høring. Nielß Hanßøn i Rousthyue, Pouel Brixsøn i Nebell, Hanß Morttenßøn i Norup, Søren Hanßøn ibm., Oluff Madßøn i Weldbeck, Hanß Staffenßøn i Tobttniß.

|41v| Mortten Nielßøn i Alsleuff paa sin hoßbonds erlig oc welbiurdige frue Mergrette von Allefeld til Wißelbierg hendis wegne it widne, det Nielß Hanßøn i Alsleuff oc Christen Nißøn i Lauerßmarck widnit for denem met opragte fingre oc eed, att denem fuld witterligt er i sandhed, att Peder Jørgenßøn, werendis i Allerup, lidet for S. Michelßdag sidst forleden lod sig leye met welbemeltte Mergrette von Allefeld it aar att thiene hinder for en røchtter om winttern oc att wochtte hendis kiør om sommern. Widnit met opragte fingre oc eed Adtzer Knudßøn oc Gregers Madßøn i Quaglund, att di i dag maanit giorde for:ne Per Jørgenßøn mundelig varsel i Allerup for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [272

Nock it andet widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Peder Jørgenßøn, werendis i Allerup, for hand haffuer wnduigtt hanß tieniste, som hand welbemeltte Mergrette von Allefeld haffuer tilsagtt effter tingsvidniß liudelße, som hand for høring gaff hanem til sag. Oc bleff hand met 6 høring loulig for dieltt effter louen. Warsel som tilforne. [273

Hannß Hanßøn Eißbierg it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Tøger Christenßøn, Karin Christenßdatter oc Anne Christensdatter, fød i Gumißmarck, oc deris louerger for huer deris anpartt aff 3 sldlr. met sin rentte epter breffs liudelße, som hand for høring gaff denem til sag. Oc bleff di loulig met 6 høring fordieltt effter louen. Widnit met opragte fingre oc eed Søren Hanßøn i Allerup oc Staffen Hanßøn i Tøm-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

merby, att di, nest forleden søndag wor maanit, giorde for:ne Tøger Christenßøn, Karin Christenßdatter oc Anne Christenßdatter met deris louerger mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [274

Peder Hanßøn i Rauenßbierg it widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff last oc klage paa Hanß Hanßøn i Rauenßbierg, att hand sloug hanem 3 slaug met en wogen kiep oc sparcket oc sloug hanem oc støtte hanß wenster haand aff leden, som hand lod see her i dag for dom, som hand met oprachtte fingre oc eed sichttet hanem for. Oc stod for:ne Hanß Hanßøn til wedermaalß ting oc hørde, denne widne bleff beschreffuitt. [275

Jep Sørenßøn i Solbierg it widne, att hand loulig met 6 høring fordieltte Søren Sørenßøn i Asterup for 7 mk. ringer 2 sch. for $^1/_2$ thønde biug, som hand for høring gaff hannem til sag. Widnit met opragte fingre oc eed Lauerß Terckelßøn oc Jennß Jørgenßøn i Schadst, att di i dag maanit her wed tinget giorde for:ne Søren Sørenßøn mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [276

Peder Jennßøn i Schadst it widne, det Peder Nißøn i Schadst oc Per Christenßøn i Hygomb widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di paa fredag sidst forleden wor i Schadst oc der schiffte s. Anne Jenskons kleder imellom Jenß Madtzøns børn oc Søren Jenßøn i Tiereborg. Da tilkom for:ne Jenß Madßøns børn en sort klede kape, en brun klede schiortt, en schind kiorttel met bred, brun klede om, en sort fuorit lue oc en høregarns opelød, som for:ne Per Jenßøn |42r| paa for:ne Jenß Madtzøns børnß wegne til sig anamit oc loffuitt att foruare denem det beste oc trorhende. Oc stod for:ne mend alle til wedermaalß ting, der denne widne gick. [277

Den thredie ting imellom Tameß Oluffßøn i Ore oc Hanß Madßøn i Ageruig bleff opsatt til i dag 3 wger oc da att haffue sin forføling ligesom i dag. Widnit met opragte fingre oc eed Lauerß Terchelßøn i Schadst oc Oluff Tamßøn i Grimsterup, att di i dag maanit her ved tinget paa for:ne Tamis Oluffßøns wegne giorde for:ne Hanß Madßøn mundelig warsel for dielle. Saa møtte for:ne Hanß Madßøn oc bad sig Gud til hielp paa sin sielß saligheed, att hand haffde betald hanem di 12 schipr roug, hand taller hanem til for, oc haffde fød hanem der for 4 woxsen nød. [278

Den gield sag imellom Hanß Madßøn oc Tamis Olluffßøn bleff

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

effter Tamißis begiering fremdeellis opsatt til i dag 14 dage. [279

Thøste Christenßøn, borger i Warde, it widne, det Oluff Palleßøn oc Hans Staffenßøn i Tofftniß widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di den 13. martij nest forleden wor met hereds fougdens fuldmichtig Knud Nielßøn i Gielderup att giøre for:ne Tøste Christenßøn wdsettning for sin gield aff Bened Jeßøns boe i Tofftniß effter louglig dom oc beuiß. Da først wdsatte di en gamel sortt ko oc en liden kalff for 8 sldlr. Noch i den lille øster huß i den nør ende 6 fag huß for 4 sldlr. Oc der met bleff ald [*rettet fra* als], summen klart giortt. Oc nu stod fougdenß fuldmichtig for:ne Knud Nielßøn til wedermaalß ting, tilstod oc bekiende saa att were i sandhed oc der hoß bekiende att haffue hoß sig Benett Jeßøns 2 breffue, som hand loffuitt att forschaffe hanem igien. Widnitt met opragtte fingre oc eed Jenß Tamßøn oc Christen Lauerßøn i Warde, att di i gaar 8 dage giorde forschreffne Bened Jeßøn [*rettet fra* hannem] warßel til hanß huß for denne widne her i dag at tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting oc bekiende saa att were i sandhed, som for:uitt staar, i alle maader. G. [280

Den sag imellom Tamiß Olluffßøn oc Hanß Ageruig om den breff, di omtuister, bleff opsatt fremdeelliß til i dag 14 dage. Hanß Madßøn møtte oc suarede, att hand haffde betald hanem samme forløfft, som met breff oc haand wor att beuiße. [281

Thißdagen den 28. maij 1639.

8 mend. Mortten Nielßøn i Alsleuff, Jep Sørenßøn i Soelbierg, Hanß Hanßøn i Wgeluig, Jacob Suenßøn i Nebell, Lambert Nielßøn i Hygom, Mattis Anderßøn i Hierting, Nielß Lambertßøn i Hiørkier, Christen Morttenßøn i Biltobtt.

6 høring. Hanß Hanßøn i Raffnßbierg, Michel Nißøn i Faaborg, Pouel Brixßøn i Nebell, Jenß Jenßøn i Biltobt, Hanß Sørenßøn i Norup, Jenß Staffenßøn i Schadst.

Den gieldsag imellom Christen Kierßings fuldmichtig Lauritz Perßøn oc Niels Smed i Thiereborg effter panttebreffs indhold bleff opsatt til i dag 3 vgger. Ingen suar. Opsettelsen louglig att læsis. [282

|42v| Sex siønßmend aff tinge opneffnd att siøne oc see, hueß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Lauerß Perßøn i Allerup denem paauißer, att møde i Allerup oc paa aastederne den neste thißdag effter pindsdag, som er den 11. junij, oc saa der fra til tinget samme deris siøn ved tingsvidne att were bestandig wnder deriß faldtzmaall er Mortten Nielßøn i Alsleuff, Per Christenßøn i Strandby, Jenß Hanßøn i Maade, Jep Sørenßøn i Soelbierg, Christen Jeßøn i Kiersing oc Jacob Suenßøn i Nebell. [283

Anderß Eneuoldßøn i Schadst it widne, att hand loulig met 6 høring fordieltte Marin Madskon, Anne Madßdatter, Woldborg Madsdatter, fød i Schadst, met deris louerger sampt Terckel Madßøn, fød ibm., for huer deris anpart aff $1^1/_2$ mk. 6 sch. for noget fisk, s. Mads Nielßøn aff Schadst aff hanem bekommitt haffde, som hand for høring gaff denem til sag. Widnit met opragtte fingre oc eed Eneuold Anderßøn i Schadst oc Jens Madßøn ibm., att di i gaar maanit giorde for:ne Terchel Madßøn, Marin Madskoene, Anne Madßdatter, Woldborg Madsdatter oc deris lauguerger warsel til deris huß for denne vidne her i dag att tage beschreffuit. [284

Erlige, wiiße oc welachtte borgemestere oc raad i Warde deriß fuldmichtige Tøste Christenßøn, borger ibm., it widne, det hand stod her i dag for tingsdom oc liudeligen forbød Tobtniß grander, eller huo som heldst der haffuer graffuett eller ladet graffue tøre paa Warde oc Parttboe marcke, samme tøre att affføre i nogen maader vnder wold oc ran oc alle di loumaal, som ved bør. Widnit met oprachte fingre oc eed Jenß Tamßøn oc Christen Lauerßøn i Warde, att dj den 13. maij sidst forleden wor i Tofftniß oc der giørde Søren Morttenßøn, Mortten Christenßøn, Nielß Christenßøn Schøtter, Lambert Benedßøn, Benedt Jeßøn, Lauritz Thoneßøn, Toniß Lauerßøn, Brix Jesperßøn, Scharis Clemendßøn, Olluff Palleßøn, Hans Staffenßøn, Anne Jep Perßøns, s. Nielß Perßøns hustru met deris børn oc laugeuerger, Anderß Dyneßøn, Madß Tøsteßøn alle loulig varsel til deris døre oc boepeell for denne forbuds widne her i dag att tage beschreffuitt. [285

Erlig oc welacht mand Per Oluffßøn Rod, raadmand i Ribe [*rettet fra* Warde], it vidne, dett Hanß Hanßøn i Nordenschouff, Jenß Madßøn oc Nielß Tamßøn i Oued widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att di den 14. marttij nest forleden wor

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

met heredß fougden Hanß Christenßøn att giøre for:ne Per Olluffßøns fuldmichtig Per Hanßøn aff Ribe wdsettning for sin gield fra Laue Nißøn i Oued effter domß liudelse. Oc wor hoffuedsummen met dompenge, faldsmaall oc schadegield oc ingen rentte tilhobe 13 sldlr., huor til di wdsatte en blaa stud for 14 sldlr. til løßen i 8 dage, som bleff satt til fuoder hoß Jennß Madßøn i Ouedt, oc bleff lagt tilbage 1 sldlr., som bleff suøbt i papir oc lagt i en stob [*tilføjet over linien* oc satt] paa en hylde. Widnit met opragte fingre oc eed Nielß |43r| Hanßøn i Rousthiue oc Niels Nielßøn ibm., att di, som i gaar wor 14 dage, giorde for:ne Laue Nißøn warßel til hanß huß i hanß hustrus paahørelse for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [286

Jennß Jeßøn i Biltobt it widne, att hand i 3 tingdage nest tilforne oc i dag den fierde haffuer standen her for tingsdom oc liudeligen forlagt sin sigenett, som wed Wor Frudags thide sidst forleden er bleffuen bortte for hanem, oc giorde den aldeelliß død oc machtteløß, saa hand iche wille nyde eller wndgielde den effter den [*rettet fra* denne] dag i nogen maader. [287

Hanß Hanßøn i Raffnsberg it widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff last oc klage paa Per Hanßøn i Raffnßberg, att hand met onde oc schiends ord haffuer offuerfaldet hanß hustru oc støt hinder ned imod en digfoed, som hand sichtett hanem fuld oc fast for ved sin sielß salighedt. Oc stod for:ne Per Hanßøn til vedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [288

Nock it andet widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff last oc klage paa Peder Hanßøn i Raffnsbierg, att som hand om løffuerdagen støtte hannß hustru omkuld imod en digfod, da om mandagen der effter da stod for:ne Per Hanßøn 60 schar eller noget meere fra weyen oc groff tøre. Da kom hand dragende met en spade til hanem, som hand gick met sin wogen, oc begyntte att offuerfalde hanem met schiendß ord oc satte spaden fra sig ved ager enden oc saa forfulde hanem fra øster ende oc til wester ende paa samme ager oc iche kunde komme aff met hanem, inden hand maatte slaa hanem. Oc stod Peder Hanßøn til wedermaalß ting. [289

Den sag imellom Peder Olluffßøn Rodt oc Laue Nißøn i Oued bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 wger. Christen Olluffßøn i Linding møtte oc suarde som tilforne. [290

Peder Hanßøn i Raffnsbierg it widne, dett hand stod her i dag

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

for domb oc klaget paa Hanß Hanßøn ibm., att hand schød hanem omkuld, att hand størtt paa sin arm, som for:ne Hanß Hanßøn bekiende her i dag for dom. Oc stod for:ne Hanß Hanßøn til wedermaalß ting. [291

Christen Morttenßøn i Biltofft offrit sin deelle fremdeelliß til i dag 14 dage anlangende Biltofft grander. [292

⟨Nielß T[ranbierg] judex.⟩ Hanß Sørenßøn i Norup it widne, det Søren Hanßøn i Norup stod her i dag for dom oc tilbød Jenß Hanßøn i Maade penge for den brunstiernit øg, hand oc Hanß Sørenßøn omtuister, effter som den aff dannemend er satt for. Oc stod Jenß Hanßøn, Hanß Sørenßøn oc Søren Hanßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. G. [293

⟨Niels T[ranbierg] judex.⟩ Hanß Sørenßøn it andet widne, det Jenß Hanßøn i Maade stod her i dag for dom oc annamit aff for:ne Hanß Sørenßøn den sortte brunstiernit øg, som di haffuer omtuistet oc for:ne Jenß Hanßøn er tildømbt effter dombß liudelße. Oc eschet Hanß Sørenßøn alle di breffue igien, som i den sag forhuerffuitt wor, huor til Jenß Hanßøn suarde, att naar di haffuer fuldgiort hanem hanß schadegield, som hand der paa lid haffuer, saa schulle hand faa dem. |43v| Oc stod Jenß Hanßøn, Hanß Sørenßøn oc Søren Hanßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. G. [294

Peder Jenßøn oc Jep Jennßøn, borger i Colding, deriß wise bud Niels Laußøn i Tranbierg it widne, det Peder Christenßøn i Touttrup, Ebe Frandtzøn oc Peder Jenßøn i Schouende widnit for denem met opragte fingre oc eed, att dj den 18. maij sidst forleden wor met heredß fougdens fuldmichtig Christen Sørenßøn i Pugelund att giøre for:ne Per Jenßøn oc Jep Jenßøn i Colding wdsettning fra Giriel Hanßøn i Schouende for deris gield epter domß liudelße. Da wdsatte di 5 møgeds rougager, wor isaad 15 schipr, huer schipe satt for 5 mk. da. Noch 3 anden kierffue ager, wor isaad 15 schipr, huer schipe satt for $3^1/_2$ mk. Oc der som Giriel Hanßøn wil løße det 14 dage for S. Ibsdag, da maa hand beholde det for 24 sldlr., oc schal di giffue hanem $9^1/_2$ mk., der som di beholder kornitt. Widnit met opragte fingre oc eed Per Christenßøn i Pugelund oc Christen Berttelßøn i Westerp, att di i dag 8 dage giorde for:ne Giriel Hanßøn mundelig varßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [295

Lambertt Nielßøn i Hygom it widne, det for:ne Lambert Niel-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ßøn paa den ene oc Hanß Tygeßøn i Oxuong oc Oluff Morttenßøn i Lunde paa den anden side stod her i dag for dom oc woldgaff deriß sag anlangende det gield, di omtuister, paa diße effter:ne 4 dannemend. Lambert Nielßøn thog Hannß Christenßøn i Tiereborg oc Søren Jeßøn i Hygomb. Hanß Tygeßøn oc Oluff Morttenßøn thog Gregerß Clemendßøn i Arnderup oc Jenß Staffenßøn i Schadst att møde i Arnderup den anden onßdag effter pindtzdag. Oc huad for:ne fire mend kiender denem imellom, schal di were fornøyett met paa bege sider wsteffnit oc wigienkaldet i alle maader. Oc stod di alle til wedermaalß ting oc samtycktte denne widne. [296

Madß Lauerßøn i Norup it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Søren Sørenßøn i Jern for 3 mk. 5 sch. oc 2 mk. 4 sch. soldattpenge, som hand for høring gaff hanem til sag. Widnit met opragte fingre oc eed Tamiß Madßøn oc Madß Perßøn i Norup, att di, nest forleden søndag wor maanitt, giorde for:ne Søren Sørenßøn mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [297

Thøste Christenßøn, borger i Warde, it widne, det Jeß Hanßøn i Rousthyue, Nielß Hannßøn oc Peder Hanßøn ibm. widnitt for denem met opragtte fingre oc eed, att di den 2. aprilliß sidst forleden neruerende hoß waar i Rousthyue, der for:ne Jeß Hanßøn met heredtzfougdenß fuldmachtt oc for:ne Nielß Hanßøn oc Peder Hanßøn som wurderingsmend schulle haffue giort for:ne Tøste Christenßøn vdsettning for sin gield effter loulig dieliß liudelße aff Tameß Ebßøn, som bode i Rouest, hanß godtz oc løßøre hoß hanß hustru Marin Tameßkoen, verendiß til Christen Nißøns i Rousthyue. Da hørde oc soug dj, att for:ne Christen Nißøns hustru Jenge Christens i Rousthyue tog for:ne Thøste Christenßøn i haand oc loffuit att betalle hanem baade hoffuedtstoell, rentte oc schadegield met fougdenß retighed, som beløb sig tilhobe 7 sldlr., til S. Woldborg dag nest forleden schadesløß i |44r| alle maader. Disligeste anamit for:ne Jenge Christenß aff for:ne Tøste Christenßøn den handschrifft, hand haffde aff Tamiß Ebßøn paa samme gield. Windet met opragte fingre oc eed Jenß Bundtmager oc Christen Lauerßøn i Warde, att di den 21. maij nest forleden giorde Jenge Christen Nißøns oc Marin Tameß Ebßøns i Rousthyue saauel som deriß louerger Christen Nißøn oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Tameß Ebßøn for deris døre oc bopeell i Rousthyue loulig warßel [*tilføjet over linien* udj Jenge Christens paahørelße] for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod Christen Nißøn til wedermaalß ting. [298

Erlig oc fornumstig Peder Jepßøn Trane, Olluff Jepßøn, Lauritz Jepßøn, Karin Jepßdatter, fød i Tranbierg, deriß fuldmichtig Lauritz Pederßøn Schriffuer i Allerup it widne, dett for:ne Lauritz Pederßøn stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att hand i 2 ting dage nest tilforne oc i dag den tredie haffuer standen her for tings dom oc paa for:ne Peder Jepßøn, Olluff Jepßøn, Lauerß Jepßøn oc Karin Jepßdatters wegner effter schrifftelige fuldmachtt haffuer eskett oldarffue [*tilføjet over linien* udaff Tamiß Olleßøns boe i Orre] saauel som richtige schifft oc jeffning effter deris s. oldefader oc oldemoder Oluff Tamßøn oc Kiersten Oluffs, som bode i Orre. Saa møtte Tamiß Olluffßøn i Orre oc fremlagde it schrifftelige b[e]rettning, liudendis: Eptersom Lauritz Pederßøn i Allerup effter Per Jepßøn, fød i Tranbierg, hanß fuldmachtt paa sin egen oc sine sødskends wegnne escher oldarffue, schifft oc jeffning effter min s. fader Oluff Tamßøn, som døde i Tranbierg, da er først der til mit suar, for dett første att dett er en langsommelig tid siden, min s. fader wed døden er affgangen, som wor den 7. marttij aar 1605, oc effter hanß dødelig affgang, schall alle hanß effterlatte godß oc formue were schifft imellom hanß rette arffuinger inttet undtagen udj hereds fougdens oc andre dannemends neruerelße, saa min s. broder Jep Oluffßøn nock sin anpartt, en fuld broderlod, schal haffue bekommett, effter dj hand ene beholt den gaard Tranbierg, oc ieg oc min s. moder Kiersten Oluffs, som nu for en kortt thid er hensoffuitt i Herren, wngefer 34 aar forleden maatte fløtte til Orre til nogle onde oc nedfaldene huße, som gott folck, som den thid waar witterligt oc indnu kand vere leffuendis, som ieg siden iche uden stor besuering oc omkostning haffuer ladet forbyge. Tilmet schal det vere imod 19 aar siden, deriß s. fader Jep Olluffßøn ved døden er affgangen, huor aff nochsom aff forschreffne leilighed kand erachttis, der som hans børn [*overstreget* til] haffde hafft nogen rettighed til nogen oldarffue effter deris s. oldefader, da haffde der vell werit tid oc rom udj 19 aarß thid vngefer, siden deris s. fader døde, det att haffue ladet esche oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

paatalle. Iche heller schal beuißis, att deris s. fader Jep Olluffßøn i hanß liffstid schal haffue esket eller begierdtt widre arffue effter sin s. fader, ind hand bekommitt haffde, som for er rørdt. Dißligeste efftersom di i lige maader lader esche schifft oc jeffning effter min s. moder Kiersten Olluffs, saa er ocsaa der til mit suar, att min s. moder Kiersten Oluffs for nogen tid lang siden udj hendis velmachtt effter loulig laugbiudelse til Schadsthereds ting til mig epter lougen haffuer ladet sig fledtføre, som met loulig docomenter oc tings widner der effter dreffuen schall |44v| were att beuiße, att ieg hender udj hendis høye alderdom oc store schrøbelighed schulle wnderholde oc forsee hendis liffs thid, som ieg ocsaa en langsommelig tid iche uden stor besuering, eptersom hun sig siden den tid inttet formaatte, giort haffuer, som ieg nest Guds hielp wil forsuare for Gud oc øffrighedt, oc ieg den gaard i Orre, ieg nu iboer, som hun til mig haffuer oplatt, haffuer sted oc fest. Da formeener ieg effter forberørt leilighed, att ieg iche udj for:ne poster bør att staa denem eller deriß fuldmichtig nogen eskening i nogen maader, menß setter udj wuillig dom oc rett, om ieg iche for samme deriß eskening oc wnødig tiltalle bør quitt att were. Er gierne begierendis aff fougden, eller huem som i hanß sted findis, att denne min ringe suar maatte for dom lesis oc paaschriffuis oc siden indføriß, udj hueß for retten i den sag affsigendis worder. Ex Orre den 28. maij 1639. Tamiß Oluffßøn, manu propria. Som samme berettning for retten afflest oc paaschreffuitt udj sig selff ord fra ord indholdte. Widnitt met opragte fingre oc eed Peder Terckelßøn oc Laue Raßmußøn i Tranbierg, att di i dag 3 wger giorde for:ne Tamiß Oluffßøn mundelig warßel for denne eskenings widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [299

Thißdagen den 11. junij 1639.

8 mend. Christen Sørenßøn i Pugelund, Hannß Hanßøn i Wgeluig, Nielß Jul i Hygom, Madß Mickelßøn i Spongsbierg, Peder Jenßøn i Norup, Christen Hanßøn i Weldbeck, Hanß Christenßøn i Lycke oc Hanß Nißøn i Hygom.

6 høring. Jennß Christenßøn i Ølomølle, Christen Jørgenßøn i Rudgaarde, Hanß Tamßøn i Lunde, Oluff Tamßøn i Grimsterup, Erick Erickßøn i Norup, Hanß Olluffßøn i Gunderup.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Torsten Christenßøn i Guld Ager paa hederlig mand her Jenß Struduad i Guldager hanß wegne it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte diße effter:ne for deriß resterende tiende korn effter registers liudelße, nemlig Hanß Nißøn i Seden for biug 4 schipr, Christen Christenßøn i Boubierg roug 4 schipr, biug 4 schipr, haure 8 schipr, Peder Oluffßøn ibm. roug 4 schipr, biug 4 schipr, haure 8 schipr. Guldager. Nielß Madßøn biug 4 schipr, Dyneß Hanßøn roug 3 schipr, biug 3 schipr, hauer 2 schipr, Mergrette Jenßdatter oc hendiß lauerge for biug 2 schipr, Søren Jenßøn roug 9 schipr, biug 9 schipr, haure 5 schipr, Mattis Nielßøn ibm. biug 3 schipr, Peder Tygeßøn haure 6 schipr, Christen Hanßøn haure 2 schipr. Tobill. Anderß Nielßøn biug 3 schipr, Christen Jenßøn Tulßmarck biug 6 schipr, haure 15 schipr. Hierting. Dyniß Hannßøn haure 2 schipr, Jennß Hanßøn biug [*rettet fra* haure] 2 schipr, Adtzer Perßøn biug 2 schipr. Som hand for høring gaff denem til sag. Widnit mett opragte fingre oc eed Christen Mickelßøn oc Peder Sørenßøn i Guld Ager, att di, nest forleden søndag wor maanit, giorde diße for:ne met deris louerger warßel i Guldager kircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod Peder Oluffßøn i Boubierg til wedermaalß ting, der denne dielle gieck. [300

|45r| Peder Hanßøn i Størßbøl it widne, dett Liene Eneuoldß-datter i Størßbøll stod her i dag for dom oc suore met hendis oprachte fingre oc eed, att hun paa Wor Herriß himmelßferdtz dag nu sidst forleden anttuordet Oluff Tamßøn i Grimsterup en sortt engelst quindschiortt oc en leritß forklede udj hanß haand wden for Knud Schumagerß dør i Ribe, som hand loffuit att schulle leuere Per Hanßøns stiffdatter i Størßbøll til tror hende. Oc stod Oluff Tamßøn till wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [301

Nielß Jul i Hygom paa Apelun Mattis datters wegne i Hierting itt widne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde Mattis Anderßøn i Hierting, om hand entten haffde hørt, seett eller fornummett noget werligt til for:ne Apelun Mattißdatter i Hierting entten for eller udj echtteschab, eller ocsaa siden hendis s. hoßbond døde, huor for hand billigen kunde nechtte att giffue hender sogen widne oc den forsigle. Der tilsuarede for:ne Matis Anderßøn, att naar hand hører dom for sig, att hand schal besigle

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

den, saa wille hand den forsigle, oc der hoß ßagde, att hand widste hender inttet att beschylde til den dag, hun skendet hanem offuer, siden hand haffde kiend hender. Oc stod Mattis Anderßøn met Nielß Jul til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. G. [302

Niß Nißøn i Tiereborg it widne, det Hanß Nißøn oc Søren Jenßøn i Hygom widnit for denem met opragte fingre oc eed, att denem vitterligt er i sandhed, att Marin Sørenßdatter, fød i Hygom, bekom $5^1/_2$ kortter klede til en trøye aff for:ne Niß Nißøn, som er nu paa det fembte aar siden. Widnit met opragte fingre oc eed Peder Jenßøn oc Jep Hanßøn i Tiereborg, att di, som i gaar wor 8 dage, giorde for:ne Marin Sørenßdatter oc hendis lauguerge warßel til hendis huß i Strandby for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [303

Widnit samme warßelsmend met opragtte fingre oc eed, att di i dag maanit giorde Søren Mouritzøn i Schadst mundelig warßell for diele paa for:ne Niß Nißøns wegne. [304

Lauritz Berttelßøn, fouget paa Ølou, paa sin hoßbonds erlig oc welbiurdige fru Christendß Krags wegne til Ølou it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde Nielß Jul i Hygom, Hanß Nißøn, Søren Jeßøn, Lambert Nielßøn, Per Christenßøn, Hanß Sørenßøn i Hygom, om di nogen ved deriß eed ville benechtte, att di iche haffde graffuit eller ladet graffue [*tilføjet over linien* eller widste, huem der haffde graffuet] di tørffue, som siønßmend i dag haffuer omuonden. Huor til Niels Jul suarede oc suore wed sin sielß salighed, att hand ingen haffde graffuit, iche heller ladet graffue met hanß wille eller widskab eller effter hanß befalling i nogen maader. Hanß Nißøn met lige soren eed benechtet, att hand iche haffde graffuit, iche heller seett nogen graffue, oc sagde, att hanß dreng berettet, att hand haffde ingen graffuitt der. Peder Christenßøn oc Hanß Sørenßøn oc Lambert Nielßøn oc Søren Jeßøn udj lige maade suore, att di ingenn haffde seett graffue der. Oc stod for:ne mend alle til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [305

Stod Søren Christenßøn, thienendis her Jenß i Guldager, for domb oc lod see 2 saarmaall i hanß ansichtt. [306

|45v| Den sag imellom Torsten Christenßøn paa sin hoßbonds wegne oc di Guldager grander anlangende di widner om Jexmarck

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

att wdstede bleff opsatt fremdeelliß i 3 wger, til welb. Jørgen Krag kommer hiem, att hand denem der om kand forene. Wor tilforne opsatt i 3 wger. [307

Christen Anderßøn i Guldager it widne, det Torsten Christenßøn oc Karin Christens i Guldager widnit for denem met opragte fingre oc eed, att denem witterligt er i sandhed, om S. Woldborg dags thide da loffuit Pouell Jacobßøn, fouget paa Schrumßager, att giffue for:ne Christen Anderßøn 10 slette daller for Nielß Christenßøn, som den thid schulle boe i Treden. Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Jepßøn oc Søren Nielßøn i Guldager, att di, nest for leden søndag wor 5 wger, giorde for:ne Pouel Jacobßøn mundelig warßel paa Schrumßager for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [308

Niß Frandtzøn i Allerup it widne, det Jenß Hanßøn i Maade, Morttenn Nielßøn i Alsleuff, Per Christenßøn i Strandby, Christen Jeßøn i Kierßing, Jep Sørenßøn i Soelbierg oc Jacob Suenßøn i Nebell widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di i dag wor siøn offuer noget lycke, som stod imellom 2 stager oc wor krum, som di siønttis wor nylig luchtt, østen Søren Hanßøns huß i Allerup, som for:ne Niß Frandtzøn denem paauiste oc beretet, att for:ne Søren Hanßøn haffde indlugt nest forgangen aar aff gaadiordt, 8 schar oc noget meere paa øster side oc sex schar oc noget meere paa wester side, som stod sønden Niß Frandßøns tøregaard. Oc gaff Niß Frandtzøn last oc klage paa samme lycke, att det stod hanem til trengsel udj hanß kiøren met hanß ilding til hanß tøregaard. Widnit met opragte fingre oc eed Frands Nißøn oc Terckel Nißøn i Allerup, att di i dag 8 dage giorde for:ne Søren Hanßøn mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [309

Peder Christenßøn i Strandby paa Mette Jenskons wegne i Seden it vidne, att hand stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hand paa for:ne Mete Jenskons wegne i 2 tingdage nest tilforne oc i dag den thredie haffuer standen her for tingsdomb oc liudeligen opsacht den tingsel, som hun tilforne haffuer standen for met hendis tiendkorn, thj hun iche kunde giffue saa meget korn i tienden, som hun oc hendis s. hoßbond tilforne haffuer giffuen, menß presten met kirckewerger oc Christen Madßøn oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nielß Hanßøn att tage deris rettighed paa agern. Widnit met opragte fingre oc eed Niß Jenßøn oc Lauerß Jenßøn i Seden, att di i dag 3 wger wor i Warde oc der giorde Christen Madßøn, borger i Warde, warßel til hanß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc i dag 14 dage giorde di hederlig mand her Jenß Perßøn i Guldager oc Niels Hanßøn i Sønderriiß warßel til deris døre oc bopeel for denne opsigelßevidne her i dag att tage beschreffuitt. [310

|46r| Christen Jenßøn i Starup it widne, det Søren Marquordtzøn, Olluff Perßøn oc Per Jenßøn i Starup widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di i dag wor siøn offuer noget eng wed Sønder Starup beck, som for:ne Christen Jenßøn denem paauiste, som wor 4 støcker tilhobe, oc siønttis di, att der wor giort schade i samme enge for 1 laß hiø. Widnit met opragte fingre oc eed Nielß Sørenßøn i Starup oc Per Christenßøn i Toutterup, att di paa thredie pindsdag hørde, att Peder Nielßøn, Oluff Nißøn, Marin Sørenß oc hendis lauerge fich warßel i Starup kircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [311

Laß Marquortzøn i Toutterup it widne, det Christen Jenßøn, Per Nielßøn i Starup oc Per Rask i Westerp widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di i gaar wor siøn offuer noget eng i Hellig Kier Schauffue, som Laß Marquordßøn denem paauiste. Da siønttis di, att der wor giort schade for 2 part aff en laß hiø, oc wor der 20 holtrod oc flere. Noch en støche eng i Lund ßiig oc 1 støcke i Schorffuehoed, wor giort schade for $^1/_2$ laß hiø oc 10 holtrod oc flere. Widnit met opragte fingre oc eed Jep Christenßøn oc Hanß Perßøn i Starup, att di i dag 8 dage giorde Mortten Nielßøn, Per Jenßøn, Hanß Christenßøn, Nielß Sørenßøn, Christen Michelßøn, Søren Marquordtzøn, Christen Nielßøn, Berttel Nielßøn, Hanß Olluffßøn, Nielß Matteßøn, Olluff Perßøn, Hanß Olluffßøn, Per Olluffßøn i Starup warßel til deris boepeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. G. [312

Oluff Staffenßøn i Becke it widne paa sin egen, sin fader Staffen Pouelßøn i Becke, Adtzer Perßøn oc Pouel Staffenßøn ibm. oc Anders Riißbøl i Asboe deriß wegner, att hand stod her i dag for dom oc paa sin egen oc sin faders Staffen Pouelßøns, Adtzer Perßøn, Pouel Staffenßøn oc Anderß Riißbøl deris vegner met schrifftelige fuldmachtt oc eschett oldarffue wdaff Tamiß Olluff-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ßøns boe i Orre, saauitt hanß søster børn epter deriß s. oldemader[!] Kierstenn Oluffs kunde tilkomme. Tameß Oluffßøn i Orre møtte oc femlagde itt schrifftelige suar, liudendis: Er dette mit suar imod hueß tiltalle, Staffen Pouelßøn i Becke hans børn haffuer mig entten til att talle eller eske eller nogen paa deris vegne effter min s. moder Kiersten Olluffs, saa er der til mit suar, att min s. moder for nogen tid lang siden udj hendis velmachtt effter loulig laugbydelse til Schadsthereds ting effter louen til mig haffuer ladet sig fledtføre, som met loulig docomenter oc tingsvidner der effter dreffuen schal were att beuiße, att ieg hender udj hendis høye alderdomb oc store schrøbelighed hendis liffs thid schulle wnderholde oc forsee, som ieg ocsaa en langsommelige tid iche uden stor besuering, efftersom hun sig siden den tid inttet formaatte, giort haffuer, som ieg nest Guds hielp ville forsuare for Gud oc øffrighed, oc ieg den gaard i Orre, ieg nu iboer, som hun til mig haffuer oplatt, haffuer sted oc fest. Da formeener ieg effter forberørdt leilighed, att ieg iche udj for:ne poster bør att staa denem eller deris fuldmichttig nogen eskening i nogen maader, menß setter udj wuillig dom oc rett, om ieg iche bør for samme deriß eskening oc wnødig tiltalle quitt att were. Er gierne begierendiß aff fougden, eller huem som i hanß sted findis, att denne min ringe suar matte for dom lesis oc paaschriffuis oc siden indføriß, i hueß for retten i den sag affsigendis worder. Ex Orre den 11. junij aar 1639. Tamiß Oluffßøn, manu propria. Som samme hans suar afflest oc paaschreffuitt udj sig selff indholdte. [Tames Oluffßøn møtte ..... selff indholdte *tilføjet med henvisningstegn fol. 48r og v*]. Widnit met opragte fingre oc eed Mads Laßøn oc Staffen Staffenßøn i Becke, att di i dag 8 dage giorde for:ne Tamiß Olluffßøn mundelig warßel til hanß huß for denne eschenings vidne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [313

Mads Grumßøn i Nerßbierg it widne, det Kiersten Pers i Nerßbierg stod her i dag for dom oc liudeligen bekiende, att hun iche widste andet met Else Madsdatter i Nerßbierg ind alle ære oc got og det, som en erlig pige vel anstaar i alle maader. Oc stod for:ne Kiersten Pers met hendis hoßbond Per Christenßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [314

Peder Christenßøn i Nerßbierg itt widne, det Madß Grumßøn i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nerßbierg stod her i dag for dom oc gaff tilkinde, att hanß datter Else Madsdatter widste iche andet met Kiersten Pers i Nerßbierg ind all ære oc det, som en erlig dannequinde vel anstaar i alle maader. Oc stod Madß Grumßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [315

|46v| Lauritz Berttelßøn, fouget paa Øloe, paa sin hoßbondtz erlig oc welbiurdige fru Christends Krags wegne til Ølou itt widne, dett Søren Jenßøn i Libsterup, Anderß Perßøn ibm., Jacob Suenßøn i Nebell, Pouel Hanßøn, Pouell Brixßøn, Frands Sørenßøn ibm. widnitt for denem met opragtte fingre oc eed, att eptersom di aff tinge wor opkaldet til en wuillig siøn, da wor di nu i dag paa aastederne paa Hygom marck sønden byen. Der paauiste for:ne Lauerß Berttelßøn paa welbemeltte sin hoßbonds vegne denem paa nogle tøre spider, som vor 8 tilhobe, og tørffue, der vor graffuett, stod i reyßning. Da siønttis di, att der wor graffuit hen ved 8 leß tørffue, oc en part aff samme tørffue spider vor inden duol oc merck oc en partt uden, oc den østerst spid wor inden duol oc merck 8 schar, oc siønttis di, att den meste partt wor graffuitt, som di siønttis, dett haffde werit brugt met hiølee oc riffue, oc wor der nogle grøn thøre iblantt, som Søren Jeßøn oc Lambert Nielßøn berettet wor udj Hygom enge. Widnit met opragte fingre oc eed Michel Sørenßøn oc Hans Jacobßøn i Nebell, att di i dag 8 dage giorde Lambert Nielßøn, Hanß Nißøn, Søren Jeßøn, Niels Jul, Hanß Sørenßøn, Per Christenßøn i Hygom warßel til deriß døre oc bopeell for denne siøn oc widnisbiurd her i dag att tage beschreffuid. [316

Nock it andet widne, dett Niels Anderßøn i Rousthiue, Niels Hanßøn ibm, Niels Jepßøn i Mølbierg, Jacob Nielßøn i Gunderup, Sørenn Laueßøn i Gießing oc Anders Gregerßøn i Nebell widnitt for denem met opragtte fingre oc eed, att efftersom di til tinge wor loulig opneffnd oc tilkaldet att were siøn paa Libstrup marck paa di steder, som welbemeltte fru Christends Krag eller hendis fuldmichttig denem wille paauiße, da wor di nu i dag paa aastederne. Da først paauiste for:ne Lauerß Berttelßøn denem nogen tørffue paa for:ne Libstrup marck, inde iblantt som Libstrup mend haffde ladet graffue, baade paa nør siide, øster side oc synder side, som di for denem berettet. Da siønttis di, att der wor graffuett 200 læß tøre oc ind flere. Oc saa paauiste hand

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

denem bedre frem paa nogle tøre, som Libstrup mend berettet for denem, att borgerjett i Warde haffde ladet graffue, kunde vel were hen ved 400 laß thøre, som di siønttis, oc ind flere. Disligeste paauiste for:ne Lauritz Berttelßøn denem nogle tøre spider, som wor graffuit nu i aar paa samme hiede westen Fladhyff, oc tørffue wor afførdt, som Libsterupmend berettet for denem, att borgerschabit i Warde schulle haffue afførdt den fleste partt. Oc for det sidste paauiste for:ne Lauerß Berttelßøn denem [*overstreget* saa] mange gamle thøre stacke, som for leden aare wor graffuit, som vor saa mange, att dj iche kunde tæle denem, som di siønttis att kunde were heeden [*måske rettet til* hieden] til allerstørste schade, oc som di siønttis iche nu udj nogen mands liffue att kunde foruindiß. Oc wor alle for:ne tøre graffuit østen, sudost oc sønden fra Røffuer Kielder paa same for:ne heede. Widnit |47r| met opragte fingre oc eed Hanß Laußøn i Libsterup oc Christen Nielßøn, tiennendis paa Ølou, att di den 27. maij nest forleden wor i Warde oc der giorde borgemestere oc raad i Warde, nemlig Laß Jenßøn, Hans Nielßøn, Per Buck, Daniel Phillipßøn, Jacob Claußøn, Mads Gielderup effter it schrifftelige warßelß sedel loulig warßel huer til deris døre oc bopeell [*overstreget* saauel] for siønsmend [-smend *senere tilføjet*] att were paa Libsterupmarck paa aastederne i dag oc siønßmends affsigelse oc widne der effter her i dag til Schadsthereds ting att tage beschreffuitt. Samme dag leste di samme sedel for Warde raadhuß dør oc der giorde meeninge borgerschab oc induaaner, som bygger oc boer i Warde, loulig warßel for siøn att vere paa aastederne paa Libsterup marck i dag oc for siønßmends affsigelse oc widne der effter her i dag att tage beschreffuitt. Oc fandis schreffuen paa samme varßels sedell att were lest paa Warde byting for dom den 27. maij saauel som den 10. junij 1639. Gienpartt. [317

Item det tredie widne, dett hand stod her i dag for domb oc begierede it tingswidne effter it wnderschreffne klage, som i dag for dom bleff leest oc paaschreffuitt, liudendis, som effter følger: Er dette min klage i dag till Schadsthereds ting, som ieg haffuer ladet giffue borgemester oc raad saauel som meeninge borgerschab i Warde loulig warsel for til Warde byting oc for raadhußdør, att der nu i aar haffuer aff Warde borgerschab oc induaaner

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

graffuett oc ladet graffue en stor hob tøre paa Libsterup hiede i deriß beste feegang oc tøre grøbt til Libsterup, som met siøn er att beuiße, marcken oc eigendommen til allerstørste schade oc forderffuelße iche alleniste met den graffuen, som giortt er, menß allermest met di mange gamle, store stacke oc hobe tøre, som liger paa marcken oc ere graffuett forleden aare, som oc Warde borgerschab schal haffue ladet graffue, oc der effter leger den største partt, som iche i nogen mands [*overstreget* minde] liffue kand for windeß, huilchet ieg haffuer høyligen offuer Warde borgerschab att beklage, att di saa haffuer ladet min grund oc eigendom forderffue baade met grøbt oc met di mange tøre, som leger effter paa marcken, grunden oc eigendomen til stor schade oc forderffuelße. Oc er ieg gierne begierendis aff fougden eller huem, som retten i dag til Schadsthereds ting besider, att denne min klage maatte lesis oc paaschriffuis oc tingsvidne der effter beschreffuen. Datum Ølou den 11. junij anno 1639. Oc fandis wnderschreffuen Christendtze Krag, egen haandt. Widnitt met opragte fingre oc eed Hannß Laußøn i Libsterup oc Christen Nielßøn, thienendis paa Ølou, att di den 27. maij nest forleden wor i Warde oc der giorde borgemester oc raad i Warde, nemlig Laß Jenßøn, Hanß Nielßøn, Per Buck, Dainiel Phillippßøn, Jacob Claußøn, Madß Gielderup effter itt schrifftelige warßelssedel loulig warßel huer til deris døre oc bopeell for denne klage vidne her i dag att tage beschreffuitt. Samme dag leste di samme sedel for Warde raadhuß dør oc der giorde meeninge borgerschab oc induaaner, som byger oc buor i Warde, loulig warßel for denne klage widne her i dag att tage beschreffuitt. |47v| Oc fandis schreffuitt paa samme sedel att were lest paa Warde byting for dom den 27. maij saauel som den 10. junij 1639. Gienpartt. [318

Mortten Nielßøn i Alsleuff paa Karin Perß i Tobtniß hendis vegne it vidne, at hand stod her i dag for dom oc lod afflese oc paaschriffue it wnderforsiglede breff, liudendis, som effterfølger: Efftersom Simmen Perßøn, barnfød udj Fogelsiig, haffuer met Giertrud Perßdatter, barnfød udj Ome, sted oc fest den bolighed udj Ome, som Per Anderßøn i boede, oc det met hannß effterladendis hustru Karin s. Per Anderßøns oc alle hendis børnß vilge oc samtycke, da schal for:ne Simmen Perßøn betalle all denne efftersch:ne witterlig gield effter s. Peder Anderßøn, som

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

er først Tamis Olluffßøn udj Orre 17 slette daller effter handschriffts liudelße. Item Peder Hanßøn i Wong 6 sldlr. Nock Laue Anderßøn i Ribe 15 sldlr. Item Jacob Anderßøn i Ribe 4 sldlr., Claus Terchelßøn i Jedstedt 3 mk., Jens Schreder i Fogelsiig 1 tønde roug, Clauß Rebslaar i Ome 2 sldlr., Per Christenßøn i Enderupmølle 2 mk. Noch Berttel Sørenßøn i Giesthiede $4^1/_2$ sldlr. Disligeste schal for:ne Simmen Perßøn betalle, hueß diße aff s. Peder Anderßøns børn er tilgiortt att schal haffue effter deriß s. fader, nemlig Peder Perßøn 12 sldlr., Ingeborg, Mergrette oc Anne Pederßdatter, huer aff dem 7 sldlr. Her foruden schal for:ne Simmen Perßøn giffue Karin s. Per Anderßøns 60 sldlr., halffue partten, som er 30 sldlr., att wdlege til S. Michelßdag førstkommendis oc anden halffue partt til S. Michelßdag anno 1640. Dette forschreffne beplichtter for:ne Simmen Perßøn sig eller sine arffuinger vel att betalle denem eller deris arffuinger. Men huor saa scheer, der kraffuiß eller findis nogen ydermeere gield effter s. Per Anderßøn, ind forschreffuitt staar, da schal det iche komme for:ne Simmen Perßøn eller Giertrud Persdatter til nogen wdgifft, hender eller schade i nogen maader. Oc saa schall for:ne Simmen Perßøn oc Giertrud Perßdatter beholde huße oc bygening, sede oc wede, senge kleder, schab, querne oc andett boe oc boeschab, i hußet findis. Item schal for:ne Simmen Perßøn beholde en graa hest oc en rød øg, 1 koe oc 1 kalff, halffpartt aff gießene oc 2 grißer, ploug oc wogen, øxe, sigel, tho secke oc andett, som nu findis, inttet wndtagen i nogen maader. Diß till ydermeere widnißbiurd, att deris forliig saa er gaaett paa bege sider oc fuld oc fast holdiß schall, thrøcker wj woriß zigenetter her wnder. Eneuold Hanßøn i Wong, som er Karin s. Per Anderßøns wdtagen werge, Simmen Perßøn, Jens Perßøn oc Berttel Sørenßøn i Giesthede. Achtum Ome den 29. maij anno domminj 1639. Oc nu stod Simmen Perßøn, Jenß Perßøn oc Karin Perß alle til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. G. [319

|48r| Hederlig mand her Jørgen Jørgenßøn i Grimsterup it widne, hanß fuldmichtige Laurß Perßøn i Allerup, att hand loug-[lig] met 6 høring fordieltte diße effter:ne, som rester met deris tiendkorn effter restandtzis liudelße, nemlig anno 1637 Peder Nielßøn i Rousthyue for 6 schipr roug, Nielß Brock ibm. for 2 schipr oc 1 fieringkar rug, Nielß Stauffskier 5 schipr rug, Nielß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Knudßøn ibm. 5 schipr roug, item for aar 1638 Jeß Zillußøn ibm. 6 schipr rug, Per Nielßøn 6 schipr rug, Nielß Brock 2 schipr roug, Nielß Staußkier 1 thønde roug, som hand for høring gaff denem til sag. Widnit met opragtte fingre oc eed Nielß Hanßøn i Roesthiue oc Oluff Tamßøn i Grimsterup, att dj, nest forleden søndag wor maanit, giorde diße forschreffne warßel i deris sogen kircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [320

Nock itt andet widne, att hand loulig met sex høring fordieltte diße effter:ne, som rester met deriß tiendkorn effter restandtzis liudelße for anno 1638, nemlig Anderß Faninger i Roust for $2^1/_2$ mk., Christen Nielßøn ibm. 1 thønde roug, Christen Hanßøn ibm. for 5 schipr rug, Oluff Mickelßøn ibm. 1 rix daller, Per Lauerßøn i Orre 6 schipr roug, Nielß Thømerby ibm. for 2 aar 5 schipr rug, Olluff Beck ibm. for anno 1638 oc 1639 8 schipr rug, Willands Michelßøn i Gunderup aff 2 aar 2 schipr roug, Clauß Olluffßøn i Orre 18 sch., noch 1 schip rug, Pouel Madßøn ibm. 2 schipr biug, Per Christenßøn ibm. 2 schipr biug, som hannd for høring gaff denem til sag. Widnit met oprachte fingre oc eed Nielß Hanßøn i Rousthiue oc Oluff Tamßøn i Grimsterup aff Grimsterup sogen, Niels Nielßøn oc Jacob Nielßøn i Gunderup aff Orre sogen, att di, nest forleden søndag wor maanitt, giorde diße forschreffne warßel i deris sogne kircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [321

Nielß Sørenßøn i Starup it widne, det Peder Nielßøn i Starup, Christen Jennßøn, Olluff Perßøn oc Anders Nielßøn ibm. widnitt for denem met opragtte fingre oc eed, att di i gaar wor siøn offuer noget eng, som Nielß Sørenßøn denem paauiste, som leger ved Schouende siig. Da wor der giort schade i samme eng for $^1/_2$ leß hiø, oc wor der udj 10 holtrod oc ind flere. Noch en støche enng wed Nør Aa, vor Christen Michelßøns. Der wor giort schade for $^1/_2$ leß hiø. Noch itt støche ved Sønder Aa oc en støche ved Nør Aa oc itt støche i Schauffue. Der vor giort schade i samme 3 støcker enge for $^1/_2$ leß hiø, som di siønttis. Widnitt met oprachte fingre oc eed Knud Christenßøn oc Jep Christenßøn i Starup, att di i dag 8 dage giorde Laß Marquordtzøn oc Per Christenßøn i Touttrup, Giriel Hanßøn, Per Jenßøn oc Ebe Frandtzøn i Schouende warßel til deris huß for denne vidne her i dag att tage beschreffued. [322

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|48v| Tamis Olluffßøn i Orre it widne, att hand stod her i dag for dom oc lod affleße oc paaschriffue it schrifftelige sedel, liudendis: Lader Tamis Olluffßøn i Orre tilkiende giffue, att efftersom ieg udj 2 tingdage tilforne oc nu i dag den tredie til Schadsthereds ting opsiger den wergemaall, ieg til denne dag paa min s. broders Jep Oluffßøns børnß wed naffn Peder Jepßøn, Lauritz Jepßøn oc Karin Jepsdatter met hendiß lauerge, fød i Tranbierg, att di nu ere fuldwoxen oc wederhefftig deris egen werge effter louen offuer deris 18. aar selff deris guod att forstaa, da effterdj ieg inttet til mig haffuer anammit aff deris ferne arffue, hueß di ere tilfalden effter deris s. fader, entten aff hoffuedsummen ey heller rentten, iche dett ringeste aff deriß goed haffuer hafft wnder mine hender, iche heller nogen schal mig dett paasige i nogen maader, oc Nielß Laueßøn, som er børnenß stibfader selff deriß guod haffuer anamett oc indnu haffuer dett hoß sig, hoffued summen saauel som ocsaa rentten, effter tings widnis widre formelding, huor for ieg opsiger her i dag for:ne Peder Jepßøn, Lauerß Jepßøn oc Karin Jepßdatter hendis louguerge den wergemaall, saauitt som ieg til denne dag haffuer hafft for denem, thj ieg ville iche effter denne dag staa for deris wergemaall, ey heller der til suare i nogen maader. Begierendis gierne aff fougden, eller huo i hanß sted findis, att denne min forseett maa for dom lesis oc paaschriffuis oc wnde mig tings widne der effter beschreffuitt. Ex Orre den 11. junij anno 1639. Tamiß Oluffßøn, manu propria. Som den for dom afflest oc paaschreffuitt udj sig selff indholdte. Saa møtte Lauritz Jepßøn Trane oc fremlagde sitt schrifftelige suar, liudendis, som effter følger: Efftersom min farbroder Tamiß Oluffßøn i Orre haffuer ladet mig saauel som nogle mine andre sødskende giffuett warßel for opsigelße widne, woriß wergemaall anlangende, da effterdj for:ne Tameß Olluffßøn hid indtill haffuer werit woriß rette werge, formeener ieg, hand selff indnu schal haffue en partt woris oldarffue hoß sig oc dett, hueß wj effter woriß s. oldefader Oluff Tamßøn i Orre udj huße oc gaard kunde tilkomme, til sin egen nytte oc fordeell att haffue brugtt udj woris wmyndige aare udj langsommelig thid, formeener ieg, for:ne Tamiß Oluffßøn bør att fra |49r| sig leuere woriß arffuepartt, saauitt hand haffuer hoß sig, oc wj met rette kunde tilkomme effter woriß s. oldefedre Oluff

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Tamßøn oc Kiersten Olluffs saa loulig, som det sig bør. Epterdj hand nu iche lenger will were woris verge, saa er wj offuerbødig det gierne att wille aname, naar wj dett aff for:ne woriß farbroder Tamiß Oluffßøn schadesløß maa leueriß, oc saa giffue hanem nøyachttig foruaring der paa, som det sig bør, met saa scheel hand vil handle christelig oc rettferdig met oß, som hand bør att giøre, oc formeener, hannd der forinden iche bør nogen opsigelße widne beschreffuen. Oc er gierne begierendis, dette mit enfoldig suar maa for thing oc dom lesis oc paaschriffuis oc indføriß, i hueß her om for retten bliffuer affsagtt. Datum Schadst hereds ting den 11. junij anno 1639. Lauerß Jepßøn Trane, egen haand. Som samme hanß suar for retten affleest oc paaschreffuitt udj sig selff ord fra ord indholdte. Der nest møtte Nielß Lauerßøn i Thranberg oc her tilsuarede, att effterdj for:ne Tameß Olluffßøn haffde ladet hanem giffue warßel, om hannd haffde noget att suare til den opsigelse, som for er rørdt, da wor der til hannß suar oc tilbud, att naar som Tamiß Olluffßøn eller børnenß louguerge iche lenger wil lade deris god staa hoß hanem, saa wor hand offuerbødig det fra sig att leuere uden all trette eller tiltalle i nogen maader. Widnit met opragte fingre oc eed Jørgen Claußøn oc Ib Nielßøn i Orre, att dj den 7. maij nest forledenn wor udj Tranbierg oc der mundelig warßel gaff Peder Jepßøn, fød i Tranbierg, for denne opsigelse widne her i dag att tage beschreffuid. Item widnit met opragte fingre oc eed Jørgen Claußøn oc Anders Hanßøn i Orre, att di i dag 8 dage wor i Tranbierg oc der giorde Laurids Jepßøn oc Karin Jepßdatter oc hendis louuerge warßel til deris stibfaders huß for denne opsigelße widne her i dag att tage beschreffuitt. Samme dag giorde di Nielß Laueßøn i Thranbierg varßel til hanß huß for denne opsigelse widne her i dag att tage beschreffuitt, om hand ville haffue noget her til att suare. Gienpartt. [323

Peder Christenßøn i Solbierg itt widne, dett Niels Jenßøn i Soelbierg stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att for:ne Per Christenßøn schal selff haffue di 8 fag salßhuß oc gaards rom fra samme huß oc wester paa 8 schar oc kalgaard iordt sønden til hans egen, sønder oc nør $5^1/_2$ schar, øster oc wester 7 schar, som for:ne Per Christenßøn oc hanß hustru schal haffue deris liffs thid. Oc naar di ved døden affgaar, schal samme huß met gaards

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

rom oc kalgaard iord igien tilhøre Niels Jenßøn wbehindrit i alle maader. Oc der som den ene ved døden affgaar, førend den anden aff for:ne Per Christenßøn eller hans hustru, da schal den, som igien leffuer, beholde all dette forschreffne sin liffs thid. Menß der som den, som aff denem lengst leffuer, bliffuer tilsinds att fløtte aff gaarden, da schal dette forschreffne huß [*overstreget* oc andet] tilhøre for:ne Nielß Jenßøn. Oc stod for:ne Nielß Jenßøn till wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. G. [324

Hanß Hanßøn Eißbierg paa sin moders Anne Hanßkoens wegne epter sex wgerß opsettelse endelig dom offuer Søren Jenßøn i Libstrup for 50 sldlr. effter breffs liudelße. Ingen suar. [325

Peder Nielßøn oc Christen Jenßøn i Starup it widne, [*tilføjet over linien* det Søren Marqorßøn i Starup oc Per Jenßøn ibm. vidnitt etc.], att di den 28. maij sidst forleden wor met hereds fougdens fuldmichttig Christen Sørenßøn i Pugelund att |49v| giøre for:ne Peder Nielßøn oc Christen Jenßøn wdsettning for deris gield fra Giriel Hanßøn i Schouende effter dombs liudelße. Da wdsatte di den westerst rougager, som leger paa Schouende marck. Noch en bygager oc en sou oc en griiß. Dett satte di tilhobe for 10 sldlr. Item 22 fag salßhuß oc 4 fag aff den wester ende aff hans lade satte di for $18^1/_2$ sldlr. Oc schulle dett staa hanem til løßen til 14 dage effter midtsommer førstkommendis, oc der som hand da wil giffue denem rede penge, wille dj giffue hanem den thredie partt effter. Widnit met oprachte fingre oc eed Jep Christenßøn oc Hanß Pederßøn i Starup, att di i dag 8 dage giorde Giriel Hanßøn i Schouend mundelig warßel til hanß huß for denne worderings widne her i dag att tage beschreffuitt. [326

Lauritz Pederßøn i Allerup it winde, det Mortten Nielßøn i Alsleuff, Jennß Hanßøn i Maade, Per Christenßøn i Strandby, Jep Sørenßøn i Soelbierg, Christen Jeßøn i Kierßing oc Jacob Suenßøn i Nebel widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att efftersom di aff bemeltte Lauerß Perßøn wor til tinge loulig opkaldet til en wuillig siøn, huor hand denem wille paauiße, saa wor di nu i dag i Allerup paa aastederne, oc da paauiste for:ne Lauerß Perßøn dem en ny huß, som hand berettet, Søren Hanßøn i Allerup haffde ladett opsette, som wor bygt [*overstreget* tett] op

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

til for:ne Lauerß Perßøns quist ende, saa att samme huß borttog paa det neste den gandsche liußen fra sex vinduer paa for:ne Lauerß Perßøns stue, saauel som den gandsche liußen paa hannß lofft offuer samme stue wor ocsaa forkrenckett, oc der som samme huß schulle bliffue standendis, da siønttis dj, att mur oc tre paa for:ne Lauerß Pederßøns gauel bleff for derffuitt, iche heller for samme ny huß kunde komme til att forferdige der wed, hueß fornøden giøriß. Nock wiiste for:ne Lauerß Pederßøn denem paa en kielde, som stod westen ved samme ny huß i Lauerß Perßøns gaard. Da wor samme forschreffne ny huß satt op til for:ne Lauerß Perßøns kielde, att der wor ringer ind en quarteer imellom for:ne kielde oc for:ne huß, oc der som samme huß schulle bliffue standendis, da wor wandett for derffuitt i samme kielde aff schaarn oc tagdrober, som kunde [*tilføjet over linien* løbe oc] falde aff samme huß. Oc siønttis di, att der som samme kielde bliffuer brøstfeldig, da stod den iche lettelig til att forferdige for samme huß, huor fore dj siønttis, att samme forschreffne ny huß stod for:ne Lauerß Perßøns huß oc kielde, epter som for er rørdt, til trengsel oc schade. Ydermeere wonde for:ne sex mend met oprachtte fingre oc eed, att di nu i dag, førend for:ne Lauerß Perßøn begierede nogen siøn aff dem eller paauiste denem nogett, epter for:ne Lauerß Perßøns begiering gick om til for:ne Søren Hanßøn i hans huß oc aff hanem paa for:ne Lauerß Perßøns wegne wor wenlig begierendis, att hand uden kiff oc threttе wille aff bryde det ny huß, som staar hanem til trengsell, thj hand sagde sig ingen lyst att haffue til kiff oc trette, menß wille gierne were udj fred oc rolighed, huor til Søren Hanßøn suarede, att hand wille ingenlunde [*overstreget* wille] bryde dett aff, inden hand [*overstreget* fick] hørde [*tilføjet over linien* oc fich] dom for sig. Widnitt |50r| met opragte fingre oc eed Jep Hanßøn oc Jenß Jepßøn i Tiereborg, att di i dag 14 dage wor i Allerup oc der giorde for:ne Søren Hanßøn mundelig warßel til hans huß for siunßmend [*vistnok rettet fra* denne] i dag att vere paa aastederne oc samme deris siøn oc widne her i dag att affhiemle oc wed tings vidne att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [327

Lauritz Perßøn it andet widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff last oc klage paa Søren Hanßøn i Allerup, att hand

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

muttuilligen met it ny bygtt huß, hand haffuer ladet opsætte, haffuer bygt hanem til trengsel oc schade udj trende maader. For det første haffuer hand bygt den saa ner [*overstreget* som] op til hanß quist ende, att den paa dett neste tager liußenit fra 6 aff hans stue winduer saauel som den gandske liußen fra hans lofft paa samme stue. For dett andet bygt den saa tett op til hans gauel ende, att mur oc træ der aff kand bliffue forderffuitt, iche heller for samme huß kand komme til att forferdige wed sin gauel, hueß som fornøden giøriß. Oc for dett thredie bygt den saa ner til hans kielde, att all den oc whumbsk, som rinder aff tagett, kand falde oc rinde udj kielden, saa wandet der udoffuer forderffueß, iche heller kand komme til att forferdige samme kielde, naar den bliffuer brøstfeldig, for samme ny huß. Windet met opragte fingre oc eed Jep Hanßøn oc Jenß Jepßøn i Tiereborg, att di [i] dag 14 dage vor i Allerup oc der giorde for:ne Søren Hanßøn mundelig warßel for denne klage widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til vedermaalß ting. G. [328

Lauritz Perßøn det thredie widne, att hand stod her i dag for domb oc gaff last oc klage paa sin gaardmand Søren Hanßøn i Allerup, att hand iche vil lucke sin anpartt aff deriß [*rettet fra* woriß] felliß gaards lycke, som rett oc billigt kunde were, epter som hand haffuer udj ager oc eng oc udj marcken att bruge oc seduonligt er aff andre grander i byen, menß hand [*rettet fra* ieg] nu udj 2 aars thid haffuer werit storligen for aarsaget, saa frembt hand [*rettet fra* ieg] iche wille lide schade paa sit [*rettet fra* mit] korn, [*overstreget* til min] foruden sin [*rettet fra* min] egen anpart hans anpart side lycke om deris fellis ager tobt, 50 schar lang oc meere, att lade opluche oc wed machtt holde. Warßell som for nest offuerschreffne widne. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [329

Lauritz Perßøn det fierde widne, att hand stod her i dag for domb oc wenligen begierede aff sin noboe Søren Hanßøn i Allerup, att hand uden widre paamindelße, kiff oc trette wille affbryde oc forfløtte det huß, som hand haffde bygt for:ne Lauerß Perßøn til trengsel oc schade effter klage oc siønßvidnerß widre formelding, saauel som luche sin anpartt side lycke, som rett oc billigt er, oc som seduonligt er aff andre grander i byen, oc efftersom

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hand haffuer att bruge udj ager oc eng, paa dett kiff oc trette maa aff schaffis oc nedlegeß, oc der imod god wenschab udj noboelaug maatte styrckis oc handtheffuis, som det sig bør. Warßel utt supra. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [330

Lauritz Perßøn i Allerup det fembte widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att effter som hanß noboe Søren Hanßøn epter deris contrachtts breff schal haffue den østerst rom aff hanß iord kielder vnder |50v| hanß quist, som for:ne Søren Hanßøn inden forgangen S. Michelßdag schulle haffue ladet giøre en gang ned till aff hanß egen stue, som samme contrachtts breff wdtrøckelig metfører, huilcket iche indnu scheed er, menß her til dags haffuer hafftt gang til samme kielder romb ind paa hans quist oc igienom hanß kielderhalß, saa forbød for:ne Lauerß Pederßøn nu her i dag for dom for:ne Søren Hanßøn eller nogen paa hans wegne effter denne dag att haffue nogen gang eller brug til samme kielder rom ind paa hans quist oc igienom hans kielderhalß i nogen maader wnder alle di loumaall, som vedbør. Widnit met oprachtte fingre oc eed Jep Hanßøn oc Jenß Jepßøn i Tiereborg, att di i dag 14 dage vor i Allerup oc der giorde for:ne Søren Hanßøn mundelig warßel til hannß huß for denne forbuds widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [331

Lauritz Perßøn i Allerup haffde wed Jep Hanßøn i Tiereborg oc Jens Jepßøn ibm. mu[n]delig hidsteffnit Søren Hanßøn i Allerup paa den anden side, for hand nu nyligen schal muttuillige haffue ladet opreyße itt huß norden op til for:ne Lauerß Perßøns quist oc østen til hanß kielde hanem til trengsel oc schade, som met klage oc siønß widne nocksom er att beuiße, huorudj hand formeener [*overstreget* att] for:ne Søren Hanßøn wrett att haffue giort, oc att hand bør samme huß, saa uitt Lauerß Perßøn til trengsel staar effter siønß widneß oc clages indhold, strax igien att affbryde samme hanß quist oc kielde uden schade i alle maader eller der for lide deelle oc tiltalle oc der foruden stande til rette, som ved bør. Oc effterdj deris contrachtts breff formelder, att naar deris gaarde bliffuer afflugt, att di da schulle huer haffue sin throu att wande deris cretter aff, oc for:ne Søren Hanßøn paa det sted, hanß trou burde att staa, samme ny huß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

paa steden haffuer opsatt, saa hand met sin kretter iche kannd [*vist rettet fra* kunde] komme til kielden att wande dett, met mindre det schal igienom paa Lauerß Perßøns gaards rom oc til hanß wandtrou, da satte for:ne Lauerß Perßøn udj rette, om for:ne Søren Hanßøn iche er forplicht samme deris contracht att holde oc effterkomme oc met samme brug oc wanding, som den om formelder, att lade sig nøye oc bruge sin wanding paa sin egen grund oc iche paa steden att holde nogen huß eller bygening, som kand were hans quist oc kielde til trengsel oc schade i nogen maader, oc wor her paa dom begierendis oc fremlagde bemeltte contrachtts breff aff Schadsthereds ting den 27. februarij 1638 wdgiffuett, formellendis iblantt andett, att den kielde, som nu staar, schal di bruge tilfelliß, oc den sulle, som da stod, schulle settis wed den nør side ved kielden, oc naar deris gaards rom bliffuer affluchtt, schal di huer haffue sin throu att wande aff oc den gamle throu, som da stod, att høre Lauritz Perßøn till, som det breff afflest oc paaschreffuitt widre formelder. Saa møtte for:ne Søren Hanßøn oc begierede opsettelße i samme sag, att hand kunde føre sin suar her imod. Oc da for nogen leillighed bleff samme sag opsatt til i dag maanitt. Gienpartt. [332

|51r| Lauritz Perßøn i Allerup paa den ene haffde wed Jep Hanßøn oc Jens Jepßøn i Tiereborg mundelig hidsteffnit Søren Hanßøn i Allerup paa den anden side, for hand fortrøcker sig oc iche wil luche sin anpartt side luche om deris [*rettet fra* woris] fellis ager thofft, som rett oc billigt er, oc som andre grander i byen, oc som hand haffuer att bruge udj ager oc eng, menß udj 2 aarß tid haffuer weret storlige[n] for aarsaget for:ne Søren Hanßøns anpartt, 50 schar lang oc meere, til sin egen anpartt att lade opluche oc wed machtt holde effter klage oc tingswidniß indhold, formeenendis for:ne Søren Hanßøn der udj wrett att giøre, oc att hand bør sin anpartt aff for:ne side lycke, som er di 2 partter, effter som hand haffuer udj ager oc eng, att opluche oc wed macht holde saauel som for:ne Lauerß Perßøn den tredie partt, eptersom aff andre deris grander oc bymend seduaanligt er, oc wor her paa dom begierendis. Saa møtte for:ne Søren Hanßøn oc begierede opsettelse i sagen, att hand kunde føre sin suar her imod. Oc da for nogen leilighed bleff samme sag opsatt til i dag maanitt. Gienpartt. [333

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Lauritz Perßøn i Allerup paa den ene haffde wed Jep Hanßøn oc Jenß Jepßøn i Tiereborg hid steffnitt Søren Hanßøn i Allerup paa den anden side, for att efftersom for:ne Søren Hanßøn schal haffue loffuet oc godßagt for hanem til welb. s. her Albrett Schiell for 600 rix dlr., oc for:ne Lauerß Perßøn der for schal haffue giort hanem forsichring ved pantt udj di 2 partter aff hans rørendis god oc godtz saauel som udj di 2 partter aff hanß gaardß eigendom epter pantte breffs liudelße, saa haffuer for:ne Søren Hanßøn, førend dagen paa samme pantt wor forfalden, aff for:ne Lauerß Perßøn bekommett adshillige cretter, gods oc waare for 240 sldlr. saauel som itt hand schrefft paa 62 sldlr. for nogett rougsede, hanem vor wdlagt i sin betalling, huilcke for:ne 240 dlr. hand formener paa samme pantte breff schal findis affschreffuen, oc der foruden paa adschillige thider aff for:ne Lauerß Perßøn haffuer bekommett effter:ne waare oc rørendis godß, som for:ne Søren Hanßøn iche schal kunde benechtte, som er en stor paneil seng met wdschaarn stabeler for 6 dlr, en stor bing for 4 dlr. Item fire tønder rougsede anno 1636 for 30 dlr. Item samme aar giøde til 3 tønder biug for 6 dlr. En bagploug for 2 dlr. Nock en lang iern til hans ploug for 3 mk. Item en ny hare for 2 mk. 1 fyrspare for 10 sch., 2 ege sparer for 2 mk., 1 12 alne ege mur rømme for 2 mk. 1 stor ølkar for 3 daller [*tilføjet i margenen* 1 egekiste 2 dlr.], 3 ny thyreblocke for 15 sch. Item schreffuitt for hanem paa sin egen, sin moders oc s. Peder Tygeßøns børns wegne effter richtig registers liudelße for 5 dlr. 12 sch., der paa opborn 1 rixdlr. Som alt forschreffne uden bemeltte handschrifft beløber sig udj en summa 299 [*rettet fra* 297] slette daller 1 mk. 5 sch. Der foruden haffuer bemeltte Søren Hanßøn bekommitt di 2 partter, som er 10 schar, aff hans [*rettet fra* min] gaards eigendom saauel som di 2 partter aff hanß huße oc bygening. Oc bemeltte rørendis gods beretter Lauerß Perßøn, att hand for:ne Søren Hanßøn haffuer leueritt i den achtt oc meening, att effterdi hand den største partt der aff schal haffue bekommett, førend dagen wor forfalden, att for:ne Søren Hanßøn effter ko. ma. forordning oc loulig domb burde att haffue taget fyldest aff sin pantt, |51v| paa det noget aff samme 10 schar godß til hanem [*rettet fra* mig] kunde haffue bleffuen til offuerß oc beholden, menß for:ne Søren Hanßøn deß wanseett haffuer be-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

kommet same 10 schar gods i feste sampt bekommitt di 2 partter aff hanß huße oc bygening, som hand siden udj for aaritt 1636 haffuer hafft udj brug, oc hand dett siden alsammen uden dom haffuer sig til egnett oc beholdet, huor for bemeltte Lauritz Pederßøn formeener sig der udjnden wrett att schee, effterdi hand same 10 schar eigendom haffuer i feste, som hand formeener er saa god oc met huße oc bygening schal bliffue høyre taxeritt, ind for:ne 600 dlr. kand opløbe, oc hand der foruden for:ne gods oc waare saauel som bemeltte handschrifft oc schriffuer penge uden all dom hoß sig beholder, som er tilhobe $3^1/_2$ hunder oc 9 [*rettet fra* 7] daller 1 mk. 5 sch. Satte der for i rette, om for:ne Søren Hanßøn iche bør met samme 10 schar gods oc eigendom sampt di 2 partter huße oc bygening for samme 600 daller att lade sig nøye oc were betald oc for:ne rørendis godß eller diß verd, som for er rørdt, sampt handschrifft oc schriffuer penge til for:ne Lauerß Perßøn inden 15 dage schadesløß att leuere oc betalle, eller der for att haffue vdsettning aff hanß godß oc løßøre epter ko. ma. forordning, hueß for:ne 10 schar godß oc huße iche bliffuer ringer taxerit, ind hans gield effter panttebreffs liudelße kand erlange opløbe. Oc der hoß fremeschett for:ne Lauerß Perßøn hueß breffue oc adkomb, huor met [*rettet fra* som] for:ne Søren Hanßøn til bemeltte rørendis godß kand haffue sig att tilholde, som hand formeentte, effterdj gielden er betalld, att bemeltte Søren Hanßøn burde hanem schadesløß att tilstille eller der for lide deelle oc tiltalle, oc wor her paa dom begierendis. Saa møtte for:ne Søren Hanßøn oc begierede opsettelse i samme sag, att hand kunde føre hanß suar her i mod. Oc da for nogen leilighed bleff samme sag opsatt til i dag maanitt. Gienpartt. [334

Thißdagen den 18. junij 1639.

8 mend. Mortten Nielßøn i Alsleuff, Per Christenßøn i Strandby, Søren Jenßøn i Libstrup, Jennß Nielßøn i Rouest, Nielß Hanßøn i Rousthiue, Jens Christenßøn i Øloumølle, Nielß Christenßøn i Hyff Ølou, Jenns Perßøn i Nerßbierg prestegaard.

6 høring. Jennß Hanßøn i Størßbøl, Søren Nielßøn i Øeß, Nielß Friiß i Faaborg, Inguord Hanßøn i Saderup, Knud Michelßøn i Gunderup, Nielß Jenßøn i Suolbierg.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Mortten Sørenßøn i Jerna it widne, dett Knud Michelßøn i Gunderup stod her i dag for domb oc liudeligen kiendis att were schyldig for:ne Mortten Sørenßøn 5 sldlr., huilcke for:ne 5 dlr. for:ne Knud Michelßøn til forplichttet sig eller sine arffuinger redelig oc vel att betalle for:ne Mortten Sørenßøn eller hans arffuinger til thrende tider oc terminer, som er først 1 sldlr. att betalle til S. Michels dag førstkommendis oc 2 sldlr. att betalle til Wor Fru dag ribermarckind anno 1640 oc 2 sldlr. att betalle till Wor Fru dag ribermarckend 1641 |52r| schadeßløß i alle maader. Oc der met er all deriß regenschab klartt til denne dag. Oc stod for:ne Knud Mickelßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [335

Anne Sørenß i Tulßmarck it widne, dett Hanß Lauerßøn i Tulßmarck stod her i dag for domb oc kiendis oc tilstod for sig oc sine arffuinger, att hand aarligen schal giffue for:ne Anne Sørenß dette effterschreffne til hendis afftegtt oc wnderholding hendis liffs thid, som epter følger. Først grøn iord til 6 schipr biug udj huer indtegtt, som hun selff først maa udtage, huor hun vill, oc siden altid beholde det samme aarligen. Nock [schall] hun haffue til hendis werelße 5 fag huß i den nør ende i den øster huß, oc sette hender en iord huß der wed til hendis kiør oc faar oc holde det vel ved machtt, som det sig bør. Disligeste schal hun haffue thrediepartt aff hanß kaalgaard ved wester side, oc holde det wel wed machtt met lyche oc andet, som det sig bør. Oc fra den nør ende ved samme huß oc saauitt som 4 fag oc wester paa 8 schar schal hun haffue til hendis gaards rom. Item schal hand aarligen auffle hender 30 leß thøre oc til huer laß 6 sneße oc auffle hinder dem hiem i laug thide. Nock schal hand aarligen giffue hender en laß hiø, hun nøyeß met, eller 1 rix daller i steden oc penge til 1 schipe saltt oc age hender all hendis agen til huß oc fra udj rette tide oc til kircke oc fra, saa thitt som hun lyster, oc plouge hende alle hendis plougen oc haren udj laug thide, dog alle di andre huße for:ne 5 fag huß wndtagen schal tilhøre for:ne Hans Lauridtzøn, som hand hender haffuer affkiøbt oc betald. Altt dette forschreffne loffuit oc tilforplichttet for:ne Hanß Lauridtzøn for sig oc sin hustru oc bege deris arffuinger oc effterkommere att holde oc effterkomme for:ne Anne Sørenß aldeellis fast oc schadesløß i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

alle maader. Oc stod for:ne Hans Lauerßøn til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt, oc den udj alle maader, som for:uitt staar, samthøgtte. [336

Nielß Jennßøn i Soelbierg it widne, dett Hannß Jenßøn i Suolbierg stod her i dag for dom oc kiendis oc tilstod for sig oc sine arffuinger att haffue soldt Nielß Jenßøn i Suolbierg oc hans arffuinger hanß huß, som hand her til dags haffuer iboed, met hueß fieller, som findis i samme hus, oc tackede hanem gott for god betalling i alle maader wndtagen di 2 fag aff den vester ende aff samme huß, som hand schal haffue hans liffs tid oc siden tilhøre Niels Jennßøn effter hans dødt wbehindrit i alle maader. [337

Hannß Jenßøn i Suolbierg it widne, dett Nielß Jenßøn ibm. stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hand oc for:ne Hans Jenßøn er ßaa forliigtt, att om S. Hanß dag anno 1640 da schal Nielß Jenßøn til sig tage oc anamme oc affle for:ne Hanß Jenßøns afftegtt, som Olluff Madßøn hanem loffuit haffuer, oc giøre sig det saa nøcttig, som hand best kand, oc siden schal for:ne Niels Jenßøn aarligen giffue Hans Jenßøn for samme afftegtt 2 thønder roug, 1 tønde biug oc 1 tønde haure, oc hans koe att staa i boeß met Nielß Jenßøns egne kiør, oc fire faar i stj met hans egen faar. Oc naar Hanns Jenßøn ved døden affgaar, schal Oluff |52v| Madtzøn haffue sin ager oc eng igien. Oc naar Nielß Jenßøn tager ved samme rein korn att wdgiffue, gaff Hanß Jenßøn hanem quitt for plouggen oc mog agen oc all anden arbeid. Oc stod Oluff Madßøn for dom oc loffuitt att opholde Hanß Jenßøn ild oc liuß hanß liffs thid effter førige afftegtts breffs indhold for sig oc sine arffuinger oc effterkommere. Oc stod di alle 3 til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. [338

For tings dom stod Marin Perß i Rouest oc tog offring aff Niels Toneßøn i Rouest til i dag 14 dage. Widnit met opragte fingre oc eed Jenß Nielßøn oc Peder Toneßøn i Roust, att di i dag 5 wger giorde for:ne Marine Peders oc hendis lauguerge mundelig warßel paa Roustgade for dielle paa for:ne Nielß Toneßøns wegne. [339

Oluff Madtzøn oc Nielß Jenßøn i Suolbierg it widne, att di stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att die haffuer mag-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

schifft noget ager iord met huer andre i deris tobt saaledis, att Oluff Madtzøn schal haffue di 2 ager, som leger østen i thofften til den steen, som er satt imellom denem, oc Nielß Jenßøn der imod schal haffue kalgaard iord oc hußsted oc saa di 2 ager sønden til samme steen. G. [340

Hans Madßøn Ageruig oc Tamiß Olluffßøn i Orre it widne, att di stod her i dag for dom oc tog huer en mand denem att forene om altt, hueß di omtuister. Hans Madtzøn thog Nielß Lauerßøn i Tranbierg, Tamis Olluffßøn tog Nielß Hanßøn i Rousthiue att møde til Tamis Olluffßøns paa søndag førstkommendis 8 dage udj hereds fougdens neruerelße, oc der som dj iche der om kand foreniß, da huer att haffue oc tage sin sag, lige som di haffuer i dag. Oc stod di bege til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. G. [341

Den gield sag imellom Christen Kierßings fuldmichttig oc Niels Smed i Tiereborg bleff fremdeellis opsatt i 3 wgger. Ingen suar. [342

Hanß Lauerßøn i Tulßmarck it widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede it tingswidne effter it obne forsiglede oc wnderschreffne breff, liudendis: Kiendis ieg mig, Anne Sørenß i Tulßmarck, att ieg haffuer sold oc affhendet fra mig oc mine arffuinger til min suoger Hanß Lauerßøn i Treden oc hans arffuinger den wering i Tulßmarck met huße oc bygening oc møg, saa ieg tacker hanem gott for god betalling i alle maader. Til widnisbiurd haffuer ieg wenlig ombedett Mortten Nielßøn oc Olluff Nielßøn i Alsleuff met mig att besigle oc wnderschriffue, att saa er gangen i sandhed, som for:uitt staar. Achttum Alsleuff den 3. februarij anno 1639. Oluff Nielßøn, egen haand. Oc nu stod for:ne Mortten Nielßøn oc Anne Sørenß bege til wedermaalß ting oc samtycktte denne widne. [343

For tingsdom stod Mortten Nielßøn i Alsleuff oc paa Anne s. Hans Christenßøns i Kraffuens hendis wegne første gang opsagde baade arffue oc gield effter s. Hans Christenßøn aff Kraffuens, thj di ville huerchen arffue eller gielde epter hanem i |53r| nogen maader eller befatte sig met hans effterlatte guod oc guods i nogen maader. [344

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thißdagen den 25. junij 1639.

8 mend. Søren Jenßøn i Libsterup, Christen Jeßøn i Kierßing, Gregerß Clemendßøn i Arnderup, Søren Jeßøn i Hygom, Nielß Hanßøn i Sønderriiß, Michel Tamßøn i Opsneum, Per Sørenßøn i Guldager, Oluff Sørenßøn i Wrenderup.

6 høring. Christen Christenßøn i Boubierg, Søren Nielßøn i Tiereborg, Tamis Olluffßøn i Orre, Søren Hanßøn i Allerup, Thøste Sørenßøn i Hiørkier, Frands Ibßøn i Opsneum.

Lauridtz Perßøn i Allerup paa Karin Høstis wegne i Tiereborg it widne, dett Søren Nielßøn Hygom i Tiereborg stod her i dag for dom, kiendis oc tilstod for sig oc sine arffuinger hanem aff rett witterlig gield schyldig att vere denne breffuißer Karin Persdatter Høst i Tiereborg 40 slette dlr., huer daller til 32 sch. lybsk, huilcke for:ne 40 sldlr. for:ne Søren Nielßøn tilforplichttet sig eller sine arffuinger redelig oc vel att fornøye oc betalle for:ne Karin Persdatter eller hendis arffuinger til 10 tider oc terminer, som er 5 sldlr. aarligen att betalle, indtil for:ne 40 dlr. til hender bliffuer clareritt oc affbetald schadesløß i alle maader. Oc til deß ydermeere forsichring panttsatte for:ne Sørenn Nielßøn til for:ne Karin Persdatter alle sin huße oc bygening sampt alle sin rørendis godß oc buohaffue met korn oc korn sede, inttet wndtagen i nogen maader, for bemeltte 40 daller att nyde oc beholde for it fuldkommen pantt, indtil hun for:ne summa bliffuer schadesløß betald oc fuldgiort, som det sig bør, i alle maader. Oc imedler tid nogen aff samme penge staar hoß for:ne Søren Nielßøn, da schal for:ne Karin Persdatter haffue frj huß lyd oc huß hiemell til for:ne Søren Nielßøns met nødtørfftig ilding brand oc dett kalgaard iord, som hun her til dags hoß hanem hafft haffuer, wforhindrit i alle maader, eller hand schal byge hender 2 fag huß en anden sted ved hans huße oc holde hender dett wed machtt met schorsteen oc alt andet, hueß fornøden giøriß, som for:uitt staar, i alle maader. Der nest schal hun haffue det liden støche andet ager, som hun tilforne haffuer hafft udj brug, udj neste tilkommendis 2 aar, huor fore hun haffuer hanem betald, saa hand der for tachede hende gott for god betalling i alle maader, menß huad dett iordhuß sig belanger, som for:ne Karin Persdatter her til dags haffuer brugt til hendis

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ku, den schal effter nest kommendis ribermarckindt tilhøre for:ne Søren Nielßøn met hueß tre, som udj samme iordhuß findis forbygtt. Oc der imod schal for:ne Søren Nielßøn forschaffe hender rom til 4 faar udj hans huße, som kand vere hender beleylig, oc ingen anden rentte dis medler tid schal gaa aff samme 40 daller i nogen maader. Dog er her hoß att achtte, att der som for:ne Sørenn Nielßøn eller nogen paa hans wegne der forinden kand bringe samme 40 dlr. til weye, oc for:ne Karin Persdatter samme penge bliffuer erlagtt oc betald, da schal hun strax giøre hanem samme hus, saa witt hun der udj haffuer, rydelig for, oc samme huß oc kalgaard iord igien att were for:ne Søren Nielßøn følgachttig. Dog forplichttet for:ne Søren Nielßøn sig, att bemeltte hanß huße oc |53v| rørendis godß iche er eller til nogen schal bliffue for panttet, kiøbtt eller sold, førend for:ne 40 daller bliffuer for:ne Karin Persdatter schadeßløß [*rettet fra* schadel[øß]] betald, som for:uitt staar. Oc naar for:ne punchtter oc artichler, som for:uit staar, bliffuer holdet oc effterkommett, saa er all deris regenschab oc alt, hueß di imellom werit haffuer, aldeelliß klartt til denne dag. Altt dette forschreffne loffuit for:ne Søren Nielßøn for sig oc sine arffuinger att holde for:ne Karin Persdatter eller hendis arffuinger fast oc schadesløß i alle maader. Oc nu stod for:ne Søren Nielßøn til wedermaalß ting, bekiende oc samtychte, lige som for:uitt staar, i alle maader. Oc til deß ydermeere bekrefftning tilforplichtet sig att lade trøche sin zigenett nest fougdens forsigling. G. [345

Hederlig oc wellerd mand her Jens Perßøn Struduad i Guldager it vidne, att hand stod her i dag for dom oc gaff høylig last oc klage paa Hans Lauerßøn oc Frands Michelßøn i Tulsmarck, att nest forgangen løffuerdag wor 14 dage, som hans suend oc pige wor met hans wogne paa Frøkier hiede effter tøre, oc som di haffde hans wogne lad met tøre, er for:ne Hans Lauerßøn oc Frands Michelßøn kommen til denem, oc Hans Lauerßøn først sloug hans heste i hoffuedet med en stor suøbe, saa hestene kom blodig hiem, oc emedler tid Hanß Lauerßøn haffde fatt om suøbe oc tømme met suenden, wred oc welt hestene den ene wogen omkuld [*tilføjet over linien* oc brød den ene leire], saa di maatte foraarsageß selff att kaste tørffuene aff den anden wogen. Oc wor bege om oc sloug hanß suend 2 saar, som hand i dag 14

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dage lod see her for tings domb, oc Frandtz Michelßøn sloug pigen en saar i hendis hoffuitt, oc hand lett ilde met denem. Oc saa drog for:ne Hans Lauerßøn oc Frands Michelßøn fra denem lidet wester paa oc der thog nogle laße tøre bortt, som bemeltte her Jens Perßøn haffde ladet graffue paa for:ne hiede. Oc nu stod Søren Christenßøn oc Karin Sørenßdatter, tienendis bemeltte her Jens Perßøn, her i dag for dom oc met oprachte fingre oc eed wed deris sielß salighed wonde oc bekrefftet saa att were i sandhed, som for:uit staar, sampt met lige soren eed sichttet oc beschyltte for:ne Hanß Lauerßøn oc Frands Michelßøn for samme gierning oc schade, lige som for:uit staar, i alle maader. Widnit met opragte finger oc eed Niß Christenßøn oc Nielß Perßøn i Guldager, att di i dag 14 dage giorde for:ne Hans Lauerßøn oc Frands Michelßøn warßel til deris døre oc bopeell for denne klage oc sichtelße her i dag wed tingswidne att tage beschreffuitt. [346

Her Jennß Perßøn it andet widne, det Peder Sørenßøn i Guld Ager stodt her i dag for dom oc paa sin hoßbonds erlig oc welbiurdige mand Jørgen Sefeld, ko. ma. befalingsmand paa Hald slott, wor hederlig mand her Jenß Perßøn i Guldager hanß frj, fulde oc faste hiemel til all hueß tøre, hand haffuer ladet graffue paa Frøkier hiede, som i dag er omuonden, indtil nogen affuiste denem met steen eller stabel eller richtig adkom, laugheffd eller sandemends breffue, som det sig bør. Warßel utt supra. [347

|54r| Jeß Knudßøn oc Nielß Friiß i Faaborg itt widne, att di stod her i dag for dom oc woldgaff deris sag anlangende det lyche oc grob, di om tuister, paa diße effter:ne dannemend. Jeß Knudßøn thog Lauerß Perßøn i Autterup oc Per Tamßøn i Rodeckbeck, oc Nielß Friiß thog Knud Simmenßøn i Wrenderup oc Lauerß Tamßøn i Slebßager, oc huad for:ne 4 mend udj deris hoßbonds fuldmichttigeß neruerelße der om kiender dennem imellom, schal di were fornøyet met paa bege sider wsteffnit oc wigienkaldet i alle maader for:ne woldgifftsmend uden schade i alle maader. Oc wor di alle til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. G. [348

⟨Niels Tranbierg tingholder.⟩ Hanß Christenßøn oc Lauerß Perßøn it widne, det Christen Hanßøn i Faaborg stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att efftersom hand her i dag

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

for tingsdom wbetenckt lod nogle ord falde, nemlig att hand ßagde, Nielß Friiß ibm. kunde faa det i dag, lige som hand ville haffue det. Oc met samme ord meentte hand huercken fouget eller schriffuer til onde i nogen maader, menß samme ord aff wforstand att haffue ladet falde, saa hand iche widste denem andet att beschylde udj slig eller andre maader ind all ære oc gott oc det, som 2 erlige dannemand wel egner oc anstaar i alle maader. Oc stod for:ne Christen Hanßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt, oc den ßamtychtte. G. [349

Niels Hanßøn i Sønderriiß it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte dise effter:ne for deriß epterstandendis tiendkorn, som bemeltte Niels Hanßøn tilkommer at opberge effter registers liudelße. Guldager. Nielß Hanßøn for roug 2 schipr, biug 2 schipr, haure 5 schipr, Doritte Starups oc hendis louerge biug 1 schipe, haure 1 schipe, Søren Jenßøn haure 1 tønde, roug 1 schipe, biug 1 schipe, Mattis Nielßøn roug 1 schipe, biug 1 schipe, haure 5 schipr, Christen Hanßøn biug 1 schipe, hauer 1 schipe, Mogens Smed roug 1 schipe, biug 1 schipe, haure 2 schipr, Mergrete Jensdatter oc hendis lauerge biug 1 schipe, haure 1 schipe. Tobøll. Lauerß Lauerßøn 3 schipr haure, Jørgen Christenßøn 1 schipe haure, Christen Jenßøn biug 6 schipr, roug 6 schipr, haure 1 thønde, Hans Lambertßøn biug 1 schipe, Hans Sørenßøn 3 schipr roug, 3 schipr biug, 5 schipr haure. Hiertting. Lauerß Lauerßøn haure 4 schipr, Dyneß Hanßøn roug 1 schipe, biug 1 schipe, haure 2 schipr, Woldborg Nielßkon oc hendis laugwerge biug 1 schipe, haure 1 schipe. Sedenn. Christen Gregerßøn roug 2 schipr, haure 2 schipr, Hans Nißøn biug 2 schipr, haure 3 schipr, Peder Hanßøn haure 8 schipr, Hans Jørgenßøn roug 3 schipr, biug 3 schipr, haure 4 schipr, Niß Pederßøn haure 3 schipr. Boubierg. Peder Olluffßøn biug 4 schiper. Anders Nielßøn i Tobill roug 4 schipr, biug 4 schipr, haure 5 schiper. Som for:ne Nielß Hanßøn i dag for høring gaff denem til sag. Oc bleff di loulig met sex høring fordieltt epter louen. Widnit met opragte fingre oc eed Peder Sørenßøn i Guldager oc Søren Christenßøn, tienendis i Guldager prestegaard, att di, neste forleden onßdag wor maanitt, giorde diße forschreffne oc quinders personer met deriß lauerger warßel i deris sognekircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [350

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|54v| Thißdagen den 9. jullij 1639.

⟨Jennß Hanßøn i Maade i dag tingholder.⟩

8 mend. Nielß Tamßøn i Grimsterup, Torsten Christenßøn i Guldager, Peder Christenßøn i Enderupmølle, Nielß Lambertßøn i Hiørkier, Per Knudßøn i Halttrup, Jennß Lauerßøn i Seden, Søren Jenßøn i Libsterup oc Lauritz Hanßøn i Norup.

6 høring. Tameß Hanßøn i Grimsterup, Knud Hanßøn i Øeß, Søren Nielßøn, Mortten Nielßøn, Otte Strongeßøn, Madß Jenßøn ibm.

Dj 3 sager met Lauerß Perßøn oc Søren Hanßøn i Allerup bleff opsatt fremdeelliß til i dag 14 dage. [351

Nielß Lauerßøn i Tranbierg it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilbød, att huem som aff Sneum sogenmend der ved sin eniger eed wille suerge, att di inttet rester aff det rest aff ko. ma. tiende, dj er tildømbt att betalle effter domß liudelse, da wille hand lade deelen falde, eller om di ville begiere offring til i dag 14 dage, att di der forinden kunde komme tilhobe der om, da schulle det ocsaa bliffue denem tillatt. Der til suarede Michel Tamßøn, Hanß Clemendtzøn, Inguor Tamßøn, Tameß Madßøn oc Frands Ibßøn i Opsneum, att di wille ingen offring begiere, dj wille søge den gode mand. Oc wor for:ne mend til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [352

Nielß Lauerßøn it andet widne, att hand loulig met sex høring for dieltte Sneum sogenmend, saa mange, som er udj Schadstherett, for 10 rixdlr. 1 ort $^1/_2$ alb., di rester met effter restandtzis oc dombs liudelße, som hand for høring gaff denem til sag. Widnit met oprachtte fingre oc eed Jep Hanßøn oc Jenß Jepßøn i Tiereborg, att di i dag maanitt giorde denem warßel til deris huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [353

Christen Michelßøn i Guldager it widne, det Peder Sørenßøn i Guldager stod her i dag for dom oc paa sin hoßbonds erlig oc welbiurdige mand Jørgen Sefeldt, ko. ma. befallingsmand paa Hald slott, wor alle bemeltte Halds tiener i Guldager deris frj, fulde oc faste hiemell til tøregrøbt oc liøngslett udj hiede oc muoße, saauitt som di haffuer ladet graffue oc bruge aff arilds tid, for huer mands paatalle, indtil der beuißis entten met steen eller stage heller richttig sandmands breff oc adkom, huor witt en huer aff Guld Ager oc Jexmarck bør att graffue oc bruge. Oc stod Lauerß Nielßøn i Jexmarch til wedermaalß ting, der denne

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

widne bleff beschreffuitt. G. 2. [354

Nielß Hanßøn, tienendis i Roustmølle, offrit sin dielle til Nielß Brock i Rousthiue til i dag 8 dage. [355

Otte Strongeßøn oc Mortten Nielßøn i Øße it widne, att di stod her i dag for dom oc woldgaff all deriß tuistige sager paa diße effter:ne 4 mend. Otte Strongeßøn tog Lauerß Perßøn i Allerup oc Hanß Hanßøn i Horsterup. Mortten Nielßøn thog Niels Laueßøn i Tranbierg oc |55r| Hanß Hanßøn i Nordenschouff att møde i Øße paa søndag førstkommer 8 dage. Oc huad for:ne 4 mend kiender denem imellom, der met schal di were fornøyett paa bege sider wsteffnit oc wigienkaldet i alle maader. Oc stod di bege til wedermaalß ting oc samtygte denne widne. G. [356

Terckel Lauerßøn i Schadst it widne, dett Niß Nielßøn i Schadst, Jenß Staffenßøn ibm., Hanß Jeßøn i Arndrup, Tamiß Clemendßøn i Brixbøll widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att di wor siøn offuer 3 rougager paa Kadtzbøl, som Christen Terckelßøn denem paauiste. Da wor der giort schade i samme 3 ager for $8^1/_2$ schipr roug. Nock wor der giort schade paa samme wong i Jenß Smeds hager ager for 1 thønde haure. Widnit met oprachte fingre oc eed Anders Terckelßøn oc Nielß Nielßøn i Schadst, att di i dag 8 dage giorde Lambert Nielßøn, Hanß Nißøn, Søren Jeßøn, Nielß Jul, Hanß Sørenßøn oc Per Christenßøn i Hygumballe[?] warßel til deris døre oc bopeell for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [357

Peder Olluffßøn i Boubierg it widne, att hand stod her i dag for dom, opsagde sin tiende, som hand her tildags udj reen korn haffde vdgiffuitt effter den tingsel, hand haffuer standen for, menß presten met kirckeverger oc Christen Madßøn att were aduardt att aname deris rettighed paa agern. Widnit met opragte fingre oc eed Peder Olluffßøn oc Hanß Lauerßøn i Jexmarck [*rettet fra* Tulßmarck], att di i dag 5 wger giorde her Jenß Perßøn i Guldager, Christen Madßøn i Warde oc Nielß Hanßøn i Sønderriiß warßel til deris huße oc boepeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [358

Otte Strongeßøn i Øeß it widne, det Peder Knudßøn i Halttrup, Jenß Jenßøn, Jeß Laßøn, Søren Nielßøn, Knud Hanßøn i Øeß widnit for denem met opragte fingre oc eedt, at denem

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

witterligt er i sandhed, att der haffuer werit en gangstj fra for:ne Otte Strongeßøns gaard oc ud igienem den tobt, som liger paa øster oc nør siide ved den gaard, hand iboer. Oc haffuer der ocsaa werit wndertiden en [*overstreget* marck] wey igiemel samme tobt imellem hanem oc Mortten Nielßøn selff, naar behoff giordis, oc [*tilføjet over linien* naar] der iche wor korn i tobten. Widnit met oprachte fingre oc eed Madß Ottßøn oc Jeß Nielßøn i Øeß, att di i dag 3 wger giorde Mortten Nielßøn i Øße mundelig warßel for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [359

Den sag imellom Knud Hanßøn i Øeß oc Jørgen Hanßøn i Horstrup om gieldß fordring bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [360

Mortten Nielßøn i Øeß it widne, det Knud Hanßøn, Pouel Sørenßøn, Nielß Nielßøn, Jenß Jenßøn, Jeß Laßøn oc Mads Jenßøn i Øeß widnit met oprachte fingre oc eed, att di i dag wor siøn offuer en tøre klad, som vor satt i Otte Strongeßøns gaard, som for:ne Mortten Nielßøn denem paauiste. Da siønttis dj, att samme tøre klad stod for:ne Mortten Nielßøn til tregsel udj hanß kiøren til hanß laedør, oc siønttis dj, att di iche kunde ombere, att di io schulle kiøre paa huer andriß gaards rom. Widnit met opragte fingre oc eed Christen Mortenßøn oc Laß Morttenßøn i Øeße, att di i dag 3 wger giorde for:ne Otte Strongeßøn warßel til hans huß for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [361

|55v| Erlig oc welbiurdige mand Jørgen Rattløu til Kroxgaard it vidne hanß [*rettet fra* att] fuldmichtig Gregerß Clemendßøn i Arndrup, det for:ne Gregerß Clemendßøn stod her i dag for domb oc paa welbemeltte sin hoßbondß wegne gaff tilkiende, att hand i 3 tingdage nest tilforne oc i dag den fierdie [*rettet fra* thredie] haffuer standen her for tingsdom oc liudeligen forlagtt oc forbøden alle oc en huer i all Jern sogen att bruge nogen tøregrøbt oc liøngslett paa Arnderup oc Oxuong marcke wnder den peen oc straff, som wed bør. Widnit met oprachte fingre oc eed Jenß Staffenßøn i Schadst oc Christen Gregerßøn i Arnderup, att di i dag 8 dage giorde meeninge Jern sogenmend warßel i Jern kircke for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [362

Jep Perßøn i Hierting it widne, det Berttel Christenßøn i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Ageruig oc Mattis Anderßøn i Hiertting widnit for denem met opragte fingre oc eed, att den tid di wor forsamlet i Sielborg den 10. februarj 1631 att registere oc offuerslaa s. Søren Christenßøns god oc godß effter tingswidniß liudelse, da er det denem witterlig i Guds sandhed, att guodet løb høyre ind gielden, oc att Nielß Nielßøn i Sielborg samme tid tog hanß god oc godtz til sig oc loffuitt att betalle all Søren Christen[ßøn]s gield hannß arffuinger wden schade i alle maader. Windet met opragte fingre oc eed Mortten Anderßøn oc Jenß Nielßøn i Hiertting, att di i dag 3 wger giorde for:ne Niels Nielßøn warßel til hans dør oc boepeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [363

Jep Perßøn it andet widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede it tingsvidne effter it wnderschreffne sedel, liudendis: Kiendis ieg, Iffuer Jacobßøn i Hiertting, for alle, att ieg vor met i Sielborg i Søren Christenßøns gaard, den tid god oc gield bleff registeritt. Da offuerløb god gielden. Da samme tid tilspurde Søren Christenßøn Niels Nielßøn, om hand ville wnd vere hanß god, da ville hand selff betalle hans gield. Da suarede Niels Nielßøn, att hand ville tage godtzitt til sig oc betalle hans gield. Det widner ieg, Iffuer Jacobßøn, saa att were i sandhed. Til witterlighed met egen haand wnderschreffuitt. Datum Hiertting. Iffuer Jacobßøn, egen haand. Warßel utt supra. [364

Mattis Anderßøn i Hiertting it widne, det Christen Perßøn i Guld Ager, Per Sørenßøn ibm., Christen Nielßøn i Tobil, Mattis Olluffßøn i Sielborg widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di i dag wor siøn offuer 3 enge i Tobil enge, som for:ne Mattis Anderßøn denem paauiste. Den nordest imellom bege steen vor 46 schar lang aff den nør eg, som vor henslagen 2 føder lang, som det wor bredest, oc som steds en fod lang, oc laa noget hiø paa steden. Oc wed den øster ende paa samme eng ved becken 6 schar lang ved samme side vor henslagen i det bredeste 2 føder lang, oc wor der en pøtt schaarn, en fod lang, ind i for:ne Mattis Anderßøns eng. Noch paa den anden eng vor henslagen ved nør siide en fod lang |56r| emellom ende oc anden. Paa den tredie eng vor der henslagett nogett ved becken, oc wor satt en merck ind i Mattis Anderßøns eng. Widnit met oprachte fingre oc eed Jennß Olluffßøn oc Christen Perßøn i Hiertting, att di, i gaar vor 14 dage, giorde Søren Laußøn i Gießing mundelig warsel for

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. [365

⟨Laurids Perßøn judex.⟩ Jennß Hanßøn i Maade it widne, dett Søren Pederßøn i Roust stod her i dag for dom, kiendis oc tilstod hanem aff rett witterlig gield plichtig oc schyldig att were for:ne Jenß Hanßøn 23 rixdaller, som hand hanem udj hanß nød oc trang til sin hoßbonds landgilde att betalle oc att indløße sin kornsed for, som wed tag oc nam vor vdsatt, forstract haffuer, huilche for:ne 23 rix daller for:ne Søren Perßøn til for plichtet sig eller sine arffuinger att betalle for:ne Jenß Hanßøn eller hanß arffuinger til S. Ibßdag nu først kommendis schadesløß i alle maader. Oc der som saa scheer, att for:ne pending iche til forschreffne dag oc tid wdkommer, oc for:ne Jenß Hanßøn iche schadesløß bliffuer contenteritt oc affbetald, da til en fuldkommen pantt oc forsichring panttsatte for:ne Søren Perßøn till for:ne Jenß Hanßøn den fierde partt gaard i Rouest, hand nu iboer, met huße oc bygening sambt alle hans gods oc boeheffue[!], korn oc kornsede, heste oc øg, fee oc kretter, faar oc suin, rørendis oc wrørendis, inttet vndertagen i nogen maader, oc schal her met haffue fuld forloff oc opladelße samme fierde partt gaard aff min gunstige hoßbond, som nu er eller epter kommendis worder, att stede oc feste uden all forhindring eller modsigelße i nogen maader, der som for:ne Jenß Hanßøn til bemeltte dag oc tid iche bekommer sin nøyachttig betalling, eller fremdeelliß kand haffue det i hans minde. Altt dette forsch:ne loffuitt oc tilforplichtet for:ne Søren Pederßøn for sig oc sine arffuinger att holde oc effterkomme bemeltte Jens Hanßøn oc hans arffuinger schadesløß i alle maader. Oc til deß ydermeere widnisbiurd tilforplichtett for:ne Søren Pederßøn sig att lade trøche sin zigenett nest fougdens forsigling. [366

Thißdagen den 16. jullij 1639.

8 mend. Niels Jepßøn i Mølbierg, Mads Jepßøn i Jylderup, Hanß Jul i Nerßbierg, Søren Jeßøn i Hygom, Gregerß Clemendßøn i Arnderup, Niß Perßøn i Brøndom, Hanß Orbonßøn i Tiereborg oc Hanß Hanßøn i Wgeluig.

6 høring. Hanß Morttenßøn i Norup, Søren Marquordtzøn i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Starup, Oluff Madßøn i Weldbeck, Mattis Anderßøn i Hiertting, Peder Jeßøn i Roust, Per Nißøn i Seden.

Oluff Madßøn i Weldbeck it widne, det Peder Tygeßøn i Allerup paa sin hustrus Mette Hanßdatters wegne stod her i dag for dom oc giorde for:ne Oluff Madßøn en god, nøyachtig affkald for alt, hueß hun vor arffuelig tilfalden effter hendis s. fader Hans Christenßøn i den gaard i Weldbeck, for:ne Oluff Madßøn nu iboer, etc. [367

|56v| Christen Hanßøn i Weldbeck oc Hanß Morttenßøn i Norup it vidne, det Peder Tygeßøn i Allerup stod her i dag for dom oc tackede for:ne Christen Hanßøn oc Hanß Morttenßøn all ære oc gott for god wergemaall, som di haffde hafft for hans hustru Mette Hanßdatter til denne dag, oc for sig oc sine arffuinger gaff denem oc deriß arffuinger for samme wergemaal aldielliß quitt oc klage løß i alle maader. Oc stod Peder Tygeßøn til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt, oc den samtychtte. G. [368

Nielß Toneßøn i Roust it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Marin Pers i Roust oc hendis lauguerge for nogen erørig ord, hun haffuer hanem tilsagtt effter tingsvidniß liudelse, som hun epter doms formelding er tildømbt att beuiße, oc det iche scheed er, som hand for høring gaff hender tilsag. Oc bleff for:ne Marin Pers met hendis lauguerge loulig met sex høring fordieltt effter louen. Oc bleff beuist aff tingbogen Jenß Nielßøn oc Peder Toneßøn i Roust den 18. junij nest forleden met opragtte fingre oc eed att haffue hiemlett, att di den dag 5 wger giorde for:ne Marin Perß oc hendis louerge mundelig warßel paa Roust gade paa for:ne Nielß Toneßøns wegne for denne dielle. Oc fandiß same sag epter hendis egen begiering offrit i en maanitt, som er indtil i dag, førend denne diele gick. G. [369

Erlig oc welbiurdige mand Niels Krag til Trudsholmb, decanus udj riber dom kircke, hanß fuldmichtig Torsten Christenßøn i Guldager it widne, det diße effter:ne widnit for denem met oprachte finger oc eed. Først wond Søren Madßøn i Seden, att paa det thredie aar siden haffde hand noget tøregrøbt paa Jexmarck hiede saauel som forgangen aar, oc der for gaff hand Lauerß Nielßøn i Jexmarck til marckhiemel den første aar en

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

bag reb oc j fior noget tag, oc nu i aar haffde hend ved 6 laß paa samme hiede, som hand indnu wille wduiße spiderne. Nock vonde Anderß Jenßøn i Seden, att hanß dreng haffde graffuet en ringe ting tøre paa samme hiede, oc der for gaff hand for:ne Lauerß Nielßøn 8 sch., mens hueß hede dett wor, widste hand iche. Item wond Per Nißøn i Seden, att for 2 aar siden oc paa det thredie da grob hans søn 2 eller 3 laß tøre sønden hanß huß, oc der for gaff hand hanem $^1/_2$ sneß huilling. Widnit met oprachte fingre oc eed Iffuer Olluffßøn oc Christen Perßøn i Hiertting, att di i dag 8 dage giorde Lauerß Nielßøn i Jexmarck munddelig warßel i hans enge for denne vidne her i dag att tage beschreffuit. G. [370

|57r| Erlig oc welbiurdige mand Jørgen Rattlou til Kroxgaard hanß fuldmichttige Gregerß Clemendßøn i Arnderup it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att hand i 2 tingdage nest tilforne oc i dag den tredie haffuer standen her for tingsdom oc liudeligen forbødet alle forbemeltte sin hoßbonds tiener udj Tiereborg sogen, Schadst sogen oc Horstrup sogen att leye eller laane ager oc eng fra deris gaarde, saa frembt di iche vill stande til rette effter receßen, som ved bør. [371

Den sag imellom Lauerß Perßøn oc Niels Smed om gields fordring opsatt til i dag 3 wger. Ingen møtt til giensuar. [372

Torsten Christenßøn it widne paa welb. Niels Krags wegne, dett Anders Hannßøn i Guldager, Per Nielßøn ibm., Jenß Lauerßøn i Seden, Tøger Adtzerßøn i Fouerfeld, Jens Christenßøn oc Anders Pouelßøn ibm. widnit for denem met oprachtte fingre oc eed, att di i dag wor siøn paa sønder side wed Jexmarck eng i noget hiede, som wor graffuen paa 20 schar ner Jexmarck eng, som for:ne Torsten Christenßøn denem paauiste, oc some steds 6 schar, som steds meere oc some steds mindre, oc wor saa mange tøre spider, att di wor wtallig, oc hieden wor saa forderffuit, som i lang tid iche kand foruindis, some vor gamel graffuett oc some ny graffuen. Widnit met opragte fingre oc eed Iffuer Olluffßøn oc Christen Perßøn i Hierting, att di i dag 8 dage giorde Lauerß Nielßøn i Jexmarck mundelig warßel i hans enge for denne siøn oc windesbiurd her i dag att tage beschreffuitt. G. [373

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thißdagen den 23. jullij 1639.

8 mend. Jep Sørenßøn i Solbierg, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Jacob Suenßøn i Nebell, Hannß Nißøn i Hygom, Nielß Lambertßøn i Hiørkier, Jennß Christenßøn i Fouerfeld, Mads Jepßøn i Jyllerup, Nielß Jenßøn i Brøndom.

6 høring. Peder Hanßøn i Grimsterup, Nielß Jepßøn i Mølbierg, Søren Hanßøn i Roust, Pauel Brixßøn i Nebell, Iffuer Jacobßøn i Hiertting, Jacob Nielßøn i Gunderup.

Peder Hanßøn i Størßbøl it widne, dett hand stod her i dag for dom oc tilspurde Jenß Hanßøn i Størßbøll, om hand ville vnde hanem hans anpartt eng oc tage hanß eng igien, da wille hand giffue hanem en god laß hiø til oc yde hanem hanß schousuin. Der tilsuarede Jenß Hanßøn, att hand begierede inttet aff hanß, menß den deell, hand haffde sted oc fest aff hans hoßbond, dett ville hand beholde. Oc wor di bege til wedermaalß ting. [374

Tameß Madßøn i Opsneum it widne, det Anderß Perßøn i Wong, Jep Madßøn ibm., Per Hanßøn i Størßbøll, Inguor Tamßøn i Opsneum widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di i dag wor siøn offuer noget eng paa Gumismarck, som Opsneum grander denem paauiste. Da først soug dj 2 engkroge, som wor for:ne Tamis Madtzøns ensom, som wor opett aff heste oc øg, som di siøntis, oc andre steder i deris eng wor ocsaa flux ett. Oc satte di den schade, Tameß Madßøn haffde faatt i hanß ensom eng, for $^1/_2$ leß hiø oc den schade, som wor giort i det eng, Opsneum mend haffde tilhobe, for 1 leß hiø. Widnit met opragte fingre oc eed Mortten Clemendßøn oc Tameß Hanßøn i Opsneum, att di i dag 8 dage giorde Jørgen Hanßøn oc Per Simmenßøn i Gummißmarck warßel til deris huß |57v| for denne siøn oc widnisbiurd her i dag att tage beschreffuitt. [375

Lauerß Perßøn i Allerup it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde Søren Hanßøn i Allerup, om hand wed sin sielß salighed wille benechtte, att hand iche haffde den tings widne, som er forhuerffuitt epter den breff, hand i dag for retten fremlagde, dateritt Riberhuß den 9. januuarij 1634 met s. welb. her Albrehtt Scheelß haand wnderschreffuen, oc som findis paaschreffuitt att were lest paa Schadsthereds ting for dom den 14. januarij 1634 [*tilføjet over linien* oc tingsvidne effter taget], oc om for:ne Søren Hanßøn iche selff met sin egen haand paa samme

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

tingsvidne haffuer affschreffuitt for adschillige cretter oc warde, hand aff hanem bekomitt haffde, 238 slette dlr., da wille hand affstaa sagen. Der tilsuarede Søren Hanßøn, att hand vidste dett iche. Hand wille see effter den. Der som hand haffde den, da schulle den wel komme frem. Oc wor di bege til wedermaalß ting. G. [376

Lauerß Perßøn it andet vidne, att hand stod for dom oc tilspurde Søren Hanßøn, om hand iche lantte hanem en lang iern til en ploug. Der tilsuarede Søren Hanßøn oc sagde til Lauerß Perßøn, det wor sande, ieg fick den. Ieg wed iche, huor den bleff. Kand schee du vedst det selff saauel som ieg. Item tilspurde for:ne Laurids Perßøn hanem, om hand wille benechte nogett aff det rørendis godß oc løßøre, hand haffuer ladet hanem steffne for, huor til hand suarede, hand ville det iche benechte, hand io haffde dett bekommett, mens den ølkar wor i staffue. Dem schulle hand bekomme igien. Oc wor di bege til wedermaalß ting. G. [377

Søren Hanßøn it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilbød Lauerß Perßøn i Allerup, att der som hand ville tage sin anpartt i ager oc eng nest Niß Frandtzøn, da wille Søren Hanßøn selff luche det lyche, di omtuister, oc tage sin anpartt wed den anden side. Der tilsuarede Lauerß Perßøn, att di en gang haffde giort contrachtt met huer andre, huilchen side di schulle tage deriß ager oc eng ved. Den ville hand rette sig effter. Oc tilspurde hand Søren Hanßøn, om hand iche haffde di 2 partter i deris felliß thofft, huor til hand suarede, att hand widste iche retter. Da suarede Lauerß Perßøn: Da giør rett oc luck ocsaa di 2 partter aff lycken der om. Oc vor di bege til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. G. [378

Hans Hanßøn i Wgeluig it widne, det Søren Nißøn, tienendis i Vgeluig, widnit for denem met opragte fingre oc eed, att hand neruerende hoß wor til Hanß Hanßøns i Wgeluig søndagen den 14. jullij nest forleden oc der hørde, att Søren Simmenßøn, som wochtter Wgeluig fee, kom ind til for:ne Hanß Hanßøns oc sagde til Mergrette Hanskon: Nu gaar all Eneuolds cretter i ederß kier. Wille I iche haffue den slagen? Da suarede hun: Gack [*rettet fra* gick] der om oc ward denem ad, att di tyrer dem. Vj ville ocsaa haffue woriß kier slagen. Oc da soug oc hørde hand, att Buold

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Eneuoldsdatter kom om til Hanß Hanßøns dør i hanß kalgaard oc der begyntte att schende oc |58r| bande paa Mergrette Hanskun oc iblantt andet sagde til hender: Din stame broder i Gredsted hand tøgger froer, det fanden fare i dag[!], oc sagde: I iaget woris øgh aff i sidsten. Wille I nu iage woriß kiør aff? Oc wond Anne Jenßdatter i Vgeluig met lige soren eed saauel som for:ne Søren Simmenßøn, att di hørde, att for:ne Boeld Eneuoldsdatter ßagde for:ne ord til Mergrette Hanskun, oc saa fick di huer andre i haarit i Hanß Hanßøns tagdrober, oc Mergrette haffde først fatt i Buoldeß haar, oc Bold Eneuoldsdatter loe offuen paa Mergrette Hanskun met hendis ene haand i hendis haar, att hun iche kunde komme op for hende, førend Boeld Hanßdatter i Vgeluig kom vd oc thog hendis haand aff hendis haar oc siden drog hender aff for:ne Mergrette Hanskun. Ydermeere wond for:ne Søren Nißøn met lige soren eed, att hand ville haffue draget hender aff for:ne Mergrete Hanskun. Da sagde hun: Sliper du mig iche, da schal fanden faare i dag[!]. Nock wond for:ne Søren Nißøn, Anne Jenßdatter oc Boeld Hanßdatter met oprachte fingre oc eed, att den tid di laa paa iorden, da kom Jennß Eneuoldßøn løbendis met en tyrkølffue i sin hand oc stod oc ristet ad for:ne Mergrette Hanskun met den oc gaff mange onde ord, oc Marin Eneuolds kom ocsaa løbendis der om, som di laa paa iorden met huer andre, schende oc gaff mange onde ord, som di iche alle kunde opregne. Oc schede dette forschreffne den samme dag, for:ne Marin Eneuolds, Jenß Eneuoldßøn oc Bold Eneuoldsdatter wor til Guds bord, oc iche di hørde, att for:ne Megrette Hanskun gaff Bold Eneuoldsdatter eller di andre nogen aarsag til schienderj i nogen maader, andet ind hun sagde: I haffuer eders kier slagen, oc I ville nu ede woriß op met eders kiør. Widnit met oprachte fingre oc eed Frands Lambertßøn i Wgeluig oc Jennß Pederßøn i Norup, att di i dag 8 dage giorde Jens Eneuoldßøn, Marin Eneuolds, Bold Eneuoldsdatter oc deris lauguerge warßell til deriß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod Jennß Eneuoldßøn til wedermaalß ting. G. 2. [379

Mattis Anderßøn oc Iffuer Jacobßøn i Hiertting it widne, dett Torsten Christenßøn i Guld Ager, Peder Sørenßøn, Christen Perßøn ibm. oc Jenß Christenßøn i Fouerfeld vidnit for denem met

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

oprachte fingre oc eed, att di wor siøn offuer noget wslagen eng i Tobil marck, som for:ne Mattis Anderßøn oc Iffuer Jacobßøn denem paauiste. Da wor dett 88 schar bredt, oc fra duol oc ud til bløden vor somme steds 10 schar oc sommesteds 8 schar oc sommesteds 4 schar, som vor op edt, saa di siøntis, der wor giort schade for 1 leß hiø, oc wor saamange holtrod, att di iche kunde telle denem. Huem det haffde giort, dett widst di iche. Windet met opragte fingre oc eed Jenß Olluffßøn oc Jenß Nielßøn i Hierting, att di i dag 8 dage giorde Lauerß Nielßøn, Mads Jeßøn, Jørgen Sørenßøn, Lauers Lauerßøn, Mortten Orbonßøn, Hans Sørenßøn, Michel Oluffßøn, Jørgen Christenßøn, Hanß Hanßøn, Christen Jenßøn, Oluff Anderßøn, Jennß Jenßøn oc Anders Nielßøn i Tobil warßel til deris døre oc bopeell for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. G. [380

Madtz Tamßøn Schreder ved Enderupholmbs bomb it pantte breff aff Ib Christenßøn i Ome paa 45 sldlr. att betalle til Wor Fru dag ribermarckind anno 1640, som ellers schal stillis epter den førige panttebreff, hand hanom her til tinget den 12. februarij nest forleden giffuitt haffuer. Oc wor Ib Christenßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne oc til ydermeere widnisbiurd tilforplichtet sig att lade trøche sin zigenett nest hoß fougdens forsigling. [381

|58v| 3 dome i dag affsagt mellom Laurids Pederßøn oc Søren Hanßøn i Allerup, som vor opsatt fra den 11. junij, oc meeningen oc rettergangen da her i bogen same dag findis ind førtt. Zentendtzerne liuder, som effterfølger. [382

1. Saa oc effterdj for:ne Søren Hanßøn haffuer di 2 partter i samme tofft, som hand selff for retten bekiender, da widste ieg iche retter der paa att kiende, ind for:ne Søren Hanßøn bør iou di 2 parter aff sidelycke om samme tofft att oplucke oc wed machttholde som andre grander i byen G. [383

2. Saa oc effterdj her beuißis met siønsvidne, att for:ne ny huß staar for:ne Laurids Perßøn til trengsel oc schade paa liusnit paa hans winduer paa hans stue oc lofft disligeste paa mur oc træ, som der aff kand forderffuis, oc att hand iche heller kand komme til att for ferdige ved sin huß, hueß fornøden giøriß, saauel som hanß kielde til trengsel oc schade effter siønß widnis widre formelding, til met beuißis met deris [*tilføjet over linien*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

egen] contrachtts breff, att for:ne Søren Hanßøn paa det gaards rom, samme huß staar paa, schulle bruge [*rettet fra* haffue] wanding til samme kielde met sin kretter, oc huer att haffue sin egen vandtrou, oc iche Søren Hanßøn der imod haffuer beuist samme ny huß fra bemeltte huß oc kielde saauitt, som det sig bør, att haffue forfløtt eller affbrøtt, da widste ieg iche imod samme deris contrachtt att sige eller retter der paa att kiende, ind for:ne Søren Hanßøn bør io samme ny huß att affbryde eller forfløtte, saauitt den bemeltte quist oc kielde, som for er rørt, til trengßel staar, eller der for lide dielle oc tiltalle, emedens bemeltte tingswidner oc contrachtt wed machtt staar. G. [384

3. Saa oc effterdj her beuißis, for:ne Laurids Perßøn haffuer werit Søren Hanßøn 600 rixdaller schyldig, som hand haffuer hafft hans 2 partter gods oc eigendom sambtt [*rettet fra* i pantt for] di 2 partter rørendis gods i pantt for, oc samme 2 part godß, som er 10 schar, bekommitt i feste saauel som bekommitt adschillige waare oc rørendis gods, widste ieg iche retter der paa att kiende, ind for:ne Sørenn Hanßøn bør iou for samme [*tilføjet over linien* sin summa] bemeltte 600 rix daller aff samme sin pantt att tage scheel oc fyldest effter ko. ma. forordning. Oc effter di paa denn breff, Søren Hanßøn i dag haffuer fremlagtt, findis schreffuen att were lest paa Schadsthereds ting for dom den 14. januarij 1634 [*tilføjet i margenen* oc tingsvidne efftertagett], saauel som udj samme breff formeldis, att effter den schulle giøriß fuld foruaring oc pantt wed tingswidne, iche heller Søren Hanßøn benechtter, hand iou haffuer samme tingswidne, oc der paa findis affschreffuen, tilmet haffuer bemeltte 10 schar godß i feste oc 2 part huße i brug, widste ieg effter saadan leilighed iche retter der paa att kiende, ind for:ne Søren Hanßøn bør iou att forschaffe for:ne Laurids Pederßøn samme tingsvidne igien eller der for lide diele oc tiltalle. G. [385

8 mend thißdagen den 30. jullij 1639. Jep Sørenßøn i Solbierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Per Hanßøn i Grimsterup, Frantz Hanßøn ibm., Christen Jeßøn i Kierßing, Hanß Nißøn i Hygom, Hanß Tamßøn i Lunde, Hanß Jul i Nerßbierg.

|59r| Sex høring. Otte Strongeßøn, Mortten Nielßøn i Øeß,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Eneuold Nielßøn, Hanß Hanßøn i Wgeluig, Jep Perßøn i Hiertting, Niels Nielßøn i Orre.

Nielß Lauerßøn i Tranbierg it widne, det Søren Jenßøn i Libsterup, Christen Jeßøn i Kierßing, Jacob Suenßøn i Nebell oc Jenns Staffenßøn i Schadst widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att denem fuld witterligt er i sandhed, att Sørenn Jenßøn i Fordom haffuer nest forgangen wintter en langsommelig tid ligett siug oc iche er saa formuendis, att hand kand wdlege til øffrighed widre ind den halffue bøder anlangende den beligelße, hand begangett haffuer. [386

Stod Olluff Tamßøn i Grimsterup for dom oc lod afflese oc paaschriffue itt landstings steffning offuer Per Hanßøn i Størsbøl att møde til Wiborg landsting den neste landsting for Morttinj dag 1639. [387

Eneuold Nielßøn i Wgeluig it widne, det Søren Nißøn, tienendis i Wgeluig, widnit for denem met opragte fingre oc eed, att hand soug, att Buold Eneuoldsdatter oc Mergrette Hanßkun i Wgeluig fick fatt paa huer andre rett østen Hanß Hanßøns dør i tagdroben i huer andris haar, oc da lod Boeld Eneuolds datter hender først høre hendis stamme broder i Gredsted, oc da lod Mergrette Hanskun hender høre Mette Kierling igien. Nock wond Boeld Hanß datter i Wgeluig met lige soren eed, att hun samme tid hørde, att Mergrette Hanß lod Boeld Eneuoldsdatter høre Mette Kierling. Ydermeere wond Søren Simmenßøn oc Anne Jensdatter ibm. met lige soren eed, att for:ne Bold Eneuoldsdatter sagde til Mergrette Hanskun: Din stamme broder i Gredsted tøger fror, dett fanden tager dig, oc da sagde Mergrette Hanskun: Mette Kierling tøger froer, det dieffuelen tage dig selff. Widnit met oprachte fingre oc eed Jenns Eneuoldßøn oc Per Eneuoldßøn i Wgeluig, att di i dag 8 dage giorde for:ne Mergrete Hanskun oc hendis hoßbond Hans Hanßøn warßel til deris dør oc bopeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. G. [388

Erlig oc fornumstig Per Byrgeßøn, ridfouget til Riberhuß, it widne, dett Eneuold Nielßøn i Wgeluig paa sin egen oc sin hustrus oc sin søns oc datters wegne, Hanß Hanßøn i Wgeluig paa sin hustrus Mergrette Hanskuns vegne stod her i dag for

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

tingsdom oc indstillet denem i lenßmandens welbiurdige Gregerß Krabis egen minde oc rett anlangende den bordag oc tuistighed, di haffuer werit i imellom effter tingswidniß liudelse, saa att hueß denn gode mand der udj kunde kiende deris wlempe, wille di hanem der for, som det sig bør, tilfredsstille. [389

Nock itt andet widne, dett Hanß Hanßøn i Wgeluig stod her i dag for dom oc thog for:ne Peder Byrgeßøn i haand oc gaff hanem aldielliß den sag udj haand anlangende den bardag oc tuistighed, hans hustru oc Bold Eneuoldsdater i Vgeluig haffuer werit imellom epter tingsvidniß formelding, saa hand samme sag maa giøre sig saa nøttig, som hand best kand, i alle maader. Oc stod Hans Hanßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [390

|59v| Erlig oc welbiurdige mand Jørgen Krag til Enderupholm, ko. ma. befalingsmand paa Duholmb Closter, hanß fuldmichtig Peder Christenßøn i Enderup mølle it widne, dett Nielß Tamßøn i Grimsterup, Frands Hanßøn, Per Hanßøn ibm., Anders Eschеßøn i Jyllerup, Mads Jepßøn, Christen Christenßøn ibm. widnitt for denem met opragte fingre oc eed, att di den 23. junij nest forleden wor wdtagen effter welbemeltte Jørgen Krags begiering att ligne, offuerslaa oc forfare Jenß Hanßøn oc Per Hanßøns enge i Størßbøll inden marck oc uden marck, som di ocsaa udj Jacob Nielßøn, fouget paa Enderupholmb, hanß neruerelse forfarit oc offuersloug saa ner som en støcke eng i Øeß kier, som vor Peder Hanßøns, som di berettet for denem kunde giffue $^1/_2$ leß hiø. Oc saa gick di der fra oc ned til Enderupholmb oc for:ne Jens Hanßøn oc Per Hanßøn met dennem. Da vor der en støcke eng, som Per Hanßøn haffde fanget fra Jenß Hanßøn tilforne. Samme støcke eng affstod Peder Hanßøn til Jens Hanßøn, oc der paa fick huer andre deris haand udj welbemeltte Jørgen Krags neruerelße oc der om bleff wenlig oc wel forliigtt oc lod denem paa bege sider orge oc nøye. Oc der for:ne Jenns Hanßøn haffde bekommitt samme støche eng igien, da siønttis di, att Peder Hanßøns eng wor inda noget bedre ind Jenß Hanßøns, der som det maatte vere udj saa god heffud oc hegnett som Jenns Hanßøns eng. Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Jenßøn i Størßbøl oc Niels Nielßøn i Hareager, att di i dag 14 dage giorde for:ne Per Hanßøn, Nielß Lambertßøn i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Hiørkier, Michel Hanßøn ibm., Peder Berttelßøn i Ome, Søren Michelßøn ibm., Niels Laußøn ibm., Søren Morttenßøn i Debel, Karin Pers i Tiereborg oc hendis lauguerge warßel til deris døre oc boepeell for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. G. 2. [391

Peder Simmenßøn i Gumißmarck itt widne, dett Pouel Terckelßøn oc Peder Tamßøn i Saderup widnitt for denem met opragte fingre oc eed, att di nu i aar haffuer siett Opsneum folck haffuer agen klyne oc tøre oc emedler tid slaget der heste oc øeg løße i engen paa Gummißmarck, menß hueß øg dett wor i Opsneum, widste di iche. Windet met opragte fingre oc eed Inguor Hanßøn oc Christen Pouelßøn i Saderup, att di i dag 8 dage her ved tingett giorde Hanß Clemendßøn, Frands Ibßøn, Tamiß Madßøn oc Michel Tamßøn i Opsneum mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [392

Nielß Christenßøn i Orre endelig dom offuer Niels Nielßøn ibm. for 6 sldlr. oc 7 aarß rentte effter tings widniß liudelße. Nielß møtte oc suarede, att hueß hand hanß datter schyldig waar, schulle hun bekomme met all gode aff di beste waare, hand haffde. [393

Nielß Nielßøn i Orre it widne, dett Niels Christenßøn i Orre stod her i dag for dom oc kiendis oc tilstod for sig oc sine arffuinger, att hand schal giffue for:ne Nielß Nielßøn oc hanß hustru Mette Nielskun deris føde oc ophold aff den gaard |60r| i Orre, hand iboer, saa di maa gaa til dug oc disk met hanem selff, oc der som di bliffuer til sinds att wille were for denem selff, da schal for:ne Niels Christenßøn giffue denom aarligen til deris afftegt oc wnderholding 3 ørtte roug, 2 ørte biug oc en tønde haure oc 5 schipr boghued. Oc den aar for:ne Nielß Christenßøn feder 1 suin, da schal hand giffue denem $^1/_2$ fed suin, oc den aar hand feder 2 suin, schal hand giffue denem 1 feed suin. Oc 2 sldlr. til hommel oc saltt oc 2 kiør i boeß met hanß egen kiør oc udj tyre met hans egen kiør oc 7 faar i stj met hans egen faar. Oc schal di haffue saameget aff senge kleder, som di behoff giøreß, oc graffue oc age denem deris ilding, saa meget, som di haffuer behoff, oc schal hand laane denem hanß heste oc wogen, huor behoff giøris. Disligeste schal for:ne Niels Christenßøn byge denem 4 fag huß met schorsten oc en liden onn, som di kand

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

behielpe denem met, disligeste met lofft oc widnuer[!] oc holde denem det vel ved machtt deris liffs tid, som dett sig bør. Oc naar enten for:ne Nielß Nielßøn eller hanß hustru wed døden affgaar, da schal den, som igien leffuer, haffue halffpartten aff alt det, som forschreffuitt staar. Altt dette forschreffne loffuett oc tilforplichtet for:ne Niels Christenßøn for sig, sin hustru oc bege deris arffuinger oc effterkommere, eller huem samme gaard besidendis worder, att holde oc fuldkomme for:ne Nielß Nielßøn oc hanß hustru Mette Nielßkoen deris liffstid schadesløß i alle maader, som di will forsuare for Gud oc mennisken. Oc stod for:ne Nielß Christenßøn til wedermaalß ting oc samtychte denne widne oc til ydermeere widnisbiurd loffuitt att trøcke sin zigenett nest hoß fougdens. [394

Den sag imellom Pouel Terckelßøn i Saderup oc Peder Jenßøn i Norup om den aaraads bøder bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [395

Laurids Perßøn i Allerup paa Anne Hanskuns wegne i Kraffuens it widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hand udj trej thingdage nest tilforne oc i dag den fierde paa for:ne Anne Hanskons wegne sampt hendis børns Laue Hanßøn, Hans Hanßøn, Niels Hanßøn, Jørgen Hanßøn, Karin Hanßdatter oc Anne Hanßdatter deris wegner haffuer standen her for tingsdom oc liudeligen opsagtt baade arffue oc gield epter s. Hanß Christenßøn i Kraffuens, thj di wille huercken arffue eller gielde effter hanem i nogen maader, mens hans creditorer att were tilfortenckt hanß effterlatte gods att søge, thj di wille inttet befatte denem der met i nogen maader. Widnitt met opragte fingre oc eed Brix Morttenßøn oc Niels Hanßøn i Kraffuens, att di i dag 14 dage giorde Marin Raßmusdatter i Warde oc hindis louguerge, Jacob Claußøn, Oluff Nielßøn ibm., Gregerß Clemendßøn i Arndrup, Olluff Hanßøn i Gießing, Niels Perßøn i Brøndom, Hanß Nielßøn i Brøndom Damb, Jørgenn Christenßøn i Tobil, Mattis Hanßøn ibm., Clemend Hanßøn i Kockspong, Nielß Eschеßøn i Kraffuens oc Frands Nielßøn, tienendis i Alßleuff, alle warßel til deris huße for denne opsigelse widne her i dag att tage beschreffuitt. Gienpartt. [396

|60v| 8 mend thißdagen den 6. augustj 1639. Niels Laueßøn i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Tranbierg, Niels Jepßøn i Mølbierg, Hanß Jesperßøn i Tiereborg, Christen Michelßøn i Guldager, Nielß Tamßøn i Rodeckbeck, Madß Jepßøn i Jyllerup, Oluff Anderßøn, Mortten Orbonßøn i Tobil.

6 høring. Jeß Sørenßøn i Allerup, Hanß Madtzøn i Ageruig, Mortten Nielßøn i Øeß, Otte Strongeßøn ibm., Jep Perßøn i Westerp, Niß Ebßøn i Hinchbøll.

Mortten Nielßøn i Øeß it widne, dett Nielß Lauerßøn i Tranbierg, Laurß Pederßøn i Allerup oc Hanß Hanßøn i Nordenschouff widnit for denem met oprachtte fingre oc eed, att effter som den tuistighed imellom Mortten Nielßøn oc Otte Strongeßøn i Øeß paa denem er woldgiffuen effter tingsvidniß liudelse, da haffuer di der om werit forsamblitt oc deß leilighed offuerweyett oc der om til enß worden oc denem saaledis imellom kiendt, att for:ne Otte Strongeßøn schal strax affschaffe den tøre klad, siønß widnen om formelder, saa for:ne Mortten Nielßøn kand haffue sin frj kiøren for den til hans laedør, som hand til forne giort haffuer, wden trengsel i alle maader, eller der for lide, som ved bør. Oc effterdj tingswidne formelder, att di iche kand om bere, att di io schal kiøre paa huer andriß gaards rom, da schal di ocsaa huer bruge deris kiøren paa huer andris gaards rom saa megett, som behoff giøriß, oc som di tilforne giort haffuer, wforhindritt i alle maader. Oc stod for:ne Otte Strongeßøn til wedermaalß ting oc hørde, denne widne bleff beschreffuitt. G. [397

Den sag imellom Laurids Perßøn i Allerup oc Niels Smed i Tiereborg om gields fordring bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. Opsettelsen att forkyndis. [398

Widnitt met oprachtte fingre oc eed Christen Christenßøn i Jyllerup oc Christen Claußøn i Westerp, att di i dag 8 dage paa Jep Perßøns wegne, fød i Westerp, mundelig steffnitt Giriel Hanßøn i Schouende for dom udj hans egen paa hørelse i hans enghauffue for dom her i dag att tage beschreffuitt. [399

Jep Perßøn endelig dom offuer Giriel Hanßøn paa sin egne oc sødschends wegne for deris anpartt, 6 sldlr., som di er arffuelig tilfalden epter s. Hanß Jepßøn i Heßelhod effter tingsvidniß iudelße. [400l

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

8 mend thißdagen den 13. augustj 1639. Nielß Jepßøn i Mølbierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Per Christenßøn i Enderupmølle, Paul Brixßøn i Nebell, Gierlou Hanßøn i Tiereborg, Hannß Juli Nerßbierg, Inguordt Hanßøn i Saderup, Anders Gregerßøn i Nebell.

6 høring. Eneuold Hanßøn, Anderß Perßøn, Iffuer Madßøn, Niß Christenßøn i Wong, Tamiß Madßøn i Opsneum, Hanß Staffenßøn i Tofftniß.

|61r| Erlig oc welbiurdige fru Mergrette von Allefeld til Wißelbierg hendis fuldmichttig Mortten Nielßøn i Alsleuff it widne, dett Mortten Christenßøn, Laurids Toneßøn, Anders Dyneßøn oc Hans Staffenßøn i Tobtniß widnitt for denem met oprachtte fingre oc eed, att di den 30. junij sidst forleden vor i s. Jep Perßøns boe i Tobtniß oc der worderitt oc registeritt hanß effterlatte godß oc gield, som effter følger. Først satte di 27 fag huß for 20 daller oc 2 mk. 3 heste oc 1 øg satt for 20 daller, 2 kiør oc 1 studt for 15 daller, 1 kalff for 2 mk., 9 faar, huer faar for 3 mk., oc 4 lamb, huer for 1 mk., en sou oc 2 griße for 6 mk. Item wogen redschab oc ploug redschab for 4 dlr. Møgeds rougsede, 16 schiper, huer schipe satt for 1 sldlr. Anden kierffue rougsede, 16 schipr, huer schipe satt for 3 mk. Tredie kierffue rougsede, 9 schipr, huer schipe satt for 3 mk. 2 tønder biugsede, huer schipe satt for 3 mk. 4 schipr hauersede, huer schipe 1 mk. 3 fieringkar boghued sede for 2 mk. Item en schab for 3 dlr., 1 schiffue for 2 mk., 1 liden schiffue oc stoele, som der fandis, for $^1/_2$ dlr., 1 fyr kiste 3 mk. 2 øltønder oc $^1/_2$ tønde 3 mk., 1 liden kar 1 mk., 1 brukiell for 10 daller. 1 quern 2 dlr. 2 spader 3 mk., 1 gammel hiølee, 1 saffue, 2 naure oc 3 zigell 1 dlr. Oc beløber sig hueß god, som fandis effter s. Jep Perßøn, 7 sneß slette dlr. Der imod fandis wdgield, som hand wor borttschyllig, 6 sneß ringer 5 sldlr. 1 mk. Oc nu stod for:ne Mortten Nielßøn her i dag for dom paa Anne s. Jep Perßøns wegne oc tilbød alle s. Jep Perßøns arffuinger, om der wor nogen aff denem, som ville haffue andre schifft i hendis buo effter bemeltte hendis s. hoßbondt inden ribermarckend førstkommendis, da schulle di haffue god forloff dertil. Widnit met opragte finger oc eed Mads Jepßøn oc Jesper Brixßøn i Tofftniß, att di i dag 14 dage giorde Hanß Brixßøn i Tofftnis, Tameß Jenßøn i Schoenager, Hanß Smed ved Ølouad,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jennß Jenßøn Salingbo i Warde alle warßel til deris døre oc buopell for denne registerings oc tilbuds widne her i dag att tage beschreffuidt. Oc stod for:ne Hanß Brixßøn, Hanß Smed oc Jenß Salingboe til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [401

8 mend thißdagen den 20. augustj 1639. Nielß Lauerßøn i Tranbierg, Gierlou Hanßøn i Tiereborg, Niels Jul i Hygom, Søren Jenßøn i Libsterup, Pouel Terckelßøn i Saderup, Jenß Clemendßøn i Orre, Hanß Orbonßøn i Tiereborg, Tameß Nielßøn ibm.

6 høring. Peder Jeßøn i Roust, Tøger Adtzerßøn i Fouerfeld, Nielß Hanßøn i Lildølou, Jørgen Hanßøn i Gummißmarck, Peder Simmenßøn ibm. oc Tamiß Madßøn i Opsneum.

Den sag imellom Pouel Terckelßøn oc Per Jenßøn bleff fremdeelliß opsatt i 3 wgger. Ingen suar. [402

|61v| Erlig oc fornumstig Iffuer Nielßøn Hoffum paa sin faders Nielß Jenßønß wegne endelig dom offuer Niß Nielßøn i Schadst for 7 mk. ringer 2 sch. met sin rentte oc schadegield att betalle inden 15 dage eller wdleg i hanß godß, huor det findis, effter ko. ma. forordning. Niß Nielßøn møtte oc berettet, att hueß som restet aff hoedstoelen, wille hand betalle, som hand oc i rede penge frembød, mens huad rentten sig belanger, ville hand vere hoß Niels Jennßøn selff oc der for talle hans minde. [403

Hanß Madßøn i Ageruig endelig dom offuer Nielß Perßøn i Nerßbierg for 3 sldlr. $1^1/_2$ mk., Nielß Hanßøn i Biltobt for 7 mk., Nielß Jenßøn i Nerßbierg 2 mk., Lauritz Mouerßøn ibm. 2 sldlr. alt effter handschriffts liudelse met sin rente. Oc widnit met opragte fingre oc eed Tameß Sørenßøn oc Niels Jørgenßøn i Orre, att di i dag 8 dage steffnitt diße effter:ne for dom til deris døre oc buopeell, Nielß Perßøn i hanß moderß paahørelße, Nielß Jenßøn i hanß pigeß paahørelße, Nielß Hanßøn i hanß drengs oc pigeß paahørelse oc Laurids Mouritzøn i hanß hustrus paahørelse. [404

Anne Michelsdatter i Biltobt it widne, att hun stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att efftersom hun haffuer ingen rett lauguerge her i landet eller nermeere ind hendis broder, som boer i Laaland, da tog hun nu i dag Nielß Lauerßøn i Tranbierg

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

til hendis werge oc forsuar hender effter denne dag wed loug oc rett att forsuare, som det sig bør. Oc stod di bege til wedermaals ting. [405

Thißdagen den 27. augustj 1639.

8 mendt. Niels Lauerßøn i Tranbierg, Gierlou Hanßøn i Tiereborg, Jep Ibßøn ibm., Peder Jenßøn i Norup, Hans Morttenßøn ibm., Tøger Adtzerßøn i Fouerfeld, Christen Hanßøn i Weldbeck, Nielß Lambertßøn ibm.

6 høring. Niels Morttenßøn i Rørkier, Jep Perßøn i Westerp, Hans Claußøn i Orre, Søren Hanßøn i Allerup, Per Jørgenßøn i Thiereborg, Christen Perßøn i Guldager.

Jep Perßøn, fød i Westerp, it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Peder Olluffßøn i Galsthoe for 3 sldlr. effter handschriffts liudelße oc schadegield, som hand for høring gaff hanem til sag. Widnit met oprachte fingre oc eed Christen Christenßøn i Jyllerup oc Christen Claußøn i Heßelhoe, att di i dag maanitt giorde for:ne Per Oluffßøn [*rettet fra* Sørenßøn] warßel til hans dør i hans sønß paa hørelse for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [406

Nielß Nielßøn i Tiereborg paa sin moders Kiersten s. Nielß Olluffßøns wegne it widne, dett Jenß Tamßøn, Mortten Hanßøn, Nielß Sørenßøn oc Jep Hanßøn i Tiereborg widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di satte den schade, som for:ne Kiersten Nielskon haffde fangett i hindis biugager paa Neder Langager for 4 schipr biug. Windett met oprachtte fingre oc eed Christen Nielßøn oc Hans Lauerßøn i Thiereborg, |62r| att dj i dag 8 dage giorde Nielß Jenßøn, Hanß Jesperßøn, Lauerß Nißøn oc Tameß Nielßøn i Tiereborg warßel til deris døre oc boepeell for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [407

Nielß Jeßøn i Tiereborg it widne, dett Knud Jenßøn i Tiereborg paa sin hustrus Marin Jeßdatters wegne, Jep Jeßøn ibm. paa sin egen wegne stod her i dag for dom oc giorde for:ne Nielß Jeßøn en god, trøg affkald for alt, hueß di wor arffueligen tilfalde[!] effter deris s. fader Jeß Krage oc effter deris s. moder Giertrud Jeskun i den gaard i Tiereborg, Nielß Jeßøn nu iboer etc. [408

Niß Nißøn i Tiereborg it widne, dett Hanß Orbonßøn i Tiere-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

borg paa sin hustrus Dorite Jenßdatters wegne, Knud Jenßøn ibm. [*tilføjet over linien* oc] paa sine 2 søstris Anne Jenßdatter oc Mette Jenßdatters wegne, Peder Jenßøn ibm. paa sin egen wegne stod her i dag for tingsdom oc giorde for:ne Nis Nißøn en god, trøg affkald for alt, hueß di kunde arffuelig tilfalde effter deris s. fader Jennß Knudßøn oc effter deris moders Marin Jenskuns dødelig affgang i den gaard i Tiereborg, for:ne Nis Nißøn nu i boer etc. [409

Knud Jennßøn i Tiereborg it widne, dett Niß Nißøn i Tiereborg stod her i dag for dom, kiendiß oc tilstud schyldig att were Anne Jenßdatter oc Mette Jenßdatter, fød i Tiereborg, sex sneße slette daller, huer daller til 32 sch. lybsk, huilcke for:ne 120 daller for:ne Niß Nißøn tilforplichtet sig eller sine arffuinger redelig oc wel att betalle for:ne Anne Jenßdatter oc Mette Jensdatter eller deris arffuinger til S. Hansdag midtsommer førstkommendis schadesløß i alle maader. Oc stod Niß Nißøn til wedermaals ting oc samtychte denne widne oc til ydermeere widnisbiurd tilforplichttet sig att lade trøcke sin zigenett nest fougdens forsigling. [410

Søren Hanßøn i Allerup it widne, dett Mortten Hanßøn, som wochtter Allerup fee, stod her i dag for dom, bekiende oc widnit met opragte fingre oc eedt, att hand tog Nielß Jenßøns øg i Tiereborg aff kornit oc bandt den ind i for:ne Søren Hanßøns huß om midags thide hanem waffuidendis, men hand warde hanß hustru adt, oc stod den der til om anden dag. Oc stod Nielß Jennßøn til wedermaalß ting. [411

Niels Jenßøn i Tiereborg it widne, dett diße effter:ne widnit for denem huer met oprachte fingre oc eed. Først wondt Knud Madßøn, fød i Tiereborg, att handt løffuerdagen den 17. augustj nest forleden effter for:ne Niels Jenßøns begiering gick offuer til Allerup effter en sorttstiernit øg oc en brun føl, som stod i huß til Søren Hanßøns i Allerup bunden i en tøme met millen i mulden[?] ved en besling stage i hans øster huß, oc gaff hand 2 sch. for den til indtegts penge, oc da kunde den nepelig winde til Tiereborg, oc iche hanem wor vitterligt, soug eller fornume, att samme øg aad, siden den kom wd aff for:ne Sørenn Hanßøns huß, iche heller kunde wreste munden op paa den met en kiep. Item wondt Lauerß Nißøn oc Hans Jesperßøn i Tiereborg, att

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

denem vitterligt er i sandhed, att samme øg døde om anden dagen, effter den vor kommen hiem aff huß |62v| fra Allerup, oc iche det wor denem witterligt, souge eller fornome, att den aad, siden den kom hiem til Tiereborg. Nock widnitt Jens Tamßøn, Niels Sørenßøn oc Jep Ibßøn i Tiereborg, att di om anden dagen den 18. augustj soug, for:ne sortstiernit øg laa i Hans Jesperßøns tobt oc haffde di en kiep i munden paa den att wille wreste munden op met paa den, oc iche di fick den op, oc siønttis di, att samme øg wor forsuoltten oc laa oc ristet paa iorden. Item widnit Hanß Orbonßøn oc Knud Jenßøn i Tiereborg, att dj søndagen den 18. augustj nest forleden wor met for:ne Nielß Jenßøn hoß Søren Hanßøn i Allerup oc der hørde, att for:ne Nielß Jenßøn tilspurde hanem, huor lenge hand haffde samme øg i huß. Da suarede for:ne Søren Hanßøn, att hand widste det iche til wiße. Ydermeere tilspurde hand Søren Hanßøn, huad schade den haffde giortt. Da ville Nielß Jenßøn tage 2 mend, oc hand selff maatte tage 2 mend att sette dett. Da ville Niels Jenßøn dett betalle. [*Tilføjet over linien* Der tilsuarede Søren Hanßøn, hand vidste ingen schade, den haffde gioert[?]]. Oc tilbød hand Søren Hanßøn samme øg oc føl oc eschett penge for det, som det haffde kost hanem. Oc samme tid sagde Søren Hanßøn, att samme øg stod løß til hanß hiøgulff. Oc da spurde Nielß Jenßøn hanem ad, huor milen kom da i munden paa den. Der tilsuarede Søren Hanßøn, att hand bandt den selff. Widnit met opragte fingre oc eed Søren Jenßøn oc Orbon Nißøn i Tiereborg, att di i dag 8 dage giorde for:ne Søren Hanßøn warßel til hans huß i hans hustrus paahørelße for denne widne her i dag att tage beschreffuit. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [412

Den sag imellom Niels Jul i Hygom paa Apelun Mattisdatters wegne i Hierting oc Mattis Anderßøn ibm. anlangende den sognevidne att forsigle bleff opsatt til i dag 3 wger. [413

Nielß Jenßøn i Rouest it widne, dett Toniß Anderßøn oc Søren Hanßøn i Rouest widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di neruerende hoß wor i Søren Perßøns gaard i Rouest oc der hørde, att for:ne Nielß Jenßøn tilspurde for:ne Søren Perßøn, huem der tog det hiø, som laa paa den ager ende, Nielß Jenßøn haffde fest aff Christen Hanßøn. Da suarde Søren Per-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ßøn: Det thog ieg. Da sagde Nielß Jenßøn: Sloug I dett? Da suarde Søren Perßøn: Ieg sloug dett iche, men ieg kiender mig ved dett. Huor for schulle det gaa saa hørtt [*fejl for* hortt] til met dett. Du haffuer slagen nogle seke fulde greiß i min Krog Schifft oc kiort til Orre oc andre steder met. Der tilsuarede Niels Jenßøn: Det schal I beuiße. Ellers er dett iche sandt. Widnitt met opragte fingre oc eed Christen Nielßøn oc Peder Christenßøn i Roust, att di i dag 8 dage giorde for:ne Søren Perßøn mundelig warßel paa Roustmarck for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. [414

Erlig oc welbiurdige mand Iffuer Windt til Nørholmb, ko. ma. offuerste secreterer oc høffuedsmand paa Lundeniß, hanß fuldmichtig |63r| Christen Hanßøn Smed i Holuig it widne, dett Marin Nielßkun i Westerbeck, Elle Christenß, Johanne Christenß, Karin Madskoene ibm. widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att di neruerende hoß wor i for:ne Westerbeck hoß Karinn Nielßdatter ibm., der hun føde den barn, hun sidst føde, oc da wdlagde hun i hendis nød oc trang Jennß Christenßøn til hendis barnfader. Oc nu stod for:ne Karin Nielßdatter her i dag for dom oc wed hendis sielß sallighed met opragte fingre sichtet oc beschyltte for:ne Jennß Christenßøn for hendis rette barnfader. Widnitt met opragte fingre oc eed Hanß Christenßøn oc Jep Knudßøn i Holuig, att di, som i gaar wor 14 dage, wor i Hodeschouff oc der giorde for:ne Jenß Christenßøn warßel til den mands dør, som hand tientte, udj en pigeß paahørelse paa welbemeltte Iffuer Winds wegne for denne widne oc sichtelße her i dag at tage beschreffuitt. G. [415

⟨11. junij.⟩ Den 11. junij fick Hanß Hanßøn Eißbierg paa sin moders Anne Hanskuns vegne endelig dom paa Søren Jenßøn i Libsterup for 50 sldlr. effter breffs liudelße met rentte oc schadegield att betalle inden 15 dage eller wdsettning [aff] hans beste gods oc løßøre effter ko. ma. forordning. Sagen wor tilforne effter Sørenß begiering opsatt udj sex wger. Steffningsmend Mortten Sørenßøn i Jerno oc Søren Hanßøn i Allerup. [416

Sex mend opneffnd att schiffte effter s. Mourids Perßøn i Alsleuff paa fredag førstkommendis er Mortten Nielßøn, Hans Perßøn, Jeß Jepßøn, Oluff Nielßøn i Alsleuff, Torsten Christenßøn oc Christen Perßøn i Guldager. [417

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Laurids Perßøn i Allerup epter sex wgerß opsettelße endelig domb offuer Niels Anderßøn Smed i Tiereborg for 4 sldlr. 1 mk. oc rentte aff 8 daller i 4 aar oc 4 sch. met sin effterstandendis rentte [*tilføjet over linien* der aff] i 16 aar effter handschriffts liudelße, item for 4 sldlr. effter handschriffts liudelse met sin effterstandendis rentte i 19 aar met andet interesse att betalle inden 15 dage eller der for att haffue vdsettning ved nam aff hans beste gods oc løßøre, huor det findis, effter ko. ma. forordning. Ingen suar. [418

Thißdagen den 3. septembris 1639.

8 mend. Christen Sørenßøn i Pugelund, Søren Jenßøn i Libstrup, Inguor Hanßøn i Saderup, Hans Hanßøn i Wgeluig, Niels Nielßøn i Gunderup, Hans Tamßøn i Lunde, Hannß Nielßøn i Faaborg, Peder Jenßøn i Norup.

6 høring. Christen Morttenßøn i Biltobt, Jep Hanßøn i Tiereborg, Jacob Nielßøn i Gunderup, Pouel Madßøn i Orre, Peder Christenßøn ibm. oc Niels Jenßøn i Rouest.

Niels Jenßøn i Tiereborg itt widne, dett Søren Hanßøn i Allerup stod her i dag for dom oc bad sig Gud tilhielp ved sin sielß salighed, att hand huerchen lagde millen i munden paa Nielß Jenßøns øg eller bandt den i nogen maader. Da sagde fougden Hanß Christenßøn: Mig forundrer, att du vilt sige dett. Der haffuer |63v| jou thou gode dannemend wonden, att du haffuer bekiendt, du bandst den selff. Huor til Søren Hanßøn suarde, att dett wor wsandt, di haffde vonden. Oc stod for:ne Nielß Jenßøn oc Søren Hanßøn til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuit. [*Tilføjet med andet blæk* Den sag opsatt i 3 wger]. G. 2. [419

Nielß Lauerßøn i Tranbierg paa Mortten Nielßøns vegne i Øße it vidne, att hand loulig met sex høring fordieltte Otte Strongeßøn i Øeß for den tøre klad, hand iche haffuer affført, som staar for:ne Mortten Nielßøn til trengsell effter tings vidniß indhold, som hand for høring gaff hanem til sag. Windett met opragte fingre oc eed Christen Morttenßøn i Biltobt oc Lauerß Nielßøn i Nerßbierg, att di [i] dag maanitt giorde for:ne Otte Strongeßøn warsel till hans huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [420

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Christen Michelßøn i Guldager it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Hanß Lauerßøn oc Frands Michelßøn i Tulßmarch for di tuende saarmaal, di haffde giort hans søn Søren Christenßøn i hans ansichtt effter tingswidnerß liudelse, oc for deris bøder derfor effter louen att wdlege, som hand for høring gaff denem til sag. Widnit met opragte fingre oc eed Niß Christenßøn oc Nielß Perßøn i Guldager, att di i dag maanit giorde for:ne Hans Lauerßøn oc Frands Michelßøn mundelig warßel for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod di bege i dag til verdermaalß ting. [421

⟨Lauerß Perßøn tingholder.⟩ Jep Perßøn, fød i Westerp, it vidne, dett heredsfougden Hans Christenßøn i dag for tingsdom tilspurde Christen Olluffßøn i Halttrup, om hand iche entten ville tage fyldest aff sin pantt hoß Giriel Hanßøn effter ko. ma. forordning, eller hand wille lade beroe met hanem oc lade andre gieldener tage for deris gield. Der til suarde Christen Olluffßøn, att dersom hereds fougden eller nogen paa hanß wegne wille giøre hanem fyldest for hanß pantt effter breffs indhold, da wille hand were offuerbødig det att anamme. Huor til Hanß Christenßøn suarde, att hand wille giøre hanem wdsettning paa rettens vegne effter forordning, saauitt hans rørendis gods kunde tilstrecke. Oc wor di bege til verdermaalß ting. [422

Nielß Lauerßøn i Tranbierg paa sin hoßbonds erlig oc welbiurdige mandt Gregerß Krabe til Torstedlund, høffuedsmand paa Riberhuß, hanß vegne it widne, dett Nielß Jenßøn i Tiereborg stod her i dag for dom oc effter it schrifftelige sedel klaget paa Nielß Nielßøn ibm., att hand haffde Nielß Jenßøns plag i huß, oc gick effter den. Da spurde Nielß Jenßøn Nielß Nielßøn ad, om hand kunde faa den wd, oc huad schade den haffuer giort, vil ieg betale wden all deelle oc domme. Da sagde for:ne Niels Nielßøn til for:ne Nielß Jennßøn: Dine gieß haffuer ocsaa giort schade. Da suarede oc tilbød Niels Jenßøn, att hueß schade, som di ocsaa haffuer giort, vil ieg ocsaa betalle uden diele oc domb. Da suarede Niels Nielßøn for:ne Niels Jenßøn: Da tag den, oc Nielß Nielßøn gick buortt. Saa gick Niels Jenßøn ind oc lagde tømen paa den oc tog den vd aff hußett oc wille lede aff gaarden. Saa wende for:ne Niels Nielßøn sig oc gick tilbage til for:ne Niels Jennßøn oc ßagde til hanem: Den fiel, din moder

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

haffuer |64r| tagen affe groff, kommer du hinder iche til att sette den paa igien, da schalt du faa en dieffuels ferdt. Oc i det samme sloug Nielß Nielßøn for:ne Niels Jenßøn 2 slaug met en stor kiep, en paa hanß wenstre arm en stor knude paa, som dannemend haffuer seett, oc en slaug paa hans høyre axel, som Niels Jenßøn ved Gud oc sin salighed hanem sichtter for. Da sagde Niels Nielßøn: Nu haffuer du faatt 2 slaug, oc der som du flyr iche den paa, da schal ieg schyde dig ihiell som en hund, oc andre flere ord, som ieg iche merchtte, i det samme som ieg lede aff gaarden, oc robte effter mig, siden ieg wor uden gaarden, som schede den 21. augustj nest forleden. Oc nu stod for:ne Nielß Jennßøn her i dag for tingsdomb oc wed sin sielß salighed sichttet oc klaget paa Nielß Nielßøn, lige som for:uitt staar, i alle maader. Item fremkom her i dag for dom Tameß Terchelßøn oc Jens Tamßøn i Tiereborg oc widnitt met opragte fingre oc eed, att di samme dag soug, att for:ne Niels Jennßøn haffde en knude paa hans wenster arm, som hand klagett, Niels Nielßøn haffde slagett hanem met en kiep. Widnit met opragte fingre oc eed Jep Hanßøn oc Jennß Jepßøn [*rettet fra* Steff[enßøn]] i Tiereborg, att di i dag 8 dage giorde for:ne Nielß Nielßøn warßel i hanß moders paahørelße for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [423

Nielß Nielßøn [*rettet fra* Jenßøn] i Tiereborg it widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede it tings vidne effter it schrifftelige sedel, liudendis, som effter følger: Er dette Niels Nielßøns suar imod Nielß Jenßøn i Tiereborg. Først om beder ieg hanem, att hannd iche yper nogen trette for en ringe sag schyld, mens eptersom wj haffde en hest i huß for hanem, som haffde werit i wort korn, oc hand den igien udaff wort stald uden forloff haffuer wdtagen, da sagde ieg til hanem, att hand schulle betalle hueß schade, den haffde giort. Da sagde Niels Jenßøn: Den, som faar schade, hand haffuer schade. Da sagde ieg: Om du faar en slaug eller thou aff en stock, mon du iche ocsaa haffue schade igien? Oc der met kom wi udj en ringe slagsmaal udj wort egen gaard. Oc er der for aff hanem begierendis, om hand haffuer meere schade ind ieg, att hand her i dag for tingsdom ville lade det see, saa vil ieg gierne stande til rette der for, om ieg der udj haffuer giort wrett, mens alle di andre erørig ord, hand her i dag

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

paasichtter mig, dem nechtter ieg ved min sielß salighed, att slig ord aldrig aff min mund er falden, oc er gierne begierendis aff fougden oc schriffuernn, att denne min suar oc nechttelße imod hans sichttelse maatte indføriß. Oc stod for:ne Niels Nielßøn her i dag til wedermaals ting oc wed sin sielß sallighed bekrefftet denne sedel saa att were i sandhed, lige som for:uitt staar, i alle maader. Oc stod Nielß Jennßøn til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. G. [424

Hannß Madßøn Ageruig it widne, dett Knud Nielßøn i Gunderup oc Niels Nielßøn ibm. widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di neruerende hoß wor oc hørde, huorledis tilgick, den tid bartschern wor hoß bemeltte Hans Madßøn, ligesom bartscherns wnderschreffne breff, som i dag bleff lest oc paaschreffuitt, udj sig selff indholder oc formelder, wndtagen di iche hørde, huad Hans Madßøn schulle giffue hanem til bartschier løn. Oc stod Niels Hanßøn i Rousthiue til wdermaalß ting. G. [425

Hans Madßøn it andet widne, att hand stod her i dag for domb oc ved sin sielß sallighed sichttet oc beschyltte Niels Hanßøn i Rousthiue for den saar oc schade, hand haffuer hafft effter barttscherns breffs indhold, som nu forretten bleff afflest oc paaschreffuett, oc |64v| ingen andre. Oc stod for:ne Niels Hanßøn til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. G. [426

⟨Laurids Perßøn tingholder.⟩ Hannß Madtzøn Ageruig it widne, det Hanß Christenßøn i Tiereborg, heredßfougedt i Schadstherett, Nielß Lauerßøn i Tranbierg, ko. may:tts deellfougett ibm., oc Hannß Claußøn i Orre widnitt for denem met opragte fingre oc eed, att efftersom di wor wdtagen offuer en venlig forlig imellom Hanß Madßøn Ageruig oc Tamiß Oluffßøn i Orre, oc di da samme tid denem iche kunde forlige eller for ene, da er dett denem witterligt i Guds sandhed, att Hanß Madßøn thog luißett[!], som det stod paa bordett, oc holt dett neden wnder bordett, oc saa lidet der effter tog hand liußet aff liußkierten oc stack det ad Niels Hanßøns scheg. Da sagde Niels Lauerßøn oc Hans Christenßøn, att saadantt ville di iche haffue schulle schee. Oc lidet der effter, som Hanß Christenßøn oc Niels Lauerßøn saad oc talde met huer andre, da robte Niels Hanßøn oc sagde: Nu haffuer Hanß Madtzøn hans kniffue dragen. Nu wil

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ieg iche side lenger. Oc idet samme tren Niels Hanßøn offuer bencken paa gulffuen, oc Hans Madßøn tog hans werge, drog den oc stack effter for:ne Niels Hanßøn, oc imedler tid greb Nielß Hanßøn til en werge, som hengde paa Tamis Oluffßøns seng i stuen. Oc i det samme sprang Hanß Christenßøn offuer borden oc greb til en knaberitt kiep, som laa paa en kiste, oc klapet til liud oc sloug 4 eller 5 store slaug paa bordett, bad denem oc ßagde, di schulle giffue liud oc giffue denem tilfredtz, her er ingen schade scheed, oc att di schulle ingen schade giøre huer andre. Oc Nielß Lauerßøn haffde faatt paa Hanß Madtzøn oc haffde hans haand i festen paa Hans Madßøns werge met hanem, oc Hanß Christenßøn oc Niels Lauerßøn sagde til Niels Hanßøn, att hand schulle gaa att døren oc ingen schade giøre hanem. Da suor hand om Gud oc sagde: I thør iche were redt, ieg schal ingen schade giøre hanem, oc gick ad døren, oc Hans Madßøn sled sig fra Niels Lauerßøn oc gick effter for:ne Niels Hanßøn, oc der Hans Madßøn kom i døren, fich hand sin saar oc schade oc kom tilbage igien oc saatte sig paa en stoell oc kaste hans kniff oc en gaffel fra sig paa gulffuitt, som hand haffde i sin haand, oc sagde: Der bleff ieg stucken. Ieg haffuer wißelig min død. Oc Hanß Madßøn aff samme saar bleff suag oc schrøbelig, som di siønttis, att 3 eller 4 folck baar hanem til en wogen oc lagde hanem der udj oc aag hanem ud aff gaarden. Oc iche di widste, andre giorde hanem samme saar oc schade som Niels Hanßøn. Mens iche for:ne Nielß Hanßøn tilforne forbrød sig imod for:ne Hanß Madßøn i nogen maader. Oc nu i dag stod for:ne Hanß Madßøn oc Nielß Hanßøn bege til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. Gienpartter 2. [427

Lauerß Perßøn offritt sin delle til Starup sogenmend for schriffuer penge til i dag maanitt. [428

|65r| Thißdagen den 10. septembriß 1639.

8 mend. Gierlou Hanßøn i Tiereborg, Søren Jenßøn i Libstrup, Jep Sørenßøn i Suolbierg, Søren Jeßøn i Hygom, Pouel Brixßøn i Nebell, Niels Hanßøn i Rousthyue, Hannß Orbonßøn i Tiereborg, Christen Nielßøn i Rouest.

6 høring. Nielß Christenßøn, Hans Sørenßøn i Tobøl, Jenß Staffenßøn, Hanß Madtzøn i Schadst, Niels Hanßøn i Biltobt, Niels Jenßøn i Tiereborg.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Laurids Pederßøn i Allerup it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde Søren Hanßøn i Allerup, huad aarßag der wor til, att hand forholder hanem hanß hoffued breff, hand haffuer giffuit hanem wed tings vidne, som er betald. Der tilsuarede Søren Hanßøn, att den vor inttet betald, iche heller hand haffde suaredt hanem til den, som hand burde att giøre, oc hand formeenntte, det wor ingen hoffuettbreff. Oc wor di bege til wedermolß ting. [429

Nock it andet widne, det Søren Hanßøn i Allerup stod her i dag for dom oc sagde, att Laurids Perßøn wille welgiøre hanem schalckhed, om hand kunde. Dett schulle vel beuißis i deris sag, inden den fick ende. Oc siden di ord vor falden, sagde hand, att hand trode hanem til dett. Oc wor di bege til vedermoelß ting. [430

Item it widne, dett Søren Hanßøn i Allerup stod her i dag for dom oc ßagde, att Lauerß Perßøn kunde schriffue, huad hand wille. Da tilspurde hand Søren Hanßøn, om hand haffde entten schreffuitt for hanem eller nogen her udj heredett andet, ind hand burde att giøre. Der til suarede Søren Hanßøn, att hand vidste dett iche. Oc wor di bege til wedermaalß ting. [431

Laurids Pederßøn det fierde widne, det Søren Hanßøn i Allerup stod her i dag for dom oc bekiende, att den slaugbenck staar i hans huß, Laurids Perßøn taller hanem tilfor, oc fandt den der for sig. Oc wor di bege til wdermaalß ting. [432

Den sag imellom Jacob Jennßøn, borger i Warde, hans wiße bud Lauerß Perßøn oc Hanß Nielßøn i Fouerfeld, Hans Sørenßøn oc Niels Christenßøn i Tobil [*rettet fra* Fouerfeld] anlangende fogedtpenge bleff opsatt til i dag 14 dage. Hanß Sørenßøn oc Nielß Christenßøn møtte oc tilbød wdleg. Hanß Nielßøn er iche møtt. [433

Søren Hanßøn i Allerup itt widne, dett Anne Nielßdatter oc Marin Hanßdatter i Allerup widnit for denem met opragte fingre oc eedt, att dett er denem fuld witterligt udj sandhed, att den øg, som stod i huß til Søren Hanßøns i Allerup, som Knud Madtzøn hentte wd oc ßagde, dett wor Lauerß Nißøns øg i Tiereborg, den thog Mortten Hanßøn, som wochtter Allerup cretter, i huß, oc stod den iche lenger i huß ind fra fredag wed høy midags tide, som vor den 16. augustj, oc til neste morgen der effter, strax effter soelen vor opstanden, oc da thog for:ne

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Knud Madßøn samme øg selff wd aff hußett oc liede hen met den, oc iche di da kunde see eller kiende, dett for:ne øg da schade nogett i nogen maader. Widnitt met oprachtte |65v| fingre oc eed Mortten Hanßøn oc Hanß Anderßøn i Allerup, att di i dag 8 dage giorde Lauerß Nißøn oc Knud Madßøn i Tiereborg warßel til Lauerß Nißøns huß oc Nielß Jennßøn warßel i hanß hustrus paahørelße for denne vidne her i dag att täge beschreffuitt. Oc stod Nielß Jenßøn til wedermaalß ting. [434

Jeß Jepßøn i Alsleuff it widne, dett Hans Perßøn, Niels Hanßøn, Anders Nielßøn i Alsleuff, Christen Nißøn i Lauerßmarck, Jørgen Hanßøn, Niels Jepßøn, Madß Perßøn oc Hans Hanßøn, alle i Alsleuff, widnitt for denem met opragte fingre oc eed, att di neruerende hoß waar paa Alsleuff kirchegaard paa enn bededags onßdag noget effter S. Hansdag nest forleden oc der saae oc hørde, att Laurids Tonißøn i Tobtniß talde for:ne Jeß Jepßøn hen til en side westen schrifftsen. Oc da wende Jeß Jepßøn sig om fra Lauerß Toneßøn oc sagde: I tør iche tage mig hen i enrom. Drageß til minde I dannemend, Laurids Tonißøn setter mig for, att ieg schulle haffue ladet klipe en aff prestens [*overstreget* tiend] lame. Oc da suarede Mortten Nielßøn: Varer eder selff, huordan I falder ind paa en fattig mand met saadane ordt, uden I wed nogen schiell der til. Oc da suarede Laurids Toneßøn: Vor det saa ilde sagt, att ieg maatte iche spørge hanem ad. Widnit met opragtte fingre oc eed Jesper Clemendßøn oc Niels Perßøn i Alsleuff, att di i dag 8 dage giorde her Oluff Jørgenßøn i Alsleuff oc Lauerß Toneßøn i Tobtnis warßel til deris huße oc bopeell for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. G. [435

Thißdagen den 17. septembriß 1639.

8 mennd. Nielß Lauerßøn i Tranbierg, Søren Jennßøn i Libstrup, Madß Mickelßøn i Spongsbierg, Nielß Hanßøn i Rousthyue, Gregerß Clemendßøn i Arndrup, Hannß Nißøn i Hygomb, Pauel Terckelßøn i Saderup, Nielß Jepßøn i Mølbierg.

6 høring. Jenß Staffenßøn i Schadst, Jennß Nielßøn i Roust, Søren Hanßøn, Nielß Jennßøn ibm., Jens [*rettet fra* Nielß] Eneuoldtzøn i Arndrup, Nielß Jenßøn i Suolbierg.

Hanß Clemendßøn i Opsneum itt widne, det hand loulig met

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

sex høring fordieltte Inguord Tamßøn i Opsneum for $5^1/_2$ mk. da., som hand haffde torschen oc graffuett tøre oc arbeidett for hanem for, som hand for høring gaff hanem til sag. Widnitt met opragte fingre oc eed Mortten Clemendßøn oc Oluff Clemendßøn i Opsneum, att di i dag maanitt giorde for:ne Inguordt Tamßøn mundelig warßel til hanß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [436

Jenß Eneuoldtzøn i Arndrup itt widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hand formedelst kornenß mißuextt oc andre nøduendige aarßagerß schyld i 2 tingdage nest tilforne oc i dag den tredie haffuer standen her for tingsdom oc liudeligen opsagtt dett grund oc eigendom, hand haffuer hafft i feste oc brug aff erlig oc welbiurdige mand Jørgen Rattløu til Kroxgaard, thj hand iche kunde taale eller wdstaa den store tynge met echte, arbeid oc andet, som den gode mand |66r| aff hanem begierendis er, thj hand her effter wille huerchen plouge eller saae til samme eigendomb i nogen maader, menß den gode mand her met att were aduarett rougseden til samme eigendomb selff att lade saae oc eigendomen att borttfeste, til huem hanem lyster, oc der hoß eschett penge oc betalling for hanß huße oc bygening oc hueß andet, hand iche kannd fløtte eller føre met sig. Widnit met oprachte fingre oc eed Niels Jørgenßøn oc Christen Hanßøn i Schadst, att di i dag 14 dage wor paa Kroxgaard oc der giorde welbemeltte Jørgen Rattlou warßel i fruenß paahørelße for denne opsigelße oc eschening her i dag ved tingsvidne att tage beschreffuitt. G. [437

Gregerß Clemendtzøn i Arndrup itt widne paa sin hoßbonds wegne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde Jenß Eneuoldtzøn i Arnderup oc Jennß Staffenßøn i Schadst, huad aarßag der vor til, att di iche ville komme tilhouffue att giøre deriß arbeid som andre dannemend, efftersom di titt oc offte der om er tilsagtt. Der tilsuarede Jenß Eneuoldßøn, att hand kunde iche taale eller wdstaa den store arbeid oc tynge, som den gode mand ville haffue, oc som hand schulle giøre, for kornenß mißuextt oc andre aarßagers schyld. Item tilspurde for:ne Gregerß Clemendßøn denem, om di ville saa rougseden som andre den gode mands tiener. Der til suarde Jennß Eneuoldßøn, att hand haffde iche roug att saae det met. Oc stod di bege til wedermaalß ting. [438

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Item it andet vidne, dett Eneuold Anderßøn oc Inguord Jenßøn i Schadst vidnitt for denem met opragte fingre oc eed, att di 2 gange i nest forgangen wge haffuer warett Jenß Staffenßøn til hoffue att age møg, oc iche hannd kom, oc wor dett denem ocsaa witterligt, att for:ne Jenß Staffenßøn iche vnder tiden forgangen sommer haffuer giort sin hoff arbeidt som andre Kroxgaardß tiener. Oc stod Jenß Staffenßøn til wedermaals ting. [439

Laurids Pederßøn i Allerup itt widne, att hand stod her i dag for domb oc tilspurde Søren Hanßøn ibm., om hand begierde meere ind fyldest aff hanß pantt for hans gield, nemlig 600 rixdaller, som hand haffde loffuit for hanem til s. welb. her Albrechtt Schiel. Der tilsuarede Søren Hanßøn oc tilbød, att der som Lauerß Perßøn eller nogen paa hanß wegne wille giffue hanom sin penge i gien for di 10 schar gods, hand haffuer i feste, som dett haffde kost hanem, en gang inden S. Pederßdag førstkommendis, da schulle di det bekomme met all gode. Oc wor di bege til wedermaalß ting. [440

Laurids Perßøn it andet widne, det Søren Hanßøn i Allerup stod her i dag for dom oc kiende sig fuld oc fast ved dett iord, Lauerß Perßøns quist staar paa, som hand haffde sted oc fest effter hanß festebreffs indholdt. Oc wor di bege til wedermaals ting. [441

Søren Hanßøn itt widne, att hand stod her i dag for domb oc begierede en copie aff den breff, hand i dag fra sig leueritt til Lauerß Perßøn i Allerup, dateritt Schadsthereds ting den 14. januarij 1634, som for:ne Søren Hanßøn vor tildømbt sig att fralege effter dombs liudelße, oc formeentte Søren Hanßøn, |66v| att samme breff wor inttet betald. Da tilspurde Lauerß Perßøn hanem, huad dett wor, som iche vor betald. Der til suarede Søren Hanßøn, att det schulle vel beuißis, huad der wor wbetaldt. Oc wor di bege til wdermaalß ting. G. [442

Laurids Pederßøn i Allerup it widne, dett hand stod her i dag for domb oc tilbød di sex siønßmend, Søren Hanßøn i Allerup i dag til siøn haffuer ladet opkalde, att saauitt som di nu i dag met opragte fingre oc eed effter receßen wille widne, att Søren Hanßøn i Allerup burde att affbryde aff dett ny huß, att det andet iche siden stod hanem til trengßel paa liußnit paa hans

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

winduer effter førige siønsvidniß indhold, da wille hand der met were fornøyett, oc Søren Hanßøn saa ville giffue forplicht ved tingswidne det inden en wiße dag att affbryde eller forfløtte, da wille hand lade dielen falde. Oc stod samme sex mend, nemlig Christen Suenßøn i Marebeck, Jenß Hanßøn i Maade, Peder Christenßøn i Strandby, Christen Jeßøn i Kierßing, Jep Sørenßøn i Soelbierg oc Jacob Suenßøn i Nebell met for:ne Søren Hanßøn til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. [443

Søren Hanßøn i Allerup it widne, dett Christen Suenßøn i Marebeck, Jenß Hanßøn i Maade, Peder Christenßøn i Strandby, Christen Jeßøn i Kierßing, Jep Sørenßøn i Soelbierg oc Jacob Suenßøn i Nebel widnitt for denem met opragte fingre oc eedt, att efftersom di tilforne wor offuer en richtig siøn saaner som Christen Suenßøn, som Laurids Perßøn denem paauiste den 11. junij, saa i lige maade er di nu i dag tilkaldet oc paauist aff Søren Hanßøn der sammested. Først nemlig en ny huß, vor satt Lauerß Pederßøns kielde oc huß til trengsell. Saa i lige maade wor di nu i dag, siøn offuer det samme. Da siønttis di, att samme huß wor nu fløtt en riber alne fra samme kielde meere ind tilforne. Tilmet befindiß samme huß att were nu affbrøtt fra Lauerß Perßøns quist 3 qorter oc noget meere met tag oc træ. Widnitt met opragte fingre oc eed Hanß Anderßøn oc Hanß Hanßøn Eißbierg, att di den 2. septembriß giorde Lauerß Perßøn warßel til hanß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc wor hand selff til wedermaalß ting. G. [444

⟨Niels Tranberg tingholder.⟩ Lauerß Perßøn oc Søren Hanßøn it widne, att di stod her i dag bege for dom oc woldgaff deris tuistighed anlangende det huß, di omtuister, oc dett lycke, Lauerß Perßøn haffuer ladet opluche aff Søren Hanßøns anpartt, saauel som 3 daller 2 sch. schriffuer penge [*tilføjet over linien* oc den slaubenck], som Lauerß Perßøn i dag haffde sin fierde ting til for:ne Søren Hanßøn for, paa diße epter:ne tuende dannemend. Lauerß Perßøn tog hereds fougden Hanß Christenßøn i Tiereborg, oc Søren Hanßøn tog Jennß Hanßøn i Maade, oc huad for:ne 2 mend om forschreffne poster denem strax for tingsdom imellom kiender, schal di vere fornøyett paa bege sider wsteffnitt oc wigienkaldett i alle maader. Oc vor di bege

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

met for:ne mend til wedermaalß ting oc samtøchte denne widne. G. [445

|67r| ⟨Niels Tranberg tingholder.⟩ Lauerß Pederßøn oc Søren Hanßøn i[t] andet widne, det Hanß Christenßøn i Tiereborg oc Jenß Hanßøn i Maade stod her i dag for domb oc gaff tilkiende, att efftersom bemeltte Lauerß Perßøn oc Søren Hanßøn nu i dag haffuer woldgiffuitt nogle deriß tuistige sager paa denem effter tings widnis formelding, da haffuer di denem saaledis imellom kiendt, att for:ne Søren Hanßøn inden førstkommendis S. Mickelsdag schal affbryde det offuerste fag aff samme ny huß ved den sønder ende, att den kand were saa uitt imellom offuen som neden, oc saa schal for:ne Søren Hanßøn inden førstkommendis S. Morttensdag giøre en kuefag paa den anden fagh nest ved paa samme ny huß, oc schal hand ocsaa giffue for:ne Lauerß Perßøn 3 sldlr. schriffuerpenge oc 1 rix daller for samme lycke, hand haffuer ladet opluche, oc denem att leuere hanem her paa tinget i dag 8 dage. Oc saa schal Søren Hanßøn beholde den slaubenck, di omtuister. Oc wor di bege til wedermaalß ting. G. [446

Niß Nißøn i Tiereborg it widne, det Tameß Terckelßøn, Jep Ibßøn, Nielß Sørrenßøn i Tiereborg oc Hanß Nißøn i Hygom widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di den 12. septembris sidst forleden udj hereds fougdens neruerelße wor forsamlitt i Niß Nißøns gaard i Tiereborg att schiffte oc wordere effter hanß s. hustru Johane Niskun imellom hanem oc hanß søn Jenß Nißøn. Da først satte di alle roug, quitt oc frj for schyld, tiend, degen korn oc all vdgifft for 18 tønder, huer tønde 5 sldlr., er 90 sldlr. Nock biug i lige maade quit oc frj for schylde, tiende oc all vdgifft, for 22 thønder 5 schipr, huer thønde $2^1/_2$ sldlr., er 51 sldlr. 1 mk. Nock 3 thønder haure, huer thønde 5 mk., er 3 sldlr. 3 mk. Nock 4 schipr boghued satt for 1 sldlr. Mens all korn er quit oc frj for schylde, tiende oc all wdgifft, som er tilforne wdsatt oc afftagen. Nock 27 englaß mersk hiø, huer laß satt for 2 sldlr. Noch 6 laß gesthiø, huer laß satt for 1 sldlr. Er tilhobe 60 sldlr. Item 15 gamel faar for 15 sldlr. Noch 7 lambe, huer satt for $1^1/_2$ mk. Faar oc lame, huer met deris wld, er tilhobe $17^1/_2$ sldlr. 8 sch. Nock 3 øg oc 1 gielding, vnge oc gamle, er satt tilhobe for 80 sldlr. Noch 5 kiør, wnge oc gamle,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

huer koe satt for 8 sldlr., er 40 sldlr. Noch 3 quier satt for 22 sldlr. Noch 1 sortt stud for 8 sldlr. Nock fire kalffue for 10 sldlr. Noch 1 gammel suin oc 4 vng suin for 6 sldlr. 21 fag salßhuß met quist, 14 fag laehuß, 9 fag feehuß er satt tilsammen udj en summa for 120 sldlr., met hueß som sømfest oc nagelfest er. All wogen redschab oc ploug redschab met ploug iern oc all tilbehøring ßatt for 12 slette daller. Noch 2 hiøleer, 4 zigler, 1 par hartøy, 1 spade, 1 sauffue, 1 naffuer, 1 øx, kielschee, kloffue met staal oc all staalfang satt for 5 sldlr. Bru redschab, 1 bru kiell, weger 2 pund, satt for 12 sldlr. Ølkare, tønder, stiper, spande, deintrou, kiern, mielckbøtter satt for 4 sldlr. 1 kober gryde for 1 sldlr. 2 tinfade, 1 windtzer satt for 1 sldlr. En ege schab i stuen satt for 6 sldlr. En wnderbord met blad paa oc 1 ege blad, 2 ege arcke, 1 fyrschiffue satt for 5 sldlr. 1 laaß, madkorffue satt for 2 sldlr. Nock alle senge kleder, som barnen |67v| tilkom, 20 sldlr. til hanß partt, som hand schal haffue, dett første hand er 15 aar gammell, eller en seng god for 20 sldlr. i steden. Indgield. S. Nielß Olluffßønß haand, rester 8 sldlr., datterit 1633. Nock Terckel Christenßøn, fød i Hygom, it handschrifft paa 28 sldlr., dateritt 1631. En handschrifft fremlagt paa Søren Mouritzøn, rester 3 sldlr. ringer 1 mk., dateritt 1634. It handschrifft paa Terckel Christenßøn, fød i Hygom, rester $11^1/_2$ sldlr., daterit 1632. En handschrifft paa Lauerß Hanßøn i Siemb, rester 10 sldlr. $1^1/_2$ mk., dateritt 1636. It handschrifft paa Nielß Perßøn paa Nørby, rester 2 sldlr. 12 sch., dateritt 1624. It handschrifft paa Hanß Sørenßøn i Hygom, rester $1^1/_2$ sldlr., datteritt 1633. It handschrifft fremlagt paa Nielß Hanßøn i Ølou paa 31 sldlr. 2 mk., dateritt 1634. En handschrifft paa Mortten Smed paa Sønderhuod paa $2^1/_2$ sldlr. 1 mk. En handschrifft paa Hans Tamßøn udj Orre paa 3 sldlr., dateritt 1624, oc en dielß widne effter dreffuen paa 6 sldlr. oc 2 schipr haure, datterit aar 1620. En handschrifft paa Nielß Jepßøn paa Sønderhoed paa $5^1/_2$ mk. Indgield uden breffue. Jenß Hanßøn i Maade 5 mk., som hand loffuit att betalle Niß Nißøn for Nis Jenßøn i Strandby for tingsdom nu tilkommendis høst. Hanß Nißøn i Hygom 8 sldlr., oc wor hand selff tilstede. All indgielden 108 sldlr. $1^1/_2$ mk. 4 sch. Wdgield, som Niß Nißøn wor bortschyllig. Anne Jensdatter oc Mette Jenßdatter 120 sldlr., Peder

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jenßøn 10 sldlr., Jenß Jepßøn Pranger 15 sldlr. Item der foruden bortschyllig 20 sldlr. Summa offuer all god oc godß, der gielden wor afftagen, er 500 slette daller. Der aff tilkom Jennß Nißøn 250 slette daller oc en seng saa god som 20 sldlr. eller 20 sldlr. i steden. Oc loffuitt oc tilforplichtet for:ne Niß Nißøn for sig oc hanß forhaabendis hustru Mergrette Jensdatter oc bege deris arffuinger oc effterkommere att betalle all wdgielden barnen bemeltte Jenß Nißøn wden all schade, oc all indgielden schal for:ne Niß Nißøn haffue att indkraffue. Disligeste schal for:ne Niß Nißøn, hanß hustru eller deriß arffuinger oc epterkommere forsee bemeltte Jens Nißøn met nødtørfftig kleder oc føde, til hand bliffuer 15 aar gammell, met gudelig optuchtelße, tilsiøn, gode røchtte oc waretegt oc all anden nødtørfftig wnderholding, som di vill forsuare for Gud oc mennischen. Oc emedler tid schal hanß for:ne penge stande renttløß. Oc det første hanß for:ne 15 aar er wde, schal hanß for:ne penge følge hanem angerløß oc schadesløß i alle maader. Disligeste schal for:ne Niß Nißøn oc hanß hustru eller deris arffuinger oc effterkommere holde for:ne Jennß Nißøn til schuole saa lenge, han kand læse, schriffue oc regne oc staa en god mands regenschab for, oc forschaffe hanem alt det, som hand haffuer behoff der til i alle maader paa deris egen bekostning, som dett sig bør, oc iche paa hans egen bekostning i nogen maader. Oc nu stod for:ne Niß Nißøn oc Knud Jenßøn i Tiereborg her i dag til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. Gienpartt. [447

Thißdagen den 24. septembris 1639.

8 mendt. Jep Sørenßøn i Soelbierg, Hanß Nielßøn i Faaborg, Mattis Anderßøn i Hierting, Nielß Jepßøn i Mølbierg, Nielß Hanßøn i Rousthyue, Christen Hanßøn i Weldbeck, Peder Farßøn i Maade, Christen Jeßøn i Kierßing.

|68r| 6. Høring. Jennß Madtzøn i Ouedt, Jenß Perßøn i Nerßbierg prestegaard, Søren Nielßøn i Øße, Nielß Jenßøn i Tiereborg, Anderß Pederßøn i Wong, Mads Jenßøn i Øeß.

Jennß Pederßøn ved Nerßbierg kircke itt widne, dett Hanß Jul i Nerßbierg, Søren Nielßøn i Øeß, Madß Jenßøn, Knud Hanßøn ibm., Hanß Jørgenßøn i Westerbeck, Nielß Pouelßøn, Madß Hanßøn, Mortten Nielßøn ibm., Peder Laßøn i Nordenschouff, Laue Nißøn i Oued, Jørgen Hanßøn i Horsterup oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Christen Lauerßøn i Grafflund widnitt for denem met opragte fingre oc eed, att denem fuld witterligt er i sandhed, att den neste løffuerdag for S. Hanßdag midtsommer sidst forleden da er for:ne Jenß Pederßøns gandsche salßhuß oc øster huß met buoschab, sengekleder oc hußgeraad aff waade ild aldeelliß opbrend oc lagt udj aske, saa hand fattige mand der wdoffuer haffuer faatt en stor wforwindelig schade oc iche kand komme til rette igien, vden Gud oc øffrighed oc andre godhierttige mennisker hans fattige leilighed ville ansee oc were hanem behielpelig etc. [448

Den sag imellom Niels Tranbierg hanß fuldmichtig oc Jenß Nielßøn i Tranberg om gields fordring bleff opsatt til i dag 14 dage. Ingen suar. [449

Nielß Jenßøn i Soelbierg it widne, att hand stod her i dag for dom oc opsagde den gaard i Suolbierg, hand haffuer i feste aff erlig oc welbiurdige mand Iffuer Lange til Bramming, thj her effter wille huerchen plouge eller saae der til i nogen maader, oc dett att were den gode mand fritt fore att borttfeste, till huem hanem lyster, thj det snareste hand kunde faa hanß fuoder wdafflett, wille hand giøre hanem det ledig, oc eskett penge for hans huße oc bygening, som det vor god for. Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Michelßøn oc Hanß Ibßøn i Opsneum, att di [i] dag 14 dage vor paa Bramming oc der giorde welbemeltte Iffuer Lange warßel udj fougdens paahørelße for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. G. [450

Widnit met opragte fingre oc eed Pouel Pederßøn i Agerbeck oc Jep Perßøn i Faaborg, att di i dag 8 dage steffnitt Hanß Olluffßøn i Orre for dom paa Hans Nielßøns wegne i Faaborg. Samme sag om gields fordring bleff opsatt til i dag 3 wgger. [451

Gregers Clemendßøn i Arndrup paa sin hoßbonds welb. Jørgen Rattløus wegne it widne, dett Boeld Hanskoen i Schadst widnit for denem met opragte fingre oc eed, att hun haffuer giffuit Jenß Staffenßøn i Schadst houffbud saa titt som di andre houff tiener, oc wnder tiden haffuer hun wartt hanem 2 gange til om dagen. Huor titt det wor, widste hun iche. Oc som i gaard vor 8 dage oc nu paa søndag warett hun hanem tilhoffue att plouge. Oc stodt Jenß Staffenßøn til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. [452

Jennß Staffenßøn i Schadst it widne, att hand stod her i dag

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

for dom oc gaff tilkiende, att hand formedelst kornenß mißuextt oc andre nøduendige aarßager schyld i 2 tingdage nest tilforne oc i dag den tredie haffuer standen her for tingsdom oc liudeligen opsagt det grund oc eigendom, hand haffuer hafft i feste oc brug aff erlig oc welbiurdige mand Jørgen Rattlou til Kroxgaard, thj hand iche kunde taale eller wdstaa den store tynge met echtte oc arbeid oc andett, |68v| som den gode mand aff hanem begierendis er, thj hand her effter ville eller kunde huercken plouge eller saae til samme eigendom i nogen maader, mens den gode mand her met att were aduartt rougseden til samme eigendom selff att lade saae oc eigendommen til en anden att borttfeste, till huem hanem lyster, oc eschett penge oc betalling for hans huße oc bygening oc hueß andet, hand iche kand fløtte eller føre met sig. Widnit met opragte fingre oc eed Nielß Jørgenßøn oc Christen Hanßøn i Schadst, att di i dag 3 wger wor paa Kroxgaard oc der giorde welbemeltte Jørgen Rattlou warßel i fruens paahørelße for denne opsigelße oc eschening her i dag ved tingsvidne att tage beschreffuitt. G. [453

Den sag imellom erlig oc welbiurdige mand Jørgen Krag til Enderupholm hanß fuldmichtig Jacob Nielßøn, fougett paa Enderupholmb, paa den ene oc Laurids Terchelßøn [*rettet fra* Pederßøn] i Saderup oc Anderß Pederßøn i Wong om wloulig øxen kiøb paa den anden side bleff opsatt til i dag 8 dage. [454

Jacob Nielßøn paa sin hoßbondß wegne it widne, dett Peder Hanßøn oc Pouel Perßøn i Wong widnit for denem met opragte fingre oc eed, att dj neruerende hoß wor tilstede forgangen sommer imellom paasche oc pindsdag oc hørde oc soug, det Lauerß Terckelßøn i Saderup aff kiøbte welb. Jørgen Krags tiener Anders Pederßøn i Wong tuende stald øxen, enn blackhielmit oc en huide blacke, oc schulle hand giffue hanem for denem, om hand kunde tiene noget paa denem, $25^1/_2$ sldlr., menß ellers 25 sldlr. 1 mk., om hanß hoßbond wille ombere denem, oc da sagde Lauerß Terchelßønn, att øffrighed schulle haffue dem, dett schulle iche gaa saa hortt til. Oc nu stod for:ne Jacob Nielßøn for dom oc paa welbemeltte sin hoßbonds wegne tilspurde for:ne Anders Pederßøn, om Lauerß Terckelßøn i Saderup iche kiøbte hanem samme øxen aff til welb. Peder Lange. Der tilsuarede for:ne Anders Pederßøn oc bad sig Gud

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

tilhielp paa sin sielß sallighed, att for:ne Lauerß Terckelßøn affkiøbte hanem samme øxen til welb. Per Lange. Widnit met opragte fingre oc eed Anderß Eneuoldßøn oc Antoniß Knudßøn i Wong, att di i dag 8 dage giorde for:ne Lauerß Terchelßøn [*rettet fra* Pederßøn] mundelig warßel paa Saderup marck for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod Anderß Pederßøn til wedermaals ting. [455

Laurids Pederßøn i Allerup it widne, dett Søren Hanßøn i Allerup stod her i dag for dom oc wdlagde til for:ne Lauerß Perßøn effter woldgifftsmends affsigelse 2 rix daller schriffuer pennge, oc loffuitt for:ne Søren Hanßøn att quitere Christen Wind i Tømmerby for 7 mk. for den rixdaller, hand schulle giffue Lauerß Perßøn for det lycke effter woldgiffts vidniß indhold, oc saa schal Laurids Perßøn giffue Søren Hanßøn 1 mk. tilbage. Oc wor di bege til wedermaalß ting. [456

Erlig oc welbiurdige mand Iffuer Wind til Nørholm, ko. ma. offuerste secreterer oc befalingsmand paa Lundeniß, hanß fuldmichtig erlig oc fornumstig Kield Jørgenßøn, fougett paa Nørholm, itt widne, dett for:ne Kield Jørgenßøn paa welbemeltte sin hoßbonds wegne stod her i dag for dom oc tilspurde Nielß |69r| Sørenßøn i Westerbeck, huor meget hand bød den gode mand welb. Iffuer Wind paa Nørholmb for den beligelße, hanß datter Karin Nielßdatter begangett haffuer. Der til suarde Nielß Sørenßøn, att hand bød den gode mand alt det, hand haffde. Item tilspurde bemeltte Kield Jørgenßøn for:ne Nielß Sørenßøn, huor for hand iche benechtet for welbiurdig Iffuer Wind i Nørholmbs frurstue, att hand iche haffde bødet Jenß Christenßøn, tienendiß i Hodeschouff, penge for samme beligelße sig att paatage, huor til for:ne Niels Sørenßøn suarede, att hand vidste iche, hand suor der paa. Nock widnit for:ne Niels Sørenßøn met opragte fingre oc eed, att siden samme beligelse scheede, haffde hanß for:ne datter Karin Nielßdatter wndertiden verit hieme til hanß oc wndertiden hene paa hendis forbedring. Oc wonde Niels Christenßøn ibm. met lige suoren eed, att hand kunde iche benechtte, att hand io deß emellom haffuer seett hinder. Widnit met opragte fingre oc eed Niels Pouelßøn i Westerbeck oc Oluff Nielßøn ibm., att di i dag 14 dage giorde for:ne Karin Nielsdatter oc hendis louerge warßel til hindis faders huß udj

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hendis moders paahørelße for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc nu stod for:ne Karin Nielßdatter sampt for:ne Jenß Christenßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [457

Nock itt andet widne, dett Jenß Christenßøn, tienendis i Hodeschouff, stod her i dag for tingsdom oc wed sin sielß sallighed benechttet, att hand aldrig haffde hafft nogen legemlig omgengelße met Karin Nielßdatter i Westerbech i alle sin dage eller wor hindis barnfader i nogen maader. Oc stod for:ne Karin Nielsdatter til wedermaals ting, der denne benechttelße bleff beschreffuitt. [458

Thiisßdagen den 1. octobris 1639.

8 mend. Mortten Nielßøn i Alsleuff, Anders Madßøn i Hierting, Niels Hanßøn i Rousthiue, Niß Pederßøn i Brøndom, Hans Nißøn i Hygom, Peder Hanßøn i Grimsterup, Jennß Sørenßøn i Fuordom, Christen Nielßøn i Nerßbierg.

6 høring. Jennß Eneuoldtzøn i Arndrup, Pouel Brixßøn i Nebell, Søren Nielßøn i Øeße, Jennß Staffenßøn i Schadst, Søren Hanßøn i Rouest, Hanns Erichßøn i Grimsterup.

Søren Sørenßøn i Asterup it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde Hans Morttenßøn, Tameß Perßøn, Jep Madßøn, Nielß Gierloußøn oc Anders Laußøn i Asterup, huorledis hand haffde schicket oc schaad sig hoß denem udj noboelaug oc anden omgengelße, oc om nogen aff denem widste hanem andet att beschylde ind det, som erligt, christeligt oc forsuarligt kunde were. Der til suarede for:ne Hanß Morttenßøn, Tameß Perßøn, Jep Madßøn oc Niels Gierloßøn, att di iche widste for:ne Søren Sørenßøn noget [att] beschylde andet ind det, som erligt oc christeligt er, oc det, som en erlig karl vel anstaar i alle maader, menß for:ne Anders Laußøn suarede, att lige saa god en widne, som Søren Sørenßøn wille giffue hanem, da ville hand giffue hanem lige saa god en widne igien. Oc wor di bege til wedermaals ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. [459

Di sager imellom welb. Jørgen Rattløuß fuldmichtig Gregers Clemendßøn paa den ene oc Jenß Eneuoldßøn i Arnderup oc Jenß Staffenßøn i Schadst paa den 2. side bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [460

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|69v| Søren Sørenßøn i Asterup itt widne, dett diße effter:ne widnit for denem met oprachte finger oc eed. Først wond Tameß Perßøn i Asterup, att hand hoß waar paa Asterupmark den neste onßdag effter S. Ibßdag nest forleden oc der hørde, att for:ne Søren Sørenßøn oc Anders Laußøn i Asterup vor i schienderj sammen, oc da sagde Anderß Laußøn, att hand wor kommen aff en troldpack oc wor en witterlig troldkoenwnge, menß iche hand hørde, hand naffn gaff for:ne Søren Sørenßøn. Nock widnit Hans Morttenßøn ibm., att hand samme tid hørde, att Anderß Laußøn sagde en gang saaledißː Dett troldpack, ieg schal altid were offuerschregen aff dett. Lige saa vondt Jep Madßøn ibm. Nock wond Elße Jepsdatter ibm., att hun samme thid hørde, at hand kaldet hanem en troldpack. Nock wond Niels Gierloßøn ibm., att hand samme tid gick en lang wey fra denem, oc da hørde hand vel, att di schiendtis oc robte til huer andre, menß huad ord di haffde tilsammen, det widste hand iche. Lige saa wondt Kiersten Nielsdatter ibm. Nock widnitt Søren Nielßøn i Frøckier, att hand samme tid gick ved den nør ende paa agerne oc di andre wed den sønder ende. Da hørde hand vel, att di schiendtiß oc neffnde en trold koen pack. Huem det waar, widste hannd iche. Widnit met opragte fingre oc eed Jenß Sørenßøn i Fordom oc Adtzer Lauerßøn ibm., att di i dag 8 dage giorde for:ne Anders Laußøn varßel til hanß huß i hanß hustrus paahørelße [*tilføjet over linien* for denne vidne]. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. G. [461

Nielß Christenßøn i Orre it widne, dett Jennß Clemendtzøn i Orre, Jørgen Mickelßøn, Gregerß Jepßøn, Pouel Madßøn oc Hanß Christenßøn i Orre vidnit for denem met opragte fingre oc eed, att di den 18. septembris nest forleden wor met heredsfougden Hanß Christenßøn i Tiereborg att giøre for:ne Nielß Christenßøn wdsettning paa sin hustrus wegne fra Niels Nielßøn i Orre, for hueß hand vor hender schyldig effter schiffte vidnis oc dombs liudelße. Først 2 gieldinger, 1 brun oc 1 schimlett, satt for 28 slete daller. Nock en gammel schimlet øg oc en liden graaschimlett aaring plag satt for 14 sldlr. Noch bleff di paauist 8 fag ladehuß. Di 6 fag ved vester ende vor noget nedfalden [*rettet fra* forfalden] oc alt gammel, huer fag vdsatt for 3 mk. det onnde met det gode, er $13^1/_2$ sldlr. Noch 14 fag salshuß met lofft oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

lofftschod, oc hueß som er sømfest oc nagelfest, huer fag satt for 1 sldlr., er 14 sldlr. Nock den største kiel, weget 16 mk., huer mk. satt for 1 mk., er 4 sldlr. Noch den største staalgryde for 1 sldlr. Noch 2 smaa ølkare satt for $1^1/_2$ sldlr. Noch alle wogen redschab met all sin tilbehøring inttet wndtagen i nogen maader satt for 3 sldlr. Ploug oc ploug iern met all ploug redschab oc sin tilbehøring oc harer satt for $1^1/_2$ sldlr. Noch 1 sortthued koe satt for 6 sldlr. 1 mk. Som Nielß Nielßøn selff angaff oc denem paauiste, oc bleff satt til sammen udj en summa for 86 slette daller 2 mk., hoedsum, rentte oc faldsmaall, oc schal staa till løßen i sex wger. Widnit met opragte fingre oc eed Ib Nielßøn i Roest oc Niels Jørgenßøn i Orre, att di i dag 8 dage giorde for:ne Nielß Christenßøn, Niels Nielßøn oc Mette Nielskun oc hendis laguerge warßel [till] deriß huße |70r| for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod for:ne Nielß Nielßøn til wedermaalß ting oc samtychte denne widne. G. [462

Nielß Christenßøn i Orre it widne, det Jenß Clemendßøn, Jørgen Michelßøn, Gregerß Jepßøn, Pouel Madßøn oc Hans Christenßøn i Orre widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att di den 18. septembris sidst forleden wor til Nielß Nielßøns i Orre, oc da udj deris neruerelße afftog Niels Nielßøn oc hanß hustru Mette Nielßkun dette effterschreffne til deris afftegtt oc liffs ophold, som fandis oc bleff til offuers, den tid Niels Christenßøn haffde fanget wdsettning for sin hustrus gield, som vor først 2 kiør, en graa sponget oc en sortthued. Noch 7 faar. Noch fandis der 2 suin, som di schal giffue tilfelliß tilkommendis høst til felliß ophold, oc all kornn, som er indafflitt, schal di alle haffue deris føde oc ophold lige meget met huer andre att for tære tilhobe. Noch 2 smaa kiele oc en liden staalgryde. Noch en wnderbord met fyre forkledning. Noch en gammel egeschab. Noch 2 tinfade, 4 talerchner. Noch en liden fyr schiffue. Noch 3 gammel ege kister. Noch 2 halffue øltønder. Noch 1 quern. Noch alle senge kleder, 2 wlden dyner oc 1 bolster dyne, 3 sengkleder, 1 tyck oc 2 tønde sengkleder, 1 bolster hoffued pude oc 1 bolster hoffued dyne, 1 groffue hørgarnß lagen. Noch 2 gammel stoele oc 2 gamel hønder. Oc wor dett all dett, som fandis til offuers fra bemeltte wdsettning, oc di bleff paauist. Oc samme for:ne gods, effter som for er rørdt, haffuer for:ne Niels Nielßøn oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hanß hustru Mette Nielßkoen tagen til denem oc wil det bruge deris liffs tid, oc hueß som offuer bliffuer effter deris dødelig affgang, schal deris arffuinger haffue aff det, som er beholden oc offuer bleffuen, oc som iche er fortærdt. Som er sched met for:ne Mette Nielskons vilie oc samthycke udj for:ne Jens Clemendtzøns, Jørgen Michelßøns, Gregers Jepßøns, Pouel Madtzøns, Hanß Christenßøns sampt Tameß Olluffßøn i Orre deriß neruerelße. Widnit met opragte fingre oc eed Ib Nielßøn i Rouest oc Niels Jørgenßøn i Orre, att di i dag 8 dage giorde Nielß Christenßøn, Nielß Nielßøn oc Mette Nielskoene oc hendis lauguerge warßel til deriß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod Nielß Christenßøn oc Niels Nielßøn til wedermaals ting. Gienpartt. [463

Thißdagen den 8. octobris 1639.

8 mend. Mortten Nielßøn i Alsleuff, Peder Christenßøn i Strandby, Jep Sørenßøn i Suolbierg, Inguord Hanßøn i Saderup, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Jacob Suenßøn i Nebell, Hans Hanßøn i Wgeluig, Niß Grumßøn i Fuordomb.

6 høring. Jørgen Nielßøn i Gießing, Anderß Perßøn i Wong, Hanß Nielßøn i Grimstrup, Søren Nißøn i Wogensbil, Per Christenßøn i Hygom, Oluff Madßøn i Weldbeck.

Mattis Anderßøn i Hierting paa Kiersten s. Madß Sørenßøns i Jern hendiß wegne it widne, dett Søren Nißøn i Wogensbil paa sin egen oc sin broder Tameß Sørenßøn i Wiborg hans wegne effter fuldmachts liudelße sampt paa sin søsters Anne Sørenß datters wegne, Anderß Adtzerßøn i Jern |70v| paa sin egen oc sine sødschends Mae Adtzerßdatter, Søren Adtzerßøn, Christen Adtzerßøn oc Marin Adtzersdatters wegner stod her i dag for dom oc effter seduaanlig stijl giorde oc gaff for fød oc wfød for:ne Kiersten Madßkoen en euig, frj, fuld oc fast affkald for alt, hueß di kunde arffuelig tilfalde effter s. Mads Sørenßøn i Jern i den boelighed i Jernn, for:ne Kiersten Madskoene iboer, etc. [464

Nielß Hanßøn i Brøndom it widne, det Laurids Hanßøn i Brøndomb stod her i dag for dom oc i lige maade giorde for:ne Niels Hanßøn en god, trøg affkald for altt, hueß hand kunde tilkomme effter hanß moders Karin Perß hendis dødelig aff-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gang i den partt gaard i Brøndomb, for:ne Nielß Hanßøn nu iboer. [465

Mortten Nielßøn i Alsleuff it widne, dett for:ne Mortten Nielßøn stod her i dag for dom oc tilspurde [*udstreget* Mattis Anderßøn i Hierting] Hans Sørenßøn i Tobil, om hand wille hegne Mattis Anderßøn oc Iffuer Jacobßøn i Hierting deriß eng i Tobilmarck i hegnedtß tid, som hand burde att giøre, oc der paa giffue forplicht, efftersom hand i dag haffde sin tredie ting til hanem oc nogle aff Tobilgrander for engede. Da ville hand giffue hanem quitt. Der til suarde Hans Sørenßøn, att hand ville iche giffue hanem nogen bescheden der paa. Oc wor di bege til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [466

Mattis Anderßøn i Hiertting it vidne, dett for:ne Mattis Anderßøn, Søren Laueßøn, Jørgen Nielßøn i Gießing, Mads Jeßøn oc Jørgen Sørenßøn i Tobil stod samptligen her i dag for dom oc giorde oc samtychte effter:ne wiide oc wedtegtt met huer andre udj saamaader, som effterfølger, att for:ne Søren Laußøn oc Jørgen Nielßøn iche schal lade slaa deris eng i Tobil marck førend 14 dage effter S. Hans dag midtsommer, eller førind deris andre renßbrødre lader slaa i samme enge. Oc schal for:ne Mattis Anderßøn, Mads Jeßøn oc Jørgen Sørenßøn lade for:ne Søren Laußøn oc Jørgen Nielßøn aduare tou dage tilforne, førend di wil lade slaa i samme enge, eller haffue forbrøtt for huer gang, deriß brøst udj for:ne poster [*rettet fra* der udj] findiß, 1 rix daller til deriß herschab. Oc stod di alle til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. Gienpartt. [467

Tameß Olluffßøn i Orre it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Tamiß Ebßøn i Rouest for rentten aff 6 sldlr. siden aar 1631 effter handschriffts liudelße, som hand for høring gaff hanem til sag. Widnitt met opragte fingre oc eed Per Anderßøn oc Anders Hanßøn i Orre, att di den neste thißdag for ribermarckendt nestforleden giorde for:ne Tamiß Ebßøn mundelig warßel i Søren Jenßøns thobt i Libstrup for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [468

Tameß Olluffßøn offritt sin diele til Lambert Nielßøn i Hygom, der som hand taller minde inden i dag 8 dage, anlangende rentte aff 17 rixdaller siden aar 1631 effter handschriffts liudelße. Widnitt met opragte finger oc eed Per Anderßøn oc Anders

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Hannßøn i Orre, att di den neste thißdag |71r| for ribermarckendt nest forleden giorde for:ne Lambertt Nielßøn mundelig warßel i hanß gaard for dielle paa for:ne Tameß Olluffßøns wegnne. [469

Den dielle, Nielß Lauerßøn i Tranbierg hanß fuldmichttig Tamiß Olluffßøn i Orre haffde i dag til saa mange, som rester met deris fougettpenge til Jacob Jennßøn, førige ridefougett til Riberhuß, bleff offritt til i dag 14 dage, oc widnitt met opragte fingre oc eed Nielß Hanßøn oc Lauerß Hanßøn i Brøndom, att di giorde dem, som restet i Brøndom sogen, warßel for Brøndom kirchedør, nest forleden søndag wor sex wger. Nock widnit Peder Christenßøn i Strandby oc Hanß Hanßøn i Wgeluig, att di, paa søndag wor 5 wger, giorde denem warßel i Jern kircke, som restet i Jern sogen. Item wondt Nielß Tamßøn oc Nielß Falquordßøn i Grimsterup, att di, i paa søndag wor maanitt, giorde denem warßel i Grimsterup sogen udj Grimstrup kircke for dielle paa for:ne Nielß Laueßøns wegne. [470

Peder Nielßøn i Brøndom it widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede it tingsvidne effter itt obne, wnderschreffne breff, som i dag for dom bleff lest oc paaschreffuitt, liudendis, som effter følger: Kiendis ieg, Nielß Hanßøn i Brøndom, oc giør for alle witterligt met dette mit obne breff, att ieg er saa forliigt met Peder Nielßøn i Brøndom oc min moder Karin Perß i Brøndom, att ieg schal føde oc forsee denem met nødtørttig kleder oc føde, oc schal di side til fad oc disk met mig selff, medenß di lyster. Oc der som di iche lyster, da schal ieg giffue denem dette effterschreffne. Først schal ieg faa denem 2 fag huß i kløffrum oc forferdige dett met schorsten, winduer, lofft, tag oc træ, som det sig bør. Noch schal ieg giffue denem $2^1/_2$ thønde roug, 2 tønder biug, 2 tønder haffre. Nock schal ieg fly denem en god ku, oc schal samme ku stande til boeß met min den beste. Nock schal ieg giffue denem 2 feede faar oc $^1/_2$ feed suin oc 2 gode sneße huilling. Noch 1 daller til hommel oc saltt. Noch schall di haffue den beste seng, som nu findis, oc schal ieg holde den ved machtt met hiel kleder, som ieg det kand for suare. Nock schal di haffue forloff att gaa til kaalgaard oc tage saa mange kaal, som di haffuer behoff, oc schal di gaa til tøre klad oc liøngstack oc tage saa mange tøre oc liøng, som di haffuer behoff. Nock schal di haffue for loff att bruge on, quern, kiele oc kare, meden di

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

leffuer. Dette forschreffne beplichtter ieg mig, Niels Hanßøn, for mig oc mine arffuinger, eller huem samme gaardt effter mig besidendis worder, att holde oc effterkomme for:ne Per Nielßønn oc min moder Karin Perß aarligen deriß liffs thid. Oc naar en aff dem wed døden affgaar, da schal den, som igien leffuer, iche haffue meere ind halffue partten aff alt dette forschreffne wndtagen den koe. Den schal den, som igien leffuer, beholde ligeuel, imeden den leffuer. Oc haffuer ieg, Peder Nielßøn, loffuitt att giøre Nielß Hanßøn til min arffuing, naar hand paaescher. Til widnisbiurd oc bedre forauring schriffuer ieg min egen haandtt, oc wenligen ombeder ieg Niß Grumßøn i Fordom oc Christen Jonßøn i Brøndomdamb att wnderschriffue til witterlighed. Achtum Brøndom etc. Nielß Hanßøn, egen haandt, |71v| Christen Jonßøn, egen haandt. Oc nu stod for:ne Peder Nielßøn oc Nielß Hannßøn bege til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne, lige som for:uit staar, i alle maader. Gienpartt. [471

⟨1. octobris.⟩ Den 1. octobris er dømbt imellom welb. Jørgen Krag oc Laurids Terchelßøn i Saderup om øxen kiøb oc forprang saalediß: Effterdj for fougden beuißis met tingswidne, att for:ne Laurids Terckelßøn haffuer kiøbt bemeltte tuende stald øxen paa welbemeltte Jørgen Krags staffn til welb. Peder Lange, oc iche der imod beuißis welbemeltte Peder Lange samme øxen att haffue bekommitt eller hanem det gestendig i nogen maader, da vidste fougden iche for:ne Laurids Terckelßøn effter Johan Radeleffs zedel att quitt dømme, mens samme øxen effter ko. ma. forordning att vere forbrøtt oc der for stande til rette, som ved bør, emedens bemeltte tings widne stander ved sin fuldmachtt. G. [472

Thißdagen den 15. octobris 1639.

8 mend. Søren Jenßøn i Libstrup, Christen Jeßøn i Kierßing, Christen Suendßøn i Marebeck, Mortten Nielßøn i Alsleff, Jennß Hanßøn i Maade, Per Christenßøn i Strandby, Peder Sørenßøn i Gunderup, Nielß Nielßøn ibm.

6 høring. Jacob Suenßøn i Nebell, Oluff Hanßøn i Gunderup, Hanß Hanßøn i Wgeluig, Nielß Jennßøn i Brøndom, Niß Jenßøn i Strandby, Madß Jeßøn i Tobill.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Karin Nielßkon i Gunderup it widne, dett Oluff Hanßøn i Gunderup stod her i dag for dom oc loffuitt oc tilforplichtet sig eller sine arffuinger oc effterkomere att yde oc leuere for:ne Karin Nielßkoen aarligen hendis liffstid til hendis afftegt oc wnderholding. Først schal hun haffue til hendeß werelße dett huß, som hun nu haffuer, saauitt som det nu forfunden er, oc holde hender dett wel wed machtt met tag, træ oc andet, som det sig bør, [*tilføjet mellem denne og den følgende sag* met ilding oc kaal til hendiß nødtørfft]. Nock thou tønder gott roug, $^1/_2$ thønde biug oc $^1/_2$ thønde boghuedt, den halffue partt aff samme korn att yde oc leuere hinder aarligen 14 dage effter S. Michelsdag oc den anden halffue partt aarligen til S. Morttensdag. Item schal hannd aarligen giffue hender for smør oc dett faars føde oc flesk 9 mk. da., dj 3 mk. att betalle aarligen til S. Hans dag midtsommer oc 3 mk. til Wor Fru dag ribermarckendt, item 3 mk. til S. Morttens dag aarligen hendiß liffs tid. Oc der met schal all hueß domme, tingsvidner, contrachtter eller andet, som denem til denne dag imellom ganget er, aldeeliß vere caseritt, død oc machtteløß. Oc der met schal di vere wenlig oc wel forligtt i alle maader. Oc nu stod for:ne Oluff Hanßøn oc Karin Nielskonn bege till wedermaalß ting oc samtygtte denne widne her i dag att tageß beschreffuitt. G. [473

Mattiß Anderßøn i Hierting offritt sin dielle met Tobil grander, som hand i dag haffuer fierdeting til, for eng ede effter Mads Jeßøns begiering indtil i dag 14 dage. [474

Hanß Olluffßøn i Orre it widne, dett Hanß Claußøn oc Anne Clausdatter i |72r| Orre widnitt for denem met opragte fingre oc eed, att denem witterligt er i sandhed oc neruerende hoß waar hen ved fire eller fem aar siden oc hørde oc soug, att Hanß Nielßøn i Faaborg fick en rødboldett øxe aff Hans Olluffßøn i Orre for 13 slette daller. Oc der di wor forligt om samme oxe, da stod Hans Oluffßøn oc Hans Nielßøn oc snacket met huer andre, oc Hans Olluffßøn ßagde til Hanß Nielßøn, att hand schulle sende hanem hanß breff igien, som liude paa 12 dlr., oc 1 sldlr. der till met den, som schulle hentte samme oxe. Ellers fick hand den iche. Oc wondt for:ne Anne Claußdatter met lige soern eed, att hun samme tid hørde, der di bleff forliigt om samme oxe, att Hans Nielßøn loffuit for:ne Hans Oluffßøn sin breff igien paa

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

12 daller oc 1 sldlr. der foruden. Noch widnitt met opragte fingre oc eed for:ne Hanß Claußøn oc Anne Clausdatter, att denem ocsaa witterligt er, att for:ne Hanß Nielßøn fick noget honing aff for:ne Hans Oluffßøn. Huor meget det wor, widste di iche tilwiße, oc wondt Anne Clausdatter, att det wor saa meget, som hun kunde berre met hanem. Item stod for:ne Hanß Olluffßøn her i dag for dom oc tilspurde for:ne Hanß Nielßøn, om hand wille sige ney for, att hand iche haffde bekommett dette forschreffne, som nu er [*tilføjet over linien* om] wonden, oc der paa suerge wed sin sielß salighed, da wille hand giffue hanem det igien. Der til suarede Hanß Nielßøn, att hand fick en stud aff hanem, menß dett honing, hand bekom, thog hand i renttenn. Item tilspurde Hanß Olluffßøn for:ne Hanß Nielßøn, huor meget hand gaff hanem sag for, huor til hand suarede, hand kraffuede effter handschriffts liudelse 9 daller met sin rentte. Widnit met opragte fingre oc eed Hanß Tamßøn i Lunde oc Niels Nielßøn i Rousthiue, att di i dag 8 dage her ved tingett giorde for:ne Hans Nielßøn mundelig warßel for widnisbiurd oc spørßmaal her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermolß ting. G. [475

Widnitt Pouel Perßøn i Agerbeck oc Jep Perßøn i Faaborg met opragte fingre oc eed, att di i dag maanitt giorde Tameß Oluffßøn i Orre, Sidtzel Tameßkun i Ome oc hendis louerge warßel til deris huß for dielle paa Hanß Nielßøns wegne i Faaborg. Offrit til i dag 8 dage. [476

Hanß Olluffßøn i Orre it widne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde Hanß Nielßøn i Faaborg, om hand iche haffde bekommett aff hanem $^1/_2$ tønde boghued. Der til suarde Hanß Nielßøn, att hand maatte det beuiße. Oc stod di bege til wedermaalß ting. G. [477

Hanß Oluffßøn it andet widne, det Anne Claußdatter i Orre vidnit for denem met opragte fingre oc eed, att hender witterligt er i sandhed, att Hanß Nielßøn i Faaborg fick $^1/_2$ tønde boghued aff Hanß Olluffßøn i Orre oc en kuhud. Nock wondt Hanß Claußøn i Ore met lige soern eed, att hanem witterligt er, att for:ne Hanß Nielßøn fick noget boghuede aff Hans Olluffßøn. Huor meget det waar, widste hand iche. Oc wor di bege til wedermaalß ting. G. [478

Hannß Nielßøn i Faaborg oc Hanß Olluffßøn i Orre stod for

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dom oc opneffnde huer 2 mend att høre deris regenschab oc [*overstreget* att] denem att for ene, om hueß di omtuister, oc der om att møde i Faaborg, paa søndag kommer 8 dage. Hanß Nielßøn thog Tamiß Oluffßøn i Orre oc Per Knudßøn i Faaborg. Hannß |72v| Oluffßøn tog Hanß Perßøn i Orre oc Nielß Friiß i Faaborg. Oc stod for:ne Hanß Nielßøn oc Hanß Olluffßøn til wedermaalß ting, der denne widne her i dag bleff beschreffuitt. G. [479

Den sag imellom Hanß Nielßøn oc Hanß Olluffßøn bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 wger. [480

Hanß Perßøn i Orre it widne, dett Tameß Olluffßøn oc Hanß Claußøn i Orre widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di satte den schade, som for:ne Hanß Perßøn haffde fanget i hanß hager ager paa Alhiede, for $^1/_2$ tønde haure. Widnit met opragtte fingre oc eed Hanß Olluffßøn i Orre oc Olluff Hanßøn i Gunderup, att di, paa søndag wor 8 dage, hørde, att Orre grander fick warßel i Orre kircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [481

Den sag imellom Nielß Nielßøn oc Nielß Jenßøn i Tiereborg bleff fremdielliß opsatt til i dag fiortten dage. Ingen suar. [482

Tameß Oluffßøn i Orre it widne, det for:ne Tameß Oluffßøn stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Lambertt Nielßøn i Hygom for rentte penge aff 17 rix daller siden aar 1631 effter handschriffts indhold, som hand for høring gaff hanem til sag. Oc bleff hand loulig met sex høring fordielt effter louen. Oc bleff beuist aff tingbogen Peder Anderßøn oc Anderß Hanßøn i Orre i dag 8 dage met oprachtte fingre oc eed att haffue hiemlett, att di den neste thißdag for ribermarckend sidst forleden giorde for:ne Lambert Nielßøn mundelig warßel i hans gaard for diele paa for:ne Tameß Oluffßøns wegne, oc da bleff samme diele offrit til i dag, førind denne dielle gieck. [483

Thißdagen den 22. octobris 1639.

8 mend. Torsten Christenßøn i Guld Ager, Christen Sørenßøn i Pugelund, Hanß Nielßøn i Faaborg, Peder Nielßøn i Starup, Niß Nielßøn i Schadst, Madß Jepßøn i Jyllerup, Niß Perßøn i Brøndom, Gregerß Clemendßøn i Arnderup.

6 høring. Christen Øß i Rouest, Hanß Sørenßøn i Tobil,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Berttel Christenßøn i Ageruig, Hanß Perßøn i Orre, Tameß Pederßøn i Astrup, Pouel Brixßøn i Nebell.

Søren Sørenßøn i Asterup it widne, att hand stod her i dag for dom oc begierede sin tredie ting til Anders Laueßøn i Asterup, for hand iche haffuer erchleritt hanem wed tingsvidne for di ord, hand haffuer hanem tilsagtt effter voldgifftsmends affsigelße. Da fremkom her i dag for dom bemeltte Anders Laueßøn oc liudeligen bekiende, att hand iche haffuer meentt for:ne Søren Sørenßøn met samme ord til onde i nogen maader, iche heller vidste andet met for:ne Søren Sørenßøn ind ære oc gott i nogen maader. Oc wor di bege til wedermaalß ting, der dette widne bleff beschreffuitt. [484

Widnit Peder Anderßøn oc Christoffer Michelßøn i Orre, att di i dag maanitt giorde Apelun, som tientte Clemend Michelßøn i Wong, mundelig warßel i Niß Christenßøns lade i Wong paa for:ne Tameß Olluffßøns wegne i Orre |73r| for dielle. Oc bleff samme sag offritt til i dag fiortten dage. [485

Den sag imellom Tamiß Oluffßøn i Orre paa welb. Gregerß Krabeß wegne paa den ene oc Nielß Nielßøn i Tiereborg paa den anden side om slagsmaal bleff opsatt til i dag 8 dage. [Ingen] suar. [486

Den sag imellom Torsten Christenßøn i Guldager paa den ene oc Christenn Nielßøn i Tobil paa den anden side om gields fordring bleff opsatt til i dag 14 dage. Ingen suar. [487

Di sager emellom Gregerß Clemendßøn paa welb. Jørgen Rattlous wegne paa den ene oc Jennß Eneuoldßøn i Arnderup oc Jens Staffenßøn i Schadst paa den anden side bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [488

Den sag imellom Niß Nißøn i Tiereborg paa den ene oc Tøste Inguorßøn i Allerup paa den anden side anlangende den hest, di omtuister, bleff opsatt till i dag 3 wger. Ingen suar. [489

Anders Hanßøn i Hiertting it widne, dett Torsten Christenßøn i Guldagger oc Berttel Christenßøn i Ageruig widnit for denem met opragtte fingre oc eed, att di den neste dag for nytt aars dag aar 1635 wor i s. Jenß Hanßøns boe i Hierting oc der udj hanß børnß rette laugwerger Søren Christenßøn i Sielborg oc Anders Hanßøn i Hiertting deriß neruerelße satte oc registeritt hanß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

effterlatte guod oc gods. Først satte di alle huße for 14 sldlr. Nock satte di 12 schipr møgeds rougsede for 18 sldlr., 10 schipr anden kierffue rougsede for $7^1/_2$ sldlr. 2 kiør oc 2 faar for 18 sldlr. Liøng, tørffue oc møg for 6 sldlr. 3 kister for 5 sldlr. 1 schiffue, 1 foldbenck, 2 stoele for 4 sldlr. 1 kiel, 1 stoelgryde, tønder, baller, spande for 16 sldlr. Alle senge kleder for 20 sldlr. 4 tønder roug, 4 tønder biug, 4 tønder haure satt for 29 sldlr. Nock fandis indgield 21 sldlr. Her aff kunde s. Jenß Hanßøns datter ved naffn Marin Jenßdatter tilkomme 80 slettedlr., som Jep Pederßøn samme tid loffuit til hender att wdgiffue, naar Gud wil, hun bliffuer 15 aar gammel, i rede penge, oc der samme tid loffuitt att føde oc forsee for:ne Marin Jenßdatter met øl oc mad, schu oc kleder, som hun kand were behiulpen met hellig dage oc søgne dage wstraffeligen, som hand vil forsuare for Gud oc were bekiend for mennisken. Oc indtill for:ne Marin Jenßdatter [bliffuer] 15 aar gammell, schal for:ne hendis penge stande rentteløß. Dette forschreffne loffuitt for:ne Jep Perßøn for sig oc sine arffuinger oc effterkommere att holde for:ne Marin Jenßdatter oc hindis arffuinger schadesløß i alle maader. Oc nu i dag stod for:ne Anders Hanßøn oc Jep Pederßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. Gienpartt. [490

Nielß Pederßøn i Brøndom it widne, dett Torsten Christenßøn i Guld Agger, Søren Suenßøn i Brøndomb, Mortten Orbonßøn oc Michel Oluffßøn i Tobill widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di 8 dage for ribermarcket aar 1637 wor forsamlet i Tobil att schiffte oc wordere [*overstreget* effter] s. Benedett Perßøn i Tobil hanß effterlatte guod oc guods. Først satte di alle huße, som wor 29 fag, for 24 slette daller. Nock alle hiøfang for 12 dlr. Alle wogen redschab oc ploug redschab met harer oc all sin tilbehøring for 5 sldlr. Alle møg, liøng oc tørffue, som fandis i gaarden, for 5 sldlr. Alle staal |73v| fang, 1 hiølee, sigel, naure, saffuer, spader, kloffue, kielschee met all smaa staaluon satt tilsammen for 5 sldlr. ringer 1 mk. 3 kister oc 2 smaa schrine satt for 3 sldlr. Baller oc tønder oc selde løbe satt for 6 mk. 1 par quern for 2 dlr. 1 kiel for 3 sldlr. Sengekleder for 5 dlr. 3 gamel tønder, 1 gammel schab, 1 schipe, 1 fieringkar for 3 mk. 3 øg satt tilhobe for 24 sldlr. Nock en ku oc 2 stude for 16 daller. 14 faar saatt for $10^1/_2$ daller. Alle møgeds oc anden kiere roug-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

sede satt for halff attends oc tiuffue daller, alle biug, som fandis i laden oc i tofften, for 16 sldlr., haure for $8^1/_2$ daller, boghuede for 7 daller. Summa er nj sneße oc halff attends slette daller. Børnen tilkom 3 sneße daller ringer 5 daller $2^1/_2$ mk. Item fandis der wdgield. Først til Jep Perßøn i Hiertting 27 dlr. ringer 1 mk., Nielß Perßøn i Brøndom 8 sldlr., Barbara i Fouerfeld 12 sldlr., Mortten Hanßøn i Rørkier 6 sldlr., Christen Perßøn i Guld Ager 8 sldlr. oc $5^1/_2$ mk., Tameß Madßøn i Gießing $6^1/_2$ sldlr., Kiersten Dyneßdatter 4 sldlr., Clemend Hanßøn i Kockspong $3^1/_2$ mk. Til slotten $2^1/_2$ sldlr. 1 mk., for fisk 1 mk., indnu 1 sldlr. Hanß Hannßøn 2 daller. Oc loffuit Hanß Sørenßøn att tage all guodtzett til sig oc betalle all gielden oc loffuit att forsee di 2 s. Bened Perßøns børnn wed naffn Christen Benedßøn oc Terckel Benedßøn, indtil di bliffuer huer 15 aar gammell, met schu oc kleder, som hand kand vel forsuare. Oc schal Peder Benedßøn hans penge stande en aar, oc der for schal Hans Sørenßøn giffue Peder Benedßøn en god faar oc føde hanem den i wintter. Oc stod for:ne Hanß Sørenßøn her i dag til wedermaalß ting oc samtychte denne widne. G. [491

⟨8 octobris.⟩ Den 8. octobris dømbte fougden imellom Apellun Mattis datter i Hierting oc Mattis Anderßøn ibm., oc liuder fougdens zentendtz, som effterfølger: Saa oc effterdj her beuißis met tingsvidne, att for:ne Mattis Anderßøn schal haffue standen for tingsdom oc haffue sagtt, att for:ne Apelon Mattisdater schal haffue offuerschiendet hanem, som hun udj hendis steffning formeenner schal were hinder paa hendis gode røgtte oc naffn til forringelße oc forachttelße oc der for kand regniß til errørig ord, da widste ieg iche imod ko. ma. forordning nogett udj den post att kiende, menß det att indkomme for sin tilbørlig dommere. Der nest effterdj bemeltte sogen widne formelder om for:ne Apellune Mattisdatters forældre saauel som hender selff, førend hun er kommen udj echtteschab, sampt udj echteschab saauel som i hendis enchesede, førend for:ne Mattis Anderßøn schal haffue kiend hinder, oc for:ne Mattis Anderßøn ved sin sielß salighed met oprachtte fingre benechtter, att hand iche haffuer bod i Guldager sogen uden udj 8 eller 9 aar, iche heller haffuer kiend hinder tilforne, da widste ieg iche, att for:ne Mattis Anderßøn bør samme ßogenvidne att forsigle eller for:ne Apelon

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Mattisdatter widre kundschab att giffue om hendis liff oc leffnitz fremdragelße lenger, ind hand haffuer kiendt hinder, emedenß bemeltte tingswidne stander ved sin fuldmachtt. G. [492

⟨8. octobris.⟩ Samme dag dømbt imellom Nielß Laurßøn oc Jenß Nielßøn i Tranbierg, som effter |74r| følger: Effterdj for mig i rette legeß bemeltte Jenß Nielßøns wnderschreffne handschrifft, huor udj hand haffuer sig tilforplichttet, om pengene iche huer til sin dag oc termin bleff erlagt oc betald, att giffue bemeltte Nielß Laueßøn 1 rixdaller i steden for huer slettdaller, oc for:ne terminer iche der imod beuißis att were effterkommit oc affbetald, da widste ieg iche effter saadanne leilighed imod bemeltte Jennß Nielßøns egen forplicht att sige eller der paa retter att kiende, ind for:ne Jennß Nielßøn bør io samme sin wdgiffne breff oc forplichtt att holde oc epterkomme oc bemeltte summa pending til for:ne Niels Laußøn inden 15 dage att wdlege oc betalle schadesløß eller der for att haffue wdsettning ved namb aff hanß beste godß oc løßøre, huor det findis, effter ko. ma. forordning. G. [493

⟨23. aprillis.⟩ Den 23. aprillis sentends imellom Peder Knudtzøn i Faaborg oc Peder Jenßøn i Nourup om s. Oluff Jennßøns gield etc. Epterdj her beuißis met Hans Frißis wnderschreffne wdschrifft aff hanß bog, att for:ne Peder Knudßøn haffuer wd[l]agtt 16 daller 1 mk. 7 sch. aff s. Oluff Jenßøns gield, som hand igien hoß hanß arffuinger haffuer att fordre, da widste ieg iche retter der paa att kinde, ind for:ne Peder Jenßøn bør iou sin anpartt aff bemeltte 16 daller 1 mk. 7 sch. igien til for:ne Peder Knudßøn inden 15 dage att wdlege oc betalle, eller hand der for bør att haffue wdsettning aff hanß godß oc løßøre, huor dett findis, effter ko. ma. forordning, emedens bemeltte Hanß Friißis haand oc wdschrifft stander ved sin fuldmachtt. G. [494

⟨21. maij.⟩ Den 21. maij zentends imellom Peder Jenßøn i Norup oc Anne Pers i Faaborg om s. Oluff Jenßøns arffue etc. Saa oc effterdj her beuißis met tingsvidne, att for:ne Per Jenßøn haffuer anamit sin anpartt aff s. Oluff Jenßøns godtt, saa megett, som bleff fremboren, den thid for:ne Oluff Jenßøns godß bleff schifft, oc iche der imod beuißis effter for:ne Oluff Jenßøn att haffue werit meere tilschifft, oc den graa hest, Oluff Jennßøn wndertiden schal haffue reden paa met soldaterne, iche heller

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

beuißis att haffue werit hans egen hest, da widste ieg iche for:ne Peder Jennßøn widre arffue effter s. Oluff Jennßøn att tildømme, mens for:ne Anne Pers for hanß tiltalle quitt att were effter den beuiß, i dag for mig komb, emedenß bemelte tings vidner stander ved sin fuldmachtt. G. [495

Thißdagen den 29. octobris 1639.

8 mend. Jennß Hanßøn i Maade, Jacob Suenßøn i Nebell, Inguord Hanßøn i Saderup, Jep Sørenßøn i Soelbierg, Peder Jennßøn i Norup, Gregerß Clemendßøn i Arnderup, Niß Perßøn i Brøndomb, Pouel Brixßøn i Nebell.

6 høring. Peder Perßøn i Brixbbil, Jennß Staffenßøn i Schadst, Søren Hanßøn, Tomeß Anderßøn i Rouest, Jennß Nielßøn i Rouest, Jenß Hanßøn i Størßbøll.

Mattis Anderßøn i Hierting offritt sin deelle til Tobil grander oc Lauerß Lauerßøn i Hiertting til i dag 8 dage fremdeelliß. [496

⟨Laurids Perßøn tingholder.⟩ Hanß Christenßøn i Tiereborg it widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff tilkinde, att hand i 2 tingdage nest tilforne oc i dag den thredie haffuer her for tingsdom |74v| liudeligen opliust 2 aalame, 1 sortt oc en graa, som er wox kommen til hanß oc haffuer werit der aff oc til i sommer oc er der indnu, saa att huem den met rette tilhør, kand der bekomme den igien met all gode, dog att betalle, hueß di kand koste til wochtte løn heller i andre maader. [497

⟨Nb:⟩ Hannß Sørenßøn i Hygom it widne, det Søren Jeßøn i Hygom, Per Christenßøn oc Lambert Nielßønn ibm. widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di sate den schade, som for:ne Hanß Sørenßøn haffde fanget i hanß hager ager, for 14 schipr haure. Widnitt Iffuer Jepßøn oc Jenß Morttenßøn, tienendis i Hygom, att di i dag 14 dage giorde Christen Terckelßøn, Per Jenßøn, Eneuold Anderßøn, Jennß Staffenßøn, Hanß Madßøn, Jenß Gregerßøn i Schadst warßel til deriß huße for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [498

Nielß Jenßøn i Brøndom it widne, dett Oluff Hanßøn i Gießing oc Nielß Pouelßøn ibm. widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di satte den schade, som for:ne Nielß Jenßøn haffde fanget i hanß hager ager, for 8 schipr haure. Widnit met opragte

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

fingre oc eed Niß Perßøn oc Nielß Hanßøn i Brøndom, att di, paa søndag wor 8 dage, giorde meeninge Brøndom grander warßel for Brøndom kirchedør for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [499

Nielß Jennßøn i[t] andet widne, det Oluff Hanßøn oc Nielß Pouelßøn i Gießing vidnit for denem met opragte fingre oc eed, att di satte den schade, som Nielß Hanßøn i Brøndom haffde fanget i hanß hagerager, for $^1/_2$ thønde hager. Warsel utt supra. [500

Peder Jennßøn i Norup [*rettet fra* Brøndom] it widne, det Hanß Hanßøn oc Per Nißøn i Wgeluig widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di satte den schade, som for:ne Per Jenßøn haffde fanget i hanß hagerager, for 1 thønde haure. Widnit met opragte fingre oc eed Søren Nißøn oc Mads Perßøn i Norup, att di i dag 8 dage giorde meeninge Norup grander warßel til deris huße for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [501

Hanß Nielßøn i Faaborg offrit sin deelle til Tameß Olluffßøn i Orre fremdeelliß til i dag 8 dage. [502

Hanß Nielßøn i Faaborg it vidne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Zidtzel Tameßkun i Ome oc hendis louuerge for 7 mk. da. effter breffs indhold met sin rentte effter breffs dato, som hand for høring gaff hender til sag, oc bleff hun met hendis louerge loulig met sex høring fordieltte effter louen. Oc bleff beuist aff tingbogen Pouel Perßøn i Agerbeck oc Jep Perßøn i Faaborg i dag fiortten dage met oprachtte finger oc eed att haffue hiemlett, att di den dag maanitt giorde for:ne Sidßel Tameßkun oc hendis lauguerge warßel til hendis huß paa for:ne Hanß Nielßøns wegne for diele, oc fandis samme sag att were offrit til i dag, førend denne diele gick. [503

Jennß Christenßøn i Øloemøle it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Olluff Beck i Orre for $4^1/_2$ sldlr. effter breffs liudelse, som hand for høring gaff hanem til sag, oc bleff hand loulig met sex høring fordieltt effter louen. Widnitt met oprachtte fingre oc eed Nielß Hanßøn i Rousthiue oc Jacob Suenßøn i Nebel, att di i dag maanitt giorde for:ne Olluff Beck loulig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [504

|75r| Hanß Olluffßøn i Orre itt widne, dett Gregerß Jepßøn,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jørgen Michelßøn, Hanß Perßøn oc Hanß Claueßøn i Orre widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att di satte den schade, som for:ne Hanß Olluffßøn haffde fanget i hans kornn nest forgangen sommer, for 1 tønde hauer oc 2 schipr biug. Widnit met oprachtte fingre oc eed Tameß Olluffßøn i Orre oc Nielß Nielßøn i Rousthyue, att di, nest forleden søndag wor 8 dage, giorde meeninge Orre grander warßel i Ore kircke for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [505

Peder Lauerßøn i Orre it widne, dett Knud Nielßøn i Gunderup, Willandtz Michelßøn, Nielß Nielßøn ibm. oc Niels Hanßøn i Rousthiue widnitt for denem met opragtte fingre oc eed, att denem fuldwitterligt er i ßandhed, att for:ne Per Lauerßøn i Orre er en fattig forarmitt mand oc haffuer meere gield ind guod oc gaar om oc besøger gott folck om sitt brød i Guds naffn. [506

Hannß Hanßøn oc Eneuold Nielßøn i Wgeluig it widne, att dj stod her i dag for dom oc woldgaff deriß tuistighed paa diße effter:ne 4 mend. Hannß Hanßøn thog Lauerß Perßøn i Allerup oc Per Nißøn i Wgeluig. Eneuold Nielßøn tog Hanß Christenßøn i Tiereborg oc Jennß Hanßøn i Maade, oc huad samme 4 mend kiender denem imellom, schal di vere fornøyett met paa bege sider wsteffnitt oc wigienkaldett i alle maader. Oc wor di bege til verdermaalß ting oc samtychtte denne vidne. G. [507

Den sag imellom Tameß Buck i Warde paa den ene oc Kiersten Tameskun i Gielderup oc hendis børn oc deriß lauguerge paa den anden side anlangende nogle gieß etc. bleff opsatt til i dag maanitt. Ingen suar. [508

Thißdagen den 5. nouembriß 1639.

8 mend. Jacob Suenßøn [*rettet fra* Hanßøn] i Nebell, Niß Perßøn i Brøndom, Hanß Sørenßøn i Hygom, Mortten Lauerßøn i Kocksponggaard, Pouel Brixßøn i Nebel, Nielß Jepßøn i Mølbierg, Niß Nielßøn i Schadst, Hanß Orbonßøn i Tiereborg.

6 høring. Christen Jenßøn, Per Nielßøn i Starup, Mattis Anderßøn i Hiertting, Nielß Hanßøn i Biltobtt, Anderß Michelßøn i Horstrup, Anders Laueßøn i Asterup.

Widnit met opragte fingre oc eed Mattis Matteßøn oc Mads Tamßøn i Hiertting, att dj i dag 7 wger giorde Jørgen Sørenßøn, Christen Jenßøn oc Lauerß Lauerßøn i Tobil warßel til deriß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

huße for dielle paa Mattis Anderßøns wegne i Hiertting, oc bleff sagen offritt fremdeelliß til i dagh 8 dage oc wor offrit 3 wger tilforne. [509

Hannß Hanßøn i Allerup oc Hanß Jeßøn i Tiereborg itt widne, att di stod bege her i dag for domb oc woldgaff deris tuistighed om det affslett eng, di omtuister, paa diße effter:ne fire mend. Hanß Hanßøn tog Jennß Hanßøn i Maade oc Per Christenßøn i Strandby. Hanß Jeßøn thog Hanß Christenßøn i Tiereborg oc Søren Jenßøn ibm. att møde der om i Allerup paa mandag |75v| førstkommendiß, oc huad for:ne mend der om denem imellom kiender, schal di were fornøyett met paa bege sider wsteffnit oc wigienkaldett i alle maader. Oc wor di bege til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. G. [510

Pouel Brixßøn i Nebel paa Anderß Madßøns wegne i Hiertting it widne, dett Mads Jeßøn i Tobil, Mortten Orbonßøn ibm. widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di satte den schade, som bemeltte Anderß Madßøn haffde fanget i hanß korn forgangen sommer, for 16 schipr haure. Widnit met opragte fingre oc eed Søren Madßøn i Hiertting oc Christen Benedßøn i Tobil, att di i dag 6 wger giorde Lauerß Lauerßøn i Hiertting, Hanß Sørenßøn, Peder Nielßøn, Peder Ydrich, Anderß Hanßøn oc Dyneß Hanßøn i Hiertting, alle, warßel til deriß huße oc boepeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [511

Christen Hanßøn i Weldbeck it widne, dett Jenß Hanßøn i Maade, Per Farßøn ibm., Oluff Madßøn oc Laue Hanßøn i Weldbeck widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att di satte den schade, som for:ne Christen Hanßøn haffde fangett i hanß korn forgangen sommer, for 3 schipr roug. Widnit met opragtte fingre oc eed Jep Christenßøn oc Iffuer Nielßøn i Weldbeck, att di i dag 8 dage giorde Hanß Sørenßøn, Søren Jørgenßøn, Knud Pouelßøn, Eschel Jenßøn, Niß Lauerßøn, Hanß Morttenßøn, Søren Hanßøn, Lauerß Hanßøn, Mads Lauerßøn, Nielß Pederßøn, Erick Erickßøn, Peder Jenßøn, alle i Norup, warßel til deriß døre oc boepeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [512

Peder Christenßøn i Bollerßager it widne, att hand stod her i dag for dom oc kiende sig fuld oc fast ved alt det, hand her til dags haffuer hafft i brug, for hanß hoßbonds grund oc eigendom, indtil det bliffuer hanem affuonden i domb oc rettergang. Oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

stod Peder Sørenßøn, Mads Orbonßøn, Christen Nielßøn oc Hanß Madßøn i Bollerßager til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. G. [513

Tameß Oluffßøn i Orre it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte Apelune Nielßdatter, som forgangen sommer tientte Clemend Michelßøn i Wong, oc hendis louerge, for hun haffuer ladett sig stede met hanem oc tilsagtt hanem sin tro tieniste oc der paa anammett gudspenge aff hanem, oc hun det iche haffuer holdet oc effterkommitt, som hand for høring gaff hender til sag, oc bleff hun oc hendis louerge loulig met sex høring fordieltt epter louen. Oc bleff beuist aff tingbogen Peder Anderßøn oc Christoffer Michelßøn i Orre i dag 14 dage met opragte fingre oc eed att haffue hiemlett, att di den dag maanitt giorde hende met hendis louerge mundelig warßel i Niß Christenßøns lade i Wong for denne deelle, oc fandiß samme sag att were offritt i fiortten dage til i dag, førind denne dielle gick. [514

Pouel Brixßøn i Nebel paa Anderß Madßøns wegne i Hiertting it vidne, dett hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte diße effterschreffne Lauerß Lauerßøn, Hanß Sørenßøn, Per Nielßøn, Per Ydrick, Anderß Hanßøn, Dyneß |76r| Hanßøn i Hiertting for huer deriß anpartt aff 16 schipr haure korn ede effter tingsvidniß liudelße, item Dyneß Hanßøn for en løßholtt oc 1 stølpe, en gangslede, som di slaar taul met, oc $2^1/_2$ mk. for en raa, som hand for høring gaff denem til sag, oc bleff di loulig met sex høring fordieltt effter louen. Widnitt met opragte fingre oc eed Søren Madßøn i Hiertting oc Christen Benedßøn i Tobil, att di i dag 6 wger giorde diße forschreffne warßell til deriß døre oc boepeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [515

Hannß Hanßøn i Allerup it widne, dett Peder Tygeßøn oc Tøste Inguorßøn i Allerup widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di forgangen sommer, den tid di sloug i Allerup enge, wor siøn offuer noget eng, som for:ne Hanß Hanßøn denem paauiste i Neder Agerland. Da soug dj, att der wor borttslagen fra Hanß Hanßøns eng hen imod en schar oc wor indreffnen [= indreffuen] til Hanß Jeßøns eng i Tiereborg wed den nør ende. Nock widnit Søren Nißøn, Oluff Christenßøn, Tøste Inguordßøn oc Peder Tygeßøn i Allerup met opragte fingre oc eed, att di nu i dag wor paa for:ne aasteder,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

som for:ne Hannß Hanßøn denem paauiste. Di siønttis wed den nør ende, att Hanß Hanßøn fattis i hanß brede en schar, oc fandis der en stage satt i wester side paa Hanß Jeßøns eng, oc ingen steen di kunde finde ved samme stage. Noch paa øster side paa Hanß Jeßøns eng imellom hanem oc Hans Hanßøn der fandiß en pøtt, som di siønttis wor nylig giortt, oc ey heller der fandiß nogen steen. Oc wed den sønder ende emellom for:ne Hanß Jeßøn oc Hanß Hanßøn kunde di huercken finde duol eller steen. Nock wondt Peder Schriffuer i Allerup, att hand forgangen sommer wor met Hanß Hanßøn i Allerup oc forbød Hanß Jeßøn i Tiereborg wnder wold oc ran att affføre dett affslett eng, som wor borttslagen fra Hanß Hanßøns enng. Da suarede Hanß Jeßøn, att hand pasett inttet paa den forbydelße. Hannd wille age det hiem, inden hand fick hanß daure, om hand lystett. Widnit met opragte fingre oc eed Jørgen Sørenßøn oc Jep Trouelßøn i Allerup, att di i dag 8 dage giorde for:ne Hanß Jeßøn mundelig warßel til hanß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til verdermaalß ting oc bekiende, att hand satte den stage, som hand formentte, hand haffde rett til, oc kiende sig fuld oc fast wed di 2 ager land, saauitt som hanß fader haffde brugt for hanem oc hand selff, siden hand fick dett i feste, saa ner som 10 schar lang i sommer, oc dett lagde hand hiø tilbage for. G. [516

Den gield sag imellom Hanß Orbonßøn i Tiereborg oc Søren Mouritzøn i Schadst bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [517

Den sag imellom Hanß Olluffßøn i Gunderup oc Giriel Hanßøn i Schouende om gields fordring bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [518

Den gieldßag imellom Søren Hanßøn i Houborg hanß fuldmichttig Hanß Hanßøn i Gunderup oc Giriel Hanßøn i Schouende bleff opsatt til i dag 3 wger. Iengen suar. [519

Den gieldßag imellom Mortten Lauerßøn i Kocksponggaard oc Hannß Lauerßøn i Tulßmarck bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [520

|76v| Søren Sørenßøn i Asterup itt widne, dett Hanß Morttenßøn, Tameß Perßøn i Astrup, Jep Hanßøn, Niß Grumßøn, Jenß Sørenßøn i Foerdomb widnit for denem met oprachte fingre oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

eed, att denem fuld witterligt er i sandhed, att di wor offuer schifft i Asterup, den thid di schiffte effter s. Søren Jennßøn, den 1. octobris aar 1636. Oc da samme tid møtte Anderß Laußøn til schifft met hanß breff. Oc da samme tid forligte di denem, att Søren Sørenßøn schulle giffue Anderß Laueßøn 7 mk. da., oc saa schulle alle deris regenschab were klartt. Widnit met oprachte fingre oc eed Søren Groffuerßøn oc Madß Hanßøn i Asterup, att di i dag 8 dage giorde Anderß Laußøn warßel til hanß huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaals ting. [521

Peder Sørenßøn i Bollerßager itt widne, dett Jenß Hanßøn i Maade, Peder Christenßøn i Strandby, Madß Michelßøn, Søren Jenßøn i Spongsbierg, Mattis Hanßøn i Jernn oc Søren Hanßøn i Norup widnitt for denem met opragte finger oc eed, att di i dag wor [*tilføjet over linien* til] siøn udj Bollerßager, efftersom di aff tinge der til wor loulig opkaldett. Da wor di nu i dag paa aastederne. Da først paauiste Bollerßager grander denem paa [*overstreget* uiste] en ny dige, wor satt uden Peder Christenßøns hußsted, saauitt som den wor bred, paa byenß gaadfoertte, som di siønttis. Der nest paauiste di denem 2 iordehuße oc 2 støcher tørestacke oc noget giøde met iord trecken, som wor paa byenß grøne gaade fortte, 4 schar bred ved wester ende oc 7 schar bred wed øster ende norden ved Peder Christenßøns ny huß oc 9 schar lang, som di siønttis. Noch paauiste Hannß Madßøn denem hanß kircke wey oc marckwey, som tilforne løb igienom Nielß Pederßøns gaard. Da waar den forkrenchet oc effterlugtt met dige baade ved Peder Christenßøns oc Nielß Pederßøns, som wor ocsaa meeninge granders klage. Noch bleff di paauist en ny huß, som meeninge grander beklaget denem wor satt denem til trengsel baade paa for:ne wey oc paa deris gaadfuortte. Oc nu stod Peder Sørenßøn, Christen Nielßøn, Mads Orbonßøn oc Hanß Madßøn i Bollerßager her for tingsdomb oc gaff last oc klage paa for:ne Per Christenßøn oc Nielß Pederßøn, att di met for:ne lyche oc huß oc andet, som for er rørdt, haffuer lugtt oc bygt denem til trengsel oc schade paa deriß for:ne weye oc gaadfuortte. Widnitt met opragte fingre oc eed Hanß Knudßøn i Rørkier oc Per Michelßøn i Bollerßager, att di i dag 8 dage giorde for:ne Per Christenßøn oc Nielß Perßønn warßel til deriß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

huße for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod di bege til wedermaalß ting. G. [522

Hannß Madßøn i Brixbøl it widne, dett Hanß Hanßøn i Brixbøl stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att efftersom Hanß Madßøn i Brixbil haffuer oplatt hanem sin gaard oc eigendom met hanß datter Marin Hanßdatter, da haffuer hand først selff wdtagen 6 fag øster huß til hans hiø oc korn oc cretter. Noch 2 fag aff øster ende i salßhuß met schorsten oc deß tilbehøring. Først schal Hanß Madßøn oc hanß hustru haffue aarligen bege deris liffs thid i steden for deriß hiø til deriß cretter 5 ager land i nør side i Wester Tobt, som di bege schal lade indluche fra huer andre paa bege deris bekostning, oc siden schal Hanß Hanßøn holde den ved mact met lyche aarligen thrintt omkring, som forsuarligt kand were. Oc der som en aff denem ved døden affgaar, entten Hanß Madßøn eller hanß |77r| hustru, schal den anden den beholde alligeuel sin liffs tid. Nock schal Hanß Madßøn haffue en ager paa Miedbierg, Peder Perßøn paa nør side oc til deriß egen gaard paa sønder side. Item en møgeds roug ager, ligendis paa Hunger Wong, oc en anden kierffue ager, ligendis paa Brøndombierg. Item her foruden en ager i samme forschreffne wong oc schal ichon [haffue] affgrøde aff i tilkommende sommer. Nock en ager till haure, legendis paa Neder Ilding. Noch en grøn ager paa Tott Ager, ligendis nest østen till Tameß Clemendßøns Lang Ager. Item en grøn ager paa Slebsager, Tameß Clemendßøn paa bege sider. Oc der som saa scheer, att der bliffuer flere tegter, ind nu er, da schal Hanß Madßøn haffue grøn iord til $^1/_2$ thønde biug. Item schal Hanß Madßøn haffue hanß gaards rom westen ved øster huß oc indtill kielden met sin lenge oc brede. Nock schal Hanß Madtzøn haffue 10 alne kalgaard iord ved [*overstreget* sin] øster side i kalgaard [*overstreget* iord] met sin lenge oc brede. Item schal hand age Hanß Madßøn 30 gode laß tøre hiem til hanß huß, som Hanß Madßøn selff schal lade graffue oc røgtte. Dette forschreffne iord schal Hanß Hanßøn age for:ne Hanß Madßøn hanß møg paa oc plouge oc hare hanem dett i rete laugthide met all anden nødtørfftig agen til mølle oc all anden steder til huß oc fra, huor hand eller hans hustru behoff giøriß. Oc huor som heldst Hanß Hanßøn haffuer hanß kiør udj tyre eller i fuortte, der schal Hanß Madßøn ocsaa haffue

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hans kiør. Altt dette forschreffne loffuit for:ne Hanß Hanßøn for sig oc sin hustru oc bege deris arffuinger oc epterkommere, som samme gaard besidendis worder, att holde for:ne Hanß Madßøn oc hanß hustru schadesløß deris liffstid i alle maader. Oc nu stod for:ne Hannß Hanßøn her i dag til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. G. [523

Thißdagen den 12. nouembriß 1639.

8 mend. Jep Sørenßøn i Soelbierg, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Peder Sørenßøn i Gunderup, Eneuold Hanßøn i Wong, Christen Nielßøn i Bollerßager, Nielß Jepßøn i Mølbierg, Jennß Staffenßøn i Schadst, Tameß Perßøn i Asterup.

6 høring. Nielß Hanßøn i Biltobt, Jennß Jenßøn, Jep Jepßøn ibm., Per Jenßøn i Norup, Jep Nielßøn i Soelbierg, Madß Jenßøn i Oxuong.

Peder Perßøn i Stenderup it vidne, att hand stod her i dag for dom oc tilspurde Peder Jennßøn i Norup, om hand iche haffde den schifftevidne, paa hueß hans hustru vor tilfalden effter hendis s. moder i Siekier. Der tilsuarede Per Jennßøn, att hand haffde ingen hoedvidne, mens hand haffde gienpartt ved den. Oc wor di bege til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. [524

Hannß Christenßøn i Terpeling itt vidne, dett Hanß Jørgenßøn i Ome stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att hand til sig haffuer anamitt god oc godß for 40 slette daller, som hanß s. broders Clemend Jørgenßøns børn ved naffn Christen Clemendßøn, som nu er i det tredie aar gamell, oc Ingeborg Clemendsdatter, som nu er 5 aar gamel, epter deris s. forældre Clemend Jørgenßøn oc Doritte Christensdatter vor arffuelig tilfalden. Oc samme godß schal for:ne Hans Jørgenßøn nyde oc beholde oc giøre sig dett saa nyttig, som hand best kand i alle maader. Oc der for tilforplichttet for:ne |77v| Hannß Jørgenßøn sig oc sine arffuinger att føde oc forsee bemeltte tuende børnn met nødtørfftig klede oc wnderholding, for:ne Christen Clemendßøn udj 7 aar oc Ingeborg Jørgenßdatter udj 6 aar beregnitt fra denne dags dato, som hand vil forsuare for Gud oc mennisken. Oc naar for:ne aarß maalle er wde, schal for:ne god oc

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

godß der met vere betald oc for:ne Hanß Jørgenßøn iche der effter aff bemeltte børn eller deris arffuinger oc louguerger udj nogen maader [*overstreget* att] for samme godz att anmodeß eller molesteris i nogen maader. Oc stod for:ne Hanß Jørgenßøn i Ome oc Hanß Christenßøn i Terpeling, for:ne børnß louerge paa færne oc møderne side, her i dag til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. G. [525

Hannß Christenßøn i Terpeling it andet vidne, dett Nielß Tamßøn i Grimsterup, Eneuold Hanßøn i Wong, Hanß Hanßøn i Roust oc Søren Michelßøn i Ome vidnit for denem met opragte fingre oc eed, att [di] den 10. nouembriß nest forleden wor i Raffnsøe oc der satte oc worderede en kobe, en schind kiorttell, en gamel klede schiortt oc en bommersie trøye for 6 sldlr., som Anne Clemenßdatter wor tilfalden effter hendeß s. forældre Clemend Jørgenßøn oc Doritte Christensdatter, som bode i Raffnßøe, oc iche hun effter dennem kunde widre tilkomme, formedelst det andet deris effterlatte gods bleff vdlagtt til di andre 2 mindste børnß føde oc klede effter tingsvidniß formelding. Oc stod for:ne Hanß Christenßøn oc Hanß Jørgenßøn i Ome til vedermaalß ting oc samtygtte denne vidne. G. [526

Jeß Knudßøn i Faaborg it widne, det Peder Tamßøn i Rodeckbeck paa sin hustruß Karin Knudßdatters vegne, Tameß Widsteßøn i Trandsbøl paa sin hustrus Mergrette Knudsdatters vegne stod her i dag for dom oc giorde for:ne Jeß Knudßøn en god, trøg affkald for alt, hueß di wor arffuelig tilfalde effter deris s. forældre Knud Jeßøn oc Karin Knudß i den gaard i Faaborg, for:ne Jeß Knudßøn nu iboer etc. [527

Nielß Jørgenßøn i Schadst it widne, dett Jep Sørenßøn i Soelbierg, Frandß Olluffßøn i Schadst oc Madß Jennßøn i Oxuong widnit for denem met oprachtte fingre oc eed, att di satte den schade, som for:ne Niels Jørgenßøn haffde fangett i hanß hager forgangen sommer, for 12 schipr haure. Widnitt met oprachtte fingre oc eed Jenß Jørgenßøn oc Lauerß Terchelßøn i Schadst, att di, nest forleden søndag vor 8 dage, giorde Jenß Gregerßøn, Hanß Madßøn, Jenß Staffenßøn oc Christen Terckelßøn warßel i Schadst kirche for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [528

Nielß Hanßøn i Biltobtt it widne, det for:ne Nielß Hanßøn,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jep Jepßøn, Jeß Anderßøn, Christen Morttenßøn, Nielß Hanßøn, Jenß Jenßøn oc Anderß Morttenßøn i Biltobtt stod her i dag for dom oc gaff last oc klage paa it ny huß, som Anne Michelß oc Anne Michelßdatter i Biltobt forgangen sommer haffuer ladett opsette paa deriß gaadfuortte, sampt paa noget lyche sønden deris salßhuß, som er lugt met grøne sader imod deriß wiide breff, disligeste satt hendiß tøre klade oc lagt hindiß giøde paa deriß gadefuortte, saauelsom holder en hund, som for iager deriß cretter, att det iche kand gaa fredelig til marck oc fra |78r| for samme hund. Widnit met opragtte fingre oc eed Niels Tonesøn i Roust oc Anders Oluffßøn i Schaanager, att [di], nest forleden søndag vor 8 dage, giorde for:ne Anne Michelß oc Anne Michelßdatter oc deriß louguerger warsel til deris huß for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. G. [529

Laurids Pederßøn i Allerup it vidne, dett Mortten Hanßøn i Agerbeck stod her i dag for dom oc lod afflæse oc paaschriffue it wnderschreffne zedel, liudendis: Mortten i Agerbeck, min tiener, beklager sig, att hanem kraffueß aff Lauerß Perßøn i Allerup for kornschatt oc madschatt forgangen aare 1633, huilche schatt ieg haffuer giort klartt hoß s. her Albrechtt Scheell, som ieg haffuer hanß egen haand der paa, huor fore ieg wenligen begierer, att min tienner iche nu widre for den schatt schulle bliffue aresteritt. Aff Ribe den 12. augustj 1639. Tomaß Jul manu propria. Oc wor Mortten Hanßøn til wdermolß ting, der denne widne bleff tagett. [530

Hannß Ageruig it widne, det Tameß Oluffßøn i Orre stod her i dag for dom oc lod afflese oc paaschriffue it lands tings steffning offuer bemeltte Hans Madßøn att møde til Wiborg landsting neste landsting effter snaps landsting førstkommendis. Oc stod di bege til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. [531

Den sag imellom Peder Pederßøn i Stenderup oc Peder Jennßøn i Norup om dett wergemaall bleff opsatt til i dag maanitt. [532

Søren Nielßøn i Agerbeck it vidne, dett Peder Christenßøn i Alunde vidnit for denem met opragte fingre oc eed, att hand for nogle aar siden aag Tameß Olluffßøn i Orre en deger hude i hanß gaard oc anttuordet hanem denem i hende paa Søren

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nielßøn Schreder i Agerbeck hanß wegne, som vor den samme aar Nielß Lauerßøns brøllup i Tranbierg waar. Oc stod for:ne Tameß Oluffßøn selff til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuit. G. [533

Den sag emellom Kield Jørgenßøn, fougett paa Nørholm, hanß fuldmichttig Lauerß Perßøn oc Nørholmß tiener restands belangende bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [534

Den sag imellom Søren Nielßøn i Agerbeck oc Tameß Olluffßøn i Orre anlangende en deger hude bleff opsatt til i dag 3 vger. Tameß Olluffßøn møtte oc berettet, hand waar hanem inttet schyldig, oc formeentte, hand burde att beuiße met richtig breff oc zegel, hand hanem noget schyldig waar eller affkiøbt hanem nogen hude, eller for hanß tiltalle quitt att were. [535

Den sag imellom welb. Jørgen Rattløus fuldmichtig Gregers Clemenßøn i Arnderup oc Jenß Eneuoldßøn i Arnderup oc Jenß Staffenßøn i Schadst om echte oc arbeid bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [536

Den sag imellom Bollerßager grander oc Peder Christenßøn ibm. om det huß oc lycke, di omtuister, bleff opsatt til i dag 3 vger. Ingen suar. [537

Den sag imellom Hanß Ageruig oc Oluff Beck i Orre om gields fordring bleff opsatt til i dag 3 vger. Ingen suar. [538

Tamiß Oluffßøn i Orre dom offuer Lambertt Nielßøn i Hygom for 17 rixdlr. oc interesse effter handschreffts liudelße. Ingen suar. [539

|78v| ⟨5. nouembris.⟩ Peder Nielßøn i Starup itt widne, dett Hanß Hanßøn i Nordenschouff, Peder Knudßøn i Faaborg, Mads Jepßøn i Jyllerup oc Hanß Christenßøn i Orre vidnit for denem met opragte fingre oc eed, att di den 22. octobris nest forleden vor met heredsfougden Hanß Christenßøn i Tiereborg att giøre for:ne Per Nielßøn vdsetning for sin gield fra Tameß Olluffßøn i Orre effter handschriffts oc domß indhold. Først en rød, feed slachtt ku oc en sorttboldet stud satt for 13 slette daller. Nock en rødstiernit ku for $6^1/_2$ sldlr. Noch 15 alne sortt wadmell, huer alne 13 sch. Er tilhobe satt udj en summa for hoffuitsum oc schadegield oc schal staa til løßen i 14 dage. Oc tilbød Per Nielßøn for:ne Tameß Olluffßøn, att dersom hand ville giffue hanem rede penge, da ville for:ne Peder Nielßøn eff-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

tergiffue hanem 2 rix daller aff hoffuedsumen oc der foruden rentte oc schadegield. Huilche for:ne waare Tameß Oluffßøn denem selff paauiste oc frembaar, oc strax paa steden anamit Tameß Oluffßøn sin handschrifft igien. Widnit met opragte fingre oc eed Christen Jenßøn oc Christen Christenßøn i Starup, att di i dag 8 dage giorde Tameß Olluffßøn i Orre mundelig warßel her ved tingett for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. G. [540

Thißdagen den 19. nouembriß 1639.

8 mend. Nielß Tamßøn i Grimsterup, Jacob Suenßøn i Nebell, Toniß Anderßøn, Christen Øße i Roust, Gregerß Clemendßøn i Arnderup, Per Christenßøn i Strandby, Jenß Hanßøn i Maade, Hanß Tamßøn i Lunde.

6 høring. Hannß Jeßøn i Arnderup, Søren Hanßøn i Norup, Jens Staffenßøn i Schadst, Peder Clemendßøn i Hiørkier, Hanß Madßøn i Brixbøll, Per Olluffßøn i Galsthoed.

Hanß Jepßøn i Horsterup it vidne, det Lauerß Perßøn i Allerup stod her i dag for dom oc loffuit for sig oc sine arffuinger, att den handschrifft, som bemeltte Hanß Jepßøn haffde vdgiffuitt til Johan Sturck paa 9 rixdaller, som bemeltte Lauerß Perßøn haffde faatt vdsettning effter, schulle were caseritt, død oc machtteløß, huor den findis, oc iche komme for:ne Hanß Jepßøn eller hanß arffuinger til hender eller schade i nogen maader. Oc wor di bege til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. [541

Hanß Madßøn i Brixbøl it widne, dett Hans Hanßøn i Brixbøl stod her i dag for dom oc loffuitt oc tilforplichtet sig oc sine arffuinger, att all den gield, som for:ne Hanß Madßøn findis att vere borttschyllig effter schiffte widniß indhold, dett schulle hand betalle oc der for holde bemeltte Hanß Madßøn oc hanß arffuinger quitt oc schadesløß i alle maader. Oc stod for:ne Hanß Hanßøn til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt, oc den samtychtte. [542

Jep Ibßøn i Tiereborg it vidne, dett Knud Jenßen oc Hans Sørenßøn i Tiereborg widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di satte den schade, som for:ne Jep Ibßøn haffde fanget i hans korn nest forgangen sommer, for $2^1/_2$ schiper roug. Wid-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

nit met opragte fingre oc eed Jørgen Madßøn oc Hanß |79r| Gierloeßøn i Tiereborg, att di i dag 8 dage giorde Tameß Nielßøn, Lauerß Nißen, Hanß Jesperßøn, Nielß Jennßøn, Kiersten Nielskun oc hendis louerge, Lauerß Hanßøn, Peder Laußøn, Tøger Sørenßøn oc Per Hanßøn, alle i Tiereborg, warßel til deris døre oc bopeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [543

Jennß Hanßøn i Maade paa Niß Jenßøns wegne i Strandby it vidne, det Peder Christenßøn i Strandby, Madß Mickelßøn i Spongsbierg, Søren Jenßøn ibm. oc Søren Nißøn i Wogensbil widnit for denem met opragte fingre oc eed, att i dag 3 vger haffde Niß Jenßøn i Strandby bud til denem, att di ville komme til hanem, som di ocsaa giorde, oc der di kom ind til hanem, laa hand paa hanß seng, oc da samme tid gaff hand klage paa Søren Nielßøn i Wogensbil, att den siugdomb, hannd haffde oc laa aff, den haffde Søren Nielßøn giortt hanem forgangen sommer i hanß wenster side met en wogenkiep. Oc da tilspurde di hanem, om hand wille anamme sacramentt paa, att Søren Nielßen haffde giortt hanem det. Da suarede hand ia oc sagde ydermeere, hand ville dø der paa. Widnit met opragte fingre oc eed Jørgen Nißøn oc Jennß Nißøn i Strandby, att di j dag fiortten dage giorde Søren Nielßøn i Wogensbil warßel til hans huß i hanß hustruß paahørelße for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt, oc stud hand selff til wedermaalß ting. G. [544

Søren Nielßøn i Wogensbil it vidne, att hand stod her i dag for dom oc lod afflese oc paaschriffue it schrifftelige sedel, liudendis: Efftersom mig er til widendis worden, att Niß Jenßøn i Strandby i hans egen huß for fire dannemend schal haffue klaget paa mig, att der som hand døde aff den siugdomb, hand nu haffde, da haffde ieg giortt hanem det, att ieg schulle haffue slagenn hanem met en wogenkiep, ihuilche hand begierer ved tingsvidne att haffue beschreffuitt, saa er ieg iche gestendig, att ieg entten haffuer verit i bordag met hanem eller slagen hanem, iche heller met nogen nøyachtig widnisbiurd beuißis, att ieg haffuer verit i baardag eller slagsmaall met hanem eller giortt hanem saar eller schade i nogen maade, oc det samme iche heller met saar eller siøntte gierning beuißligt giøriß, iche heller att haffue sichtet mig noget paa haandtt, som det sig burde. Da effterdj for:ne Niß Jennßøn iche beuißer, ieg haffuer slaget hanem entten saar

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

eller schade, det samme iche heller met saar, siønte gierning, sichtelße eller klage beuißlig giøreß, da formeener ieg, hand iche bør samme sin egne ord wloulig oc i alle maader wbeuist klage ved tings widne att haffue begieritt. Er gierne begierendis, dette maatte lesis, paaschriffuiß oc indføriß, i hueß beschreffuit worder. Ex Wogensbil. Oc stod Jenß Hanßøn i Maade, bemeltte Niß Jenßønß fuldmichtig, sampt Per Christenßøn i Strandby, Madß Michelßøn i Spongsbierg, Søren Jenßøn ibm. oc Søren Nißøn i Wogensbil till wedermaalß ting, der denne sedel bleff afflest oc ved tingsvidne beschreffuitt. G. [545

Hannß Jesperßøn i Tiereborg it vidne, dett Frandß Oluffßøn i Schadst paa sin hustruß Gye Nißdatters wegne stod her i dag for dom oc effter seduonlig stijl giorde for:ne Hanß Jesperßøn en fuld, trøg affkald, for hueß hun vor arffuelig tilfalden effter hendis s. fader Niß Zinderßøn i den gaard i Tiereborg, for:ne Hanß Orbonßøn nu i boer etc. [546

|79v| ⟨Lauerß Perßøn tingholder.⟩ Hanß Christenßøn i Tiereborg it vidne, dett Frands Olluffßøn i Schadst stod her i dag for dom oc tachede for:ne Hanß Christenßøn all ære oc gott for god wergemaall, som hand haffde hafft for hanß hustru Gye Nißdatter til denne dag, oc kiendiß selff att haffue anamit hendis penge oc godß oc for sig oc sine arffuinger gaff for:ne Hanß Christenßøn oc hanß arffuinger for samme wergemaall aldeeliß quit oc klageløß i alle maader. Oc stod for:ne Frands Oluffßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. [547

Nielß Hanßøn oc Anne Michelßdatter i Biltobtt it vidne, det for:ne Nielß Hannßøn i Biltobt, Jep Jepßøn, Jennß Jennßøn, Christen Morttenßøn, Jeß Anderßøn, Nielß Hanßøn, Anderß Morttenßøn oc Anne Michelßdatter ibm. samplichen stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att effter som der haffuer begiffuitt sig nogen tuistighed imellom for:ne Biltobt grander paa den ene oc for:ne Anne Michelßdatter paa den anden side anlangendis det huß, for:ne Anne Michelßdatter oc hendis moder haffuer ladet opsette, oc i andre maader, da er di nu wenlig oc wel der om bleffuen forligtt oc fordragen, att for:ne Anne Michelßdatter oc hendis moder schal beholde samme huß, som den nu staar, wbehindrit i alle maader, disligeste wenlig oc vel forligtt om all hueß iring oc trette, denem her til dags imellom

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

weritt haffuer. Oc alt, hueß denem her til dags imellom giortt oc forhuerffuit haffuer, schal vere her met aldeelliß caseritt, død oc machtteløß oc iche aff denem paa entten sider eller nogen paa deris wegne att opripis eller paatalliß i nogen maader, dog deriß hoßbonds sag wforkrenckett. Oc der som nogen aff for:ne mend eller deriß hustrur eller for:ne Anne Michelsdatter eller hendiß moder effter denne dag entten met ord eller gierninger offuerfalder eller offuerschiender huer andre i nogen maader, oc dett denem loulig offuerbeuißis, da schal di eller den, som brøst udj saa maade hoß findis, for huer sinde det scheer, haffue forbrøtt til deriß herschab 10 rix daller oc til Biltobt grander 1 thønde øl saa god som 2 rixdaller. Oc stod alle for:ne folck til wedermaalß ting oc samtychte denne widne, lige som foruitt staar, i alle maader. G. 2. [548

Den sag imellom Tamiß Buckis fuldmichtig Lauerß Perßøn oc Kiersten Tameßkun i Gielderup oc hendis børn oc deriß louerger om gields fordring bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [549

Erlig oc welbiurdige mand Jørgen Arnfeld til Wordgaard hanß fuldmichtige Nielß Christenßøn i Wogenbierg endelig dom offuer Christen Jeßøn i Kierßing for 5 rix daller soldatt penge effter restandtzis indhold. Christen Jeßøn møtte oc formeentte, hanß suend burde att betalle for sig selff, effter dj hand vor fra hanem oc haffde faatt hanß lønn. [550

Den sag imellom Mortten Tameßøn, borger i Colding, hanß fuldmichtig Søren Hanßøn i Norup oc Dorite Sørenß i Slebßager om gieldsfordring bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [551

Hannß Hanßøn i Brixbøl it vidne, dett Peder Perßøn i Brixbøl, Nielß Pouelßøn i Gießing, Jenß Hanßøn i Maade, Lambert Nielßøn i Hygom, Frands Olluffßøn i Schadst oc Hanß Tamßøn i Lunde widnit for denem met opragte fingre oc eed, att dj den 17. octobris sidst forleden vor til Hanß Madßøns i Brixbil att schiffte, sette oc wordere hueß god, som fandiß i hanß boe. Først satte di alle huße, som |80r| fandis i gaarden, saa ner som 2 fag aff øster ende aff salß hußen, som schal opbyggeß i tilkommendis sommer met felliß træ, oc 6 fag øster huß, som Hanß Madßøn afftog til sig oc hanß hustrus afftegtt deris liffs thid. Di andre huße bleff satt for 24 daller met hueß løß tømmer, der

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

fandtiß, saaner som det, der schal opbygeß paa salßhußen. Oc der som Hanß Madßøn iche kand behielpe sig met di 6 fag østerhuß, da schal hand haffue forloff att opbyge 2 fag ved nør ende wed samme østerhuß met hueß løß tømmer, der bliffuer til offuerß fra salßen. Nock femb heste oc øg satt for 50 sldlr. Item wogen redschab oc ploug redschab oc harer met all sin tilbehøring satt for 3 dlr. Nock 2 gammel hiøleer, 1 spade, 3 sigler, 1 liønglee, en par hartøy, en scherkniff oc kiste der til satt for 3 sldlr. Item 2 wngsuin for 3 mk. Nock 3 thønder rougsed, som fandis i marcken, satt for 10 sldlr. foruden hueß schylde oc tiende, der aff schal gange, det schal Hans Hanßøn wdlege. Item 2 øxen satt for 20 sldlr. Nock en gammel schab, en gammel kiel, 1 quern, 1 øltønnde, 1 gammel kar satt tilsammen for 4 dlr. Nock fandtiß der noget vdgield, som Hanß Madßøn wor borttschyldig, som effter følger. Gregerß Clemendßøn i Arnderup 16 sldlr. Nock Kiersten Laßdatter, tienendis i Maade, 5 sldlr. oc en aarß rentte, 20 sch. Mattiß Hanßøn i Jern $2^1/_2$ slette daller, Peder Farßøn i Maade 2 sldlr. oc it aarß rentte, 8 sch. Lambert Nielßøn i Hygom 20 sldlr. met hoeffuitsum oc rentte. Jenß Morttenßøn i Toerbøl 6 ßldlr. [*rettet fra* ß = sch.], Anderß Laußøn i Asterup $3^1/_2$ sldlr., Hanß Nißøn i Nerßbierg 9 sldlr., Peder Clemendßøn i Hiørkier 6 sldlr., Laurids Simenßøn i Lunde 3 sldlr. oc it aars rentte, 12 sch. Sidßel Jenskon i Tiereborg $5^1/_2$ sldlr., Niß Michelßøn i Laaland 4 sldlr., Hanß Ebßøn i Quaglund 4 slette daller, Nielß Jørgenßøn i Schadst $5^1/_2$ mk., Søren Jenßøn i Schadst 1 daller, Oluff Madßøn i Suolbierg 3 mk. 6 sch., Johan Sturck i Ribe $2^1/_2$ sldlr., Hannß Hanßøn i Brixbil 6 sldlr., Anne Hanßdatter ibm. 1 daller, Nielß Hanßøn $2^1/_2$ daller aff hanß løn, til Kroxgaard 3 sldlr. Alt dette forschreffne god beløb sig offuer gielden $4^1/_2$ sldlr., som Anne Hanßdatter er beuilgett met alle deris samtyche, fordj hendis kleder wor iche saa god som di andre søsterer deriß. Oc Hanß Hanßøn haffuer anamit all forschreffne god, som hand schal wdlege oc betalle til for:ne gield. Først vdtog Hanß Madßøn til sig oc sin hustrus afftegtt en rødhued qu oc en sortthuet quie. Nock schiffte di fire kiør oc fem wngnød oc kalffue udj 3 loder, huor aff Marin Hanßdatter tilkomb i sin lod 2 sortthued kiør oc en sortthued quie kalff. Der aff schal hun giffue di andre 2 søsterer huer 1 sldlr. Nock tilkom

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Anne Hanßdatter 1 graahued ku oc en sortthued kalff oc 1 sortthued quie. Item tilkom Mergrete Hanßdatter i sin lod 1 sorthued gield ku oc 1 graa quie kalff oc 1 sortthielmit stud. Befandis der 20 traffuer biug, huor aff Hanß Madßøn thog di 10 thraffuer til sig til hanem oc hans hustrus afftegtt saa oc til schylde oc tiende met andet, di vor bortschyldig udj korn. Di andre 10 thraffuer biug bleff satt for $4^1/_2$ thønder, huoraff huer søster tilkom $1^1/_2$ thønde, som Hanß Hanßøn loffuitt att yde denem epter deris minde. Noch fandtiß der $7^1/_2$ thønde haffre, huor aff huer søster tilkom $2^1/_2$ thønde, som Hanß Hanßøn loffuit att betalle met det første effter deriß minde. Det andet haure, som wor til offuers, beholt Hanß Madßøn selff til sig oc sin hustrus afftegtt saa oc tilschylde oc tiende oc anden vdgield. Hueß roug, som fandis i gaarden, siønttis di wor iche meere ind til schylde oc tiende oc til Hans Madßøns afftegtt. Hueß senge kleder, faar, tin, mesing, steen karuon oc smaa thre karuon wille di selff ordele oc schiffte imellom denem, uden hueß Hanß Madßøn oc hanß hustru afftog til deriß afftegtt. Oc tilbød Hanß Madßøn denem nøgel oc liuß, om der wor meere wschfift, da maatte di selff søge oc randßage. |80v| Oc stod for:ne Hanß Hanßøn sampt for:ne Hanß Madßøn oc Lauerß Lauerßøn i Roust til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. Gienpartter 2. [552

Laurids Pederßøn i Allerup offrit sin deelle til Mortten Hanßøn i Agerbeck til i dag 8 dage. [553

Thißdagen den 26. nouembris 1639.

8 mend. Peder Christenßøn i Strandby, Madß Michelßøn i Spongsbierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Pouel Brixßøn ibm., Hanß Hanßøn i Allerup, Hanß Olluffßøn i Gunderup, Nielß Jepßøn i Mølbierg, Nielß Jul i Hygomb.

6 høring. Mortten Lauerßøn i Kochsponggaard, Søren Nielßøn i Wogensbil, Nielß Perßøn i Wrenderup, Søren Laußøn i Gießing, Søren Hanßøn i Norup, Madß Orbonßøn i Bollerßager.

Peder Olluffßøn i Galsthoed oc Christen Olluffßøn i Haltterup stod her i dag for dom oc woldgaff alle deris tuistighed anlangende det regenschab, di omtuister, paa 4 mend oc der om met samme mend att møde i Pugelund paa torßdag førstkommendis.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Peder Oluffßøn thog Christen Sørenßøn i Pugelund oc Palle Nielßøn i Bollerßbeck. Christen Olluffßøn thog Olluff Perßøn i Starup oc Laß Marquordtzøn i Toutterup. Oc huad for:ne 4 mend giører oc kiender denem imellom, schal di vere fornøyet met paa bege sider wsteffnit oc wigienkaldet i alle maade. Oc wor di bege til wedermaalß ting oc samtychtte denne vidne. [554

Peder Olluffßøn i Galsthoed offrit sin deelle til Christen Nielßøn i Starup til i dag snapsting. Widnit met opragte fingre oc eed Anderß Perßøn oc Hanß Perßøn i Galsthoed, att di i dag maanit giorde Christen Nielßøn warßel til hanß huß for dielle paa Per Olluffßøns wegne. [555

Windet Jep Christenßøn oc Iffuer Nielßøn i Weldbeck, att di i dag maanit giorde Hanß Sørenßøn, Søren Jørgenßøn, Knud Pouelßøn, Eschel Jenßøn, Niß Lauerßøn, Hans Morttenßøn, Søren Hanßøn, Lauerß Hanßøn, Mads Lauerßøn, Nielß Perßøn, Erich Erichßøn oc Per Jenßøn, alle i Norup, warßel til deris døre oc boepeel for denne widne. Oc offrit hand denem samme deelle til snaps ting førstkommendiß anlangende den fierde ting, Christen Hanßøn i dag haffde til denem for korn ede, nemlig 3 schipr roug. [556

Nielß Jul i Hygom it widne, det Jacob Suenßøn i Nebel, Pouel Brixßøn, Pouel Hanßøn, Anders Gregerßøn ibm. widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di satte den schade, som bemeltte Nielß Jul haffde fanget i hanß korn forgangen sommer, for 1 thønde biug. Item satte den schade, som Hanß Nißøn i Hygom haffde fanget i hanß korn, for 4 schipr biug. Widnit met oprachte fingre oc eed Laue Nielßøn oc Hanß Knudßøn i Hygom, att di i dag 8 dage giorde for:ne Lambert Nielßøn, Hanß Sørenßøn, Per Christenßøn, Søren Jeßøn i Hygom warßel til deris døre oc boepeell for deelle oc for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. [557

⟨Per Byrgeßøn ridefougett.⟩ Søren Nielßøn i Wogensbil it vidne, dett Niß Jenßøn i Strandby stod her i dag for dom oc sagde til for:ne Søren Nielßøn, att hand haffde hafft hanß oldemoders dreng i raad met sig. Disligeste sagde, att der som hand ville nermeere |81r| til hanem, da schulle hand sige hanem noget andet. Oc wor di bege til vedermaalß ting. G. [558

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Niß Jenßøn i Strandby it widne, att hand stod her i dag for dom oc fremeschett Søren Nielßøn i Wogensbil, att der som hand ved sin sielß salighed met opragte fingre wille benechte, att hand iche haffde slaget hanem met en wogenkiep, da wille hand giffue hanem quitt. Da strax fremkom for:ne Søren Nielßøn oc met oprachte fingre oc eed ved sin sielß salighed benechtet, att hand huercken haffde giort for:ne Niß Jenßøn entten saar eller schade eller siugdom i nogen maader. Oc stod di bege til wedermaalß ting. G. [559

Niß Jennßøn i Strandby it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen gaff tilkiende, att efftersom hand i dag 4 [*rettet fra* 3] wger for fire dannemend i hanß huß haffuer giffuit klage paa Søren Nielßøn i Wogensbil, att den siugdom, hand haffde oc laa aff, den haffde Søren Nielßøn giort hanem forgangen sommer i hanß wenster side met en wogenkiep, effter tings vidneß widre formelding, som i dag 8 dage her til tinget er wondet oc taget beschreffuitt, samme klage, oc saauitt bemeltte tings widne indholder, wor for:ne Niß Jenßøn her i dag for dom met opragte fingre ved sin sielß salighed fuld oc fast bestandig i alle maader. Oc stod Søren Nielßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff tagett. G. [560

Peder Christenßøn i Strandby paa Dorite s. Jørgen Perßøns i Raffnßøe it widne, dett Christen Jørgenßøn oc Søren Jørgenßøn i Raffnsøe stod her i dag for domb oc bekiende, att efftersom deris kiere moder Dorite Jørgenß haffuer wntt oc oplatt denem hendis gaard oc godß, oc der for loffuit di att føde oc klede oc forsee hender hendis liffs tid met føde oc klede, wlden oc linden, oc holde hender wel ved machtt met god tilsiøn oc waretegtt, met løfften oc letten, som gammel oc schrøbelig folck haffuer behoff i deriß allerdomb, som di kand for[suare for] Gud oc were bekiend for mennisken. Disligeste schal di forferdige hende en kammer i deriß salßhuß met schorsten, lofft, winduer, sengested oc holde hender den wel ved machtt met tag oc træ. En god seng, som hun nu maa tage, oc holde hender den vel wed machtt met wlden oc linden. Oc schal hun vere til dug oc disk, paa mad oc maall met denem, saa lenge hun leffuer oc kand nyde hendis schyld, en aar hoß den ene oc en aar hoß den anden effter hendiß egen wilie. Oc naar hun iche løster lenger hoß denem paa deriß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

bekostning, da loffuit oc tilforplichtett denem huer til att yde oc giffue hender 1 thønde roug, $^1/_2$ thønde biug, $^1/_2$ thønde haure, 3 schipr boghued, 8 mk. flesk, 2 mk. da. til hommel oc saltt, ilding brand, saa meget, som hun behoff haffuer, som dj bege schal fly hender. En god koe, som wj bege schal fly hinder, der altid kand giffue mielck, som di bege schal opholde hende, den ene en aar oc den anden en anden aar, oc samme koe att stande i boeß met deriß beste mielck kiør oc om i sommer i greiß met denem. Oc huer fly hender 2 faar oc føde denem om winttern i stje met deriß egne faar. Bru oc bage for hender, giøre maltt for hender, age for hender til møle oc fra oc til kircken, eller huor behoff giøriß. Huilcken forschreffne afftegtt, 1 thønde roug, $^1/_2$ thønde biug, $^1/_2$ thønde haure, 3 schipr boghued, 8 mk. flesk, 2 mk. da. til hommel oc saltt, 2 faar at stande i stj met deris egne faar, som hun maa selff tage første gang, huilche hun will, oc yde hennde dett effter hendis egen wilie, disligeste en god koe, som di bege schal fly hender oc opholde hender, der altid kand giffue mielck. Hindiß sengh schall |81v| di ocsaa bege holde wed machtt met wlden oc linden. Altt dette førschreffne loffuer di forschreffne Christen Jørgenßøn oc Søren Jørgenßøn for denem [*rettet fra* oß] oc deriß tilkommendis hustruer oc bege deriß arffuinger oc epterkommere, eller huem som samme gaard besidendiß worder, att opholde oc effterkomme førschreffne deriß moder for:ne Doritte Jørgenß uden schade i alle maader ved alle ord oc artichler, som forschreffuitt staar. Til ydermeere widnisbiurd oc bedre bekrefftning til forplichtet di denem att lade trøche deriß zigenetter nest fougdenß. Oc stod for:ne Christen Jørgenßøn oc Søren Jørgenßøn her i dag til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [561

Den sag imellom Tameß Buckeß fuldmichtig Laurids Perßøn oc Kierstenn Tameßqun i Gielderup oc hindiß børn oc deriß louerger om nogle gieß [*rettet fra* gields fordring] bleff opsatt til i dag 3 vger. Ingen suar. [562

Lauerß Perßøn offrit sin deelle til Mortten Hanßøn i Agerbeck fremdeeliß til i dag 8 dage. [563

⟨Laurids Perßøn tingholder.⟩ Hannß Christenßøn i Tiereborg stod for tingsdom oc gaff tilkiende, att efftersom hand her til tinget den 29. ochtobriß nest forleden saauel som 2 tingdage

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

nest tilforne haffuer opliust tuende aalame, nemlig en sortt oc 1 graa, som vor wox kommen til hanß oc werit der aff oc til forgangen sommer, effter samme opliußenings tingsvidniß widre formelding, saa gaff for:ne Hanß Christenßøn nu i dag tilkiende, att samme bemeltte tuende lame er nu bege aff den smittsom siugdom bortt død, huoreffter en huer, som ved kommer, sig kand haffue att forholde. [564

⟨12. nouembris.⟩ Den 12. nouembriß er dømbt imellom Bollerßager grander oc [*overstreget* Per Christenßøn oc] Nielß Perßøn ibm. Epterdj her beuißis met tingsvidne, att for:ne Nielß Perßøn haffuer effter lugt oc forkrenckett for:ne Hanß Madßøns kirchevey oc marckvey, som ocsaa er meeninge granderß klage, da widste fougden iche retter der paa att kiende, ind for:ne Nielß Pederßøn bør io [*overstreget* nu] igien denem samme deris wey att wdlege oc rydelig giøre, som den aff arilds thid verit haffuer, eller der for lide, som ved bør. G. [565

Thißdagen den 3. decembris 1639.

8 mend. Mortten Nielßøn i Alsleuff, Nielß Tamßøn i Grimsterup, Nielß Jepßøn i Møllbierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Pouel Brixßøn ibm., Toniß Anderßøn i Rouest, Gregerß Clemendßøn i Aarnderup, Hanß Tamßøn i Lunde.

6 høring. Nielß Hanßøn i Biltobt, Jenß Staffenßøn i Schadst, Anderß Laußøn i Asterup, Tameß Perßøn ibm., Nielß Eneuoldßøn i Jylderup, Hanß Jeßøn i Arnderup.

Gregerß Clemendßøn i Arndrup paa sin hoßbonds welb. Jørgen Rattlous wegne it widne, det Tameß Nielßøn, tienendiß paa Kroxgaard, vidnitt for denem met opragte fingre oc eed, att hand neruerende hoß waar i Kroxgaards staldgaard oc der hørde oc soug, att Frands Hanßøn i Thiereborg lod sig leye met welb. Jørgen Rattlou til att røgte for hanem. Widnitt met opragte fingre oc eed Michel Nielßøn oc Pouel Jepßøn i Tiereborg, att di i dag 8 dage giorde hanem warßel til hanß huß for denne vidne her i dag |82r| att tage beschreffuitt. [566

Erlig oc welbiurdige mand Offue Krag til Noruiegaard i Norge hannß fuldmichtig Peder Christenßøn i Enderupmølle it widne, att hand stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att hand paa bemeltte gode mands wegne her til tinget haffuer ladet opsteffne

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hanß oc hanß medarffuingerß tiener her udj heredett met hueß quitandtzer oc beuiß, di haffuer aff Peder Sanderßøn, borger i Christiania, paa hueß opbørßel, hand aff denem anamitt haffuer, were sig landgilde eller i andre maader. Da strax fremkom Niels Hanßøn i Raffnsbierg oc fremlagde it tingsvidne her aff tinget den 31. januarij 1637 vdgiffuit, liudendis, dett Peder Sanderßøn, borger i Christiania i Norge, stod her den dag for tingsdom oc kiendiß oc tilstod paa welb. fru Anne Krags vegne i Norge att haffue anamitt oc opborn aff for:ne Niels Hanßøn i Raffnsbierg 1 ørtte roug for det boel hand paaboer, som hand loffuit att holde hanem quitt oc kierløß for, som det widne afflest oc paaschreffuit vidre bemelder. Der nest fremkom Raßmus Anderßøn i Sielborg oc fremlagde it tings widne her aff tinget bemeltte aar oc dag wdgiffuitt, liudendis, det Peder Sanderßøn, borger i Christiania i Norge, stod her den dag for tingsdom oc kiendiß oc tilstod paa welb. frue Anne Krags vegne i Norge att haffue anamit oc opborn aff for:ne Raßmus Anderßøn i Sielborg 3 tønder roug for hanß effterstandendis rettighed aff den boel i Guldager, som hand paabode, som hand wille haffue hanem for quiteritt oc kraffløß holden, oc rester hand effter sit breffs liudelße 2 tønder roug, som det widne afflest oc paaschreffuit widre bemelder. Oc nu her i dag tilspurde welbemeltte Offue Krags fuldmichtig Per Christenßøn bemeltte Raßmus Anderßøn, om hand ved sin siels ßalighed torde suerge, att hand haffde betald bemeltte Peder Sanderßøn di 2 tønder roug, hand haffde giffuitt hanem breff paa epter forschreffne tingsvidniß formelding. Da strax fremgick for:ne Raßmus Anderßøn oc suoer wed sin sielß salighed met opragte fingre, att hand haffde betald samme 2 tønder roug til for:ne Peder Sanderßøn oc udj saamaade indfrit sitt breff, som hand kunde beuiße ved met Lambert Hanßøn i Kochspong oc Pouel Brixßøn i Nebel, som for:ne Lambert Hanßøn oc Pouel Brixßøn [*tilføjet over linien med andet blæk* nu for tingsdom] bestod oc bekiende saa att vere i sandhed. Disligeste fremlagde for:ne Raßmus Anderßøn it wnderschreffne quitands, som i dag for dom bleff afflest och paaschreffuitt, liudendis: Anno 1636 den 16. october haffuer ieg opborit aff Niß Morttenßøn i Guldager sogen aff hanß rettighed tj corantt mk., 20 sch. huer mk. beregnitt, aff det boel, hand nu paaboer

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

oc bruger. Peder Sanderßøn, egen haand. Item fremlagde itt tingsvidne her aff tingett den 21. marttij 1637 wdgiffuitt, liudendis, det Jørgen Schreder i Guld Ager oc Hanß Lauerßøn Tulßmarck den dag for 8 mend met opragt fingre oc eed att haffue wondet, att di da paa torßdag sidst forleden vor met hereds fougden Hans Christenßøn i Tiereborg att giøre bemeltte Per Sanderßøn paa welbemeltte fru Anne Krags vegne wdsettning fra Mergrete Jenskoen i Guldager for effterstandendis schylde effter dombß indhold dette epterschreffne, som hun selff for denem angaff. Først en salßhuß 10 fag, |82v| huer fag for $2^1/_2$ mk., met lofft, schorsten oc all sin tilbehøring, er 6 sldlr. 1 mk. Noch en støche møyedt roug ager, den thredie ager østen Per Hieboß tofft, er saad der udj 5 schipr roug, satt for 5 sldlr. Noch en jege kiste for $2^1/_2$ sldlr. Noch 2 gammel faar satt for 3 sldlr. Summa 16 sldlr. 3 mk., som er wdsatt for 4 thønder schyld roug oc der met allting klartt, oc schal staa hinder tilløßen 14 dage effter S. Hansdag midtsommer førstkommendiß, som det widne afflest oc paaschreffuit widre bemelder. [567

Erlig oc welbiurdige mand Gregerß Krabe til Torstedlund hanß fuldmichtig Nielß Laueßøn i Tranbierg it widne, det Jep Jepßøn oc wnge Nielß Hanßøn i Biltobt widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di den neste onßdag for alle helgensdag nest for leden neruerende hoß wor, saae oc hørde, att Nielß Hanßøn i Biltobt kom gangendis i Anne Michelßdaters gaard ibm., oc wiiste wnge Nielß Hanßøn til hendis dør oc robte paa hende, att hun schulle komme wd, der vor en mand, haffde noget att talle met hende, oc der hun kom uden døren, sagde hun: Huad er ederß wilie. Da sagde Nielß Hanßøn, hand ville wiide, huor for hans creter maatte iche driffue igienom deriß marck leyd som andre grander deris. Da sagde hun: I wil binde mig saa hortt ind paa søndersiide. Daa suarede hand: Ieg schal binde dig saa hortt ind paa sønderside, som ieg kand giøre met lou oc rett. Oc saa greb Nielß Hanßøn hender udj hendiß haar oc sloug hender ned til iorden, oc der hun kom op igien, thog hand hender anden gang i hendis haar oc sloug hender til iorden. Oc schede dett imellom for:ne Anne Michelß datters kalgaard dige oc salßhuß hen ved 3 schar sønden hußet inden hendis kalgaard sønderhiørne. Item wond Anne Michelß i Biltobt met

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

lige soren eed, att hun samme tid hoß waar oc soug, att for:ne Nielß Hanßøn sloug for:ne Anne Michelßdatter tuende gange til iorden oc røgte hender udj hendis haar. Widnit met opragte fingre oc eed Laurids Nielßøn i Nerßbierg oc Pouel Nielßøn ibm., att di i dag 8 dage giorde for:ne Nielß Hanßøn oc Anne Michelsdatter oc hendis louguerge warßel til deris døre oc boepeell for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod di bege til wedermaalß ting. G. [568

Den sag om gields fordring imellom Nielß Tranbierg oc Oluff Sørenßøn i Grimsterup bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [569

Den sag imellom Søren Nielßøn i Agerbeck oc Tameß Olluffßøn i Orre om den deger hude bleff opsatt til i dag 3 vger. Suar som tilforne. [570

Den sag imellom welb. Jørgen Rattlouß fuldmichtig Gregers Clemendßøn oc Jenß Staffenßøn i Schadst oc Jenß Eneuoldßøn i Arnderup bleff opsatt fremdeelliß til i dag 3 wger. Ingen suar. [571

Den sag imellom Bollerßager grander oc Peder Christenßøn ibm. om det huß oc lycke bleff fremdeelliß opsatt i 3 wgger. Ingen suar. [572

Den sag imellom Per Hanßøn i Raffnßbierg oc Hanß Hanßøn ibm. om dett |83r| slagsmaal effter tingsvidniß liudelße bleff opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [573

Nielß Calleßøn i Tiereborg [*overstreget* paa Nielß] hanß fuldmichtig Tameß Terckelßøn ibm. it widne, att hand stod her i dag for dom oc liudeligen fordieltte diße effterschreffne, som rester met deris seduonlig degen rentte effter registers liudelße, Hanß Knudßøn, Michel Jepßøn Stj, Jennß Knudßøn Prest, Jenß Jepßøn Stj, Hanß Friiß, Tyge Møller. Item for dieltte diße effter:ne for hanß seduonlig sommer løn, Michel Jepßøn, Tøger Sørenßøn, Peder Hanßøn, alle i Tiereborg, som hand for høring gaff denem til sag. Oc bleff di loulig met sex høring fordieltt effter louen. Widnitt met opragte fingre oc eed Nielß Jenßøn oc Jep Ibßøn i Tiereborg, att di den 29. ochtobriß giorde diße forschreffne warßel i Tiereborg kirche for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [574

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Laurids Pederßøn i Allerup paa Tameß Bucheß vegne i Warde thog thredie ting til Kiersten Tameskoene i Gielderup oc hendis børn oc deris laugwerge for gield effter hans bogs indholdtt. [575

Nielß Lauerßøn i Tranbierg fordieltte saa mange aff adelens tiener, som rester met den sidste paabudne schatt i Brøndom sogen oc Nerßbierg sogenn effter restandtzis liudelße, om di iche taller minde inden i dag 8 dage. Warselsmend aff Brøndom sogen er Jørgen Nielßøn oc Pouel Marquordzøn i Brøndom, som widnit met opragte fingre oc eed, att di udj gaard wor maanit, giorde denem warßel til deris huße for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc aff Nerßbierg widnitt met opragte fingre oc eed Anderß Mortenßøn i Biltobt oc Lauerß Nielßøn i Nerßbierg, att di, nest forleden søndag vor maanitt, giorde Tameß Jenßøn oc Hanß Christenßøn i Schaanager warßel til deris huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [576

Den gieldsag imellom Niels Jepßøn i Mølbierg oc Niels Perßøn i Wrenderup bleff fremdeelliß opsatt til i dag 3 vger. Suar som tilforne. [577

Widnitt met opragte fingre oc eed Knud Jacobßøn i Miurtue oc Lambertt Hanßøn i Kockspong, att di, nest forleden søndag vor fem wger, giorde Søren Christenßøn i Sielborg mundelig warßel paa Horsterup kirckegaard for diele paa Anders Laueßøns wegne i Asterup for $4^1/_2$ sldlr. effter breffs liudelße. Oc stod Søren Christenßøn her i dag for dom oc tog offring til i dag 8 dage. [578

For tingsdom stod Søren Nielßøn Schreder i Agerbeck oc tilspurde Tamiß Oluffßøn i Orre, att der som hand wed sin sielß salighed met opragtte fingre wille suerge, att hand iche haffde kiøbt di hude aff hanem, di omtuister, oc loffuit hanem penge for denem oc denem anamitt, da ville hand giffue hanem quitt. Der til suarede Tameß Olluffßøn, att hand ingen spørßmoel wor steffnit for i dag, menß naar hand bleff loulig steffnit for spørßmaall, saa schulle hand fange suar der till. Oc wor di bege til wedermaals ting. [579

Lauerß Perßøn offrit sin deelle til Mortten Hanßøn i Agerbech fremdeellis til i dag 8 dage. [580

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|83v| Thißdagen den 10. decembris 1639.

8 mend. Søren Jennßøn i Libstrup, Torsten Christenßøn i Guldager, Mortten Nielßøn i Alsleff, Peder Christenßøn i Strandby, Nielß Jepßøn i Mølbierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Madß Mickelßøn i Spongsbierg, Nielß Hanßøn i Biltobt.

6 høring. Nielß Perßøn i Wrenderup, Pouel Brixßøn i Nebel, Niels Sørenßøn i Starup, Peder Jenßøn i Norup, Jennß Eneuoldßøn i Arnderup, Mattis Anderßøn i Hierting.

Søren Nielßøn i Guld Ager it widne, dett Torsten Christenßøn oc Mattis Nielßøn i Guld Ager widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att di satte den schade, som for:ne Søren Nielßøn haffde fanget i hanß haure, for 12 schiper hauere paa en ager legendis paa Bleß Toffte. Windet met opragte fingre oc eed Madß Nielßøn oc Christen Torstenßøn i Guld Ager, att di i dag 8 dage giorde Hans Tøgerßøn, Christen Mickelßøn, Søren Jenßøn, Anderß Hanßøn, Simen Anderßøn, Dyneß Hanßøn, Per Nielßøn, Per Perßøn, Clemend Schreder, Christen Perßøn, Peder Hiebo oc Jørgen Madßøn, alle i Guld Ager, warßel til deris huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [581

Stod Hanß Ageruig for dom oc tilbød Tameß Oluffßøn i Orre, att dersom hand wed sin sielß salighed wille suerge, att hand haffde betald hanem for det fee, hand fuorit for hanem, som wor fire nød, da wille hand giffue hanem quitt. Der tilsuarede Tameß Olluffßøn, att dersom Hanß Madßøn met nøyachtig widnisbiurd kunde beuiße, att hand iche haffde betald hanem for det fee, hand fuorit for hanem, saa wille hand det betalle. Nock tilspurde Hanß Madßøn hanem, om hand ville benechte, at hand iche fuoritt samme fee for hanem. Da suarede Tameß Olluffßøn oc ßagde: Wilt du iche ocsaa benechte, att ieg haffuer betald dig, huor til Hanß Madßøn suarde oc suor ved sin sielß salighed, att hand iche haffde betald hanem. Oc wor di bege til wedermaalß ting. [582

Mortten Nielßøn i Alsleuff paa Anne Oluffsdatters wegne, fød i Sielborg, it widne, dett Oluff Hanßøn i Kraffuens stod her i dag for domb oc kiende for:ne Anne Oluffsdatter, som hand haffde afflett ved Marin Michelßdatter, fød i Sielborg, for sitt barn oc indlyste hender i kiøn oc kaald lige ved hanns andre echtte børn oc met denem effter hanns dødelig affgang att

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gannge udj arffue oc schifft udj alle maader. Oc stod for:ne Oluff Hanßøn til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. [583

Nielß Jepßøn i Mølbierg endelig dom offuer Anderß Hanßøn i Roust for 23 slette daller effter handschriffts liudelße met sin rentte oc interesse, item for 19 schiper roug, som hand haffde godsagtt for hanem til Tameß Tarp i Warde effter handschriffts liudelße. Oc fandis schreffuit bag paa steffningen att were loulig lest for Anders Hanßøns dør oc boepeell nest forleden torßdag offuerueren dis Hanns Nielßøn i Mølbierg oc Søren Perßøn i Roust. Ingen suar. [584

Niels Jepßøn i Mølbierg domb offuer Toniß Anderßøn i Rouest for 15 sldlr. effter handschriffts liudelse met sin rentte, schadegield oc interesse. Oc fand[i]s |84r| schreffuitt bag paa steffningen att were loulig lest for Toniß Anderßøns boepeell i Rouest i hanß egen paahørelße nest forleden torßdag offuerueren dis Hannß Nielßøn i Mølbierg oc Søren Pederßøn i Rouest. Toniß Anderßøn møte, berettet, att der som for:ne Niels Jepßøn wille iche bje hanem lenger, da maate hand komme til hanem, da wille hand wnde hanem aff di waare, hand haffde. [585

Den sag emellom welb. Gregers Krabis fuldmichttig Niels Lauerßøn j Tranbierg oc Niß Jenßøn i Strandby om hans ord, hand for tingsdomb haffuer tilsagt Søren Nielßøn i Wogensbil effter tingswidniß formelding, bleff opsatt til i dag 14 dage. Ingen suar. [586

Den sag emellom Peder Perßøn i Stenderup oc Peder Jenßøn i Norup anlangende dett wergemaall etc. bleff fremdeelliß opsatt til i dag fiorten dage. Suar som tilforne. [587

Dømbte fougden Doritte N. Sørenß i Slebßager oc hendis lauguerge quit for Mortten Tamßøn i Colding, epterdi iche fremlagdeß richtig bog, breff eller segel, iche heller hans fuldmichtig Søren Hanßøn i Norup fremlagde nogen fuldmachtt [*Tilføjet med andet blæk* epter den beuiß, for hanem komb]. G. [588

Hederlig oc høylerd mand m. Christen Friiß, læßmester i Ribe, hanß fuldmichtig Mortten Nielßøn i Alsleuff it widne, dett Raßmus Anderßøn och Mortten Hannßøn i Hiertting oc Mattis Olluffßøn i Sielborg widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di neruerende hoß war wed Hiertting strand den neste

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

mandag effter paaske nest forleden oc der hørde, dett Mattis Anderßøn oc Jørgen Jeßøn i Hiertting kom it munds ord imellom paa schifftesteden, der di schiffte fisk, anlangende Jørgen Jeßøn borttgaff en aff deris felliß huilling. Da sagde Mattis Anderßøn: Giff hen aff din egne oc iche aff en andens. Da suarede Jørgen Jeßøn, hand wille giffue en huilling hen oc ingen spørge der ad. Da suarede Mattis Anderßøn: Du maatt giffue en hunds spott, oc da sagde Jørgen Jeßøn: Du maatt selff giffue en hundspott, oc saa hundspattet di huer andre nogle gange. Oc saa kom Apelun Jeskoen oc suarede ocsaa der till, oc da suarede Mattis Anderßøn, der som hun wille haffue en kierling att schiendis met, da schulle hun vere om en, oc ßagde [hun], hanß moder wor ligesaauel en kierling som hun oc ßaad i en digegrob saauel som hun, oc saa gaff di huer andre en hob onde ord paa bege sider. Widnit met opragte fingre oc eed Hans Matteßøn oc Iffuer Matteßøn i Sielborg, att di i dag 8 dage giorde for:ne Jørgen Jeßøn oc Appelun Jeßkoene oc hendis louguerge [oc... louguerge *tilføjet over linjen*] mundelig warßel til deris huß for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. G. [589

Erlig oc welbiurdige mand Gregerß Krabe til Torstedlund hannß fuldmichtig Niels Lauerßøn i Tranbierg it widne, dett wnge Niels Hanßøn oc Karin Christens i Biltobt widnit for denem met oprachte fingre oc eed, att di den 29. octobris sidst forleden soug, att Nielß Hanßøns fee schulle driffue wd aff byen ad den waaße oc feedrøbt ved Anne Michelsdatters ibm., oc da soug for:ne Karin Christens, att Anne Michelßdatters hund kom |84v| aff hendis kalgaard mett Niels Hanßøns gieder oc løb saa hen effter feett oc iaget tilside der iblantt. Nock wond bemeltte Niels Hanßøn, att hand same tid soug, att samme hund løb effter feett oc giederne tilhobe. Nock vond Søren Nielßøn, tienendis i Rousthiue, met lige suoren eed, att den tid hand tientte der i byen wed 3 aars tid siden, da saae hand tuende gannge, att for:ne Anne Michelsdatter hidßett hendis hund paa Niels Hanßøns cretter, saa det iche kunde driffue fredelig ad byens gaade. Item wond for:ne Nielß Hanßøn ibm. met lige soren eed, att efftersom hand paa thißdag nest forleden haffuer wondet om det baardag oc tuistighed, som Niels Hanßøn oc Anne Michelsdatter den 30. ochtobriß imellom werit haffuer, da

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

er dett hanem ocsaa witterligt, att for:ne Anne Michelsdatter samme tid trodßede for:ne Niels Hanßøn der til oc bad, hand schulle slaa paa hende, det dieffuelen tog hanem, oc sloug effter hanem met nogen store steen sampt søgte hanem met en stor tre, saa hand maatte wige for hender. Widnit met opragte fingre oc eed Niels Jepßøn i Mølbierg oc Toniß Anderßøn i Roust, att di i dag 8 dage her ved tingett giorde for:ne Anne Michelsdatter oc hendis lauguerge mundelig warßel for denne vidne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hun selff til wedermaals ting. G. [590

Tameß Oluffßøn i Orre it widne, att hand stod her i dag for dom oc lod affleße oc paaschriffue it schrifftelige sedel, liudendis: Efftersom ieg er førdt wdj trette om den gield, ieg aff min gode wilie haffuer gangett udj for loff for Hanns Madßøn til s. affgangen Jenns Perßøn aff Starup for 20 rix daller, oc Hans Madßøn effter Jenns Pederßøns død hans arffuinger samme gield sig siden tilwend oc der ud offuer kommen oc ført udj threttе, oc ehre forhuerffuitt herredtz tings domb der paa, oc samme dom er til Wiborg lannds thing henkaldett, aff den aarßag ieg meener, schal vere sched nogett wrett, da for det første byder ieg Hanns Madßøn till, paa det ieg wille gierne were trette foruden met hanem, om hand wille were ved heredsfougden Hanns Christenßøn eller dielfougden Niels Lauerßøn, som haffuer werit offuer woris forliig tilforne, oc Laurids Perßøn herreds schriffuer, som aff samme sag ved aff att sige, huilchen aff diße dannemend Hanns Madßøn vil nøyeß met paa hans side, maa hand tage først, oc hueß diße 3 dannemend giør, wil ieg der met lade mig nøye. For det andet, der som Hans Madßøn vil iche nøyes met dj dannemend, da for det tredie tilbiuder ieg Hanns Madßøn her i dag for tingsdomb ved fire wuillige dannemend att giffue woriß sag i hender, huer aff oß att tage to, oc hueß di dannemend paa bege sider giører oß imellom, det vil ieg lade mig nøye met wsteffnit oc wigienkaldet i alle maader. For det fierde, der som Hanß Madßøn iche siønis att wille were ved dannemend, da schiuder ieg mig ind for woriß gunstige hoßbond oc øffrighed, woriß gunstige her lenßmand welb. Gregers Krabe til Torstedlund, høffuedsmand paa Riberhuuß, oc Hannß Madßøn der att møde for den gode mand, oc hueß den gode mand

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|85r| wil sige oß imellom, wil ieg goduilligen lade mig nøye met. Begierendis aff fougden, eller huo i hanns sted findis, att dette min ord maa for dom lesis oc paaschriffuis oc tings widne her effter att tage beschreffuit. Datum Orre den 10. decembris 1639. Saa møtte for:ne Hannß Madßøn oc suarede, hand wille vel møde for den gode mand, naar hand bleff loulig steffnit, mennß effterdi sagen er steffnit til landsting, wille hand ocsaa rette sig effter att møde, som hannd er didsteffnitt. Oc wor Tameß Olluffßøn oc Hanns Madßøn til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [591

Diße effter:ne widner oc opsettelser er Jenns Hanßøn i Maade tingholder til.

Nielß Jennßøn i Roust it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Hannß Tamßøn Smed wed Ølouad for 2 sldlr. effter handschriffts liudelße, Anders Hanßøn i Roust for 3 sldlr. effter tuende handschriffters liudelße, som hand for høring gaff denem til sag. Widnit met oprachte fingre oc eed Jennß Nielßøn oc Søren Perßøn i Roust, att di i dag sex wger giorde for:ne Hanß Tamßøn oc Anders Hanßøn warßel til deris døre oc bopeell for denne diele. Oc fandis ßamme sag att were offrit i fiortten dage til i dag, førind denne diele gick. [592

Nielß Pederßøn i Wrenderup it widne, dett Christen Nielßøn i Wrenderup widnit for denem met opragte fingre oc eed, att hand neruerendis hoß vor nu sidst forgangendis høst den 16. septembris paa Wrenderupmarck ved rougploug oc der soug oc hørde, det for:ne Niels Perßøn oc Laß Nielßøn ibm. schiffte heste met huer andre, oc iche for:ne Niels Pederßøn loffuet for:ne Laß Nielßøn at stande hanem til rette for anged eller andre lyder i nogen maader, ey heller wor Laß Nielßøn det aff hanem begierendis, oc iche i deris schifft talde om lyde att stande huer andre til rette for i nogen maader. Widnitt met opragte fingre oc eed Jennß Staffenßøn i Schadst oc Niels Jepßøn i Mølbierg, att dj i dag 8 dage her ved tinget giorde for:ne Laß Nielßøn mundelig warßel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. Oc stod hand selff til wedermaalß ting. [593

Den sag imellom Anderß Laußøn i Asterup oc Niels Gierloußøn ibm. om gields fordring bleff opsatt til i dag fiortten dage. Ingen suar. [594

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Den sag imellom Tamiß Buchis fuldmichtig Lauerß Perßøn oc Kiersten Tameßkoen i Gielderup oc hendis børn oc deris lougwerge om gields fordring bleff fremdeelliß opsatt i 3 wger. Ingen suar. [595

Dømbte Jennß Hanßøn for:ne Kiersten Tamißkoen oc hendis børn oc deriß lougwerge til att forschaffe Tameß Buck hanß anpartt aff di gieß, di haffuer hafft tilhaltt met huer andre, saauel som føre deris hiemel til hans anpart att optage eller der for lide dielle oc tiltalle, medens tings vidne staar. [596

For tingsdom stod Peder Pederßøn i Stenderup oc gaff Laurids Perßøn i Allerup fuld macht att hende dom paa Per Jenßøn i Norup oc att talle hans talle her til tinget ligeruiß, som hand selff personlig tilstede waar, i alle maader. Oc wor di bege til wedermaalß ting met for:ne Per Jenßøn, der denne widne gick. [597

|85v| Lauriß Perßøn i Allerup offritt indnu sin dielle fremdeelliß til Mortten Hanßøn i Agerbeck til i dag 8 dage anlangende 5 rix ortt schattpenge for aar 1632. [598

Thißdagenn den 17. decembris 1639.

8 mennd. Mortten Nielßøn i Alsleuff, Niels Jepßøn i Mølbierg, Jacob Suenßøn i Nebell, Søren Jenßøn i Libsterup, Jeß Hanßøn i Rousthyue, Hanß Olluffßøn i Gunderup, Nielß Jenßøn i Roust, Pouel Brixßøn i Nebell.

6 høring. Anderß Perßøn i Libstrup, Jacob Mouritzøn i Tude, Jenß Staffenßøn i Schadst, Søren Hanßøn i Roust, Peder Christenßøn i Hygom, Søren Jeßøn ibm.

Den sag imellom Jennß Maade oc Hanns Sørenßøn i Norup bleff fremdelliß opsatt til i dag 3 wger. Ingen suar. [599

Jennß Hanßøn i Maade oc Hanß Sørenßøn i Norup stod her i dag for tingsdom oc woldgaff all deris tuistighed anlangende det omkost oc schade, Jens Hanßøn haffde ladet Hanns Sørenßøn steffne for, paa diße effter:ne fire dannemend. Jenß Hanßøn tog Mortten Nielßøn i Alsleuff oc Gregers Clemendßøn i Arnderup. Hanns Sørenßøn tog Christen Jeßøn i Kierßing oc Jep Sørenßøn i Soelbierg, oc der om att møde i Jernn paa nestkommendis anden nytt aarß dag. Oc huad for:ne fire mend der om kiender denem imellom, schal di were fornøyett met paa bege

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

sider wsteffnit oc wigienkaldet i alle maader. Oc wor for:ne fire mend her i dag til wedermaalß ting, wedtog oc loffuit denem der om imellom att kiende oc denem entten der om att for ene eller der om imellom att kiende inden den neste thißdag effter førstkommendis snapsting eller samme thißdag i det seeniste. Oc hueß det iche scheer, da tilforplictet dj denem samme thißdag att stande for dielle oc fierde ting uden all warßel eller schodsmaall i nogen maader. Oc wor di bege met for:ne fire mend til wedermaalß ting oc samtychtte denne widne. G. [600

Niels Laußøn i Tranbierg it widne, dett Hanns Hanßøn i Wgeluig stod her i dag for dom oc gaff tilkiende, att effter som for:ne Niels Laueßøn haffde loffuit oc godsagt for Knud Nielßøn i Roust til hanem for en thønde roug for 5 sldlr. oc der paa giffuit hanem sitt handschrifft, huilche handschrifft wor bleffuen hanem foruiltt for, da loffuitt for:ne Hanß Hanßøn for sig oc sine arffuinger, att samme handschrifft iche schulle komme for:ne Niels Laueßøn eller hannß arffuinger til hender eller schade i nogen maader, mens den att were caserit, død oc machtteløß, huor den findis. Oc til deß widre bekreffting tilforplichtet for:ne Hanß Hanßøn sig dette widne nest fougdens forsigling met egen haand att wndertegne. [601

Anderß Eskeßøn i Jylderup it widne, dett Anderß Perßøn i Libsterup, Jacob Mouritzøn i Tude, Jenß Staffenßøn i Schadst, Søren Hanßøn i Rouest, Peder Christenßøn oc Søren Jeßøn i Hygom widnit for denem met opragte fingre oc eed, att di i nu i dag her ved tingett satte oc worderede en bolster |86r| dynne, en graa wadmelß dynne, en bolster hoffuit dynne, alt met noget fyld udj. Noch 2 tyche sengkleder oc 2 gammel snør puder tilhobe for 10 slete dlr., som wor aff sallig [*rettet fra* samme] Grume Eskeßøns børnns godß, for:ne Anders Escheßøn haffuer hafft vnder sit wergemaall effter schiffte vidnis indhold. Huilche for:ne sengekleder Tamis Sørenßøn i Weirup til sig thog oc anammitt, oc der for schal Anders Escheßøn quitteriß for 5 sldlr. i di penge, for:ne Anderß Escheßen schulle giffue Tamis Sørenßøn epter deris forliig epter thingsvidniß liudelße, som wor 16 sldlr., oc resten, som vor 11 sldlr., wdlagde for:ne Anders Escheßøn her i dag for domb, som bemeltte Thamis Sørenßøn strax annammitt oc leuerit bemeltte Anders Escheßøn hanß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

der paa wdgiffne tingswidne igien, som bleff paategnit att were betald. Oc den halffue partt aff det sengekleder, som Marin Grummißdatter vor tilfalden, bekiende Tameß Sørenßøn att haffue hoß sig oc loffuit for sig oc sine arffuinger att holde for:ne Anderß Escheßøn oc hans arffuinger quitt for, om hun er leffuendiß oc kommer tilstede igien. Widnit met opragte fingre oc eed Anders Anderßøn oc Peder Perßøn i Jyllerup, att di i dag maanit giorde Nielß Escheßøn i Tußbøl oc Søren Perßøn i Wibeck warßel til deris døre oc buopeell for denne wordering her i dag wed tingsvidne att tage beschreffuitt. Oc stod for:ne Tamiß Sørenßøn til wedermaalß ting oc samtychte denne widne. G. [602

Anderß Eskeßøn i Jyllerup it andet widne, dett Tameß Sørenßøn i Weirup stod her i dag for dom oc tackede for:ne Anderß Escheßøn all ære oc gott for god wergemaall, som hand haffuer hafft for hanß hustru Karinn Grumsdater til denne dag oc for sig oc sine arffuinger wille haffue for:ne Anders Escheßøn oc hannß arffuinger quitterit oc ledig ladet oc for samme wergemaall gaff hanem aldeelliß quitt oc clageløß i alle maader. Oc stod Tameß Sørenßøn til wedermaalß ting oc samtychte denne widne. [603

Nielß Lambertßøn i Weldbeck it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Peder Glarmester i Jern for 5 mk. da., som hand for høring gaff denem til sag. Widnit met oprachte finger oc eed Iffuer Nielßøn oc Hanß Nielßøn i Weldbeck, att di i dag maanit giorde for:ne Per Glarmester mundelig warßel til hans dør oc bopeel for denne widne her i dag att tage beschreffuitt. [604

Anderß Laußøn i Asterup it widne, att hand loulig met sex høring fordieltte Sørenn Christenßøn i Sielborg for $4^1/_2$ sldlr. effter handschriffts liudelse, som hand for høring gaff hanem til sag. Widnit met opragte finger oc eed Lambert Nielßøn i Hygom oc Lambert Hanßøn i Kochspang, att di, nest forleden søndag wor 7 vger, giorde for:ne Søren Christenßøn mundelig warßel paa Horsterup kirchegaard for denne dielle, oc fandis samme sag att were offrit i fiortten dage til i dag, førend denne dielle gick. [605

Tameß Oluffßøn i Orre it widne, att hand stod her i dag for

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dom oc tilbød Hanß Madßøn Ageruig, for hueß hand wor hanem schyldig, først, som hand wdtolde udj rede penge, 17 rixdaller oc fremlagde en quitandß paa 3 rixdaller, som hand tilforne haffde betald Hanß Madßøn, der nest tilbød hanem en sedell, som Hanß Madßøn haffde giffuitt hanem paa 12 schipr roug, huor till |86v| bemeltte Hannß Madßøn suarede, att hand iche der met ville were fornøyett. Oc wor di bege til wedermaalß ting, der denne widne bleff beschreffuitt. [606

Den sag emellom Gregerß Clemendtzøn paa welb. Jørgen Rattløuß vegne oc Jennß Eneuoldßen i Arnderup oc Jennß Staffenßøn i Schadst om deriß effterstandendis landgilde bleff opsatt til nest kommendis snaps ting. Ingen suar. [607

Den sag imellom Søren Sørenßøn oc Anderß Laußøn i Asterup om den ercklering bleff fremdeelliß opsatt i 3 vger. Ingen suar. [608

Mortten Lauerßøn i Kochsponggaard epter sex wgers opsettelse oc ingen giensuar endelig dom offuer Hannß Lauerßøn i Thulßmarck for sex slette daller epter breffs liudelße met sin rentte, schadegield oc intereße. [609

Item endelig domb offuer bemelte Hans Lauerßøn for $7^1/_2$ schipr roug, som hand wor Nielß Tamßøn i Threden schyldig effter breffs liudelße, som Mortten Laueßøn effter fuldmachts liudelße er berettiget att opberge. [610

Søren Hanßøn i Houborg hanß fuldmichtig Hans Olluffßøn i Gunderup epter sex wgerß opsettelße oc ingen giensuar endelig dom offuer Giriel Hanßøn i Schouende for 60 sldlr. effter panttebreffs liudelse. Noch for 17 sldlr. epter breffs liudelße met sin rentte, schadegield oc intereße. [611

Hanß Olluffßøn i Gunderup epter sex wgers opsettelse oc ingen giensuar dom offuer Giriel Hanßøn i Schouende for 17 sldlr., hand rester paa sit breff. Noch for 2 sldlr. 3 mk. oc 4 sch. effter handschriffts liudelße met sin rentte, schadegield oc interesse. [612

Laurids Pederßøn offritt indnu sin deelle til Mortten Hanßøn i Agerbeck til i dag 8 dage. [613

⟨11. junij.⟩ Den 11. junij dømbte Hanß Christenßen emellom Peder Oluffßen Rod, raadmand i Ribe, oc Laue Nißøn i Oued, oc liuder sendtendtzøn, som epter følger: Saa oc effterdi bemeltte

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Per Olluffßøn udj sin steffning angiffuer, att hand udj dannemends neruerelße schal haffue witt bemeltte quitantz for wloulig, woprichtig oc wßandferdig, oc den iche for mig er lagt i rette, da vidste ieg iche i den post att kiende, mens der om att gaaß for sin tilbørlig dommere. Oc effterdj bemeltte stud er Peder Olluffßen wdsatt i sin gield, som met worderings widne er att beuiße, oc hand den iche haffuer bekommett, men haffuer, siden worderingen er giort, der paa giort omkost met wogen egter oc i andre maader effter opschriffts indhold, da widste ieg iche retter der paa att kiende, ind for:ne Laue Nißen bør io att betalle hanem hueß beuißlig schade oc omkost, hand der paa giort haffuer, emedens bemeltte Per Olluffßøns hannd oc opschrifft oc bemeltte worderingsvidne stander ved sin fuld machtt. G. [614

⟨10. septembris.⟩ Den 10. septembris dømbt imellom Pouel Therckelßen i Saderup oc Peder Jenßen i Norup. Sentendtzen liuder, som effter følger: Saa oc effterdj Peder Jenßen effter domß liudelse er tilforne tildømbt samme bøder aff for:ne Pouel Terckelßen att opberge, huilche dom er til Wiborg landsting macht|87r|løß kiendt, oc di gode landsdommere udj deris dom haffuer kiend salig Nielß Olluffßen for bør[n]enß neste werge, tilmet beuißeß met tingsvidne bemeltte Nielß Olluffßen samme bøder paa bemeltte børns wegne att haffue annamitt oc for:ne Pouel Terckelßen der for quiteritt, da widste ieg iche retter der paa at kiende, ind for:ne Peder Jenßen bør iou samme bøder igien til for:ne Pouel Terckelßøn inden 15 dage att wdlege oc betalle, eller der for att haffue wdsettning aff hans godß oc løßøre, huor det findis, epter ko. ma. forordning met hueß beuißlig schade, omkost oc forsømmelße, hand der offuer lid haffuer, emedens bemeltte Niels Olluffßens quitering ved tingswidne ved machtt staar. G. [615

Thißdagen den 24. decembris 1639.

8 mennd. Nielß Lauerßen i Tranbierg, Inguor Hanßen i Saderup, Pouel Terchelßen ibm., Gregerß Clemendßøn i Arnderup, Per Jenßen i Norup, Madß Orbonßen i Bollerßager, Christen Nielßen ibm. oc Per Hanßen i Grimsterup.

6 høring. Jenß Eneuoldtzøn i Arnderup, Jenß Staffenßen i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Schadst, Hans Madßøn i Bollerßager, Søren Hanßen i Rouest, Hanß Hanßen i Wgeluig, Anders Laueßen i Asterup.

Tameß Olluffßen i Orre it vidne, att hand stod her i dag for domb oc liudeligen opsagde den landstingssteffning, hand haffde ladett Hanß Madßøn i Ageruig steffne met, saa for:ne Hanß Madßøn inttet schulle møde effter den i nogen maader. Oc stod Hanß Madßøn til wedermaalß ting, der denne vidne bleff beschreffuitt. G. [616

Gregerß Clemendßøn paa welbiurdige Jørgen Rattlouß wegne stod her i dag for dom oc begierede sin fierde ting til Frands Hanßøn i Tiereborg, for hand haffuer ladett sig stede met den gode mand for en røchtter oc iche haffuer det holdet oc effterkommett, som det sig burde, oc formeentte, hand der for burde at lide dielle. Saa møtte for:ne Frands Hanßøn oc fremlagde it schrifftelige suar, liudendis: Efftersom ieg formercker, att Gregers Clemendßøn i Arndrup paa welb. Jørgen Rattløuß wegne mig met dielle schal offuerjlle effter it widne, Tameß Nielßøn, thienendis paa Kroxgaard, til Schadsthereds ting schal haffue vondett, anlangende ieg schulle haffue ladet mig leye met den gode mand for en røchtter, saa benechter ieg ved min sallighed, att for:ne dreng iche hoß wor den tid, den gode mand wor dett begierendis, som i sin thid nochsom schal beuißis, oc der som ieg effter slig hans ensom oc, som ieg formeener, wsandferdig widne met diele schal offuerjlliß, da setter ieg udj wuillig dom oc rett, om ieg bør den gode mand nogen laugdagsdielle att staa, førend der effter loulig kald oc warßel er dømbt i sagen effter ko. ma. forordning. Er der for begierendis aff fougden, eller huem i hans sted findis, att dette mit enfoldig berettning i dag for thingsdom maa læsis oc paaschreffuis oc indføris, |87v| om noget i den sag for retten gaar. Ex Thiereborg den 24. decembriß 1639. Frands Hanßøn i Tiereborg. Som samme berettning, afflest oc paaschreffuitt, indholdte. Huor til Gregerß Clemenßøn suarede, att hand paa den gode mands wegne formeentte, hand burde att gaa i sin thieniste eller der for lide dielle oc tiltalle, oc fremlagde it tings widne her aff tingett den 3. decembris nest forleden vdgiffuit, liudendis, dett Tameß Nielßøn, thiennendis paa Kroxgaard, den dag for 8 mend met opragte fingre oc eed att haffue wonden, att hand neruerende hoß war i Kroxgaardt staldgaard

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

oc der hørde oc soug, att Frands Hanßøn i Tiereborg lod sig leye met welbiurdig Jørgen Rattløu til att røgte for hanem, som det widne, aff lest oc paa schreffuitt, widre bemelder, mett flere ord oc talle, denem imellom war. Da epter tiltalle, giensuar oc den sags leilighed saa oc, epterdj her beuißis met tingsvidne, att for:ne Frands Hanßen haffuer ladet sig leye met welbemeltte Jørgen Rattløu for en røgter, som hand iche heller benechter, widste fougden iche retter der paa att kiende, ind for:ne Frands Hanßøn bør io att indgaa i hanß tieniste, som hand den gode mand haffuer tilsagtt, eller der for lide dielle oc tiltalle, emedenß bemeltte tings widne ved machtt staar. [617

Kield Jørgenßøn, fouget paa Nørholmb, hanß fuldmichtig Laurids Perßøn i Allerup epter sex wgers opsettelse oc ingen giensuar endelig dom offuer diße epter:ne mend oc folch, Nørholmß tiener i Schadstherett, epter restandtzis liudelse, i dag fremlagt, afflest oc paaschreffuitt, liudendis: Restandß hoß Nørholmß tiener udj Schadstherett udj neruerende aar 1639. Øße sogen, Haltrup, Peder Knudßøn honing 1 fiering eller deß werd, rester udj it suin 1 slmk., giesterj 2 rixdlr., biug 1 fieringkar, aff hoffningspenge 8 rixdlr., Christen Olluffßen roug $1^1/_2$ ørtte eller deß werd, som er $7^1/_2$ slette daller, biug $1^1/_2$ ørtte, 1 suin eller 10 mk. udj steden, giesterj 1 rix dlr. Noch aff nest forgangen aarß landgilde biug $1^1/_2$ ørte, rug 3 fieringcar. Michel Møller udj Haltrup mølle meell 12 ørtte, huor aff di 5 ørtte er for nest forgangen aars mølschylde. Nordenschouff, Wile Knudßøn oc Hanß Hanßøn rug 1 ørte, honing 2 stob, heste giesterij 3 mk. 10 sch. 1 alb., haure 2 thønder, Tøste Knudßøn oc Per Laßøn rug 1 schipe, smør 1 fiering eller 4 rix dlr., honning 3 stob, giesterj 3 mk. 10 sch. 1 alb., haure 2 thønder. Horsterup, Hanß Hanßen, Per Jepßøn oc Niß Sørenßøn haure 6 schipr, smør 1 warbopund, suin 1, faar 1, lamb 1, hønns 4, eg 20, ved 4 leß, kuol 2 thønder, foerkorn 1 thønde, giesterj 5 mk., haure 3 thønder, Nielß Claußøn oc Madß Nielßøn rug $^1/_2$ ørtte, smør 1 fiering, haure 3 thønder, giesterj 3 mk. 5 sch. 1 alb., Nielß Perßøn oc Niß Christenßøn suin 1 eller 10 mk., haure $1^1/_2$ thønde, giesterij 3 mk., Niels Claußøn oc Jørgen Hanßen rug $1^1/_2$ ørtte, smør 1 warboe pund, suin 1, føenød 1, giesterje 1 rix dlr., Niß Laueßøns enche oc hindis lauguerge aff it boel roug 1 ørtte, Christen

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Madßøn aff it gaadhuß penge 1 mk. 2 sch. 1 alb., Christen Madßen oc Anders Jesperßøn rug $1^1/_2$ ørtte, biug $1^1/_2$ ørtte, haure 6 schipr, smør 2 varboepundt, suin 1, faar 1, lam 1, gaaß 1. Noch for forgangen aar 1638 smør 2 warboepundt. Oued, |88r| [. . . . . .] [618 [. . . . . .] att haff[ue. . . .] tørestacke sa[. . . .] gade beuißis [. . . .] att haffue stand[. . . .] |88v| [. . . . . .] samme [. . . .] slett inttet [. . . .]nd effter opschriffts [. . . .] udj 40 dage oc meere |89r| [. . . . . .] de[. . . .] trette [. . . .] att ieg burde [. . . .] formelder, h[. . . .] eigendomb god nu [. . . .] |89v| [. . . . . .] |90r| [. . . . . .] eig[endomb. . . .] Jørgen R[. . . .] store tynge [. . . .] dis er, thj [. . . .] dom i nogen m[aade. . . .] |90v| [. . . . . .] denn [. . . .] da effter [. . . .]s Eneuoldßen [. . . .] der aff wdgiffuit |91r| [. . . . . .] |91v–95v| [*antagelig ubeskrevne*].

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

NOTER

De retshistoriske noter er udarbejdet eller gennemset af *professor, dr. jur. Poul Meyer*.

Vedrørende de principper, efter hvilke tingbøgerne er kommenteret, og de forkortelser, der benyttes, se indledningen til noterne til tingbogen 1637, bd. 2, s. 269.

S. 1-2 Fortegnelsen over tingsvidner og domme, som ikke er indført under den dag, på hvilken de blev æsket og afsagt, er skrevet til forskellige tider, og henvisningerne til de blade, på hvilke tingsvidnerne og dommene er indført, er for de første 6 sagers vedkommende tilføjet senere.

Nr. 10 Ifølge Jyske l. I, 21 kan faderen enten i levende live tilskøde sit uægte barn det, han vil give det, eller lyse det i kuld og køn. I det første tilfælde arvede barnet intet ud over det tilskødede. I det sidste tog det halv lod i forhold til de ægtefødte børn. I sagen her anvendes begge fremgangsmåder.

- 19 s. 7, l. 5 Der burde stå komma foran oc 4 sch. da.
- 23 og 24 Denne dom og denne opsættelse er indført mellem tingsvidner, som er erhvervet på et otte dage ældre retsmøde. De pågældende tingsvidner har med andre ord været mindst en uge gamle, da de blev indført i tingbogen.
- 37 Efter wegne er glemt oc Christen Madbøn i Horsterup, jævnf. nr. 71.
- 42 Maren Jenskones vidnesbyrd stemmer ordret overens med det vidnesbyrd, hendes mand Jens Hansen aflagde otte dage forinden (sag nr. 28). Referatet af det ene vidnesbyrd må altså være skrevet af efter eller have samme forlæg som referatet af det andet.
- 48 Fogedpenge var en afgift på 10 %, som bønderne betalte ridefogeden bl.a. af deres stedsmål (se Fussing s. 87 ff.). Niels Pedersen havde antagelig på egne og de øvrige sogneboers vegne fæstet kongetienden og sagsøgte nu de andre sognemænd til betaling af deres andel af de fogedpenge, han havde betalt af stedsmålet.
- 50 Se nrr. 163-65.
- 52 Tingsvidnet 1638 nr. 647 må forklares nærmere, fordi det anvender ordet (stole)stand både i betydningen kirkestol og plads i en kirkestol. Sidstnævnte betydning blev åbenbart opfattet som den rigtigste.
- 57 Forbud mod særhjord forekommer ofte i danske vider og vedtægter. Se Meyer s. 172 f.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 62 Vedr. sognepræstens medhjælpere se 1638 nr. 673 og 678 og noten til 1638 nr. 218.

\- 63 Et fæstemål kunne altid hæves, når husbonden ønskede at bruge den bortfæstede jord. Se Fussing s. 314 ff. og Gunnar Olsen: Hovedgård og Bondegård, s .118. I sådanne tilfælde skulle bonden imidlertid have sin indfæstning tilbage.

\- 68 Hermed kan sammenholdes sagen Sokkelund herreds tingbog 1626 nr. 610, af hvilken det fremgår, at det tilkom en gårdbesidder at betale en drømt humle, som hans formand havde anskaffet til boets behov. Da de fæstebreve, der er bevaret fra begyndelsen af 1600-tallet, ikke specificerer fæsternes ydelser (se Fussing s. 46 f.), kan man i øvrigt ikke vide, om det var almindeligt, at fæsterne overtog deres forgængeres restancer.

\- 79 s. 32, l. 13 Kommaet foran det første som, der må have betydningen ligesom, såvel som, bør slettes.

S. 35 Hans Christensen blev herredsfoged allerede i 1636. Ikke desto mindre kan den ed, han aflagde til ridefogeden på kongens vegne, vanskeligt være andet end hans embedsed. Jævnf. recessen 1558, art. 7 (Secher I, s. 12).

Nr. 82 På det i 1638 afholdte stændermøde gav adelen sin tilladelse til, at der af hver 300 tdr. hartkorn adelsgods måtte udskrives to karle, som skulle gøre soldatertjeneste fra mortensdag 1638 til mortensdag 1639 (Aktstykker og Oplysninger til Rigsraadets og Stændermødernes Historie udg. af Kr. Erslev II, s. 479, K. C. Rockstroh: Udviklingen af den nationale Hær I, s. 102). De soldaterpenge, Iver Vind krævede sine bønder for, skulle utvivlsomt anvendes til betaling af soldaternes udrustning, som bønderne skulle bekoste.

\- 84 Se noten til nr. 63.

\- 93 Uagtet gælden forfaldt til betaling 9 måneder efter pantebrevets udstedelse, indeholder det bestemmelser om, hvad der skulle betales i rente »hvert år«, ligesom kreditor udtrykkeligt forpligter sig til ikke at »overfalde« debitor for hovedstolen, så længe han betalte de aftalte renter og ikke afhændede pantet. Forordningen af 23. april 1632 (Secher IV, s. 571 f.) opfører som en betingelse for stiftelse af underpant med prioritetsret, at lånet var uopsigeligt, når renterne blev betalt rettidigt. Antagelig var det meningen, at det foreliggende pantebrev skulle affattes i overensstemmelse med denne forordning. Bestemmelsen om lånets korte løbefrist må i så fald hidrøre fra formularen for de sædvanlige pantebreve, der gerne fastsætter en kort frist for lånets tilbagebetaling, åbenbart uden at det forventedes, at den blev overholdt. Pantsætteren Søren Hansen var fæster, men ejede selv gårdens bygninger (se noterne til 1637 nr. 670 og 1638 nr. 191 og 399). Disse betragtedes egentlig som løsøre, men kunne medregnes til fast ejendom (se Matzen: Den danske Retshistorie, Tingsret, s. 4 f., og samme: Den danske Panterets Historie, s. 160 f.) og omtales udtrykkeligt i forordningen af 23. april 1632.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 99 s. 42, l. 12 Af nr. 101 fremgår det, at Hanß Perßøn er det rigtige navn på den ene stævningsmand.

- 110 Enhver havde pligt til at sætte gærder om sin egen toft. Se Meyer s. 214.

- 121 s. 48, l. 3 ff. Forordningen af 23. april 1632 § 6 (Secher IV, s. 570) forbyder en fader at forfordele nogle af sine børn ved gaver, han skænker de andre.

- 138 s. 53, l. 13 f.n. Af 1637 nr. 800 fremgår det, at Søren Suenßøn er det rigtige navn.

- 163-165 Ægteskab og lejermål mellem stedfader og steddatter var blodskam (se forordning af 16. juni 1637 § 2, b, Secher IV, s. 698). Når denne forbrydelse, i øvrigt uden positiv hjemmel i lovgivningen, blev pådømt under medvirken af kirkenævninger, skyldes det utvivlsomt, at den var en krænkelse af Guds lov (jævnf. ovennævnte forordning § 2, Secher IV, s. 697). I Skast herred blev der opnævnt 15 kirkenævninger; men da de tre åbenbart blev udskudt af den anklagede samtidig med udmeldelsen, anføres der kun 12 navne i nr. 164. Der opgives kun 11 navne i nr. 165, og grunden må være den, at navnet på en af nævningerne, Tames Christensen i Orre, er sprunget over (se nr. 194, s. 71).

- 168 Det her omtalte kongebrev på sandemændenes fritagelse for ægt og arbejde er utvivlsomt identisk med det kongebrev, der omtales i nr. 113, og det sandemandsbrev, der omtales i nr. 127. Mads Mikkelsen var i så fald to gange blevet dømt til at betale sin andel af omkostningerne ved det pågældende brevs erhvervelse, eller dommen over ham er indført to gange i tingbogen. For så vidt som det fremgår af registrene til Kancelliets Brevbøger 1635-36 og 1637-39, er sandemændenes frihedsbrev ikke indført i kancelliets kopibøger.

- 175 s. 64, l. 7 f.n. Jers er trykfejl for Jens.

- - Vedr. generalpant se noten til 1637 nr. 69.

- 179-180 Den værnepligtiges ret til at stille en anden for sig er en gammel institution, som kendes allerede fra landskabslovenes ledingsbestemmelser (f. eks. Jyske l. III, 1).

- 193 Sagen angår ikke alene slagsmål og æresfornærmelse, men også krænkelse af kirketugten. Jævnf. forordningen af 27. marts 1629 I, 8 og 23 (Secher IV, s. 453 f. og 461).

- 194 Jørgen Møller og Birgitte Nisdatter blev frikendt, fordi ingen havde sigtet dem. I Glossarium juridicum, artiklen Bogsed, anfører Christen Ostersen Vejle, at bl. a. kirkenævn ikke kunne findes til at sværge i nogen sag, førend dem først bliver bundet bogsed, det er, at den, som tiltales, skal af den tiltalende sværges på hånd, hvad skade han har gjort ham. Jævnf. Åsum herreds tingbog 1648 nr. 105.

- 196 s. 76, l. 8 f.n. ligen er trykfejl for liden.

- - Summen 3 sldlr. 1 mk. er fejl for 23 sldlr. 1 mk.

- 200 Aktivernes sum 253 sldlr. 3 mk. 10 sch. er fejl for 252 sldlr. 3 mk.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

10 sch. Såvel den ubetalte hoppe som enkens seng, der skulle holdes uden for skiftedelingen, er regnet med til boets aktiver.

Nr. 202 Da pantet omfattede alt, hvad Peder Tygesen ejede, blev det ikke tildømt kreditor til ejendom, men hun skulle have udlæg af det efter ko. ma. forordning, d.v.s. forordningen af 1. juli 1623 § 5 (Secher IV, s. 86 f.). Pantegælden blev altså behandlet som almindelig gæld.

- 210 Hoveriets omfang afhængigt af ejendommens størrelse, se Fussing s. 211.

- - Når Søren Nielsen ønskede at dokumentere, at han kun havde fæstet et bol, skyldes det antagelig, at han derved kunne opnå at komme i skatteklasse med husmænd og indsiddere (se P. V. Jacobsen: Det danske Skattevæsen, 1833, s. 46 ff.).

- 214 Efter gejstlig ret. Jævnf. forordningen af 27. marts 1629 I (Secher IV, s. 446 ff.) om kirketugt.

- 216 Det var meget almindeligt, at kongetiender blev fæstet bort til en enkelt mand på samtlige sogneboers vegne. Den pågældende hæftede for fæsteafgiften, som han opkrævede hos de andre sognemænd.

- 227 90, l. 12 f.n. Søren Sørenßøn fejl for Hans Sørenßøn.

- 261-62 Fri fælled her det samme som overdrev. Der er tale om ejendomssag. Derfor kræves varsel af husbonden efter recessen 1558, art. 14 (Secher I, s. 16 f.). Se videre nr. 354. Så længe der ikke er svoret skel mellem byerne, har begge byer ret til græsning; men tørveskær og lyngslet kræver formodentlig særlig hævdserhvervelse. Se Meyer s. 149 ff.

- 271 Korrekt efter Jyske l. I, 21, modsat nr. 10.

- 287 Mortifikation af signet, se Matzen: Den danske Retshistorie, Privatret II, s. 179.

- 299 Af ligsten, som ligger i Orre kirke, fremgår det, at Jep Olufsen døde i 1620, og at hans og Thomas Olufsens fader Oluf Thomsen døde 7. marts 1605, medens deres moder Kirsten Olufs døde 2. maj 1639. Jep Olufsens enke Ingeborg Jørgensdatter, som var datter af sognepræsten i Orre Jørgen Jørgensen, giftede sig senere med delefogeden Niels Lausen. Se Oluf Nielsen: Historiske Efterretninger om Skadst Herred, s. 90 og 157.

- - Som den utvivlsomt af fledførelsen afledte aftægtsordning, der beskrives f. eks. i nr. 552, lader formode, kunne fledførelsen i Skast herred foregå på den måde, at fledføringens formue blev skiftet mellem ham (hende) og hans (hendes) arvinger, hvorpå han (hun) begav sig med sin lod til den fledførende arving, altså en fremgangsmåde, der minder meget om den i det sidste stykke af Skånske l. kap. 41 beskrevne. Den arv, Jep Olufsens børn ville have efter deres farmoder Kirsten Olufs, var utvivlsomt anpart i den lod, hun fik med sig, da hun tog ophold hos Thomas Olufsen.

- 307 Jørgen Krag var officer og havde vistnok været udkommanderet til tjeneste i Holsten. Se 1637 nr. 821 med note.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 334 s. 128, l. 10 f.n. Søren Hansen havde fået to parter, som er 10 skår af Laurids Pedersens gård, der altså var på 15 skår. Ejendommenes ansættelse til skår blev foretaget af hensyn til bymarkernes rebning. Recessen 1558, art. 28 (Secher I, s. 25 f.) bestemmer nemlig, at den del af bymarkerne, der var fordelt på gårdene efter deres bymål, altså deres boltal, fjerding-, otting-, mark guld- eller mark sølvtal, skulle rebes efter bymålene, hvorimod gribsjorden, d.v.s. den jord, som ikke var fordelt på gårdene efter deres bymål, fordi den var indtaget til dyrkning fra fælled el. lign., skulle rebes efter gammel landgilde og skyld. I Danmarks og Norges frugtbar Herlighed II, s. 458-63, gør Arent Berntsen gældende, at den mest hensigtsmæssige måde at rebe gribsjord på vil være at omregne landgilden til hartkorn og tildele hver enkelt gård så store stykker af de forskellige fald m.m., at deres bredde svarede til dens anpart af gårdenes samlede hartkorn. S. 456-58 omtaler Arent Berntsen imidlertid, at man tidligere brugte at omregne gårdenes landgilde efter en bestemt takst ikke til hartkorn, men til reb. Hvis rebet var et bestemt mål eller i alt fald et mål, der bevaredes uændret under samme rebning, og skulle man bredderebe flere fald, hvis grænser lå fast, kunne det ikke undgås, at stykker af nogle fald ikke kom med i udlodningen efter reb, eller at ikke alle gårde fik lige mange lodder i samtlige fald. Foruden den i noten til 1637 nr. 247 omtalte fremgangsmåde kan en sådan rebning med faste mål være årsagen til, at nogle gårde kom til at mangle lodder i en del af faldene i Tovrup øde mark. Man må imidlertid regne med, at rebet i nogle tilfælde ikke var et fast mål, men et mål, der varierede proportionalt med de forskellige falds samlede bredde, og at gårdenes ansættelse til reb ligesom deres ansættelse til hartkorn undertiden bestemte deres lodders relative, ikke deres absolutte bredde. I Skast herred ansatte man øjensynligt hverken gårdene til hartkorn eller til reb, men til skår, der ikke var et variabelt, men ubetinget et fast mål, nemlig 3 alen ligesom en favn (se Molbechs Dialektleksikon og Fejlbergs Ordbog over de jydske Almuesmål). I byer, i hvilke der ikke eksisterede gamle bymålsansættelser, eller disse var gået i glemme, var al jord at betragte som gribsjord. Her kom hartkornstallet eller antallet af reb eller skår til at fungere som bymål for hele marken.

\- 334 s. 129, l. 10 f. 359 dlr. 1 mrk. 5 sch. er forkert for 361 dlr. 1 mk. 5 sch. De 240 sldlr., som skulle være afskrevet på pantebrevet (se s. 128, l. 11 og 13), er imidlertid, således som det fremgår af sag nr. 376, fejl for 238 sldlr. Den mulighed foreligger altså, at det er det rigtige tal, ikke det s. 128 anførte, der er benyttet ved udregning af summen s. 129.

\- 345 Søren Nielsen pantsætter alt sit rørlige og urørlige gods til Karen Høst at nyde og beholde for et fuldkomment pant, uagtet Karen Høst i virkeligheden kun skulle oppebære en beskeden aftægt. Enten skal man altså ikke tage generalklausulen alvorligt, eller også

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

er sondringen mellem brugeligt pant og underpant ikke gennemført.

Nr. 370. Fremleje af bortfæstet jord var ikke tilladt (se Fussing s. 335 ff.), og grandernes ret til tørveskær i overdrevsjord var ikke fri (se noten til nr. 261-62).

- 378 og 383 Af Jyske l. III, 57 kan udledes, at ejere af fællesjord skal hegne i forhold til deres anparter.

- 384 Jyske l. I, 55 og 57 forbyder henholdsvis, at bygninger blev sat på anden mands jord, og at møller opførtes på steder, hvor vandets opstemning kunne skade anden mands ager eller eng. I analogi hermed betragtede man opførelsen af bygninger, der stod anden mand for nær eller til skade, som ulovlig. Se Christen Ostersen Vejle: Glossarium juridicum, artiklerne bygge og rømme.

- 385 Som det fremgår af sag nr. 334, gjorde Laurids Pedersen gældende, at Søren Hansen havde annammet sit pant til ejendom uden dom og taksation. Dette stred mod såvel forordningen af 1. juli 1623 § 9 (Secher IV, s. 90) som forordningen af 23. april 1632 (Secher IV, s. 572), som påbyder, at panter, til hvilke panthaveren ønskede at erhverve ejendomsret, skulle takseres. Ved løsørepant, hvortil pant i fæstegårdes bygninger kunne regnes (se note til nr. 93), anerkendte retspraksis dog undertiden, at pantet kunne blive kreditors ejendom uden vurdering (se Matzen: Den danske Panterets Historie, s. 305 f.), ligesom der naturligvis intet var til hinder for, at debitor frivilligt afstod pantet til sin gælds betaling. Hvad enten det nu skal forklares på den ene eller den anden måde, viser den omstændighed, at Søren Hansen dømmes til at tilbagelevere det tingsvidne, der sikrede hans panterettigheder (jævnf. forordningen af 1. juli 1623 § 5 sidste afsnit (Secher IV, s. 88)), at han betragtedes som ejer af det pantsatte gods.

- 396 s. 152, l. 9 f.n. Når lavværger omtales inde i fortegnelser over indstævnede personer el. lign., kan det som regel ikke afgøres, om de er nævnt ved navn eller ikke. Det er med andre ord ikke sikkert, at der i sådanne fortegnelser bør stå komma mellem ordet louguerge og det følgende personnavn.

- 401 Slutsummen er rundet af til 7 snese dlr.

- 403 Nielß Jenßønß er antagelig fejl for Nielß Iffuerßønß. Jævnf. Trap: Danmark, 4. udg., VIII, s. 338.

- 405 Anne Mikkelsdatters værge blev ikke beskikket af øvrigheden, men valgt af hende selv. Jævnf. Matzen: Dansk Retshistorie, Personret, s. 48.

- 415 Den indstævnte var altså ikke selv til stede, da stævningen blev forkyndt, se forordningen af 23. maj 1636 § 2 (Secher IV, s. 668 f.).

- 423 s. 162, l. 1 Affe er muligvis præpositionen aff og den foranstillede bestemte artikel, der bruges i de vestjyske dialekter.

- 437-39 og 452-53 Jævnf. Fussing s. 221 og H. K. Kristensen i Fra Ribe Amt X (1940-43), s. 342. De to fæstere opsagde deres gårde tre ting

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

efter hinanden, sidste gang henholdsvis 17. og 24. september, og til øjeblikkelig fraflytning. De overholdt altså så nogenlunde den i Jylland mest almindelige fardag, mikkelsdag; men opsigelsesfristen var kortere end sædvanlig. Se Fussing s. 296 ff.

Nr. 437 og 453 Når en fæster, der selv ejede sin gårds bygninger, ville flytte, skulle han ifølge Skånske l. 239, Anders Sunesens parafrase 144 og forskellige stadsretter (se Matzen: Den danske Retshistorie, Tingsret, s. 4 f., og Johs. Steenstrup: Studier over Kong Valdemars Jordebog, s. 79 f.) tilbyde sin eftermand eller husbond dem til vurderingspris. En lignende praksis fulgte man åbenbart i Skast herred.

- 447 s. 170, l. 9 f.n. 51 sldlr. 1 mk. er fejl for 56 sldlr. 2 mk. 4 sch. Summen af indgælden s. 171, l. 2 f.n., er ligeledes forkert, og overskuddet s. 172, l. 3, er rundet af til 500 sldlr.

- 448 Jævnf. H. K. Kristensen i Fra Ribe Amt XI (1944-47), s. 441 ff.

- 462 13 ½ sldlr. = 54 mk. = 3·18 mk. 8 fag ladehus er altså fejl for 18 fag. Summen 86 sldlr. 2 mk. er forkert for 86 sldlr. 3 mk.

- - og 463 Det kan ikke være rigtigt, at Niels Christensen, som æskede de to tingsvidner, selv var en af de indstævnede personer.

- 466 Pligten til at sætte hegn om jord, der ikke var særjord, påhvilede alle bymændene og fordeltes på dem efter deres ejendommes størrelse. Se Meyer s. 214 f.

- 472 Ifølge forordningen af 25. juli 1623 § 3 (Secher IV, s. 100) havde den bonde, der købte stude til videresalg, forbrudt studene til sit herskab.

- 492 Med ko. ma. forordning menes antagelig det åbne brev af 8. januar 1579 (Secher II, s. 122 ff.), der forbød sagens parter at slippe hovedsagen for et ords skyld, dem kan falde imellem i rettergang, og for samme ords skyld hinanden tiltale og forfølge, uden det gælder på nogens ære og lempe. Det tingsvidne, sagsøgeren påberåbte sig, er det, der er indført i tingbogen som sag nr. 302.

- - Apelone Mattisdatter havde krævet, at Mattis Andersen skulle dømmes til at medforsegle et sognevidne om hendes vandel. Formodentlig mente hun, at de mænd, der var afæsket et sognevidne, skulle betragtes som nævninger, der havde pligt til at udtale sig. Se Jyske l. II, 41.

- 494 Vedr. købmandsbøgers beviskraft se forordningen af 1. juli 1623 § 8 (Secher IV, s. 89).

- 514 Ordet gudspenge betegner her de fæstepenge, en karl modtog, når han fæstede sig bort. Om gudspenge se i øvrigt artiklerne i Håndbog for danske Lokalhistorikere og i Kulturhistorisk Leksikon for nordisk Middelalder.

- 523 s. 197, l. 14 f.n. Tægt er betegnelsen for en af de 6-12 stykker, hvori bymarken var inddelt, når den dyrkedes efter græsmarkbrugets principper. Se artiklerne græsmarksbrug og tægt i henholdsvis Kulturhistorisk Leksikon for nordisk Middelalder og Håndbog for danske Lokalhistorikere.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 525 s. 198, l. 3 f.n. Ingeborg Jørgensdatter er fejl for Ingeborg Clemensdatter.

- 533 Niels Lauersens kone havde været gift med Thomas Olufsens broder. Se noten til nr. 299.

- 550 Soldaterpenge, der skulle betales af eller for en karl, må være løn til en soldat, karlen havde stillet for sig.

- 552 Afholdelsen af skifte i forbindelse med indgåelse af en overenskomst om aftægt er et levn af en almindelig fremgangsmåde ved fledførelse. Se noten til sag nr. 299.

- 567 Ove Krag skrives til og skulle altså have part i Nordvigård i Norge, som i øvrigt tilhørte hans søster Anne Krag (se tingbogen 1637 nr. 192) og hendes mand Torben Torbensen Skaktavl (Adelsårbogen 1899, s. 260, og 1915, s. 500). I 1646 havde han trætte med sin søster og hendes anden mand om gods, der havde tilhørt hans fader (Norske Rigsregistranter VIII, 2, s. 427). Den foreliggende sag tyder på, at denne trætte var af gammel dato.

- 583 Se noterne til nr. 10 og 271.

- 615 Jævnf. noten til 1638 nr. 349.

- 617 Efter ko. ma. forordning. Forordningen af 1. juli 1623 § 7 (Secher IV, s. 88 f.) bestemte, at fordeling uden dom kun måtte finde sted i sager, der angik bagateller.

- 618 Ved forordningen af 8. juni 1639 § 6 blev det påbudt, at bønderne hvert år skulle indstævnes og forelægges deres restancer, som derefter skulle tages beskrevet i et tingsvidne. Se Fussing s. 132 f.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK